ცეკვის ჯადოქარი

B1

სათის ისრის ტრაექტორია

B3

დედა-სამშობლო გვეძახის!

B6

www.24hours.ge

24 საათი

ყოველდღიური

© გაზეთი 24 საათი

შაბათი, 26 თებერვალი, 2005 წელი. №44 (904)

ფასი 50 თეთრი

პოლიტიკა

დაპირისპირება აფხაზეთის "მორიგებულ" მთავრობაში

რუსეთის ფედერაციის მიერ მორიგებულმა პრეზიდენტისა და ვიცე-პრეზიდენტის დუეტმა რღვევა იწყო.

A2

სამართალი

გაერო-ს წარმომადგენელი შეშფოთებულია, მაგრამ ოპტიმისტურადაა განწყობილი

"საქართველოში პატიმრების წამებისა და არაადამიანური მოპყრობის მხრივ მძიმე სიტუაციაა"

A7

იურიდიული ოფისი „გაპი"
და გაზეთი "24 საათი"

ახორციელებენ პროექტს, რომლის მიზანსაც წარმოადგენს მოსახლეობისათვის სამართლებრივი დახმარება.

A7

ამინდი

	26/2	27/2	28/2
თბილისი	14	14	16
ქუთაისი	16	15	14
ბათუმი	17	14	16
სოხუმი	14	13	12
ფოთი	17	15	16
თელავი	13	12	13
ზუგდიდი	17	16	14
გორი	11	9	11
ახმეტა	13	12	13
ჭიათურა	13	11	11
გაგრა	13	12	11
სამტრედია	17	15	14

უცხოური ვალუტის ოფიციალური კურსი ლართან მიმართებაში

აშშ დოლარი	1.8290
ევრო	2.4150
გირვანქა სტერლ.	3.4923
რუბლი	0.0659

A		B	
ამბები	A2	რევიუ	B2
პოლიტიკა	A3	რევიუ	B3
ეკონომიკა	A4	სპორტი	B4
უცხოეთი	A5	სპორტი	B5
საზოგადოება	A6	კვირა	B6
სამართალი	A7	სხვადასხვა	B7
თვალსაზრისი	A8	სხვადასხვა	B8

ახალი პარლამენტი ძველი(ს) შტრიხებით

პარლამენტში ისევ დისციპლინის პრობლემაა.

გიორგი ასანიშვილი

საქართველოს პარლამენტი საკმაოდ უცნაური გრაფიკით მუშაობს. მაგალითად, ვინაიდან დღის წესრიგით გათვალისწინებული საკითხები ამოიწურა, სამშაბათს პლენარული სხდომა საღამოს ხუთის ნახევარზე დასრულდა, ოთხშაბათს, შესვენების შემდეგ, სესია საერთოდ აღარ განახლებულა, ხუთშაბათს კი დეპუტატები მუშაობას 16 საათიდან შეუდგნენ.

ასეთი "არითმიის" მიზეზი ის არის, რომ საკანონმდებლო ორგანოში განსახილველი კანონპროექტების დეფიციტია, რის შესახებაც ბიუროს სხდომაზე არაერთხელ იყო საუბარი. ამასთან, პარლამენტის ხელმძღვანელობა მთავრობისკენაც იშვერს ხელს.

"იუსტიციის მინისტრი საქართველოში არ იმყოფება, მისი მოადგილეები გადამდგრები არიან, მთავრობის საპარლამენტო მდივანი ახალი მთავრობის პირველ სხდომას ესწრება. ამიტომ, კანონპროექტები ვერავის გამოაქვს," - ოთხშაბათს ამ მიზეზებით აიხსნა პარლამენტის მუშაობაში შექმნილი ვაკუუმი.

ყოველივე ამას, ზოგჯერ, კვორუმის პრობლემაც ემატება: ვინაიდან გუშინ დილით სხდომის გახსნა შეფერხდა, მიხეილ მაჭავარიანმა მოითხოვა, საპროცედურო საკითხთა და წესების კომიტეტმა, მეორე მოსმენით, სასწრაფოდ მოამზადოს საჯარიმო სანქციების საკითხი.

"ხელფასიდან თანხის დაქვითვას, ტრიბუნიდან ბოდიშის მოხდაც უნდა დაემატოს," - რეგლამენტში შესატანი ცვლილებების კიდევ უფრო გამკაცრება სურს პარლამენტის ვიცე-სპიკერს.

გაგრძელება A3 გვერდზე

რომის პაპის დაისი

რალფ დარენდორფი
პროექტი სინდიკატი

რომის პაპი იოანე პავლე მეორე ჯანმრთელობის გაუარესების გამო კვლავ საავადმყოფოში მოათავსეს. ისეთი ადამიანებიც კი, რომლებიც ჩემ მსგავსად კათოლიკენი არ არიან, სერიოზულად შეიძლება ჩააფიქროს იმ გარემოებამ, თუ რას დაკარგავს მსოფლიო, როდესაც სნეულება პაპის სხეულს საბოლოოდ დაიმორჩილებს.

წარმოქმნილ სურათს რამდენიმე კუთხით შეიძლება შევხედოთ. ყველა ჩვენგანის თვალში, ვისთვისაც 1989 წელს კომუნიზმის დამხობა მეოცე საუკუნის კონსტრუქციული მოვლენაა, იოანე მეორე უდავოდ გმირია. პოლონეთში ის სამოქალაქო საზოგადოების მოძრაობის საყრდენი ღერძი იყო. ამავდროულად, სხვა ქვეყნებში, განსაკუთრებით კი რუმინეთში, ჩეხოსლოვაკიასა და უნგრეთში, კომუნიზმისთვის ალტერნატიულ ვარიანტს ვაკუუმი, უკეთეს შემთხვევაში კი სამოქალაქო საზოგადოებაში არსებული იზოლირებული ორგანიზაციები წარმოადგენდა. პოლონეთი კანონიერების ალტერნატიულ წყაროს ფლობდა. მის ყველაზე თვალსაჩინო წარმომადგენელს არჩევნებამდეც და შემდეგაც კარდინალი კაროლ ვოიტილა წარმოადგენდა, რომელიც წარმოშობით კრაკოვიდან იყო. ამიტომაც კარდინალ ვოიტილას რომის პაპის თანამდებობაზე არჩევას გაცილებით მეტი დატვირთვა ჰქონდა, ვიდრე მხოლოდ ეკლესიური თვალსაზრისით. თუმცა, სინამდვილეში ეკლესიისა და სამოქალაქო საზოგადოების გაიგივება მას არ უყვარდა. "ეკლესია არ არის სამოქალაქო საზოგადოება, ეს წმინდა საზოგადოებაა," - ამბობდა ის. ეს გარემოება კი იოანე პავლე მეორის სულ სხვა ასპექტზე მიუთითებს, რომელიც გაცილებით მნიშვნელოვანია აღნიშნულ სფეროში გარკვეული ინდივიდებისთვის, ვიდრე უცხო ხალხისთვის. დოქტრინისა და ეთიკის საკითხებში რომის პაპს კონსერვატიული თვალთახედვა ჰქონდა. ამ მხრივ, ის რომის პაპის იოანე ოცდამესამესაგან განსხვავებულ პოლიტიკას ატარებდა, რომელიც 1960-იან წლებში ვატიკანის მეორე საბჭოს დახმარებითა და სხვა მეთოდებით თანამედროვე ეპოქასთან კათოლიკების შერიგებას ცდილობდა. რომის პაპმა იოანე პავლე მეორემ არა მარტო შეაჩერა ეს პროცესი, არამედ მის საპირისპირო მიმართულებით წარმართვასაც შეეცადა. სწორედ ამიტომ პროგრესულ ღვთის მსახურთათვის, მაგალითად, ჰანს კიუნგის მსგავსთათვის, ის ყოველთვის მოდერნიზმისა და განმანათლებლობის მოწინააღმდეგედ დარჩება.

გაგრძელება A5 გვერდზე

იხილეთ B3 გვერდზე

ენერგეტიკის მინისტრი "ჩაქრას" გადაურჩა

თამარ ხორბალაძე

სანამ ზურაბ ჟვანიაშვილს თბილისის შუაგულში გვირაბი გაუთხრია, ნიკა გილაური გაზტურბინების, ჰესების და, საერთოდ, საუკუნის ენერგომშენებლობების განხორციელებას გეგმავს. დღეს ისე ჩანდა, თითქოს აცლიან. ყოველ შემთხვევაში, ნიკა გილაური, რომელიც გუშინ დილიდან მედიამ, პრაქტიკულად, "დაითხოვა" სამსახურიდან, საღამოს მთავრობის გაფართოებულ სხდომაზე გრანდიოზული მასშტაბების ენერგოგეგმას ამზეურებდა და პრეზიდენტსა და პრემიერს, მათთან ერთად კი, მთელ მთავრობას გამოცდას აბარებდა. მიუხედავად ჯვარედინი გამოკითხვისა, რომელიც გილაურს პრეზიდენტმა სააკაშვილმა, ოქრუაშვილმა, ბარამიძემ და ბენდუქიძემ მოუწყვეს, ენერგეტიკის მინისტრი ამჯერად "ჩაჭრას" გადაურჩა. პირდაპირ ვიტყვით - ამ საქმეში მინისტრს პრემიერი და თავად პრეზიდენტიც აშკარად წაეხმარნენ.

"ორი წლის შემდეგ, საქართველოს მეზობელი ქვეყნებიდან ელექტროენერგიის იმპორტის განხორციელების საჭიროება აღარ ექნება, ქვეყნის გაზმომარაგება რამდენიმე ალტერნატიული წყაროდან მოხდება და ენერგეტიკის დარგი მომგებიანი გახდება," - ასეთია შეპირება, რომლითაც ნიკა გილაური მთავრობის გუშინდელ სხდომაზე წარდგა.

ამ მიზნის მისაღწევად კი, გილაურის ინფორმაციით, 2005 წლიდან, ორი წლის განმავლობაში, დამატებით ასობით მეგავატი სიმძლავრის ენერგოობიექტები აშენდება. კერძოდ, იგეგმება გაზტურბინის მშენებლობა, თბილსრესის მეათე ენერგობლოკის და სახელმწიფოს საკუთრებაში მყოფი ბლოკების რეაბილიტაცია, ხუდონჰესის მშენებლობა, ენგურჰესის რეაბილიტაცია.

გაგრძელება A3 გვერდზე

ცვლილებები რუსეთის სურვილების საწინააღმდეგოდ და დემოკრატიის სასარგებლოდ

ვერიკო თევზაძე

დღის შეკითხვა: რა გავლენას მოახდენს ბუშის და პუტინის ბოლო სამიტი რუსეთ-ამერიკის ურთიერთობებზე და, აქედან გამომდინარე, როგორ განვითარდება პროცესები პოსტსაბჭოთა სივრცეში?

არჩილ გეგეშიძე
პოლიტოლოგი:

ინფორმაციის სიმწირე შეინიშნება იმასთან დაკავშირებით, თუ პირისპირ შეხვედრაზე რა საკითხები განიხილებოდა, როგორი კატეგორიულობით, როგორი აქცენტებით დაისვა ისინი. ჩვენ მსჯელობა შეგვიძლია ამ შეხვედრის შემდეგ გამართული პრესკონფერენციის მიხედვით.

პრესკონფერენციის შემდეგ, შეიძლება ითქვას, რომ რუსეთსა და შეერთებულ შტატებს შორის თანამშრომლობა კვლავაც გაგრძელდება და ამ თანამშრომლობას სტრატეგიული ხასიათი ექნება. მოგეხსენებათ, ეს ორი ქვეყანა თანამშრომლობს ბირთვული იარაღის გაუვრცელებლობის დარგში, აგრეთვე, საერთაშორისო ტერორიზმთან ბრძოლის საკითხებში.

გაგრძელება A3 გვერდზე

გაუგებრობა დასრულებულია

ოზურგეთის ასოცირებული საკრებულოს სხდომაზე ახალი გამგებლის კანდიდატურაც წამოაყენეს და ბიუჯეტიც დაამტკიცეს

თამაზ ხარაიშვილი
ოზურგეთიდან

გუშინ ოზურგეთის რაიონის გამგებლის ირგვლივ აგორებულ ჭორ-მართალს წერტილი დაესვა. გურიის მხარეში საქართველოს პრეზიდენტის სახელმწიფო რწმუნებულმა ჟანი კალანდაძემ საკრებულოს წევრებს ამცნო, რომ გამგებელმა თამაზ სალუქვაძემ დაწერა განცხადება გადადგომის შეახებ. ჟანი კალანდაძემ განმარტა, რომ ყოფილი გამგებელი წინამორბედებს სჯობდა, მაგრამ მასთან ჰქონდა კონკრეტული პრეტენზიები, რამაც გაადაწყვეტინა საქართველოს პრეზიდენტის წინაშე დაეყენებინა წინადადება თამაზ სალუქვაძის თანამდებობიდან გადაყენების წინაშე. რწმუნებულმა საკრებულოს წევრებს რაიონის სავარაუდო ახალი ხელმძღვანელი წარუდგინა. ამ თანამდებობაზე პრეზიდენტ საკაშვილის წინაშე რეკომენდაცია გაეწევა ოზურგეთის რაიონის სოფელ შემოქმედის გამგებელს ვალერი ჩიტაიშვილს.

რაიონის ასოცირებულ საკრებულოს სხდომაზე, როგორც იქნა, დამტკიცდა რაიონის 2005 წლის ბიუჯეტი. მხარის გუბერნატორმა ბიუჯეტის დამტკიცების წინ წარმოთქმულ სიტყვაში დადებითი შეფასება მისცა წლის მთავარ ფინანსურ დოკუმენტს. განსაკუთრებით გაუსვა ხაზი იმ გარემოებას, რომ შესაძლებელი გახდება ოზურგეთისათვის სამი უმტკივნეულესი პრობლემის გადაჭრა. კერძოდ, გაკეთდება ახალი წყალსადენი, მოწესრიგდება გზები, დასრულდება გაზიფიკაციის სამუშაოები. ამასთან, სრულად დაფინანსდება საბიუჯეტო ორგანიზაციების სახელფასო ფონდები, კულტურასა და სპორტში გამოკვეთილი პრიორიტეტული მიმართულებები.

დაპირისპირება აფხაზეთის "მორიგებულ" მთავრობაში

პრინციპული ბაგაფში და უკმაყოფილო ხაჯიმბა

ნინო გომართელი

რუსეთის ფედერაციის მიერ მორიგებულმა პრეზიდენტისა და ვიცე-პრეზიდენტის დუეტმა რღვევა იწყო. როგორც მოსალოდნელი იყო, ორი დაპირისპირებული ბანაკის დამეგობრება ერთიანობას დიდხანს ვერ შეინარჩუნებდა და პირველმა პრობლემებმა თავიც იჩინა. დაპირისპირების საფუძველი, პრეზიდენტის მიერ ვიცე-პრეზიდენტის აზრის გაუთვალისწინებლად განხორციელებული საკადრო გადაწყვეტილებები გახდა. "ჩვენ ერთმანეთს კვანტი კი არ უნდა დავუდოთ, არამედ პრობლემები უნდა მოვაგვაროთ," - ასეთი იყო რაულ ხაჯიმბას მიერ გაკეთებული პირველი კომენტარი.

ჩრდილოური ყინულით შედუღაბებული ერთობა იმსხვრევა.

აფხაზეთის თვითგამოცხადებული რესპუბლიკის პრეზიდენტმა სერგეი ბაგაფშმა მთავრობის სტრუქტურა დაამტკიცა. ხელისუფლების შემადგენლობაში შედის პრემიერ-მინისტრი, სამი ვიცე-პრემიერი და 12 მინისტრი.

ვიცე-პრემიერები გახდნენ: საზოგადოებრივ-პოლიტიკური მოძრაობა "აიტაირას" ლიდერი ლეონიდ ლაკერბაია და ბესლან კუბრავა, რომელიც, ამავე დროს, დე ფაქტო მთავრობის ფინანსთა მინისტრად არის დანიშნული.

კუბრავა სხვადასხვა დროს ვიცე-პრემიერის, ეკონომიკის მინისტრის, მთავრობის აპარატის თანამდებობებზე მუშაობდა. ვიცე-პრემიერის პოსტზე დანიშვნამდე კი იგი აფხაზეთის უნივერსიტეტის ეკონომიკის კათედრას ხელმძღვანელობდა.

მესამე ვიცე-პრემიერის და, ამავე დროს, თავდაცვის მინისტრის პოსტი ყაბარდოელმა გენერალ-ლეიტენანტმა სულთან სოსნალიევმა დაიკავა.

სოსნალიევი, ქართულ-აფხაზური კონფლიქტის დროს, სოხუმის მთავრობაში შეიარაღებული ძალების გენერალური შტაბის უფროსი, შემდეგ კი თავდაცვის მინისტრი იყო. თვითგამოცხადებული რესპუბლიკის ყოფილმა პრეზიდენტმა ვლადისლავ არძინბამ მას აფხაზეთის გმირობაც მიანიჭა.

შინაგან საქმეთა მინისტრის პოსტი ოთარ ხეციამ დაიკავა, რომელიც აღნიშნული თანამდებობის დაკავებამდე სოხუმის მილიციის უფროსად მუშაობდა.

შემოსავლებისა და გადასახადების მინისტრი გახდა ვახტანგ ფიფია, სოფლის მეურნეობის მინისტრი - ვიტალი სმირი (შეინარჩუნა თანამდებობა), ეკონომიკის მინისტრი - ქრისტინა ოზგანი, ხოლო ჯანმრთელობის მინისტრი - ზურაბ მარშანია.

ამის პარალელურად კი, საკადრო გადაწყვეტილებების კომენტირების მიზნით, აფხაზეთის თვითგამოცხადებული რესპუბლიკის ვიცე-პრეზიდენტი რაულ ხაჯიმბა აფხაზეთის ტელევიზიას აძლევს ინტერვიუს და დაჟინებით მოითხოვს, შესრულდეს "აფხაზეთის რესპუბლიკის ვიცე-პრეზიდენტის უფლებებისა და მოვალეობების შესახებ" კანონი.

"პრეზიდენტ ბაგაფშთან ერთად, "აფხაზეთის რესპუბლიკის ვიცე-პრეზიდენტის უფლებებისა და მოვალეობების" კანონის შესაბამისად ვისაუბრეთ. მე პრეზიდენტს წარვუდგინე კანდიდატურები: სახელმწიფო საბაჟო კომიტეტის ხელმძღვანელის პოსტზე - ალექსეი ლომია, შინაგან საქმეთა მინისტრის პოსტზე - ომარ ბერულავა, საგარეო საქმეთა მინისტრის პოსტზე - სერგეი შამბა. თუმცა, ჩემი კანდიდატურები არ იქნა მიღებული."

რაც შეეხება კიდევ ორ სტრუქტურას: თავდაცვის სამინისტროს და სახელმწიფო უშიშროების სამსახურს, როგორც ჩანს, სოხუმის ლიდერებმა შეთანხმება მოახერხეს. როგორც ითქვა, თავდაცვის მინისტრის პოსტზე მოწონებულია სულთან სოსნალიევი, ხოლო სახელმწიფო უშიშროების სამსახურის ხელმძღვანელის პოსტზე ხაჯიმბას მიერ წარდგენილია იური აშუბა. **"იმედი მაქვს, რომ ამ კანდიდატურაზე ჩვენ შევთანხმდებით,"** - ამბობს ვიცე-პრეზიდენტი.

რაულ ხაჯიმბა უკმაყოფილებას გამოთქვამს იმ კანდიდატურებზე, რომლებიც დე ფაქტო პრეზიდენტმა დაუწუნა და მკაცრი ტონით აცხადებს: **"ვფიქრობ, "აფხაზეთის რესპუბლიკის ვიცე-პრეზიდენტის უფლებებისა და მოვალეობების" კანონით უნდა ვიმოქმედოთ, რომ საზოგადოებაში იყოს სრული გაგება. ჩვენ ყველაფერი უნდა გავაკეთოთ, რომ ჩვენი სახელმწიფო შედგეს. ამისათვის კი აუცილებელია სტაბილურობა და სიმშვიდე. მე კიდევ ერთხელ ვუსვამ ხაზს შეთანხმებისა და კანონის შესრულების აუცილებლობას.**

ჯერჯერობით, კონსულტაციები მიმდინარეობს. თუმცა, ამასთანავე, უკვე დანიშნულია საბაჟო დეპარტამენტის ხელმძღვანელი. ეს უკვე ვიცე-პრეზიდენტის უფლებების და მოვალეობების შესახებ კანონის დარღვევაა."

ვიცე-პრეზიდენტი საკუთარი როლის განმტკიცებას კანონის მოშველიებით ცდილობს, სადაც, მისი თქმით, შავით თეთრზე წერია, რომ მას უფლება აქვს, პრეზიდენტს დასამტკიცებლად წარუდგინოს საგარეო საქმეთა მინისტრი, თავდაცვის მინისტრი, სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის და სახელმწიფო საბაჟო კომიტეტის ხელმძღვანელები.

"შეთანხმებას აფხაზეთის რესპუბლიკაში ვითარების სტაბილიზება უნდა უზრუნველეყო და მომავალშიც იგივეს უნდა ემსახურებოდეს," - გულდაწყვეტილია ხაჯიმბა.

მოკლედ

"ახალი მემარჯვენეები" საერთაშორისო ასპარეზზე გადიან

23-24 აპრილს, ქალაქ ათენში, საერთაშორისო დემოკრატიული კავშირის გამგეობის სხდომა ამ ორგანიზაციაში ქართული პოლიტიკური გაერთიანება "ახალი მემარჯვენეების" გაწევრიანების საკითხს განიხილავს.

გამგეობის სხდომას პარტიის თავმჯდომარე დავით გამყრელიძე დაესწრება.

"ახლების" მიწვევა გადაწყდა 2004 წლის 29 ნოემბრის სხდომაზე, სადაც საქართველოში არსებული პოლიტიკური ვითარება განიხილეს.

საერთაშორისო დემოკრატიული კავშირი არის მემარჯვენე ცენტრისტული ძალების ყველაზე მსხვილი გაერთიანება, რომლის დამფუძნებლებიც არიან აშშ-ს რესპუბლიკური პარტია, დიდი ბრიტანეთის კონსერვატიული პარტია, გერმანიის ქრისტიან-დემოკრატიული პარტია და სხვა 60-მდე სახელმწიფოს მემარჯვენე ძალები. ამჟამად ორგანიზაციის თავმჯდომარე ავსტრალიის პრემიერ-მინისტრი ჯონ ჰოვარდია.

"ახალი მემარჯვენეები" პირველი ქართული პოლიტიკური გაერთიანებაა, რომელიც ამ ავტორიტეტული საერთაშორისო კავშირის წევრი გახდება.

მედიანიუსი

საქალაქო სამსახურის გასაკეთებელი საქმე არასამთავრობოს დაევალა

ქეთინო ჭაკობია
ფოთიდან

მოქმედი კანონმდებლობა ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების სიმბოლიკის არსებობას ითვალისწინებს. საკრებულოსა და მთავრობის ერთობლივი გადაწყვეტილებით, ფოთის გერბისა და დროშის შექმნის მიზნით, სპეციალური კომისია ჯერ კიდევ 2003 წლის დასაწყისში ჩამოყალიბდა. საკონკურსო ნამუშევრების პრეზენტაცია იმავე წლის მაისში გაიმართა. შემდეგ დამატებით გამოიყო ორი თვე, მაგრამ ჰერალდიკის სპეციფიკას დაქვემდებარებული გერბისა და დროშის ნიმუში ვერ გამოვლინდა. სპეციალურად მოწვეულმა ჟიურიმ, რომელშიც სამხატვრო აკადემიისა და არქიტექტურის დეპარტამენტის თანამშრომლებიც შედიოდნენ, ვერ დაასახელა მეტ-ნაკლებად მაინც მისაღები ნამუშევრები. გადაწყდა ახალი პირობებისა და ხელახალი კონკურსის გამოცხადება. მიუხედავად იმისა, რომ, ქალაქის საკრებულოს დადგენილებით, კონკურსის ვადა 2004 წლის დეკემბრამდე გაგრძელდა.

დადგა რა ფაქტის წინაშე, ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანომ მიიღო დადგენილება, 2005 წელს არასამთავრობო ორგანიზაცია "კულტურის დაცვისა და განვითარების ასოციაციისთვის", გერბისა და დროშის ნიმუშების დასამზადებლად, 2750 ლარი გათვალისწინებინა, რაც ნიშნავს, რომ საქალაქო სამსახურის გასაკეთებელი საქმე უკვე ოფიციალურად არასამთავრობო ორგანიზაციას დაევალა.

"მთავრობამ და კულტურის სამსახურმა არ შეასრულეს საკრებულოს გადაწყვეტილება. იმ მიზნით, რომ, ბოლოს და ბოლოს, დასრულდეს პროცესი და ქალაქს თავისი სიმბოლიკა ჰქონდეს, ჩვენ დავეთანხმეთ ერთ-ერთი არასამთავრობო ორგანიზაციის წინადადებას, გაეკეთებინა ორგანიზება დადგენილების შესრულებისთვის. აქ არანაირი კანონდარღვევა არ არის. ქალაქში განვითარებულმა მოვლენებმა და მთავრობათა ცვლამ დღის წესრიგიდან პასუხისმგებლობის განხილვის საკითხიც მოხსნა, თუმცა კულტურის სამსახურის ახალი ხელმძღვანელი ვალდებული იყო, წინამორბედისგან გადმოცემული დავალებები განეხორციელებინა," - აცხადებს ფოთის საკრებულოს თავმჯდომარე თემურ წურწუმია.

"კულტურის დაცვისა და განვითარების ასოციაციის" გამგეობის თავმჯდომარე სოსო გვაძაბია 2005 წელს თავად იყო კულტურის საქალაქო სამსახურის უფროსი და ხსენებული კომისიის თავმჯდომარეც. **"რადგან მე მქონდა შეხვედრები ჰერალდიკოსთა ასოციაციაში, კონსულტაციები მაშინდელი ჟიურის წევრებთან, გარკვეული მასალებიც მოვიპოვე. ჩემს შემდეგ ამ მიმართულებით მუშაობა არ გაგრძელებულა, საკრებულოს წინაშე დავაყენე საკითხი, 45 დღის განმავლობაში გავუკეთო ორგანიზება მაღალკვალიფიციური სპეციალისტების ნამუშევრების წარმოდგენას. ეს იქნება, ფაქტობრივად, არგამოცხადებული კონკურსი. განხილვას დაქვემდებარებული ნიმუშები საჯაროდ გამოიფინება და ნებისმიერ მსურველს შეეძლება თავისი სურვილებისა და შენიშვნების დაფიქსირება,"** - ამბობს გვაძაბია "24 საათთან" საუბრისას. მისივე თქმით, გადაწყვეტილების მიზანი მხოლოდ პროცესების დაჩქარება იყო. ახლად ჩამოყალიბებული მთავრობის მიერ ხელახალი კომისიის შექმნა, კონკურსის გამოცხადება, თავისი ექვსთვიანი ვადით, და ბოლოს, ალბათობა იმისა, რომ მოსაწონი ნამუშევარი კვლავაც ვერ შეირჩეოდა, მოვლენებს გააჭიანურებდა და ალტერნატივაც ამ ფაქტორმა განაპირობა. რაც შეეხება ბიუჯეტიდან გასაღებ 2750 ლარს, აქედან დროშისა და გერბის ესკიზების ავტორებს, შესაბამისად, 750 და 1000 ლარი გადაეცემათ, ხოლო დარჩენილი თანხა ორგანიზაციულ საკითხებსა და ეგზემპლარების დამზადებას მოხმარდება.

კულტურის სამსახურის უფროსი ტარიელ ზარანდია განმარტავს, რომ მთავრობის წინაშე ორჯერ პირადად დააყენა კონკურსის განახლების საკითხი. **"მთავრობამ ეს პრიორიტეტულად არ მიიჩნია, მეტიც, მისი ზოგიერთი წევრი ირონიითაც შეხვდა ამ წინადადებას,"** - ამბობს ზარანდია, თუმცა, იმ 800-ათასლარიან პროგრამაში, რომელიც დასაფინანსებლად წარადგინა, კულტურის სამსახურის უფროსს დროშისა და გერბის საჭიროება არ უხსენებია.

"კულტურის სამსახურს 2005 წლის წარმოდგენილ ხარჯებში ამ მხრივ რაიმე ღონისძიების გატარება არ გაუთვალისწინებია," - ადასტურებს ჩვენს ინფორმაციას საკრებულოს თავმჯდომარე თემურ წურწუმია.

ზარანდიას ამ ფაქტზე თავისი კომენტარი აქვს: **"ეს იყო არა პროგრამა, არამედ სავარაუდო პროექტების ნუსხა. იგი იმავე მთავრობას უნდა განეხილა, რომელმაც საკითხის გადაწყვეტა მიზანშეწონილად არ მიიჩნია. ამიტომაც გერბსა და დროშაზე ყურადღება არ გამიმახვილებია."**

ქალაქს დღეს ახალი მთავრობა ჰყავს. ტარიელ ზარანდიამაც თანამდებობა შეინარჩუნა. ღონისძიებაში, რომელსაც არასამთავრობო ორგანიზაცია გეგმავს, ისევე, როგორც ნებისმიერ მსურველს, კულტურის სამსახურსაც შეუძლია თავისი წვლილის შეტანა. **"მე ჩემი მოსაზრებები გამაჩნია, მივიღებ თუ არა მონაწილეობას, ჯერჯერობით, ამის თქმისაგან თავს შევიკავებ,"** - აცხადებს ზარანდია.

რატომ გახდა სადავო ფოთის სიმბოლიკის საკითხი? ან სულაც, რამდენად მიზანშეწონილია უშუალოდ კონკრეტული სამსახურისთვის მიცემული დავალება, მისი მხრიდან არშესრულების გამო, არასაბიუჯეტო დაფინანსებაზე მყოფმა არასამთავრობო ორგანიზაციამ იტვირთოს?

კითხვები პასუხგაუცემელი დარჩა.

გადაუჭრის თუ არა ევრობანკი ფოთს სასმელი წყლის პრობლემას

ქეთინო ჭაკობია
ფოთიდან

მთავარი - ელექტროენერგიითა და სასმელი წყლით ქალაქის უზრუნველყოფა, ჯერაც გადაუჭრელ პრობლემად რჩება. საკითხის აქტუალობაზე ბევრს საუბრობენ; ბოლო წლებში ხშირადმონაცვლე ადგილობრივი მთავრობაც საქმიანობის პრიორიტეტად სასიცოცხლო რესურსებით მომარაგებას მიიჩნევდა, თუმცა, ფაქტია, მოსახლეობას ელექტროენერგიის პრობლემა ვერც უსაშველოდ გაჭიანურებულმა გამრიცხველიანების პროცესმა მოუგვარა და წყალიც, ჩვეულებრივ, ყოველ მეორე დღეს, ორი-სამი საათის ხანგრძლივობით მოდის.

ამ ცოტა ხნის წინ, მაშინ, როცა მთელი სამაშველო ძალები იმერეთზე იყო ორიენტირებული, სამეგრელო-ზემო სვანეთის მხარის გუბერნატორმა გიგი უგულავამ ერთ-ერთ შეხვედრაზე თქვა, რომ ფოთში სასმელი წყლის მიწოდების მხრივ ქუთაისზე მეტი პრობლემა არსებობს.

სწორედ იმ დღეებში ქალაქი თითქმის ერთი კვირა იყო წყლის გარეშე. მიზეზად ხან სათავე ნაგებობაზე მომხდარი ავარია, ხანაც ელექტროენერგიის დავალიანება სახელდებოდა. ასეა თუ ისე, მსგავსი შემთხვევა ქალაქისთვის ნამდვილად არაა იშვიათობა და სასმელი წყლის მარაგისთვის განკუთვნილი ავზები, საკარმიდამო ეზოებში საკუთარი არტეზიული ჭები და ჯანმრთელობისთვის საშიშ დაავადებათა გაჩენის რისკს დაქვემდებარებული წყლის მოხმარება ფოთელებისთვის არასასურველი რეალობაა.

როგორც სპეციალისტები ამბობენ, წყალსადენზე დახარჯული ელექტროენერგიის საფასურის სახით ყოველწლიურად ერთ მილიონ ლარზე მეტი ერიცხება ენერგობაზარს და სწორედ ელექტროენერგიის არასტაბილური მიწოდება განაპირობებს ქალაქის წყლით მომარაგებაში არსებულ ხარვეზებს.

მოხმარებული ელექტროენერგიის სოლიდურმა ხარჯმა დღის წესრიგში დააყენა ახალი სათავე ნაგებობის იმ ადგილზე აგების საკითხი, საიდანაც შესაძლებელი გახდება წყლის ფოთამდე თვითდინებით, ენერგოდანახარჯების გარეშე მიწოდება.

დაახლოებით წელიწადის წინ, ორგანიზაცია "კომუნპროექტმა" შეიმუშავა ტექნიკურ-ეკონომიკური დასაბუთება, რომელიც ახალ სათავე ნაგებობას მარტვილის რაიონის სოფელ ბალდაში მოიაზრებდა. ჯერ კიდევ მაშინ სამშენებლო-საპროექტო სამუშაოები, საორიენტაციოდ, 12 მილიონი ლარით განისაზღვრა.

რთული ეტაპი, როგორც წესი, ინვესტორის მოძიება აღმოჩნდა. ხანგრძლივი პროცესების შემდეგ, ფოთის წყალმომარაგების მდგომარეობით ევრობანკი დაინტერესდა.

"ევრობანკის ექსპერტთა ჯგუფი ამჟამად სწავლობს ქალაქის წყალმომარაგების მდგომარეობას. თუ მარტვილის რაიონიდან თვითდინებით წყლის მიწოდების პროექტი განხორციელდება, ქალაქს პრობლემა მოეხსნება. იგი სასმელი წყლით, ელექტროენერგიის დანახარჯების გარეშე, 24 საათის განმავლობაში იქნება უზრუნველყოფილი," - ამბობს შპს "ფოთის წყალკანალის" გენერალური დირექტორი ვლადიმერ მსხილაძე.

"24 საათის" შეკითხვას კი ინგლისური კომპანია "Jacobs Gibb"-ის ტექნიკური დირექტორი სოჰაილ ჰასანი კითხვითვე პასუხობს: **"იცით, რა თანხა სჭირდება ძველი სათავე ნაგებობიდან 100 კილომეტრის დაშორებით ახლის აშენებას?"** და აქცენტს არა თვითდინებით წყლის მიწოდების აუცილებლობაზე, არამედ არსებული სისტემის რეაბილიტაციის საჭიროებაზე აკეთებს: **"ადგილობრივი სისტემა შეკეთებას არ ექვემდებარება, იგი მთლიანად გამოცვლას მოითხოვს. მაგისტრალში ხდება გაჟონვა და წყალი სისტემაში იკარგება. მილები დახეთქილია, პრობლემაა მთლიანად დისტრიბუცია."** ახალ წყაროზე სათავე ნაგებობის მშენებლობას იგი არა პრიორიტეტულ, არამედ ორიდან ერთ-ერთ ვარიანტად მიიჩნევს. **"წყალი ან ახალი წყაროდან უნდა მიეწოდოს ქალაქს, ან ძველი სისტემა უნდა განახლდეს. ორივე ვარიანტს აქვს თავისი ნაკლი და დადებითი მხარეც. ელექტროენერგიის პრობლემის გადასაწყვეტად ჩვენ შეგვიძლია, არსებულ სათავე ნაგებობაზე დავამონტაჟოთ გენერატორები, რომლებიც გამოიმუშავებენ წყლის გადასაქაჩად საჭირო რაოდენობის ელექტროენერგიას,"** - აცხადებს ინგლისური კომპანიის ტექნიკური დირექტორი, რომელიც ფოთში რამდენჯერმე იმყოფებოდა და მუშაობაში ხელისშემშლელ ერთადერთ პრობლემად ყოველთვის უშუქობას ასახელებდა. მანვე კონკრეტული ვერაფერი თქვა იმის თაობაზე, თუ როგორ გაწვდება ქალაქის სახსრები ხსენებული გენერატორების საწვავისთვის საჭირო ხარჯებს, ან კიდევ უფრო ძვირადღირებული ელექტროენერგია როგორ აისახება წყლის ტარიფზე და, საერთოდ, რას უქადის ეს პროექტი ისედაც მძიმე სოციალურ მდგომარეობაში მყოფ მოსახლეობას.

"ფოთის წყალკანალის" გენერალური დირექტორის ვლადიმერ მსხილაძის განმარტებით კი, **"გენერატორები ექსპერტთა ჯგუფმა ელექტროენერგიის პრობლემის მოსხნის გზად მიიჩნია. ჩვენ ისინი დავარწმუნეთ, რომ გენერატორების მოხმარებისთვის საჭირო თანხებს არა მარტო წყალსადენის, არამედ მთლიანად ქალაქის ბიუჯეტი ვერ გასწვდება".**

"Jacobs Gibb"-ის კონსულტანტთა ჯგუფი მარტის შუა რიცხვებისთვის გეგმავს დასკვნის მომზადებას. ევროგაერთიანებასა და ევრობანკს წარედგინება საჭირო სამუშაოთა ნუსხა, ფოთის წყალმომარაგების სისტემის რეაბილიტაციის რეკომენდაციები და ხარჯთაღრიცხვა.

"ამ ეტაპზე ყველაზე დიდი პრობლემა უნდა გადაიჭრას, რაც სისტემის მთლიან აღდგენას გულისხმობს. თუ არსებულის გარდა ახალი წყაროს განვითარებაც დაფინანსდება, ძალიან კარგი," - ამბობს სოჰაილ ჰასანი.

თუ გასული წლის დეკემბერში ქალაქის ექს-მერი, ვახტანგ ალანია აცხადებდა, რომ ევრობანკი 1 მილიონ ევროს სესხის სახით, 15-წლიანი ვადითა და წლიური 8%-იანი განაკვეთით, ხოლო 3 მილიონ ევროს გრანტის სახით გაიღებდა, უცხოელ ექსპერტთა ჯგუფი, ჯერჯერობით, ზუსტ თანხას ვერ ასახელებს.

მოუხსნის თუ არა ევრობანკი ქალაქს წყლით მომარაგების პრობლემას?

"ევრობანკის კონსულტანტები გვიმტკიცებენ, რომ რეალურად აპირებენ ამ პროექტის განხორციელებას," - ამბობს ვლადიმერ მსხილაძე და იმედოვნებს, რომ დაპირებისამებრ, აგვისტო-სექტემბერში ყველა სათანადო დოკუმენტაცია, სატენდერო მასალა მზად იქნება და სარემონტო სამუშაოებიც დაიწყება.

წყალმომარაგების სისტემის რეაბილიტაციის იდეა თავისთავად აქტუალურია. ნებისმიერი ვარიანტის მიღებისას სისტემა განახლებას საჭიროებს, მაგრამ თუ ახალი სათავე ნაგებობის მშენებლობა ვერ დაფინანსდა, ალბათ ქალაქის სასმელი წყლით 24-საათიანი უზრუნველყოფა კვლავ პრობლემად დარჩება, რადგან უახლოეს პერიოდში საეჭვოა, ქალაქს ენერგომომარაგება გაუმჯობესდეს. ამასთან, მოხმარებული წყლის საფასურის ამოღებაში არსებულ სირთულეთა გამო, "ფოთის წყალკანალი" ხშირად დავალიანების მქონე საწარმოთა სიაში ირიცხება.

ორი სიტყვით

ქუთაისი. საქართველოს პრეზიდენტის სახელმწიფო რწმუნებული იმერეთის მხარეში გიორგი გეწაძე სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულებას დაუბრუნდა.

"ვადასტურებ, რომ თანამდებობიდან გადადგომას ვაპირებდი, თუმცა შესაბამისი განცხადება არ დამიწერია. ჭორია ისიც, რომ პრეზიდენტმა მე ქუთაისში სასმელი წყლის დეფიციტის გამო ატეხილი აჟიოტაჟისთვის მისაყვედურა," - განაცხადა გიორგი გეწაძემ.

სახელმწიფო რწმუნებულის განმარტებით, მისი გალიზიანება პრესაში გამოქვეყნებულმა ფოტოსურათებმა გამოიწვია და არ სურდა, ამის გამო საქართველოს პრეზიდენტი ჩაეგდო უხერხულ მდგომარეობაში. **ინტერ-პრესი**

■ ■ ■

თბილისი. საქართველოს პრეზიდენტის მეუღლე სანდრა რულოვსი მარტის ბოლოს აზერბაიჯანში ოფიციალური ვიზიტით მიემგზავრება, ქვეყნის პირველი ლედის მეჰრიბან ალიევას მიწვევით.

რულოვსის თანაშემწის, მერაბ ფიფიას ცნობით, ვიზიტი 21 მარტს დაიწყება და სამ დღეს გასტანს.

ფიფიას თქმით, რულოვსი გეგმავს კოორდინაცია გაუწიოს საქველმოქმედო ღონისძიებებს სამხრეთ კავკასიაში მიუსაფარი და მზრუნველობამოკლებული ბავშვებისათვის. დაგეგმილია მკერდის სიმსივნით დაავადებული ქალებისთვის გამოკვლევებისა და მკურნალობის რეგიონული ცენტრის შექმნა.

ვიზიტის დროს აზერბაიჯანული მხარე ფართო კულტურული ღონისძიებების ჩატარებას გეგმავს. მეჰრიბან ალიევა სანდრა რულოვსს აზერბაიჯანულ კულტურას და ხელოვნებას გააცნობს, დაათვალიერებენ ისტორიულ ძეგლებს. **პრაიმ-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. საქართველოს შს სამინისტროს ძებნის სამმართველოს მიერ მიწოდებული ოპერატიული ინფორმაციის რეალიზაციის შედეგად, აზერბაიჯანის რესპუბლიკის დედაქალაქში საქართველოს შს სამინისტროს წარმომადგენლობისა და ბაქოს შს სამმართველოს თანამშრომლებმა დააკავეს დმანისის შს განყოფილების მიერ ძებნილი, 24 წლის იაგუბ იაგუბოვი. **მედიანიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. საქართველოს პრეზიდენტის მიხეილ სააკაშვილის განცხადებით, საქართველოს მთავრობა მაგისტრალურ გაზსადენს მხოლოდ ქვეყნის ინტერესების გათვალისწინებით გაასხვისებს და ამით უცხო ქვეყნებს საქართველოს დაშანტაჟების საშუალებას არ მისცემს. **პრაიმ-ნიუსი**

მთავარი რედაქტორი მამუკა ფაჩუაშვილი. პაატა ვეშაპიძე (მმართველი რედაქტორი), დავით ნინიკაშვილი (პასუხისმგებელი რედაქტორი), ვიქტორ გათიკაშვილი (გენერალური დირექტორი), ირაკლი ლეჟავა (მარკეტინგის მენეჯერი). დიზაინი: გიორგი ხმალაძე, ავთო შარვაშიძე. კომპიუტერული ცენტრი: თამაზ ჩხაიძე (მენეჯერი), მაია ყიასაშვილი, დიმიტრი შალუტაშვილი, გიორგი ბერიაშვილი, თენგიზ ქირია, პაატა ქორიძე, ლელა წიქარიშვილი,. სტილი: ნანა ჯოხარიძე, ნინო სვანიძე, ხათუნა გოგიშვილი, ძიძია ძნელაძე, ლია თოფურია. რეკლამა - ზურაბ ჯაოშვილი.

ენერგეტიკის მინისტრი "ჩაქრას" გადაურჩა

პირველი გვერდიდან

მიმდინარე წელს ჰესების რეაბილიტაციისათვის ბიუჯეტიდან 44 მლნ ლარი გამოიყოფა, რაც ენერგოსისტემას დამატებით 700 მეგავატ სიმძლავრეს მისცემს.

გაზტურბინის მშენებლობისათვის ბიუჯეტი 300 მლნ ლარს გამოყოფს და დამატებით 300 მეგავატ სიმძლავრეს მიიღებს.

ენგურჰესის სრული რეაბილიტაციით კი, გილაურის ინფორმაციით, ჰესი დამატებით 270 მეგავატ სიმძლავრეს გამოიმუშავებს.

გაზის ალტერნატიული მოწოდების წყაროებად ენერგეტიკის მინისტრმა, რუსეთთან ერთად, აზერბაიჯანი და ირანი დაასახელა.

მისი თქმით, ენერგეტიკის განვითარების ორწლიან გეგმაში, ასევე, დასავლეთ და აღმოსავლეთ საქართველოს დამაკავშირებელი ელექტროგადამცემი ხაზის მშენებლობაც შედის.

გილაურის განცხადებით, ენერგეტიკის დარგის მომგებიანობა აღრიცხვიანობის მოწესრიგებასა და გამრიცხველიანების პროცესის დასრულებას უკავშირდება. გეგმის მიხედვით, ორ წელიწადში რეგიონებში აბონენტთა 70 პროცენტი გამრიცხველიანებული იქნება, რისთვისაც თანხები ბიუჯეტიდან და გერმანიის რეკონსტრუქციის საკრედიტო ბანკიდან გამოიყოფა.

მთავრობა, მიუხედავად ადგილზე გაჩენილი კითხვებისა, გილაურის მოსასმენად და მისთვის "ნდობის გამოსახატავად" განწყობილი აღმოჩნდა. იმდენად "განწყობილი", რომ არ გაიზიარეს კახა ბენდუქიძის ეჭვები - გილაურის მიერ დასახელებული თანხები საკმაოდ შორსაა ამ მასშტაბის სამუშაოების შესრულებისთვის საჭირო რეალური სახსრებისაგან; იმდენად განწყობილი, რომ პროგრამა ბოლოს თავად ბენდუქიძემაც მოიწონა.

პრემიერმა კიდევ ერთხელ ზუსტად განმარტა ამ გრანდიოზული ენერგორეაბილიტაციის გეგმის ვადა - 18 თვე.

მთავრობის გუშინდელ სხდომაზე ისიც გახდა ცნობილი, რომ ენგურჰესის გაჩერება 1 აპრილისთვის იგეგმება, რაც ქვეყნის ენერგოსისტემას 400 მეგავატ სიმძლავრეს დააკლებს, მაგრამ დეფიციტის ნაწილი, ანუ 300 მეგავატი, იმპორტის საშუალებით შეივსება.

დაბოლოს: პრეზიდენტი ენერგოსექტორში კორუფციის დაძლევით კმაყოფილია (!) და **"გზებს + ენერგეტიკა + პატიოსანი მთავრობა - ეს არის საქართველოს განვითარების ერთ-ერთი მთავარი გარანტია."**

განხეთქილება აჭარელ "ნაციონალებში"

აჭარის უმაღლესი საბჭოს სახელისუფლებო ფრაქცია "ნაციონალების" თავმჯდომარის მოადგილემ დავით ბაციკაძემ ფრაქციიდან გასვლის შესახებ გადაწყვეტილება მიიღო. ამის მიზეზად ბაციკაძემ "ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის" ლიდერების, მათ შორის, გიორგი არველაძის და "ნაციონალების" ახალგაზრდული ორგანიზაციის თავმჯდომარის ლადო ვარძელაშვილის მიერ გაკეთებული განცხადებები დაასახელა.

"ნაციონალური მოძრაობის" ახალგაზრდული ორგანიზაციის თავმჯდომარე ვლადიმერ ვარძელაშვილი "ნაციონალური მოძრაობის" აჭარის რეგიონალური ახალგაზრდული ორგანიზაციის არსებობას უარყოფს და აცხადებს, რომ "კმარელი" სულხან ღლონტი, რომელმაც ტელევიზიით გააკეთა განცხადება "ნაცმოძრაობის" აჭარის ახალგაზრდული ორგანიზაციის დატოვების შესახებ, ახალგაზრდული მოძრაობის წევრი არასოდეს ყოფილა.

ვლადიმერ ვარძელაშვილის მტკიცებით, "ნაცმოძრაობის" აჭარის ახალგაზრდული ორგანიზაცია, პრაქტიკულად, არ არსებობს და, შესაბამისად, სულხან ღლონტის მიერ გუშინ გაკეთებული განცხადება ორგანიზაციის რიგების დატოვების შესახებ სინამდვილეს არ შეესაბამება.

"აჭარაში "ნაცმოძრაობის" ახალგაზრდული ორგანიზაცია არ არსებობდა და "კმარელი" სულხან ღლონტის კანდიდატურა აღნიშნული ორგანიზაციის თავმჯდომარის თანამდებობაზე არასოდეს განხილულა. დარწმუნებული ვარ, სულხან ღლონტის მსგავსი ახალგაზრდები "ნაცმოძრაობის" ახალგაზრდული ორგანიზაციიდან ხმაურიანი გასვლის იმიჯს სხვადასხვა პოლიტიკურ ორგანიზაციებთან სავაჭროდ იყენებენ," - დასძინა ვარძელაშვილმა.

დავით ბაციკაძე აცხადებს, რომ იგი თავადაც აჭარის ახალგაზრდული ორგანიზაციის წევრი იყო და აქედან მოხვდა უმაღლეს საბჭოში.

ბაციკაძე სოლიდარობას უცხადებს "ერთიანი ნაციონალური პარტიის" 20 აქტივისტს, რომლებმაც პარტიის რიგები გუშინ დატოვეს.

გავრცელებული ინფორმაციით, ფრაქციის დატოვებას იურიდიული კომიტეტის თავმჯდომარე პეტრე ზამბახიძეც აპირებს, თუმცა იგი ამ დრომდე ამის შესახებ ოფიციალურ კომენტარს არ აკეთებს.

ინტერ-პრესი

ახალი პარლამენტი ძველი(ს) შტრიხებით

მიხეილ მაჭავარიანმა ბესო ჯუღელს დეტალურად დაუანგარიშა ხელფასი.

პირველი გვერდიდან

გუშინდელ სხდომაზე კიდევ ერთმა ძველმა სენმა იჩინა თავი - კენჭისყრის დროს დეპუტატები სხვის ბარათებს იყენებდნენ. ივლიანე ხაინდრავამ აღმოაჩინა, რომ რიგი კანონპროექტებისთვის ხმა ჰქონდათ მიცემული ელდარ შენგელაიასა და გივი თარგამაძეს, რომლებიც სხდომათა დარბაზში არ იმყოფებოდნენ.

"შემიძლია ეს ჩამონათვალი კიდევ გავაგრძელო," - "დაემუქრა" ხაინდრავა მაჭავარიანს. ეს უკანასკნელი ოპოზიციონერ დეპუტატს დაჰპირდა, რომ შენგელაია და თარგამაძე სათანადოდ დაისჯებიან და ხელფასიდან რეგლამენტით გათვალისწინებული თანხა დაექვითებათ.

2004 წლის მოწვევის პარლამენტში ლამის ერთწლიანი მუშაობის შემდეგ, ფრაქცია "მაჟორიტარის" თავმჯდომარე ბესო ჯუღელი გუშინ დაინტერესდა... თუ როგორია დეპუტატის გასამრჯელო. კითხვაზე ამომწურავი პასუხი მან ვერ მიიღო. პარლამენტის თავმჯდომარის მოადგილემ მხოლოდ ის განმარტა, რომ **"პარლამენტარის ხელფასი, სამწუხაროდ, არ იზრდება".** თუმცა, ჯუღელმა ცნობისმოყვარეობის დაკმაყოფილება ბოლომდე ისურვა და მიხეილ მაჭავარიანს პრეზიდიუმში ეახლა. ვიცე-სპიკერმაც გამონახა დრო და ფრაქციის თავმჯდომარეს მისი გასამრჯელო ბოლო თეთრამდე უანგარიშა. აღნიშნული საკითხის წამოჭრა კი იმან განაპირობა, რომ პარლამენტის გადაწყვეტილებით, მაჟორიტარი დეპუტატების ბიუროს დაფინანსება გაორმაგდა და 300 ლარამდე გაიზარდა.

გუშინ საჯაროდ ისიც აღინიშნა, რომ 52 პარლამენტარს დოკუმენტაცია აქვს მოსაწესრიგებელი. მათ ძირითად ნაწილს საკანონმდებლო ორგანოში შრომის წიგნაკი არა აქვს წარდგენილი.

"ეს ეჭვს ბადებს, რომ სხვაგანაც მუშაობთ," - ნახევრად ხუმრობით აცხადებს მიხეილ მაჭავარიანი.

ასეთი არასაპარლამენტო განწყობის მიუხედავად, საკანონმდებლო ორგანომ გუშინდელ პლენარულ სხდომაზე რამდენიმე მნიშვნელოვანი გადაწყვეტილება მაინც მიიღო. მათ შორის აღსანიშნავია მესამე მოსმენით მოწონებული (124 მომხრე, 5 წინააღმდეგი) საკანონმდებლო ცვლილება, რომლის მიხედვითაც, სავალდებულო სამხედრო სამსახური კვლავ 1,5 წელიწადი ხდება (სულ ცოტა, 2008 წლის 1 იანვრამდე).

პარლამენტმა პირველი მოსმენით მხარი დაუჭირა (121 მომხრე, ერთი წინააღმდეგი) დეპუტატ ნინო კალანდაძის სადეპუტატო ინიციატივას, 15 აპრილამდე პროფკავშირების წევრთა ხელახალი რეგისტრაციის შესახებ, რასაც იუსტიციის სამინისტრო გაუწევს ზედამხედველობას.

"ირაკლი ტუღუში წარმატებით ატყუებდა შევარდნაძის ხელისუფლებას, მაგრამ ჩვენთან ეს ვერ გამოუვა," - აცხადებს საპარლამენტო უმრავლესობის ერთ-ერთი ლიდერი დავით კირკიტაძე. მისივე თქმით, ტუღუში ცრუობს, როდესაც პირობას იძლევა, რომ პროფკავშირების საკუთრებაში არსებულ მნიშვნელოვან ობიექტებს სახელმწიფოს გადასცემს.

"მე ვნახე ეს ნუსხა და მასში ვერც ერთი ღირებული ობიექტი ვერ აღმოვაჩინე," - დასძენს კირკიტაძე.

გუშინ პარლამენტმა, ასევე პირველი მოსმენით, მიიღო საკანონმდებლო შესწორება, რომელიც პრივატიზების პროცესს შეეხება.

მოქმედი კანონით, თუ საპრივატიზაციო ობიექტი აუქციონზე არ გაიყიდება, მისი ფასი 50 პროცენტით მცირდება და ისე გადის ახალ აუქციონზე. ობიექტის კვლავ არგაყიდვის შემთხვევაში, ფასი კვლავ ნახევრდება. საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტის თავმჯდომარის რომან გოცირიძის თქმით, **"ეს მახინჯი პრაქტიკაა და კორუფციული გარიგების წყაროს წარმოადგენს".**

იგი მოითხოვს, რომ ვალდებულებითი ნორმა უფლებითი ნორმით შეიცვალოს, ანუ: საპრივატიზაციო ობიექტის გასაყიდი ფასის 50 პროცენტით შემცირების მიზანშეწონილება ეკონომიკის სამინისტროს გადასაწყვეტი გახდეს და გაყიდული ობიექტის ფასზე პასუხისმგებლობაც მასვე დაეკისროს.

საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტის თავმჯდომარე იმასაც ეწინააღმდეგება, რომ საპრივატიზაციო ობიექტების ნუსხა მხოლოდ უწყებრივ გაზეთ "მესაკუთრეში" ქვეყნდებოდეს. დეპუტატის თქმით, ჩამონათვალი უნდა დაიბეჭდოს ყოველდღიურ პრესაში, გადაიცეს საზოგადოებრივი ტელევიზიით და გამოქვეყნდეს ეკონომიკური სამინისტროს ვებ-გვერდზე.

აღნიშნულ ცვლილებები დეპუტატებმა თითქმის ერთხმად მოიწონეს - 127 მომხრე, ერთის წინააღმდეგ.

25 თებერვალს, საქართველოს პარლამენტის სხდომაზე გაკეთდა განცხადებები, რომლებიც საქართველოში მიმდინარე პრივატიზაციის პროცესს და კერძოდ, მისი გამჭვირვალობის საკითხებს ეხებოდა. სხდომაზე ითქვა, რომ განცხადებები გამოცხადებული აუქციონებისა და კონკურსების შესახებ ქვეყნდება მხოლოდ გაზეთ "მესაკუთრეში," გაცხადდა ასევე, რომ სამინისტროს საპრივატიზაციო განცხადებებისთვის განკუთვნილი ინტერნეტ-გვერდი არა აქვს და ინფორმაცია ფართო საზოგადოებისთვის მიუწვდომელია.

გვსურს განვმარტოთ, რომ ნახევარ წელიწადზე მეტია, რაც ფუნქციონირებს სამინისტროს მიერ სპეციალურად შექმნილი ვებ-გვერდი www.privatization.ge, სადაც მუდმივად ქვეყნდება დეტალური ინფორმაცია გასაყიდი ობიექტების შესახებ. ინფორმაციას თან ახლავს ფოტომასალაც.

გარდა ამისა, გაფორმებული გვაქვს ხელშეკრულებები საქართველოში გამომავალ გაზეთებთან. ცნობისთვის: ყველას შეუძლია იხილოს 21 თებერვლის "ახალი ვერსია," "24 საათი," 22 თებერვლის "რეზონანსი," 24 თებერვლის "საქართველოს რესპუბლიკა," სადაც გამოქვეყნებულია ვრცელი ინფორმაცია სამინისტროს მიერ ამ ეტაპზე გამოცხადებული აუქციონების შესახებ. ეს პროცესი იქნება მუდმივი და ჩამოთვლილი გაზეთების სიას უახლოეს ხანში დაემატება როგორც ქართული, ასევე უცხოური გამოცემები.

ამასთან, ეკონომიკური განვითარების მინისტრის, ალექსი ალექსიშვილის გადაწყვეტილებით, სამინისტროს მიერ გამოცხადებული ყველა აუქციონის და კონკურსის გამართვამდე ერთი კვირით ადრე მუდმივად ტარდება გასაყიდი ობიექტების პრეზენტაცია. ჩატარების თარიღის შესახებ ინფორმაცია ქვეყნდება პრესაში. პირველი პრეზენტაცია უკვე გაიმართა 22 თებერვალს, რომელიც ფართოდ გაშუქდა მედიის მეშვეობით. ამასთან, სამინისტროს საზოგადოებასთან ურთიერთობის დეპარტამენტი პრესრელიზების სახით მუდმივად აწვდიდა ინფორმაციას პრესას, ტელევიზიას და საინფორმაციო სააგენტოებს პრივატიზაციასთან დაკავშირებულ სხვადასხვა საკითხებზე.

ამდენად, საქართველოს ეკონომიკური განვითარების სამინისტრო ახორციელებს ყველა შესაძლებელ ღონისძიებას იმისთვის, რომ პრივატიზაციის პროცესი იყოს მაქსიმალურად გამჭვირვალე და ინფორმაცია იყოს ყველასთვის ხელმისაწვდომი. ამ ფონზე, გაუგებარია პარლამენტის სხდომაზე სამინისტროს წინააღმდეგ გამოთქმული უსაფუძვლო შენიშვნები.

საქართველოს ეკონომიკური განვითარების სამინისტროს საზოგადოებასთან ურთიერთობის დეპარტამენტი

ცვლილებები რუსეთის სურვილების საწინააღმდეგოდ და დემოკრატიის სასარგებლოდ

პირველი გვერდიდან

როგორც ჩანს, დღეს შეერთებული შტატებისთვის პრიმატს წარმოადგენს ფიზიკური უსაფრთხოება, როგორც საკუთარი, ასევე -გლობალური თვალსაზრისით.

რა თქმა უნდა, შეერთებულ შტატებს უყურადღებოდ არ რჩება რუსეთში მიმდინარე პროცესები, აუცილებლობა და საჭიროება ამ ქვეყანაში დემოკრატიის მეტად განვითარებისა. უნდა ვივარაუდოთ, რომ მომავალში ამერიკა ამის თაობაზე რუსეთს შეახსენებს და საუბარი უფრო მკაცრი იქნება. ყოველ შემთხვევაში, ასეთი შთაბეჭდილება დამრჩა 24 თებერვლის შეხვედრის შემდგომ გამართული პრესკონფერენციიდან.

ჩემთვის უცნობია, სამიტზე დაისვა თუ არა საკითხები საქართველოს, დსთ-ს სივრცის სხვა რეგიონების, ბალტიისპირეთის შესახებ.

ნიშანდობლივია ისიც, რომ პრესკონფერენციის მსვლელობისას ბუშის ტონალობა განსხვავდებოდა სამი დღით ადრე ბრიუსელში მის მიერ გაკეთებული მკაცრი განცხადებებისგან, რომლებიც რუსეთში მიმდინარე პროცესებს ეხებოდა. ეს ტონი უფრო შერბილებული იყო. როგორც ჩანს, ერთი-ერთზე შეხვედრის დროს ისაუბრეს ზემოთ აღნიშნულ გეოპოლიტიკურ და სტრატეგიულ საკითხებზე და ამის გამო შერბილდა კრიტიკის ტონი იმ მნიშვნელოვან საკითხებთან დაკავშირებით, რომელთა განხილვის მოლოდინი ყველას ჰქონდა.

რაც შეეხება მომავალს, ამ შეხვედრის განსაკუთრებული მნიშვნელობა იმაში გამოიხატება, რომ გრძელდება პროცესი რუსეთთან ორმხრივ რეჟიმში საქართველოს საკითხების დასმისა.

უნდა ვივარაუდოთ და ვიმედოვნოთ, რომ 24 თებერვლის სამიტზე პრეზიდენტი ბუში პრეზიდენტ პუტინთან საქართველოს შესახებ გარკვეულ საკითხებს დასვამდა. ასევე უნდა ვიმედოვნოთ, რომ კვლავაც გაგრძელდება მსგავსი მნიშვნელოვანი შეხვედრები ორი დიდი ქვეყნის პრეზიდენტებისა, სადაც საქართველოს საკითხები უფრო მეტი აქტუალობით დაისმება.

ზურაბ დავითაშვილი
პარლამენტარი, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის საერთაშორისო ურთიერთობების კათედრის გამგე:

ჩემი ზოგადი წარმოდგენა ასეთია: პუტინის მიერ გატარებულმა ანტიდემოკრატიულმა ღონისძიებებმა არ შეიძლება, გავლენა არ იქონიოს ამერიკა-რუსეთის ურთიერთობაზე. ვფიქრობ, ეს იყო ერთგვარი მოსინჯვა პოზიციებისა. ბუშმა, ალბათ, გარკვეული დრო დაუთქვა პუტინს საიმისოდ, რათა მან უარი არ თქვას რუსეთში საბჭოთა წყობილების რღვევის შემდეგ დაწყებულ დემოკრატიულ მონაპოვრებზე.

აქედან გამომდინარე, ჩემი ვარაუდით, დემოკრატიზაციის პროცესს ვერაფერი შეაჩერებს. საქართველოს და უკრაინის მაგალითი შეუძლებელია, დანარჩენი პოსტსაბჭოთა ქვეყნებისათვის გადამდები არ აღმოჩნდეს. ეს, პირველ რიგში, ეს ალბათ, მოლდოვას და, შემდეგ კი, ბელორუსს შეეხება. არ არის გამორიცხული, ეს პროცესები თვით რუსეთშიც დაიწყოს.

ასე რომ, პოსტსაბჭოთა რესპუბლიკების (ვგულისხმობ უკრაინას, ბელორუსს, მოლდოვას და, საერთოდ, კავკასიას) ევროპისკენ ინტეგრაციის გზას ალტერნატივა არ გააჩნია. რუსეთი იძულებული იქნება, ანგარიში გაუწიოს მიმდინარე პროცესებს. მოგეხსენებათ, ჩათრევას ჩაყოლა სჯობს. წარმოდგენა რუსეთის პოლიტიკურ აზროვნებაში, რომ რუსეთი ჩვეულებრივი, რიგითი ევროპული ქვეყანა არ არის, რომ ის გაცილებით უფრო ძლიერ გეოპოლიტიკურ სივრცეს წარმოადგენს, ვიდრე მთელი ევროპაა, წარსულს ჩაბარდა.

რუსეთი მოვლენების განვითარების ლოგიკურ გზას უნდა დაჰყვეს. ვგულისხმობ საქართველოდან სამხედრო ბაზების გაყვანას და კონსტრუქციული პოზიციის დაკავებას პოსტსაბჭოთა სივრცეში ეთნოკონფლიქტების მოგვარებისას.

ნიკა გვარამია
პარლამენტის საერთაშორისო ურთიერთობათა კომიტეტის წევრი:

რუსეთი არაადეკვატურობით გამორჩეული ქვეყანაა, ამიტომ მოვლენათა შესაძლო განვითარების პროგნოზირება ძალიან ძნელია. მიუხედავად ამისა, ვფიქრობ, რომ რუსეთზე ზემოქმედების ერთადერთი ბერკეტი - ეს არის ამერიკის შეერთებული შტატების მკაცრი ტონალობა. ეს ტონალობა რომ უფრო და უფრო მკაცრდება, ბუშის ხელისუფლების დამსახურებაა.

ყოველივე ამას რუსეთში რეზონანსი მოჰყვება, ვინაიდან ამ ქვეყანას სხვა ალტერნატივა არ გააჩნია. თუ რუსეთი ამერიკის გაფრთხილებას არ გაითვალისწინებს, შეერთებული შტატები ეკონომიკურ ბერკეტებს აამოქმედებს, რაც რუსეთისთვის ჰაერის დახშობის ტოლფასი იქნება.

მოკლედ რომ ვთქვათ, აუცილებლად უნდა ველოდოთ ცვლილებებს რუსეთის სურვილების საწინააღმდეგოდ და დემოკრატიის სასარგებლოდ. ვიმეორებ, წნეხის კიდევ უფრო გაძლიერების შედეგად, რუსეთი იძულებული გახდება, თავის პოლიტიკას გადახედოს.

მოკლედ

ედუარდ კოკოითი:
ცხინვალს საქართველოს პრეზიდენტის წინადადებები კონფლიქტის მოგვარების თაობაზე არ მიუღია

ცხინვალში ამტკიცებენ, რომ არ მიუღიათ ოფიციალური წინადადებები საქართველოს პრეზიდენტის მიხეილ სააკაშვილის მხრიდან ქართულ-ოსური კონფლიქტის მოწესრიგების თაობაზე.

სამხრეთ ოსეთის თვითგამოცხადებული რესპუბლიკის პრეზიდენტი ედუარდ კოკოითი რუსულ საინფორმაციო საშუალებებთან ინტერვიუში აცხადებს, რომ მიხეილ სააკაშვილის მიერ სტრასბურგში გახმაურებული ინიციატივები ამ კონფლიქტის მოგვარებასთან დაკავშირებით ევროპარლამენტარებისათვის იყო განკუთვნილი და არა სამხრეთ ოსეთის ხალხისთვის.

მისი შეფასებით, სააკაშვილის სტრასბურგში გამოსვლის მიზანი იყო საქართველოს მიმართ ევროსაბჭოს საპარლამენტო ასამბლეის კრიტიკის შერბილება და, აგრეთვე, დასავლეთის დონორებისგან მორიგი მსხვილი ფინანსური დახმარების მიღება.

"როგორც ჩანს, სააკაშვილმა გარკვეული ეფექტის მოხდენა შეძლო, რადგან იგი ნობელის პრემიაზეც კი წარადგინეს," - აღნიშნა კოკოითმა.

რაც შეეხება უშუალოდ სტრასბურგში გაჟღერებულ წინადადებებს, კოკოითი ეჭვქვეშ აყენებს "ფართო ავტონომიის" შეთავაზების რეალურობას იმ ლიდერისაგან, რომელმაც რამდენიმე თვის წინ სამხრეთ ოსეთის წინააღმდეგ მორიგი სამხედრო კამპანია მოაწყო.

ამასთან, მისი თქმით, სააკაშვილის ხედვა ავტონომიასთან დაკავშირებით კარგად გამოჩნდა აჭარის მაგალითზე, რომელიც გაძარცვული, გაღარიბებული, დამცირებული და ყოველგვარ უფლებას მოკლებულია.

"ეს ხდება აჭარაში, სადაც იგივე ქართველები ცხოვრობენ. ამიტომ ოსებს ამ წინადადებების არ სჯერათ," - დასძინა მან.

პრაიმ-ნიუსი

კრიმინალი შიდა ქართლში

შიდა ქართლის სამხარეო შს მთავარი სამმართველოსა და გორის რაიონის პროკურატურის თანამშრომლებმა ერთობლივად დააკავეს 21 წლის ალექსანდრე სამნიაშვილი და 20 წლის ივანე თუშიშვილი, რომლებიც 23 თებერვალს, იმავე დღეს მკვლელობისათვის დაკავებულ გიორგი ბერიანიძესთან ერთად, ეჭვმიტანილნი არიან ვალიკო თაყაძის მკვლელობაში.

მედიანიუსი

სსფ საქართველოსადმი მოთხოვნებს ამკაცრებს

თამარ ხორბალაძე

საერთაშორისო სავალუტო ფონდის მისიამ ახლო აღმოსავლეთისა და შუა აზიის დეპარტამენტის დირექტორის მოადგილის პაულო ნეუჰაუსის მეთაურობით, პარასკევს, თავისი სამუშაო ვიზიტი საქართველოს ეროვნული ბანკის (სებ) პრეზიდენტთან ირაკლი მანაგაძესთან შეხვედრით დაიწყო.

როგორც მანაგაძემ შეხვედრის შემდეგ ჟურნალისტებს განუცხადა, ფონდის დირექტორთა საბჭო მაისში მორიგი ტრანშის გამოყოფის საკითხს განიხილავს, ამისათვის კი მთავრობის ეკონომიკური გუნდის წარმომადგენლებთან სსფ-ს ვიზიტის ფარგლებში დაგეგმილი შეხვედრები წარმატებით უნდა დასრულდეს.

"პარასკევს სებ-ში განიხილებოდა, თუ რა ძირითადი მაკროეკონომიკური პარამეტრები დაედება საფუძვლად 2005 წელს გასატარებელ ეკონომიკურ პოლიტიკას. ტრანშის მიღების თარიღს არსებითი მნიშვნელობა არ აქვს, მთავარია, რომ სსფ-ს სამწლიანი პროგრამა საქართველოში შეუფერხებლად ხორციელდება. ამასთანავე, გაგრძელდება ფულად-საკრედიტო პოლიტიკის ძირითადი მიმართულება - ქვეყანაში უკვე მრავალი წლის მანძილზე ჩამოყალიბებული დაბალი ინფლაციის ტრადიცია და ფასების სტაბილურობა," - თქვა სებ-ის პრეზიდენტმა მისიის წარმომადგენლებთან შეხვედრის შემდეგ.

გუშინ მისია ფინანსთა ახალ მინისტრს ვალერი ჩეჩელაშვილსაც შეხვდა, რომელმაც ჟურნალისტებთან არ დამალა, რომ საერთაშორისო სავალუტო ფონდის მისიის მოთხოვნები საქართველოს ხელისუფლებისადმი მნიშვნელოვნად არის გაზრდილი: **"საქართველოს ხელისუფლებისადმი საერთაშორისო სავალუტო ფონდის პოზიტიური დამოკიდებულების მიუხედავად, მხარეებს შორის გარკვეული აზრთა სხვაობა მაინც არსებობს,"** - განუცხადა ჟურნალისტებს ფინანსთა მინისტრმა ვალერი ჩეჩელაშვილმა სავალუტო ფონდის მისიის ხელმძღვანელთან პაულო ნეუჰაუსთან შეხვედრის შემდეგ.

მინისტრის თქმით, ფონდი საქართველოს მიმართ დადებითად განწყობილი ორგანიზაციაა, რომელთანაც ქვეყნის მაკროეკონომიკური განვითარების საკითხები განიხილება. ამასთან, 2005 წლისთვის სსფ-ს მოთხოვნები უფრო გამკაცრებულია. **"ადრე ფონდი ბიუჯეტის დაგეგმვაზე, საფინანსო გეგმის შესრულებაზე გვესაუბრებოდა, დღეს კი ამ საკითხებს ყურადღებას აღარ აქცევენ და ისე გვესაუბრებიან, როგორც მათ პარტნიორ ქვეყანას. ჩვენი შეფასებით, ის ხარჯვითი სტრუქტურა, რომელიც ხელისუფლებას აქვს დაგეგმილი, ინფლაციას არ გამოიწვევს, ფონდი კი ასე არ მიიჩნევს,"** - აღნიშნა ფინანსთა მინისტრმა.

საქართველოში საერთაშორისო სავალუტო ფონდის მისიასთან მოლაპარაკებები 8 მარტამდე გაგრძელდება.

ამის შემდეგ გახდება ცნობილი მისიის დასკვნა, რომელსაც 2005 წლის მაისში სავალუტო ფონდის დირექტორთა საბჭო განიხილავს.

დადებითი დასკვნის შემთხვევაში, საქართველოს ეროვნული ბანკი სავალუტო რეზერვების შესავსებად 20 მილიონ დოლარს მიიღებს. ეს იქნება "სიღარიბის დაძლევისა და ეკონომიკური ზრდის" სამწლიანი პროგრამის მესამე ტრანში. "სიღარიბის დაძლევისა და ეკონომიკური ზრდის პროგრამა" სამწლიანია და 98 მლნ SDR-ის (150,3 მლნ აშშ დოლარი) გამოყოფას ითვალისწინებს. პირველი ტრანში, 14 მლნ SDR-ის მოცულობით, ეროვნულმა ბანკმა საერთაშორისო სავალუტო რეზერვების შესავსებად 2004 წლის 21 ივნისს მიიღო. 14 მლნ SDR-ის (21,5 მლნ აშშ დოლარი) მოცულობის მეორე ტრანში კი სებ-ის ანგარიშზე 28 დეკემბერს ჩაირიცხა.

2005 წლის 22 თებერვლის მდგომარეობით, სებ-ის საერთაშორისო სავალუტო რეზერვების მოცულობა 400.14 მლნ აშშ დოლარს შეადგენს.

"ხვანჭკარას" ნახევარზე მეტი ფალსიფიცირებულია

სოფლის მეურნეობისა და სურსათის სამინისტრო საქართველოს სამრეწველო-სავაჭრო პალატას უკანონო ქმედებაში ადანაშაულებს. სამინისტროს ინფორმაციით პალატა ღვინის ექსპორტიორებზე იმ სერტიფიკატებს გასცემს, რომელიც მას გასული წლის მაისიდან აქვს აკრძალული. ამ ინფორმაციას სავაჭრო-სამრეწველო პალატაში კატეგორიულად უარყოფენ. მეტიც, როგორც ამ სამსახურის იურისტი განმარტავს, მსგავს აკრძალვას მოქმედი კანონმდებლობა არ ითვალისწინებს.

ეთერ მამულაშვილი

საქმე ეხება ქართული ღვინის ექსპორტირებისას წარმოშობის სერტიფიკატს, რომელსაც დღეს სოფლის მეურნეობის სამინისტროსთან არსებული, ვაზისა და ღვინის დეპარტამენტი "სამტრესტი" გასცემს. დეპარტამენტში ირწმუნებიან, რომ ამ სერტიფიკატის ექსპორტიორებზე გაცემა მხოლოდ მათი კომპეტენციაა. **"ჩვენ გარეშე არ უნდა გადიოდეს ღვინო ექსპორტზე, თუმცა გვაქვს ინფორმაცია, რომ ღვინის გარკვეული ნაწილი დღეს მაინც გადის სავაჭრო-სამრეწველო ხაზით, რაც უკანონობაა,"** - აღნიშნა "24 საათთან" საუბრის დროს "სამტრესტის" ახალმა თავმჯდომარემ თეიმურაზ ორთოიძემ.

იმის ერთ-ერთი მიზეზი, რომ დღეს როგორც შიდა, ისე გარე ბაზარზე ქართული ღვინის დიდი ნაწილი ფალსიფიცირებულია, პარლამენტის დარგობრივი ეკონომიკისა და პოლიტიკის კომიტეტის თავმჯდომარის ნიკო ლეკიშვილის თქმით, არასწორად გაცემული სერტიფიკატებია. ლეკიშვილი ამბობს, რომ ერთ-ერთი ყველაზე პოპულარული ქართული ღვინის მარკა "ხვანჭკარას" ნახევარზე მეტი დღეს ფალსიფიცირებულია. პარლამენტარის ინფორმაციით, უკვე დაბეჭდილია 4 მილიონზე მეტი "ხვანჭკარას" ეტიკეტი, მაშინ, როცა გასული წლის მოსავალი 500 ტონას არ აღემატებოდა. **"4 მილიონი ეტიკეტი - ეს არის საქართველოს "ხვანჭკარას" 10 წლის მოსავალი. ყველამ ძალიან კარგად იცის, რომ ბუნებაში არ არსებობს წელიწადში 500 ტონაზე მეტი ხვანჭკარა. ხომ არ შეიძლება საქართველოს ხელისუფლებამ იძახოს, რომ ჩვენ 5-მილიონიანი ერი ვართ? ეს ხომ სისულელეა,"** - ამბობს ნიკო ლეკიშვილი.

ცნობისათვის: ყურძნის ჯიშები, რომლითაც "ხვანჭკარა" მზადდება, მხოლოდ რაჭის რეგიონში მოდის. ღვინის მწარმოებელი კომპანია, რომელიც რაჭაში რეალურად მუშაობს, მხოლოდ შვიდია, თუმცა ნიკო ლეკიშვილი ირწმუნება, რომ "ხვანჭკარას" დღეს 35 კომპანია ასხამს. **"დანამდვილებით შემიძლია გითხრათ, რომ დანარჩენი 28 კომპანია რაჭაში საერთოდ ნამყოფიც არ არის. მათ, მგონი, ისიც კი არ იციან, სად არის რაჭა? მათ შორის ისეთებიც არიან, რომელთაც საკუთარი ნაწარმი ექსპორტზე გააქვთ."**

ლეკიშვილი ღვინის ექსპორტიორებზე წარმოშობის სერტიფიკატის არასწორად გაცემაში საქართველოს სავაჭრო-სამრეწველო პალატასაც ადანაშაულებს. მისი თქმით, სერტიფიკატების არასწორად გაცემა, "ხვანჭკარას" გარდა, სხვა მარკის ღვინოებზეც ხდება. **"დღეს გავიგე, რომ სავაჭრო პალატა კიდევ გასცემს ამ სერტიფიკატებს, ეს უსინდისობაა. საჭიროა იმ კომპანიების ნახვა და შემოწმება, რომლებზეც პალატამ სერტიფიკატი გასცა. როცა იცი, რომ ბუნებაში არ არსებობს 500 ტონაზე მეტი ხვანჭკარა, რა სინდისით უწერ ხელს ამაზე მეტს"?** - ამბობს ნიკო ლეკიშვილი.

თავის მხრივ, სავაჭრო-სამრეწველო პალატაში ირწმუნებიან, რომ კანონი მათ არანაირ შეუზღუდვას არ უწესებს და წარმოშობის სერტიფიკატის გაცემა, "სამტრესტის" პარალელურად, პალატასაც ხელეწიფება. **"თუმცა, ჩვენ ასეთი სერტიფიკატების გაცემისაგან თავს მაქსიმალურად ვიკავებთ, რადგან შესაძლოა, ამან ღვინის ექსპორტიორებს საბაჟოზე გარკვეული პრობლემები შეუქმნას,"** - აღნიშნა ჩვენთან საუბრის დროს სავაჭრო-სამრეწველო პალატის იურიდიული სამსახურის უფროსმა გიორგი ეპიტაშვილმა.

შესაძლო პრობლემებში ის "სამტრესტის" მიერ საბაჟო დეპარტამენტისთვის ამ ცოტა ხნის წინათ გაგზავნილ წერილს გულისხმობს. წერილში ნათქვამია, რომ პარლამენტის მიერ მიღებულ იქნა "ვაზისა და ღვინის შესახებ" კანონში ცვლილებები, რითაც წარმოშობის სერტიფიკატის გაცემის უფლებამოსილება მხოლოდ "სამტრესტს" მიენიჭა. ამავე წერილში საბაჟო დეპარტამენტს "სამტრესტის" ხელმძღვანელობა სთხოვს, რომ მხოლოდ მათ მიერ გაცემული სერტიფიკატების საფუძველზე გააფორმონ ტვირთები. მოგვიანებით, საბაჟო დეპარტამენტმა რეგიონულ საბაჟოებს მითითებითი წერილები გაუგზავნა, სადაც მათ ხელმძღვანელებს სთხოვდა, რომ "სამტრესტის" ხსენებული წერილით ეხელმძღვანელათ. **"სწორედ ამის გამო, საბაჟოზე მეწარმეებს ხშირად სთხოვენ "სამტრესტის" მიერ გაცემულ ცნობას, რაც თავისთავად არასწორი და უკანონოა, რადგან ამ შემთხვევაში საბაჟომ გადაწყვეტილება არა კანონის, არამედ წერილის საფუძველზე მიიღო,"** - განმარტავს იურისტი გიორგი ეპიტაშვილი.

საინტერესო დეტალი, თუკი გიორგი ეპიტაშვილი მისი სამსახურის მხრიდან სერტიფიკატების გაცემის ფაქტს ადასტურებს, იმავე სამსახურის სერტიფიცირების დეპარტამენტის უფროსი გიორგი კოლონია ამას კატეგორიულად უარყოფს. კოლონია ირწმუნება, რომ გასული წლის მაისიდან მოყოლებული, სავაჭრო-სამრეწველო პალატას წარმოშობის სერტიფიკატი არც ერთ ექსპორტიორზე არ გაუცია.

შარშან დაწყებული სასამართლო პროცესი კვლავ გადაიდო

საქართველოს ენერგეტიკის მარეგულირებელ კომისიასა და ენერგოგამანაწილებელ კომპანიებს შორის შარშან დაწყებული დავა საოლქო სასამართლოში არც გუშინ დანიშნულ მთავარ სხომაზე დასრულებულა. პროცესი 4 მარტისთვის გადაიდო. ამისი მიზეზი კი პროცესზე "თელასის" მოულოდნელად გამოჩენილი წარმომადგენლის შუამდგომლობა გახდა.

საქმე ეხება სამ ენერგოგამანაწილებელ კომპანიას - შპს. "პატარა კახი", სს. "გორგოტა" და ი.ს. "ფერმერი" - და ენერგეტიკის მარეგულირებელ კომისიას შორის გასული წლის ივნისში დაწყებულ დავას. შეგახსენებთ, რომ 2004 წლის 23 ივნისს სემეკმა მიიღო გადაწყვეტილება, რომლის თანახმად, 21 ენერგომანაწილებელ კომპანიას ლიცენზია გაუუქმდა. ეს გადაწყვეტილება შპს. "პატარა კახმა", სს. "გორგოტამ" და ი.ს. "ფერმერმა" გამოცემისთანავე საოლქო სასამართლოში გაასაჩივრეს. ამ უკანასკნელმა აღნიშნული ლიცენზიანტების სარჩელი წარმოებაში მიიღო, რამაც გასაჩივრებულ აქტს, ამ სამ კომპანიასთან მიმართებაში, მოქმედების ძალა შეუჩერა. ე.ი. შპს. "პატარა კახს", სს. "გორგოტას" და ი.ს. "ფერმერს" ჩვეულ რეჟიმში მუშაობის გაგრძელების უფლება მიეცათ. ეს ფაქტი მოგვიანებით უზენაესმა სასამართლომაც დაადასტურა. ამის შემდეგ ელექტროენერგიის საბითუმო ბაზრის საბჭოს წევრებმა ერთხმად მიიღეს გადაწყვეტილება ამ კომპანიების ბაზრის სრულუფლებიან წევრებად აღდგენის თაობაზე. ამის მიუხედავად, ამა წლის 9 თებერვალს სმკ-ს თავმჯდომარემ გამოსცა ბრძანება, რომლის თანხმადაც, სემეკის სპეციალურად შექმნილ მუშა ჯგუფს დაავალა შემოწმებინა რამდენიმე "მცირე ლიცენზიანტი," მათ შორის, ზემოთ ხსენებული სამი კომპანია სემეკის 2004 წლის 23 ივნისის გადაწყვეტილებას როგორ ასრულებდა. ანუ, გამოდის, რომ სმკ-მა უზენაესი სასართლოს განჩინება ეჭვქვეშ დააყენა.

ახლახან, აღნიშნული სამი კომპანიის ადვოკატმა მალხაზ ძიძიკაშვილმა სმკ-ის თავმჯდომარის 9 თებერვლის ბრძანება, მისი ბათილად ცნობის მოთხოვნით, საოლქო სასამართლოში გაასაჩივრა. ამ სარჩელის წარმოებაში მიღების საკითხზე საოლქო სასამართლო ამ დღეებში იმსჯელებს. გუშინ კი საოლქო სასამართლოში დანიშნული იყო მთავარი სხდომა, რომელზეც ზემოთ აღნიშნული სამი ენერგოგამანაწილებელი კომპანიის სარჩელი, საქართველოს ენერგეტიკის მარეგულირებელი კომისიის 2004 წლის 23 ივნისის გადაწყვეტილების ბათილად ცნობის მოთხოვნით, განიხილებოდა.

პროცესზე მომჩივანი, მოპასუხე და მესამე მხარის (შპს."ენერგია") წარმომადგენლები უკლებლივ გამოცხადდნენ. საქართველოს გაერთიანებული სადისტრიბუციო ენერგოკომპანიის წარმომადგენლებმა შუამდგომლობა დააყენეს და პროცესზე მესამე პირად ჩართვა და საქმის შესწავლის მიზნით პროცესის გადადება მოითხოვეს. მოსარჩელე მხარის პროტესტის მიუხედავად, სასამართლომ მათი შუამდგომლობის პირველი ნაწილი დააკმაყოფილა, პროცესის გადადების მოთხოვნაზე კი უარი უთხრა, რადგან გაერთიანებული სადისტრიბუციო ენერგოკომპანია საქმეს საკმაოდ კარგად იცნობდა. თუმცა, მოგვიანებით, მოსამართლეებს პროცესის გადადება მაინც მოუწიათ. პროცესზე მოულოდნელად გამოჩენილმა "თელასის" წარმომადგენელმა მესამე პირად ჩართვა და შესაბამისად, საქმის შესასწავლად ერთი კვირის ვადა მოითხოვა. "თელასის" წარმომადგენელმა ღიად განაცხადა, რომ მისი ერთ-ერთი მომჩივანის, ენერგოგამანაწილებელი კომპანია შპს. "პატარა კახის" ინტერესები იკვეთება. **"თელასს" თბილისში ელექტროენერგიის განაწილებაზე ექსკლუზიური უფლება აქვს და "პატარა კახი" მის სექტორში შემოიჭრა,"** - ასე ახსნა "თელასის" წარმომადგენელმა გუშინდელ პროცესზე მესამე პირად ჩართვის მოთხოვნის მიზეზი. სასამართლომ "თელასის" წარმომადგენლობის მოთხოვნაც დააკმაყოფილა და პროცესი მომავალ პარასკევს, 4 მარტისთვის გადაიდო.

"ყველაფრის მიუხედავად, მაინც კარგია, რომ პროცესი დაიწყო. უძრაობის ხანა დიდხანს გაგრძელდა. ყველანაირად ვეცდებით, რომ 4 მარტს სრულად წამოვაყენოთ ჩვენი მოსაზრებები და პროცესი დასრულდეს. ყოველ შემთხვევაში, პროცესის გაჭიანურების დამაბრკოლებელი მიზეზები ამოიწურა," - აცხადებს მომჩივანი მხარის ადვოკატი მალხაზ ძიძიკაშვილი.

24 საათი

ექსპერტები და პოლიტიკოსები - მაგისტრალური გაზსადენების პრივატიზაციის შესახებ

მაგისტრალური გაზსადენის შესაძლო გაყიდვის ფაქტი საქართველოს ექსპერტებსა და პოლიტიკოსებში არაერთგვაროვან რეაქციას იწვევს. ერთნი თვლიან, რომ მსგავსი გადაწყვეტილების მიღება ქვეყნისთვის ცალსახად დამღუპველი შეიძლება აღმოჩნდეს, მით უმეტეს, იმ პირობებში, როცა ამ გაზსადენის დაპატრონების თითქმის აბსოლუტური შანსი აქვს "გაზპრომს" - პუტინის ადმინისტრაციის უშუალო კონტროლის ქვეშ მყოფ სახელმწიფო კომპანიას. სავარაუდო საფრთხეებზე მოსაუბრეთა ოპონენტები კი თვლიან, რომ ფული და ეკონომიკური ბერკეტები, რომელიც მომავალ კონტრაქტში შეიძლება ჩაიდოს, ამ საფრთხეების ნეიტრალიზებას მოახდენს. "24 საათი" ჩვენი რესპონდენტების მოსაზრებებს უკომენტაროდ გთავაზობთ.

დიანა ჩაჩუა

ნიკო ლეკიშვილი: მაგისტრალური გაზსადენის გასხვისება ძალიან რთულად გადასაწყვეტი საკითხი იქნება. რა მხრივაც არ უნდა განვიხილოთ ეს - ეკონომიკური, რეაბილიტაციის თუ სხვა, ყველა შემთხვევაში პოლიტიკური გადაწყვეტილება იქნება.

თუმცა, იქამდე კანონმდებლობაში ცვლილებები უნდა შევიტანოთ. საქმე იმაშია, რომ კანონი კრძალავს ასეთი სტრატეგიული ობიექტების პრივატიზაციას. ამას გარდა, ჩვენი სახელმწიფოს ხელში არსებულ ობიექტს ყიდულობს სხვა სახელმწიფოს ხელში არსებული ობიექტი. ეს ძალიან ცუდი ფაქტია. არ მინდა ვთქვა, რომ ამ შემთხვევაში ორიენტაცია შეიცვლება, მაგრამ ძალიან სერიოზულ პოლიტიკურ პრობლემებს წავაწყდებით.

ყველამ კარგად ვიცით, რომ "გაზპრომი" პრეზიდენტ პუტინის ადმინისტრაციას დაქვემდებარებული სტრუქტურაა. ასე რომ, ეს პოლიტიკური საკითხია და, ამიტომ, რუსებს ნებისმიერ დროს შეუძლიათ, პოლიტიკური ბერკეტები გამოიყენონ. გაზსადენის ყიდვის შემთხვევაში, მათ შეეძლებათ სატარიფო პოლიტიკა ისე წარმართონ, როგორც მათ ხელს აძლევს. ახლა იმის საშუალება მაინც გვაქვს, რომ გაზის გატარებაზე ტარიფები დავაწესოთ. გასხვისების შემთხვევაში, ჩვენ არავინ არაფერს შეგვეკითხება.

ერთი სიტყვით, გაზსადენების გასხვისება მიზანშეწონილი არ არის. პირიქით, ვეძებოთ ფული იმისთვის, რომ თავად ალვადგინოთ იგი. როგორც "ენგურჰესისთვის" მოვძებნეთ თანხები, აქაც ანალოგიურის განხორციელება შეგვიძლია.

გიორგი ისაკაძე: მაგისტრალური გაზსადენების გასხვისებასთან დაკავშირებით, მე გარკვეულ ეკონომიკურ მიზანშეწონილობას მოვისმენდი, როგორც ოპონენტებისგან, ასევე იმათგან, ვინც მხარს უჭერს ამ საკითხს. ერთ რამეში ყველა თანხმდება, რომ გაზსადენი უმძიმეს მდგომარეობაშია - იგი ბოლომდე ამორტიზებულია და შეიძლება საფრთხე შეექმნას მის გამტარუნარიანობას. თუმცა, ნურავის დაავიწყდება, რომ აქ პრობლემა სხვა რამეშია - ამ შემთხვევაში "გაზპრომის" სახით საქართველოში რუსეთის სახელმწიფო შემოდის და არა რომელიმე კერძო კომპანია. კერძო კომპანიის შემთხვევაში საქართველოს მხარე შეძლებდა, იგი გარკვეული რეგულირების ქვეშ მოექცია.

შეიცვლება თუ არა საქართველოს გეოსტრატეგია, მნიშვნელოვანი შეკითხვაა. როდესაც ქვეყანაში ასი პროცენტით რუსეთის მფლობელობაში არსებული კომპანია შემოდის, რომელიც რუსეთში მომხდარ ყველა ბოლო ეკონომიკურ ცვლილებასთან არის დაკავშირებული ("იუკოსს" და სხვადასხვა ნავთობგიგანტებთან დაკავშირებულ ამბებს ვგულისხმობ), ცხადია, რუსეთის ხელისუფლება მაქსიმალურად წავა იმისკენ, რომ თავისი სუპერბუნებრივი მონოპოლია მაქსიმალურად გაზარდოს. ვფიქრობ, რომ გაზსადენების რუსებისთვის მიყიდვა გარკვეულ კორექტივებს და შეფასებებს გამოიწვევს ჩვენს გეოსტრატეგიულ პოლიტიკაში. "ეი ეს თელასი" კარგი მაგალითია იმისა, რომ თუ კომერციული ურთიერთობები გამართულია, პრობლემა არ არის, მაგრამ ეს იმას არ ნიშნავს, რომ ჩვენი გამტარუნარიანობა და მსგავსი საკითხები სხვა ქვეყანას ჩავაბაროთ. რატომღაც მეგონა, რომ მთავრობა სხვა გადაწყვეტილებას მიიღებდა, რომელიც პროცენტების გარკვეული ნაწილის გასხვისებას შეეხებოდა. უნდა დავფიქრდეთ, რამდენად მიზანშეწონილია, ასეთი სტრატეგიული ობიექტი ისეთ ქვეყანას მივყიდოთ, რომელთანაც, რბილად რომ ვთქვათ, საქართველოს გაურკვეველი ურთიერთობები აკავშირებს.

გივი თარგამაძე: არ მგონია, რომ მაგისტრალური გაზსადენების გასხვისებას საქართველოს გეოსტრატეგიულ პოლიტიკაში რაიმე გარდატეხის შეტანა შეუძლია. თუ ჩვენ პრობლემას იმაში ვხედავთ, რომ რუსეთი გაზის მოწოდებას შეწყვეტს, ეს პრობლემა ისედაც არსებობს, ვინაიდან გაზსადენში მაინც რუსული გაზი მოდის. რუსეთი თუ ამას გადაწყვეტს, მაინც გააკეთებს, ვისიც არ უნდა იყოს ის. ზოგადად კი ვფიქრობ, რომ რუსეთის მხრიდან მოწოდების შეწყვეტა მხოლოდ უკიდურესად კრიტიკულ სიტუაციაში შეიძლება განხორციელდეს. ამ საკითხის მოგვარების ერთ-ერთი ფორმაა "შაჰდენიზის" გაზსადენი.

ასე რომ, გაზსადენების გასხვისებას რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობებში გადამწყვეტი მნიშვნელობა არ აქვს, რადგან რუსეთს ისედაც უჭირავს გასაღები. ამ შემთხვევაში გადამწყვეტი თანხობრივი მაჩვენებელი უნდა იყოს. ვფიქრობ, თუ რუსეთს უკეთესი შემოთავაზება ექნება, რაც, ალბათ, ასე იქნება, პრობლემას ვერ ვხედავ, რომ შესყიდვა რუსეთის მხრიდან განხორციელდეს.

გია ნაცვლიშვილი: არ მგონია, ამ ფაქტმა საქართველოს გეოსტრატეგიული მნიშვნელობა დაუკარგოს. ჯერ ერთი, ისიც არ არის გადაწყვეტილი, გავყიდით თუ არა მაგისტრალურ გაზსადენებს, ამის შემდეგ შეიძლება უკვე კონკრეტული მსჯელობა. მე პარლამენტში კანონპროექტი შევიტანე, რაც პრივატიზაციის კანონში ცვლილებას ითვალისწინებს. მასში უნდა ჩაიწეროს, რომ პრივატიზაციაში მონაწილეობა შეეძლება იმ საწარმოს, რომელშიც სახელმწიფოს წილი 25 პროცენტს არ აღემატება. ხვდებით, ალბათ, რომ ეს ფრანგულ და გერმანულ საწარმოებთან მიმართებაში არ იყო გაკეთებული.

თუ გაზსადენებს მაინც რუსები მიიღებენ, ეს აშკარად შეიტანს ცვილებებს საქართველოს ენერგეტიკულ უსაფრთხოებაში.

ერთადერთი არგუმენტი, რომლითაც მე გაზსადენების გასხვისებას დავეთანხმები, ის თანხებია, რომელსაც მასში გადაიხდიან. თუ ეს თანხები იმდენად დიდია, რომ მათი საშუალებით შეგვიძლია, სხვა ბევრი პროგრამა განვახორციელოთ, მაშინ შეიძლება მართლაც გავყიდოთ. მჭირდება სერიოზული არგუმენტები, რათა გაზსადენების გაყიდვას დავუჭირო მხარი.

სანდრო თვალჭრელიძე: არა მგონია, მაგისტრალური გაზსადენების გაყიდვამ საქართველოს გეოსტრატეგიულ პოლიტიკაში სერიოზული ცვლილებები შეიტანოს. საუბარია გაზსადენებზე, რომლებსაც გაზეთში ვერ გაახვევენ და სახლში ვერ წაიღებენ. ველოდებით "შაჰდენიზს", მერე - ბაქო-ერზერუმის გაზსადენს, იქიდან გვექნება ჩვენი გაზი. თავის დროზე ვთვლიდი, რომ ირანიდან მომავალი გაზსადენის პრივატიზაცია მომხდარიყო. მაშინ ინვესტორიც არსებობდა, მაგრამ მაშინ მთავრობა ამაზე არ წავიდა. ვფიქრობ, თუ ობიექტი ინვესტორის ხელში იქნება, საქართველოს ზემოქმედების მეტი ბერკეტი ექნება. ამ ფაქტმა, არ მგონია, საქართველოს ენერგოუსაფრთხოების შემცირება გამოიწვიოს, პირიქით - ვფიქრობ, აწევს.

რუსეთს უნდა, რომ ეს ფაქტი ბერკეტად გამოიყენოს, მაგრამ მე მეჩვენება, რომ ჩვენ თუ ჭკვიანურად მოვიქცევით, მას არაფერი გამოუვა. თავის დროზე ვამბობდი, რომ აზოტი და ქიმბოჭკო უნდა გასხვისებულიყო. კარგია, რომ ისინი რუსეთს მისცეს. რუსეთი, ვალების მიუხედავად, გაზს არ გვიწყვეტს, რადგან ის მათ ობიექტებსაც უნდა მიეწოდოს.

მივესალმები ორივე ხელით, თუკი გასხვისების კონტრაქტი კარგად შედგენილი იქნება და არა ისეთი, როგორიც "ეი ეს თელასის" კონტრაქტია. თუ კარგი იურისტები ვიქირავეთ, შეგვიძლია, ჩვენი ინტერესები კარგად დავიცვათ.

თემურ გოჩიტაშვილი: მთავრობა აცხადებს, რომ მან ამ საკითხთან დაკავშირებით სხვა დეტალებიც იცის და ამიტომ მე ძალიან მიჭირს ასეთ სერიოზულ საკითხზე უბრალო კომენტარის გაკეთება. რომ გითხრათ, გეოსტრატეგიული შემოტრიალება მოხდება და გეოსტრატეგია შეიცვლება-მეთქი, ჩემი მხრიდან არასერიოზული იქნება, იმიტომ, რომ მე არ ვიცი, რა დევს გეოპოლიტიკაში ამ საკითხის უკან.

ეკონომიკური თვალსაზრისით, ეს საკმაო საშიშროებას უქმნის იმ პროექტებს, რომლებზეც ჩვენ დიდი იმედები გვაქვს დამყარებული. კერძოდ, ეს ეხება "შაჰდენიზის" მილსადენის პროექტს. მაგისტრალური გაზსადენების გასხვისება მას საქართველოს ბაზრის რაციონალურად ათვისების საკითხს ურთულებს. თეორიულად შეიძლება დავუშვათ, რომ რუსეთმა გაზსადენების ყიდვის ფაქტი საქართველოსთან ურთიერთობებში შესაძლოა, ბერკეტად გამოიყენოს.

ორი სიტყვით

თბილისი. თბილისის ზღვაზე მაგისტრალური 700-მილიმეტრიანი გაზსადენი დედაქალაქის გაზგამანაწილებელი კომპანია "თბილგაზის" ტელეფონოგრამის საფუძველზე გაითიშა. ამის შესახებ "ინტერ-პრესს" საქართველოს გაზის საერთაშორისო კორპორაციაში განუცხადეს. როგორც კორპორაციაში აღნიშნავენ, დაზიანდა "თბილგაზის" საკუთრებაში არსებული მილსადენი. ამიტომ, გაზის ტრანსპორტირების კომპანიის წარმომადგენლებმა, "თბილგაზის" თხოვნის შესაბამისად, თბილისის გაზმომარაგება ამ მიმართულებით შეწყვიტეს. **ინტერ-პრესი**

■ ■ ■

თბილისი. ნავთობგადამამუშავებელი საწარმოების გაჩერების შედეგად საქართველოს ბიუჯეტი თვეში 3 მილიონ ლარს კარგავს. როგორც კომპანია "განოილის" დირექტორმა არჩილ ხატიაშვილმა განაცხადა, 1 ტონა ნავთობის გადამუშავების შედეგად, ბიუჯეტი 100 დოლარის ოდენობის შემოსავალს იღებს. **ინტერ-პრესი**

■ ■ ■

თბილისი. საქართველოს საგარეო სავაჭრო ბრუნვაში ათი უმსხვილესი სავაჭრო პარტნიორის წილმა გასულ წელს 73,2 პროცენტი შეადგინა. როგორც პრაიმნიუსს სტატისტიკის სახელმწიფო დეპარტამენტიდან აცნობეს, ათ უმსხვილეს სავაჭრო პარტნიორთან სავაჭრო ბრუნვამ 2,495 მლრდ დოლარი შეადგინა (2003 წელს 1,606 მლრდ დოლარი), აქედან ექსპორტის წილი 648,78 მლნ დოლარია (465,3 მლნ დოლარი), ხოლო იმპორტი 1,847 მლნ დოლარია (1,141 მლრდ დოლარი). **პრაიმ-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. სამხრეთ კავკასიის მილსადენის (სკმ - ბაქო-თბილისი-ერზრუმის გაზსადენი) მშენებლობისთვის ფოთში მილების უკანასკნელი პარტია დაცალეს.

როგორც აზერბაიჯანის საინფორმაციო სააგენტო "ტრენდს" BTC co. (ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანი)-ში აცნობეს, ამ პორტის გავლით ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანისა და სკმ-ს პროექტების რეალიზაციის დაწყებამდე მიღებული იქნა მილის 77 232 მონაკვეთი. **პრაიმ-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. ქვეყნის ენერგოსისტემაში შექმნილი ენერგოდეფიციტის ფონზე, პარასკევს, დილიდან თბილისის გარეუბნებს ელექტროენერგია არ მიეწოდება. თბილისის ელექტროგამანაწილებელი კომპანიის "თელასის" განცხადებით, კომპანია საქართველოს ცენტრალური სადისპეტჩეროდან 30 მეგავატით ნაკლები სიმძლავრის ელექტროენერგიას იღებს, რაც თბილისის შეუზღუდავი ელექტრომომარაგების საშუალებას არ იძლევა. **პრაიმ-ნიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. ამერიკული კომპანია "ანადარკო" ზაფხულიდან შავი ზღვის შელფზე ნავთობის მოსაპოვებლად ბურღვით სამუშაოებს დაიწყებს. როგორც საქართველოს ნავთობისა და გაზის რესურსების მარეგულირებელ სააგენტოში "მედიანიუსს" განუცხადეს, ბურღვით სამუშაოებს "ანადარკო" კომპანია ბი-პი-სთან ერთად განახორციელებს. **მედიანიუსი**

„პროქტერ ენდ გემბლი", მსოფლიოში ყველაზე მსხვილი და წარმატებული კომპანია სამომხმარებლო მოხმარების პროდუქციის წარმოების დარგში, აცხადებს ვაკანსიას ახალგაზრდა და დინამიური პირებისათვის

P&G

სამომხმარებლო ბიზნესის განვითარების (CBD) მენეჯერის თანამდებობაზე.

აღწერა:
CBD მენეჯერი [illegible]

კვალიფიკაცია:
[illegible]

რეზიუმეს გამოგზავნა:
[illegible] www.pg-ca.com ან www.go2pg.com [illegible] - CBD00002125 Sales/Customer Business DevelopmentAccount Manager, ან გამოგზავნეთ პირადი CV ელექტრონულ ფოსტაზე: muradova.n@pg.com ფაქსი - 995 32 94 18 94.
[illegible] - +994 50 350 5855

რამზან კადიროვი ბასაევს მოკვლით ემუქრება

ჩეჩნეთის მთავრობის პირველი ვიცე-პრემიერი რამზან კადიროვი გაზეთ "მოსკოვსკი კომსომოლეცთან" ინტერვიუში შამილ ბასაევს პირადად დაემუქრა განადგურებით. ვიცე-პრემიერმა განმარტა, რომ ბასაევი მისი მოსისხლე მტერია, რადგან სწორედ ამ ადამიანმა დაუკვეთა მამამისის, ახმად კადიროვის მკვლელობა. "სიტყვას გაძლევთ, რომ ბასაევს მოვკლავ. ის ჩემი მოსისხლე მტერია. ის არც არის ადამიანი - მხეცია. სამი მეტრის სიღრმეში უნდა ჩამარხო," - განაცხადა რამზან კადიროვმა. მან ხაზგასმით აღნიშნა, რომ ჩანაფიქრის განხორციელება მტკიცედ აქვს გადაწყვეტილი. "დღეს რომ მითხრან, სახლში წასვლა შეგიძლიაო, თავისუფლად და წყნარად წავიდოდი და სწავლას გავაგრძელებდი, ხოლო შურისძიებას მაინც არ დავივიწყებ. ვემსახურები რუსეთს თუ არა - მე მამაჩემის მიერ დაწყებული გზა მაქვს და ამას ბოლომდე მივიყვან," - განაცხადა ჩეჩნეთის მთავრობის პირველმა ვიცე-პრემიერმა.

რამზან კადიროვის მამა, ახმად კადიროვი ჩეჩნეთის პრეზიდენტი იყო, რომელიც 2004 წლის 9 მაისის ტერაქტის შედეგად დაიღუპა, გროზნოში "დინამოს" სტადიონზე. ტერაქტის დღეს კადიროვი სტადიონზე იმყოფებოდა, სადაც დიდ სამამულო ომში გამარჯვების დღესთან დაკავშირებულ საზეიმო აღლუმს ესწრებოდა. ჩეჩნეთის პრეზიდენტის დაღუპვის წლისთავზე გროზნოში მისი სახელობის მემორიალის გახსნას გეგმავენ. მემორიალი მდინარე სუნჟას მარცხენა ნაპირზე აშენდება, ცირკის რაიონში. გეგმის თანახმად, მემორიალური კომპლექსის ოთხ ჰექტარზე შადრევნები, დასასვენებელი ზონები და კადიროვის ძეგლი განთავსდება. ახმად კადიროვის გარდა, 9 მაისის ტერაქტში აგრეთვე დაიღუპა: ჩეჩნეთის სახელმწიფო საბჭოს თავმჯდომარე ჰუსეინ ისაევი, ჟურნალისტი ადლან ხასანოვი, პრეზიდენტის დაცვის ორი თანამშრომელი და კიდევ ორი ადამიანი. ტერაქტის დროს სამოცზე მეტი ადამიანი დაიჭრა, მათ შორის, ჩრდილოეთ კავკასიის ჯარების გაერთიანებული დაჯგუფების მეთაური ვალერი ბარანოვი.

"სიტყვას გაძლევთ, რომ ბასაევს მოვკლავ. ის ჩემი მოსისხლე მტერია.

ტაივანის პრეზიდენტი ჩინეთთან გაერთიანებაზე თანახმაა

ტაივანის პრეზიდენტი ჩენ შუი-ბიანი ჩინეთთან საბოლოო გაერთიანებისათვის, თუ პეკინი კეთილ ნებას გამოთქვამს, კარს ღიად ტოვებს. გაზეთ "ნიუ იორკ პოსტის" ინფორმაციით, მან ამის შესახებ წამყვანი ოპოზიციური პარტიის ლიდერთან ჯეიმს სუნთან მოლაპარაკებების დროს განაცხადა. ერთობლივი დეკლარაციის ხელმოწერისას, ორივე პოლიტიკოსმა ჩინეთთან ურთიერთობის ნებისმიერი მოდელისათვის მზადყოფნა გამოთქვა, რომელიც ტაივანისთვის ძალით არ იქნება თავს მოხვეული.

ტაივანის პრეზიდენტსა და ოპოზიციას შორის შემდგარი შეხვედრა პირველი ოფიციალური მოლაპარაკებაა ოპოზიციასთან, რომელიც ამ კუნძულოვანი ქვეყნის პარლამენტში ადგილების უმრავლესობას აკონტროლებს. პრეზიდენტსა და ოპოზიციის ლიდერს განსხვავებულად წარმოუდგენიათ ჩინეთთან ურთიერთობები. შეგახსენებთ, ჩინეთი ტაივანს საკუთარი ტერიტორიის ნაწილად განიხილავს და ტაიპეის მიერ დამოუკიდებლობის გამოცხადების შემთხვევაში საომარი მოქმედების დაწყებითაც კი იმუქრება.

თუ ჯეიმს სუნი ჩენ შუი-ბიანს რადიკალური ნაბიჯებით პეკინის პროვოცირებას აყვედრის, პრეზიდენტი ოპოზიციას კონტინენტური ჩინეთის კომუნისტურ ხელისუფლებასთან ძალზედ ლოიალურ დამოკიდებულებაში ადანაშაულებს. მიუხედავად ამისა, ჩენ შუი-ბიანმა ადრე ნათქვამი გაიმეორა და განაცხადა, რომ არ გამოაცხადებს დამოუკიდებლობას, არ შეცვლის ტაივანის ოფიციალურ სახელწოდებას, რომელიც დოკუმენტებში "ჩინეთის რესპუბლიკად" მოიხსენიება, აგრეთვე თავისი საპრეზიდენტო ვადის დამთავრებამდე (ანუ 2008 წლის მაისამდე) ამ საკითხზე რეფერენდუმის ჩატარებაზე უარს იტყვის.

პრეზიდენტის მომხრეთა ნაწილი სახელმწიფოს დასახელებიდან ჩინეთის ამოღების მომხრეა, მაშინ, როცა ოპოზიციის წარმომადგენლები თვლიან, რომ კუნძულის დამოუკიდებლობის გამოცხადება "ომსა და კატასტროფას" მოასწავებს. ტაივანის პრეზიდენტი და ოპოზიციის ლიდერი შეთანხმდნენ, რომ აღდგეს კონტინენტურ ჩინეთთან სრულმასშტაბიანი სატრანსპორტო მიმოსვლა. 56 წლის მანძილზე მოქმედი აკრძალვა ნაწილობრივ მხოლოდ გასულ თვეს გაუქმდა. მანამდე მგზავრებს ჩინეთში მოსახვედრად ჰონკონგის გავლა უხდებოდათ.

ტაივანის პრეზიდენტი "დიდ ძმასთან" გაერთიანებაზე ფიქრობს.

რომის პაპის დაისი

პირველი გვერდიდან

ამავდროულად, იოანე პავლე მეორე თანამედროვეობის პირველ "მოგზაურ" პაპად იქცა. ეს კი იმას ნიშნავს, რომ თუ მისი სიტყვები არა, მისი გამოსახულება მაინც აღწევდა მილიონობით იმ ადამიანამდე, რომელიც სამწყსოდ არ ითვლებოდა. არც ისე დიდია იმ ადამიანთა რაოდენობა, რომლებსაც ისევე აღიარებს მთელი მსოფლიო, როგორც იოანე პავლე მეორეს. ამ ერთი ფაქტით მან სულიერების ასპექტი შემატა ისეთი ამქვეყნიური საზრუნავით დატვირთულ ეპოქას, როგორიც სიმდიდრე და შოუბიზნესია. ყველა ჩვენგანი, ვისაც კულტურის მრავალფეროვნების სჯერა, მისი ძალისხმევის, "კათოლიციზმისა" და მზრუნველობის მადლობელი დარჩება.

მეორე მხრივ, მსოფლიოსთან მისი თავისებური კავშირის გამო, იოანე პავლე მეორის განსაკუთრებით ეკუმენისტურად წარმოჩენა დაუშვებელია. ქრისტიანული ეკუმენიზმის საწყისმა მისი წინამორბედების დროს დიდი განვითარება ვერ ჰპოვა.

რაოდენ პარადოქსულიც არ უნდა იყოს, მას გაცილებით უადვილდებოდა არაქრისტიანულ აღმსარებლობებთან ურთიერთობა. ამ შემთხვევაში განსაკუთრებულად უნდა აღინიშნოს კათოლიკურ-ებრაული დიალოგი. მაშინ, როდესაც გამოჩენილმა ებრაელმა მეცნიერმა მას მადლობა გადაუხადა კათოლიკურ-ებრაულ ურთიერთობებში შეტანილი წვლილისთვის, პაპმა აღნიშნა - "ეს ღმერთმა გააკეთა", შემდეგ კი თავისი განუმეორებელი ღიმილით დაამატა "და მეც".

არის თუ არა ის მსოფლიო მნიშვნელობის ადამიანი? დიახ, რა თქმა უნდა. მისი მმართველობა მთელი ეპოქაა, რომლის დროსაც მრავალი რეგიონული კონფლიქტი წარმოიშვა. მას კოსოვოსა და კონგოში, ფაქტობრივად, არაფრის გაკეთება შეეძლო.

იოანე პავლე მეორის პაპობის წლები იმ ეპოქას ნამდვილად არ ეკუთვნოდა, როდესაც "ზომიერ ძალას" სადმე რაიმეს მიღწევა შეეძლო. ასე, რომ სტალინის ცნობილი შეკითხვა - "რამდენი დივიზია ჰყავს რომის პაპს?" - აქტუალური რჩებოდა. ეს ყველაფერი განსაკუთრებულ მნიშნელობას იძენდა იმის ფონზე, რომ პაპი აშშ-თი აღფრთოვანებული არ იყო. არსებობს მოსაზრება, თითქოს იოანე მეორე იზიარებდა ცენტრალური ევროპის ძველ მოსაზრებას, რომელიც აშშ-ს მატერიალისტურ ცივილიზაციად განიხილავს, რომელიც საქმეს საჭირო სახსრებით უზრუნველყოფს და არა იდეებით.

სხვა სიტყვებით რომ ვთქვათ, რომის პაპის მემკვიდრეობა, ეს დიდი ძალისა და მნიშვნელოვანი სისუსტის ისტორიაა. მაგრამ სამართლიანი არ იქნება, არ ვახსენოთ ის კეთილი, მეგობრული და მხიარული ადამიანი, ვინც ამ ყველაფრის უკან დგას. რომის პაპი იოანე მეორე ბევრ საკითხში ნამდვილი ინტელექტუალია; შეიძლება, ამ მხრივ, ის ნაკლებად დააფასეს. ამავდროულად, იოანე უბრალო ადამიანია, რომელმაც ძალისხმევის გარეშე შეძლო სხვებთან ურთიერთობების დამყარება. ის 1981 წელს მასზე განხორციელებული თავდასხმის შემდეგ, ღირსეულად იტანდა თავის სატანჯველს. როგორც ადამიანი, ის გამუდმებით აკვირვებდა თავის მრავალრიცხოვან მნახველებს. დღესაც, ავადმყოფობის გამო, მძიმე მდგომარეობაში მყოფი იოანე პავლე მეორე ადამიანური პოტენციალის სიმბოლოდ რჩება.

მონტენეგრო "განქორწინებას" ითხოვს

სერბეთისა და მონტენეგროს დროებით სახელმწიფოში კრიზისია - იუგოსლავიის სამართალმემკვიდრე დაშლის პირასაა. მშვიდობით გაყრა და იუგოსლავიის საკავშირო რესპუბლიკის (ასე ეწოდება სერბეთისა და მონტენეგროს რესპუბლიკათა კავშირს) ისტორიაში წერტილის დასმა მონტენეგრომ მოითხოვა. ახლახანს მონტენეგროს პრეზიდენტმა და პრემიერ-მინისტრმა ბელგრადში რესპუბლიკის გაუქმების ხელშეკრულების პროექტი ჩაიტანეს. სერბეთსა და მონტენეგროს, რომლებმაც 2002 წელს დროებითი კავშირი შექმნეს, არც საერთო ვალუტა აერთიანებთ, არც ცენტრალური ბანკი, არც საერთო ბაზარი.

კოტე ელიზბარაშვილი

მონტენეგროს ხელმძღვანელობა არაერთხელ გამოსულა სერბეთისგან გამოყოფის მოთხოვნით, ქვეყნის არათანაბარუფლებიანი მონაწილეობის გამო ისეთ საერთაშორისო ორგანიზაციებში, როგორიც ევროსაბჭოა. მონტენეგროს საგარეო საქმეთა მინისტრი მრავალგზის აცხადებდა, რომ მონტენეგროს არ სურს და "არ გახდება ევროკავშირის წევრი სერბული პროვინციის უფლებით". დღემდე ამ ორ სახელმწიფოს შორის მოქმედებდა შეთანხმება, რომ რესპუბლიკების სრული სუვერენიტეტის შესახებ რეფერენდუმი 2006 წლამდე არ ჩატარდებოდა. და აი, ოთხშაბათს, მონტენეგროს პრეზიდენტმა ფილიპ ვუიანოვიჩმა და პრემიერ-მინისტრმა მილო ჯუკანოვიჩმა ბელგრადში მოკავშირე რესპუბლიკის გაუქმების შესახებ შეთანხმების პროექტი ჩაიტანეს და პირადად სერბეთისა და მონტენეგროს პრეზიდენტს სვეტოზარ მაროვიჩს გადასცეს ხელში. ამ დოკუმენტის ასლი მიიღეს აგრეთვე სერბეთის პრეზიდენტმა ბორის ტადიჩმა და პრემიერ-მინისტრმა ვოისლავ კოშტუნიცამ.

ხელშეკრულება "სერბეთისა და მონტენეგროს სახელმწიფოებრივი გაერთიანების დამოუკიდებელ სახელმწიფოთა კავშირად გარდაქმნის შესახებ" მაროვიჩის მიერ გადადგომაზე უარის თქმის პასუხად გამოჩნდა. სვეტოზარ მაროვიჩმა, მოკავშირე პარლამენტში შემავალი მონტენეგროსა და სერბული პარტიების მოწოდებების მიუხედავად, გადადგომაზე უარი განაცხადა. მონტენეგროელებმა მას შემდეგ გადაწყვიტეს ემოქმედათ, რაც მაროვიჩმა საკავშირო პარლამენტში არჩევნების თარიღის დანიშვნაზე თქვა უარი, მიუხედავად იმისა, რომ აღნიშნული პარლამენტის დღევანდელი შემადგენლობის უფლებამოსილება ამა წლის 2 მარტს იწურება.

მონტენეგრომ სერბეთს "სერბეთისა და მონტენეგროს" კავშირის გაუქმების და მის საფუძველზე ორი დამოუკიდებელი სახელმწიფოს შექმნის წინადადება შესთავაზა. მონტენეგროელთა მოსაზრების თანახმად, შეთანხმების რატიფიცირება სერბეთისა და მონტენეგროს პარლამენტებმა უნდა მოახდინონ, აგრეთვე სერბეთისა და მონტენეგროს სახელმწიფო გაერთიანების პარლამენტმა, რის შემდეგ სერბეთი-მონტენეგრო, როგორც ერთიანი ქვეყანა, თავის არსებობას შეწყვეტს. შეთანხმების დოკუმენტს თან ერთვის ვუიანოვიჩის წერილიც, სადაც შეთავაზებული "განქორწინება" მოტივირებულია იმით, რომ მსგავსი წარმონაქმნი "არაფუნქციონირებადია, ხოლი მისი ინსტიტუტები არაეფექტურად მუშაობენ, რაც ძალზედ ძვირი ჯდება და არსებითად აფერხებს სერბეთისა და მონტენეგროს მსვლელობას ევროპულ სტრუქტურებში ინტეგრაციის გზაზე".

წარმონაქმნის დაშლის შესახებ შეთანხმების დოკუმენტი ბელგრადში ოთხშაბათს შემთხვევით არ ჩაუტანიათ. სწორედ ამ დღეს ბელგრადში ჩავიდა იტალიის ვიცე-პრემიერი ჯანფრანკო ფინი. მისი სამდღიანი ვიზიტის მიზანი ყოფილი იუგოსლავიის სახელმწიფოებში სტუმრობა, სერბეთისა და მონტენეგროს პრეზიდენტთან, სერბეთის პრემიერ-მინისტრთან და სერბეთისა და მონტენეგროს საგარეო საქმეთა მინისტრთან შეხვედრა იყო. კონფერენციის "იტალია, სერბეთი, მონტენეგრო, ევროპა" ფარგლებში, ფინი სერბეთისა და მონტენეგროს გაყრის თემას უნდა შეხებოდა. სერბეთისა და მონტენეგროს კავშირის არააქტუალურობის თაობაზე მონტენეგრო მისი წარმოქმნის დღიდანვე საუბრობდა. მაგალითად, მონტენეგროს პრეზიდენტი თანამოქალაქეებს 2003 წლის არჩევნებში გამარჯვების დღესვე შეჰპირდა, რომ ქვეყნის დამოუკიდებლობის შესახებ რეფერენდუმს ჩაატარებდა. ვუიანოვიჩი ამბობდა, რომ ამ რეფერენდუმის ჩატარებას სამი წლის მანძილზე მიაღწევდა. როგორც ჩანს, ვუიანოვიჩი დანაპირების შესრულებას უახლოვდება.

ბოლივიის ყოფილ პრეზიდენტს გენოციდში ადანაშაულებენ

ბოლივიის ყოფილ პრეზიდენტს გონსალო სანჩეს დე ლოსადას, აგრეთვე მისი მთავრობის წევრებს ოფიციალური ბრალდება წაუყენეს, სადაც მათ გენოციდში ადანაშაულებენ. ოთხი თვის წინ ბოლივიის კონგრესმა გადაწყვიტა ყოფილი პრეზიდენტი სასამართლოს წესით პასუხისგებაში მიეცა. ბრალდება სულ მცირე 60 ადამიანის სიცოცხლეს ეხება, რომლებიც ბუნებრივი აირის ექსპორტთან დაკავშირებით მთავრობის გეგმის წინააღმდეგ გამართული საპროტესტო აქციების დროს დაიღუპნენ.

74 წლის სანჩეს დე ლოსადა უარყოფს ბრალდებას იმის შესახებ, რომ უშიშროების ძალებს დემონსტრანტების წინააღმდეგ ძალის გამოყენების ნება დართო. ბრალდება წაყენებული აქვთ ბოლივიის მთავრობის ყოფილ მინისტრებსაც. 2003 წლის ოქტომბერში, სახალხო გამოსვლების შედეგად მთავრობის დაშლის შემდეგ, სანჩეს დე ლოსადამ ბოლივია დატოვა და აშშ-ში გადაბარგდა. ბრალდებაში სიტყვა "გენოციდის" დამკვიდრებას ბოლივიის კონგრესი მოითხოვდა. როგორ წესი, ტერმინი "გენოციდი" მაშინ გამოიყენება, როდესაც საუბარია ნაციონალური, რასობრივი ან ეთნიკური ჯგუფის სისტემატურ და დაგეგმილ განადგურებაზე. ბოლივიის გენერალურ პროკურატურას ნახევარი წელი აქვს აუცილებელი დოკუმენტების მოსამზადებლად და შემდგომში მათი უზენაეს სასამართლოში გადასაცემად. თუ უზენაესი სასამართლო საქმის განხილვას გადაწყვეტს, სანჩეს დე ლოსადა ბოლივიის მეორე ყოფილი ხელმძღვანელი იქნება - ქვეყანაში 1982 წლიდან დემოკრატიის გამოცხადების შემდეგ - რომელიც სასამართლოში განსასჯელის სკამზე აღმოჩნდება. თუ მას დამნაშავედ აღიარებენ, ექს-პრეზიდენტს ციხეში 30 წლის გატარება მოუწევს.

გონსალო სანჩეს დე ლოსადა, როგორც ცენტრისტული ნაციონალისტურ-რევოლუციური მოძრაობის ლიდერი, ბოლივიის პრეზიდენტი 72 წლის ასაკში გახდა. ის მანამდეც, 1993-1997 წლებშიც სახელმწიფო მეთაური გახლდათ, როდესაც განათლების, სასამართლო და სოციალურ სისტემაში ლიბერალური გადაქმნები განახორციელა. ორი წლის წინ ის "ვაშინგტონის კაცად" ითვლებოდა. მამამისი დიდი ხნის მანძილზე აშშ-ში ელჩად მუშაობდა, ხოლო თვითონ ჩიკაგოს უნივერსიტეტში სწავლობდა ლიტერატურასა და ფილოსოფიას. სამშობლოში დაბრუნებული ლოსადა ჯერ ტელეფილმების მწარმოებელ კომპანიას ჩაუდგა სათავეში, შემდეგ, 70-იანი წლების შუა რიცხვებში, სამთო მადნეულის ბიზნესს მიჰყო ხელი. ბიზნესიდან გარკვეული ხნის შემდეგ პოლიტიკაში გადაბარგდა.1979 წლიდან დეპუტატად, ხოლო 1985 წლიდან სენატორად მუშაობდა. ხელისუფლების "ნამდვილი გემო" მაშინ გაიგო, როდესაც 1986-1988 წლებში, პრეზიდენტი ვიქტორ პას ესტენსოროს დროს, დაგეგმარების მინისტრად მუშაობდა. 1990 წელს ლოსადა ნაციონალისტური რევოლუციური მოძრაობის ხელმძღვანელად აირჩიეს, თავისი პატრონის პას ესტენსოროს პოსტზე.

აზ-ზარქავი - ერაყის ნომერ პირველი ძებნილი ტერორისტი

სააგენტო "ასოშეიტედ პრესის" ცნობით, ერაყში "ალ-ქაიდას" ემისრად შერაცხული აბუ მუსაბ აზ-ზარქავი, რომლის დასაჭერად ამერიკის შეერთებულმა შტატებმა 25 მილიონი დოლარის ჯილდო დააწესა, ერაყის ყველაზე ძებნილი ტერორისტების სიაში ლიდერობს. ამერიკელთა ცნობით, აზ-ზარქავის ტერორისტულმა ორგანიზაციამ მხოლოდ 2004 წელს ხუთასი ადამიანი იმსხვერპლა და პასუხს აგებს ურიცხვ ტერაქტებსა და მძევლების გატაცებაზე. დაუზუსტებული ინფორმაციით, ზარქავის დაჯგუფება ათას ხუთასამდე ადამიანს ითვლის, მის შემადგენლობაში შედის როგორც ერაყის, ასევე სხვა მუსლიმური ქვეყნების მოქალაქეები.

38 წლის აზ-ზარქავი იორდანიის მოქალაქეა. მისი ნამდვილი სახელია - ახმედ ალ-ხალეილი.

ერაყელი ტერორისტების სიაში მეორეა (მის დასაჭერად დაწესებული ჯილდო 10 მილიონი დოლარი) იზათ იბრაგიმ ალ-დური, ერაყის ყოფილი პრეზიდენტის სადამ ჰუსეინის უახლოესი თანაშემწე და მისი მოადგილე პარტია "ბაასის" რევოლუციური სარდლობის საბჭოში. ერაყში მოქმედი კოალიციური ჯარების ინფორმაციით, ალ-დური პარტიზანულ მოძრაობას ხელმძღვანელობს ბაღდადის ჩრდილოეთით მდებარე ე.წ. სუნიტურ სამკუთხედში - რაიონში, სადაც ყველაზე მეტი ტერაქტი ხდება.

სულ, აშშ-ს შეიარაღებული ჯარების ცენტრალური სარდლობის მიერ თებერვალში გამოქვეყნებულ სიაში 29 ადამიანი შედის. მათ შორის - მეამბოხე რაზმების ლიდერები, აზ-ზარქავის თანაშემწეები, აგრეთვე პირები, რომლებიც "ბოევიკების" დაფინანსებაში არიან ეჭვმიტანილნი, მათ შორის ერაყის მეზობელ სახელმწიფოებში მყოფი პირებიც.

24 საათი

ლონდონმა ოლსტერის რესპუბლიკელებს დოტაცია შეუწყვიტა

ბრიტანეთის მთავრობის ჩრდილოეთ ირლანდიის საქმეთა მინისტრმა პოლ მერფიმ განაცხადა, რომ პარტია "შინ ფეინის" (ირლანდიის რესპუბლიკური არმიის - ირა-ს პოლიტიკური ფრთა) მიმართ ფინანსურ სანქციებს დააწესებენ.

ბრიტანეთის მთავრობა თვლის, რომ ირა-მ გასული წლის დეკემბერში ბელფასტში ბანკის მსხვილი ძარცვა განახორციელა. მაშინ ბელფასტის ბანკიდან 26 მილიონი გირვანქა სტერლინგი გაიტაცეს. მას შემდეგ ჩრდილოეთ ირლანდიის როგორც სამართალდამცველები, ასევე პოლიტიკოსები - ბრიტანეთის პრემიერ-მინისტრი ტონი ბლერი და ირლანდიის პრემიერ-მინისტრი ბერტი აჰერნი - ირლანდიის რესპუბლიკურ არმიას ადანაშაულებენ, რომელიც აღნიშნულ გატაცებაში მონაწილეობას უარყოფს. დამკვირვებელთა დამოუკიდებელი კომისიის მოხსენება, რომელიც ჩრდილოეთ ირლანდიაში გასამხედროებული ორგანიზაციების საქმიანობის კონტროლისთვის არის შექმნილი, ირა-ს ხელმძღვანელობას სანქცირებულ გაძარცვაში ადანაშაულებს. პარტია "შინ ფეინი" წაყენებულ ბრალდებას უარყოფს. ბრიტანეთის მთავრობის სანქციები დოტაციების შეწყვეტის ფორმით განხორციელდება, რომლებსაც ამჟამად უხდიან "შინ ფეინსა" და პარლამენტში მის წარმომადგენლებს. პარტიის წარმომადგენლები ლონდონში გამოცხადებაზე ყოველთვის უარს ამბობენ, თუმცა ხარჯების დაფარვის უფლებით სარგებლობენ (400 ათასი გირვანქა სტერლინგის საერთო მოცულობით). დოტაციების შეწყვეტიდან მომდევნო 12 თვის მანძილზე ჩრდილოეთ ირლანდიელ პოლიტიკოსებს ყველა ხარჯის საკუთარი სახსრებით დაფარვა მოუწევთ.

"თბილწყალკანალის" სამომავლო გეგმები

გიორგი ქელბაქიანი, რომელიც ახლახან თბილისის მერმა "თბილწყალკანალის" სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარედ დანიშნა, ორ წელიწადში საწარმოს ფეხზე დაყენებას გვპირდება. პარალელურად, იგი "ESM"-ის მაგისტრატურას ამთავრებს და სადიპლომო თემად "თბილწყალკანალის" სტრატეგიული განვითარების გეგმა აქვს შერჩეული. სხვათა შორის, მისი გეგმა ფრანგული კომპანია "ჯენერალ დეზოს" სტრატეგიული განვითარების გეგმის ალტერნატივაა; ხოლო რას წარმოადგენს ეს გეგმა და როგორ აპირებს გიორგი ქელბაქიანი დაპირების შესრულებას, ამაზე თვითონვე გვესაუბრება.

ნანა ქადაგიშვილი

- რა მოვალეობა აკისრია "თბილწყალკანალის" სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარეს?

- ქალაქის წყალმომარაგების ცოდნაში, ტექნიკური თვალსაზრისით, იუზა ცარციძეს ვერ შევეჯიბრები. მისნაირი პროფესიონალი საქართველოში არ მეგულება. ამიტომაც იგი გენერალურ დირექტორად გადავიდა. სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე კი საწარმოს პოლიტიკას, ფინანსურ და ადმინისტრაციულ მართვას უხელმძღვანელებს. აქ იმიტომ მოვედით, რომ "თბილწყალკანალის" ფეხზე დაყენება ჩვენი ძალებით შევძლოთ. მინდა, შევქმნა ისეთი საწარმო, რომელიც მოიჯარადეს სერიოზული თანხების ჩადების სურვილს გაუჩენს, დღევანდელივით სახვეწარი რომ არ გვქონდეს, - მოდით, სისტემას ვინმემ უპატრონეთო.

- საკადრო ცვლილებებს შემცირებებიც მოჰყვება?

- ალბათ, ვერ ავცდებით, მაგრამ ხალხს ხელაღებითაც არ გავუშვებთ. სისტემის შესწავლისა და მენეჯმენტის ჩამოყალიბების შემდეგ, თითოეული თანამშრომლის გაშვებისა თუ მოყვანის მიზანშეწონილება დასაბუთდება.

- ატესტაციის ჩატარებას თუ აპირებთ?

- მაგას დრო გვიჩვენებს. თანამდებობების ნაწილი, შეიძლება, საერთოდ არ აღმოჩდეს საჭირო.

- რა იყო თქვენთვის ყველაზე დიდი პრობლემა, რაც პირველი სამუშაო კვირის განმავლობაში დაინახეთ?

- პრობლემა უამრავია, როგორიც შიდა, ისე გარე. ძალზე რთულია მომხმარებელთან ურთიერთობა. უპირველესად, ის სტერეოტიპი უნდა დაიმსხვრეს, თითქოს წყალი უფასოა. ამბობენ, - საქართველოში ბევრი მტკნარი წყალიაო, მაგრამ იმას არ ითვალისწინებენ, რომ დასალევად ვარგისი, სტანდარტების შესაბამისი წყლის მიღება თვეში სულზე, საშუალოდ, 4,5 ლარი ჯდება, მოსახლეობა კი 1,2 ლარს იხდის. პრობლემას ისიც ქმნის, რომ მოსახლეობა წყალს უყაირათოდ ხარჯავს. თუმცა, არანაკლები პრობლემაა გაუმართავი შიდა ქსელები და ონკანები.

- როგორ აპირებთ მოსახლეობის ამგვარი დამოკიდებულების შეცვლას?

- პიარ-სტრატეგიით. ეს ჩემი გუნდის ერთ-ერთი წარმომადგენლის, ადმინისტრაციული დირექტორის ფუნქციაა. მოსახლეობა უნდა დავარწმუნოთ, რომ წყალი უფასო არ არის. უპირველესად, საკანონმდებლო ბაზაა შესაცვლელი. უნდა შეიქმნას კანონი ამხანაგობების შესახებ. ამხანაგობა "წყალკანალთან" ითანამშრომლებს და კოლექტიურ პასუხისმგებლობას აიღებს. მოსახლეობას ისიც უნდა ავუხსნათ, რომ წყლის ტარიფი რეალური უნდა გახდეს. დღევანდელ ტარიფს, 5 თეთრი\კუბურ მეტრზე, საწარმოს კრახისკენ მივყავართ. საბოლოოდ "წყალკანალი" უცხოელების ხელში აღმოჩნდება. უცხოელი კი ჰუმანიტარული დახმარების მიზნით არ შემოდის. მისი მიზანი მაქსიმალური მოგება იქნება.

- როგორც ვიცით, დავალიანება სახელმწიფო ორგანიზაციებსაც აქვთ. მათთან როგორ აპირებთ ურთიერთობის მოგვარებას?

- საბიუჯეტო ორგანიზაციებთან ურთიერთობა ძალიან რთულია. მათ "თბილწყალკანალის" 22 მილიონი ლარის ვალი აქვთ. მოსახლეობის სოციალურ პირობებს ვითვალისწინებთ და შეღავათს ვუწევთ, მაგრამ საბიუჯეტო ორგანიზაციების მიმართ უფრო პრინციპულები ვიქნებით. საჯარიმო საურავებსაც დავარიცხავთ და, ჯარიმის გადაუხდელობის შემთხვევაში, წყალსაც შევუწყვეტთ. გათიშულ ობიექტებს მხოლოდ წყლის საფასურის გადახდის შემდეგ ჩავრთავთ და არა სატელეფონო ზარების ზეგავლენით.

- აღნიშნულის გარდა, 2005 წელს კიდევ რის გაკეთებას აპირებთ?

- უპირველესად, სტრუქტურულ რეორგანიზაციასა და მართვის საინფორმაციო სისტემების ჩამოყალიბებას ვაპირებთ. თბილისში არის კომპანიები, რომლებიც, რამდენიმე წელია, ამ საქმეს აკეთებენ. მეორე ამოცანა ძველი დავალიანების ამოღება და ფინანსური შემოსავლების გაუმჯობესება იქნება. სამეურნეო სექტორში ტარიფის 2,20-მდე შემცირებამ პრობლემები შეგვიქმნა. მესამე ამოცანა ხარჯების გამჭვირვალობაა - ანუ თითოეულ ლარს ის ეფექტი უნდა მოჰყვეს, რასაც ველით.

- "თბილწყალკანალის" მომავალს რაც შეეხება, რა ბედი ეწევა ფრანგულ კომპანიასთან დაწყებულ მოლაპარაკებას?

- ამ ეტაპზე ფრანგების შემოსვლა შეჩერებულია. თუმცა, მომავალში დონორების მოზიდვა ძალიან მნიშვნელოვანია და მოლაპარაკებები სასწრაფოდ არის დასაწყები. კრედიტებისა და გრანტების გარეშე, სამწუხაროდ, ვერაფერს გავაკეთებთ. მაგალითად, გერმანიის ეკონიმიკური განვითარების სამინისტროს ფონდსაც ჰქონდაან "თბილწყალკანალთან" თანამშრომლობის სურვილი, მაგრამ გარკვეული მიზეზების გამო ეს საკითხი თავის დროზე შეჩერდა. იმედია, ეს სურვილი მათ კვლავ აქვთ და მათგან დახმარებას მივიღებთ. ჯერჯერობით კი, სანამ მსხვილი დონორი გამოჩნდება, მერიის სუფსიდიის იმედად მოგვიწევს საქმის დაწყება. თუმცა, წელს მსოფლიო ბანკის მუნიციპალური განვითარების ფონდიც გამოგვიყოფს 4 მილიონ დოლარს.

- ეს თანხები რას მოხმარდება?

- მერიის სუბდიდია - 22 მილიონი ლარი, მოსახლეობის კომპენსაციის გარდა, სისტემის კაპიტალური მშენებლობისთვისაც არის გათვალისწინებული. 4 მილიონ დოლარს ლაბორატორიების, საქლორატორო სადგურების განახლებას მოვახმართ. ამის გარდა, მუნიციპალური განვითარების ფონდიდანაც ვვარაუდობთ 300 ათასი დოლარის ღირებულების ტექნიკური დახმარების მიღებას. დაახლოებით ამდენივე შეიძლება, მივიღოთ მსოფლიო ბანკის სხვა წყაროდან. მოლაპარაკებები მიმდინარეობს სხვა დონორებთანაც.

- დაახლოებით, რამდენ ხანში შეიძლება, "თბილწყალკანალი" მომგებიან კომპანიად იქცეს?

- არის საკითხები, რომლებსაც ჩვენ ვწყვეტთ, ზოგიერთი საკითხის გადაწყვეტა კი სახელმწიფოს ევალება. რაც ჩვენ გვეხება, იმის მიხედვით, "წყალკანალს" ორ წელიწადში წარმატებულ კომპანიად ვაქცევთ.

ვაკანსია

ამერიკული კომპანია Procter&Gamble-ის
ოფიციალური დისტრიბუტორი საქართველოში
შპს "არტი" იწვევს 24 წლამდე ასაკის ვაჟებს სავაჭრო
წარმომადგენლის თანამდებობაზე.
აუცილებელი მოთხოვნები
ა) ასაკი - 24 წლამდე.
ბ) განათლება - უმაღლესი.
გ) უპირატესობა მიენიჭებათ ავტომანქანის მართვის
უფლების მქონე კანდიდატებს.
კონკურსანტთა შერჩევა მოხდება ტესტირებისა და
გასაუბრების საფუძველზე.
დაინტერესებულ პირებს გთხოვთ, ავტობიოგრაფია
(CV) გამოაგზავნოთ ფაქსზე: 94 18 94.
ელ-ფოსტაზე: hr@arti.ge

საექსპერტო-საკონსულტაციო დახმარება

ზაზა ფაჩუაშვილი

საექსპერტო-საკონსულტაციო დახმარებისთვის საქართველოს მორიგი ვიზიტით ეწვია ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაციის ევრობიუროს დირექტორი მარკ დანზონი. ეს მომღიმარი ადამიანი ჩვენს ქვეყანაში უკვე მესამედ არის.

მარკ დანზონისა და ლადო ჭიპაშვილის ერთობლივი პრესკონფერენცია.

ბატონი მარკი ძველი ხელისუფლების დროს საქართველოში ორჯერ იმყოფებოდა და მაშინაც და ახლაც ერთი და იგივე რეკომენდაციები მოგვცა; ანდა ახალი რა უნდა ეთქვა - ჩვენი ჯანდაცვის სისტემა ძველებურად ჩამორჩენილია და მისთვის კვლავინდებურად აუცილებელია განვითარება. ხანმოკლე პრესკონფერენციაზე დაწვრილებით ვერაფერი ითქმებოდა, მაგრამ, როგორც აღმოჩნდა, დრო რომც ყოფილიყო, ბატონი მარკი დეტალურად მაინც ვერაფერს გვეტყოდა. არადა, ჟურნალისტები, ბუნებრივია, დაინტერესდნენ, თუ რა რეკომენდაციები მისცა მან დახურულ კარს მიღმა შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრს.

ამასთან დაკავშირებით ბოლომდე ჩამოყალიბებული ჯერ არ ვარო, - ბრძანა ბატონმა მარკმა და მთლად რომ არ გავეწბილებინეთ, ორიოდე ძირითადი რეკომენდაცია დაგვისახელა: 1. ჯანდაცვის სისტემა უნდა მუშაობდეს ადამიანზე; ამისათვის კი უნდა გაიმართოს პირველადი ჯანდაცვის მექანიზმი, ოჯახის ექიმის ინსტიტუტი და ა.შ.

2. უნდა შემცირდეს სახელმწიფო სექტორში მყოფი სამედიცინო დაწესებულებებისა და საწოლების რაოდენობა. 3. სახელმწიფოს მოვალეობაა, მოსახლეობას სამედიცინო დახმარების საბაზისო პაკეტი შესთავაზოს.

ამ რეკომენდაციებს კვერი დაუკრა მინისტრმა ლადო ჭიპაშვილმაც, რომელმაც ბრძანა, სახელმწიფომ საკუთრებაში უნდა დაიტოვოს იმდენი დაწესებულება, რამდენიც საჭიროა საბაზისო პაკეტის მომსახურებისთვისო. დანარჩენებს რაც შეეხება, მინისტრის თქმით, კოლექტივებს მიეცემათ საშუალება, თავადვე შეისყიდონ საკუთარი კლინიკები. მისივე განცხადებით, სახელმწიფომ შეკვეთა უნდა მისცეს იმ დაწესებულებას, რომელიც პაციენტს უკეთეს მომსახურებას შესთავაზებს.

სტუმარ-მასპინძლის ამ სიტყვების გაგონებისას გონებაში უცებ ამოტივტივდა წლების განმავლობაში ჯანდაცვის სამინისტროში ყოველკვირეულ ბრიფინგებზე მოსმენილი ფრაზები. მაშინ ავთანდილ ჯორბენაძე ამბობდა, რომ ჯანდაცვის სისტემა ორიენტირებული უნდა იყოს პაციენტზე; რომ, საკავშირო მნიშვნელობის სამედიცინო დაწესებულებების სახით, საბჭოთა სისტემამ დაგვიტოვა მონსტრი, რომელსაც ვერც ერთი პატარა ქვეყანა ვერ შეინახავს და რომელიც აუცილებლად საჭიროებს ოპტიმიზაციასა და რესტრუქტურიზაციას; რომ კოლექტივებს, რომლებიც საკუთარი კლინიკების შესყიდვის სურვილს გამოთქვამდნენ, მიეცემოდათ მაქსიმალურად შეღავათიანი პირობები - უდაბლესი ფასები და გადახდის გრძელვადიანი გრაფიკი (ამის მაგალითია "ჩაჩავას" ინსტიტუტი, რომელიც მაშინ კოლექტივმა გამოისყიდა) და ა.შ.

ერთი შეხედვით ახალი არაფერია, მაგრამ ბატონი ლადო ამტკიცებს, რომ ჯანდაცვის ძველ რეფორმასა და ახალ გეგმას შორის დიდი სხვაობაა. ჩვენ დავინტერესდით და ამ სხვაობის შესახებ კითხვით მივმართეთ მარკ დანზონს, რომელმაც პრესკონფერენციაზე განაცხადა, რომ ლადო ჭიპაშვილმა მას ახალი გეგმა გააცნო (ძველს ხომ იგი და მთელი ევროპა ზეპირად იცნობდა. შეგახსენებთ, რომ ოთხიოდე წლის წინათ კოპენჰაგენში საქართველოს ჯანდაცვის ეროვნული დოკუმენტი ევროპის 32 ქვეყნისა და საერთაშორისო ორგანიზაციის წარმომადგენლებმა განიხილეს და მას უმაღლესი შეფასება მიანიჭეს. აბა რა იქნებოდა, როცა ის დოკუმენტი სანახევროდ უცხოელი ექსპერტების გაკეთებული იყო). სამწუხაროდ, ცნობისმოყვარეობა ვერ დავიკმაყოფილეთ, ვინაიდან ბატონმა მარკმა დიპლომატიურად განგვიცხადა, რომ ძველი და ახალი გეგმის შეფასება მის კომპეტენციაში არ შედის. მას მხოლოდ რეკომენდაციების გაცემა შეუძლია.

შეიძლება ევროპელი ჩინოვნიკის ლოგიკისა ვარაფერი გავიგე, მაგრამ ჩემი უბრალო ლოგიკის შესახებ ახლავე მოგახსენებთ. მარკ დანზონის განცხადებით, ჯანმოს ევრობიურო ყოველ ორ წელიწადში ერთხელ აჯამებს კონკრეტულ ქვეყანასთან თანამშრომლობის შედეგებს. საინტერესოა, როგორ უნდა მოხდეს ეს შეფასება, თუკი არ გაირკვა, რამდენად გაითვალისწინა ქვეყანამ ჯანმოს რეკომენდაციები ჯანდაცვის რეფორმის განხორციელებისას.

ცოტა არ იყოს, ისიც გაუგებარია, როგორ უნდა მოხდეს კლინიკებისა და საწოლების შემცირება, შესაბამისად, მედპერსონალის შემცირების გარეშე? კითხვები კიდევ ბევრია, მაგრამ ამჯერად ამას ვიკმარებთ და დაველოდებით მორიგ საექსპერტო-საკონსულტაციო დახმარებას. იქნებ მაშინ მაინც გავიგოთ, რა გველის ჩვენ და ჩვენს ჯანმრთელობის სისტემას.

წინა წლის ანგარიში და სამომავლო გეგმები

გუშინ თბილისის საკრებულოს სხდომაზე საფინანსო-საბიუჯეტო და საინვესტიციო პოლიტიკის კომისიის თავმჯდომარემ დავით იოსელიანმა 2004 წლის მუშაობის ანგარიში წარმოადგინა. კომისიის მუშაობა, ფრაქცია "ლეიბორისტების" გარდა, საკრებულოს წევრებმა დადებითად შეაფასეს. გუშინვე ცვლილებები შევიდა საკრებულოს 2003 წლის 27 ივლისის გადაწყვეტილებაში, რომლითაც უნდა განისაზღვროს თბილისის მთავრობის მონაწილეობით შექმნილ საწარმოებში ქონების მართვის ან რეალიზაციის საკითხები. ფრაქცია "ახლებისა" და "ლეიბორისტების" წევრებმა საპრეზიდენტო უმრავლესობას დედაქალაქში ეროვნული სოციალური პოლიტიკის შემუშავებისა და გატარებისკენ მოუწოდეს.

თამარ დვალი

"ოპოზიციაც აღიარებს, რომ ჩვენმა კომისიამ დამაკმაყოფილებელი მუშაობა გასწია. პრეტენზია, რომ მიზნობრივი პროგრამები არ არის გაწერილი, უსაფუძვლოა. პროგრამების დაკონკრეტება სწორედ ჩემი ინიციატივა იყო. მომავალში საკრებულო დაადგენს პრიორიტეტებს და პროგრამებად გაწერილს წარმოადგენს, ეს კი ბიუჯეტში აისახება. კრიტიკისას "ლეიბორისტებს" დაავიწყდათ, რომ დღეს 2004 წლის მოსმენა იყო და არა წლევანდელი ბიუჯეტის", - განაცხადა "24 საათთან" საუბრისას დავით იოსელიანმა.

საკრებულოს წევრებმა კომისიის მთავარ დამსახურებად, პირველად საკრებულოს ისტორიაში, პროგრამული დაფინანსებით წარმოდგენილი საქალაქო ბიუჯეტის დამტკიცება დაასახელეს. უკმაყოფილებას მხოლოდ "ლეიბორისტები" გამოთქვამდნენ და აცხადებდნენ, რომ საქალაქო სამსახურებს მიზნობრივი პროგრამები არ წარმოუდგენიათ, რაც პირდაპირ კავშირშია ბიუჯეტის ხარჯვის გამჭვირვალობასთან.

შეგახსენებთ, რომ საკრებულოს საფინანსო-საბიუჯეტო და საინვესტიციო პოლიტიკის კომისია 2006 წლის საქალაქო ბიუჯეტის პარამეტრებზე მუშაობის დაწყებას მიმდინარე წლის ივნისის თვიდან გეგმავს.

გუშინ დეპუტატები სპეციალური კომისიის შექმნის ინიციატივით გამოვიდნენ, რომელიც მუნიციპალური შპს-ების შენარჩუნების მიზანშეწონილობის საკითხს შეისწავლის. საკრებულოს წევრების შეფასებით, მერიის ბალანსზე რიცხული და მუნიციპალური ბიუჯეტიდან სოლიდური თანხებით დაფინანსებული სამეწარმეო სუბიექტების საქმიანობა წამგებიანია. ცვლილებები შევიდა 2003 წლის საკრებულოს გადაწყვეტილებაშიც.

"თუკი საწარმოში არსებობს სამეთვალყურეო საბჭო, გადაწყვეტილებას იღებს დირექტორი და მას თანხმობას სამეთვალყურეო საბჭო აძლევს. მაგრამ ამ ნორმატიულ აქტში დაურეგულირებელი იყო საკითხი იმ საწარმოებში, სადაც სამეთვალყურეო საბჭო არ არსებობდა. ამ შემთხვევაში გასწორდა ხარვეზი, გადაწყვეტილებას მიიღებს დირექტორი, თანხმობას კი მისცემს პარტნიორთა კრება ანუ - მთავრობა. აქ საუბარია პირველადი გადაწყვეტილების მიღებაზე", - განმარტა ადგილობრივი ქონების მართვის სამსახურის უფროსმა ლევან ალაფიშვილმა.

მისივე თქმით, თბილისში ბევრი საწარმო წამგებიანია და ახლა მათი მენეჯმენტის ეფექტურობისა თუ ალტერნატიული გზების მოსაძებნად მიდის მუშაობა.

რაც შეეხება პოლიკლინიკებს, რომლებიც გასულ წელს ქალაქის ბიუჯეტიდან ფინანსდებოდა, ახლა მათი დაფინანსება ცენტრალური ბიუჯეტიდან განხორციელდება. შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო გამოაცხადებს ტენდერს, რომელშიც მონაწილეობის მიღების უფლება ყველა პლიკლინიკის ხელმძღვანელს ექნება.

საკრებულოს სხდომაზე ფრაქცია "ახლებმა" მიწისძვრით დაზარალებულთა და სიგარეტით მოვაჭრეთა პრობლემა წამოჭრეს.

"მიწისძვრით დაზარალებულებს წინა ხელისუფლებამ შემოწირულობებით უყიდა ბინები და დღეს ეს ხალხი გაურკვეველ ვითარებაშია. ბოლოს და ბოლოს ხომ უნდა გადაწყდეს მათი პრობლემა? ერთთვიანი განხილვის შემდეგ უმრავლესობამ კიდევ ერთი კვირა ითხოვა და დაპირებებით გაისტუმრა ეს ხალხი. თუმცა, ეს ხელისუფლება ასეთ დაპირებებს მიჩვეულია.

რაც შეეხება ბაზრობას, სადაც სიგარეტი იყიდება, საფინანსო პოლიციამ პირველი მარტიდან მისი დახურვა გადაწყვიტა. ეს გადაწყვეტილება მათ, ვითომ, კონტრაბანდის წინააღმდეგ ბრძოლის საბაბით მიიღეს. ამ ხალხს დიდი ოდენობის საქონელი აქვს ნაყიდი და თუკი ბაზრის სასწრაფოდ დაცლას მოსთხოვენ, ძალიან ცუდ მდგომარეობაში აღმოჩნდებიან", - აღნიშნა "ახლების" ლიდერმა გიორგი მოსიძემ. მათ მოსაზრებას იზიარებენ "ლეიბორისტებიც".

ფრაქცია "ნაციონალების" ლიდერი ნანული ქაჩიბაია მიწისძვრით დაზარალებულებს დაჰპირდა, რომ ერთ კვირაში მათ საკითხს განიხილავენ და მის დადებითად გადაწყვეტას შეეცდებიან.

ზაზა ბეგაშვილის თქმით, საკრებულოს უახლოეს სხდომაზე, გარევაჭრობის საკითხებთან დაკავშირებით, რაიონების გამგებლებს მიიწვევენ და სოციალური პრობლემების მოგვარების გზებზე იმსჯელებენ. თუმცა, ბეგაშვილი იმასაც აღნიშნავს, რომ კონტრაბანდის წინააღმდეგ ბრძოლაში საკრებულოც უკომპრომისო იქნება

"კრიმინალებისა" და "არაკაცების" კავშირი

საბჭოთა კავშირის დაშლის შემდეგ ერთ-ერთი ყველაზე დიდი ორგანიზაცია, რომელმაც "დროს" გაუძლო, პროფკავშირები გახლდათ. სახელშეცვლილი ორგანიზაცია, რომელსაც თავის დროზე, ძირითადად, საგზურების მიღება-განაწილება ევალებოდა, ფაქტობრივად, უფუნქციოდ დარჩა. პროფკავშირის არსებობის ძირითადმა მიზანმა - მშრომელი ხალხის ინტერესების დაცვამ, ბოლო წლების განმავლობაში აქტუალობა დაკარგა. დაშლა-არმოშლის პრინციპი დამოუკიდებელი საქართველოს 15-წლიან ისტორიაში ყველაზე მეტად ამ ორგანიზაციამ შეინარჩუნა. კომუნისტურ რეჟიმში ფულის კეთების ერთ-ერთი "ოსტატი", როგორც აცხადებდნენ, უფულოდ დარჩა. მათი ძირითადი შემოსავალი ამ ორგანიზაციის წევრთა მიერ გადახდილი საწევრო გადასახადი გახლდათ. ასე იყო თუ ისე, ფაქტია - ორგანიზაციამ სახელად - დამოუკიდებელი პროფესიული კავშირები - დღემდე მოაღწია.

თამარ მაისურაძე

ნათქვამია, - ციხე შიგნიდან ტყდებაო. გაერთიანებულ პროფკავშირებში სიტუაცია მას შემდეგ აირია, რაც პროფკავშირების თავმჯდომარე ირაკლი ტუღუში და მისი მოადგილე ირაკლი პეტრიაშვილი ერთმანეთს დაუპირისპირდნენ.

მუდამ ხელშეუხებელ სფეროზე პირველი საჯარო შეტევა პრეზიდენტმა სააკაშვილმა გასულ წელს ბორჯომის პარკში განახორციელა. პროფკავშირებმა უსიტყვოდ დათმო და ბორჯომის პარკი სახელმწიფოს გადასცა. როგორც ჩანს, სახელმწიფო ამას არ დასჯერდა და პროფესიული კავშირების გაერთიანებას სხვა, დარჩენილ ქონებაზეც ათქმევინა უარი. ცნობილია, რომ პროფკავშირების ქონების დიდი ნაწილი წლების განმავლობაში "უმისამართოდ" განიავდა. ამღვრეულ წყალში თევზის ჭერა არც ამ ორგანიზაციისთვისაა უცხო. შედეგად, პროფკავშირები ქონების 90 პროცენტზე ამბობენ უარს. თუმცა, რა შედის 90 პროცენტში, ან რა ქონების პატრონად რჩება ორგანიზაცია, ძნელი სათქმელია.

ოფიციალური ინფორმაციით, პროფკავშირების საკუთრებაში დარჩა თბილისში არსებული "შრომის სასახლე", პროფკავშირების კულტურის სახლი და კიდევ რამდენიმე ობიექტი. მათ სახელმწიფოს გადასცეს მთელი რიგი საკურორტო ობიექტები, მათ შორის სანატორიუმები - "იმერეთი", "მეშახტე", "მეტალურგი", "სამგურალი", "ივერია", "თბილისი", "გეოლოგი", "გელათი", "რკინიგზელები"; ასევე პანსიონატები - "მწვანე კონცხი" და "მზიური". სპორტსაზოგადოება "შევარდენის" ობიექტები, ყვარლის, ლაგოდეხის, გორის, აბაშის სტადიონები და სხვა.

" სახელმწიფოსთვის პროფესიული კავშირების გაერთიანების ბალანსზე არსებული ქონების გადაცემა მომავალი ორშაბათიდან დაიწყება", - განაცხადა გუშინ გამართულ სხდომაზე პროფკავშირების გაერთიანების თავმჯდომარემ ირაკლი ტუღუშმა. ამის შემდეგ სააქციო საზოგადოება "თელასის" პროფკავშირების თავმჯდომარემ და, პარალელურად, გაერთიანებული პროფკავშირების თავმჯდომარის მოადგილემ ირაკლი პეტრიაშვილმა ტუღუში პროფკავშირების ჩაძირვაში დაადანაშაულა, კრიმინალი უწოდა და განაცხადა, რომ პროფკავშირები მისგან უნდა გათავისუფლდეს. პეტრიაშვილი უპასუხოდ არ დაუტოვებიათ - ტუღუშის "უფლებების დამცველად" სხდომაზე მისი მეორე მოადგილე ლაშა ჭიჭინაძე გამოვიდა და კოლეგას "არაკაცი" უწოდა. ტუღუშის "დამცველი" მოგვიანებით დააკავეს.

პეტრიაშვილის განცხადებით, ის ბოლომდე იბრძოლებს იმისათვის, რომ ირაკლი ტუღუში ჩამოაშოროს პროფკავშირებს. თუმცა, პროფკავშირების თავმჯდომარის მოადგილეობის პერიოდში რა სიკეთე მოუტანა პეტრიაშვილმა მშრომელებს, უცნობია. მით უმეტეს, რომ მას სერიოზული ბერკეტები ჰქონდა ხელში.

ორი სიტყვით

რუსთავი. გუშინ, გვიან ღამით, წალკაში მომხდარ ყაჩაღობას ერთი ადამიანის სიცოცხლე ემსხვერპლა. დაახლოებით 23.00 საათზე ათი შეიარაღებული პირი თავს დაესხა წალკის ცენტრში მცხოვრებ ჩამბერლიევების ოჯახს. მათ სასტიკად აწამეს 60 წლის გრიშა ჩამბერლიევი, რომელიც მიყენებული ჭრილობებისგან გარდაიცვალა. თავდამსხმელებმა თავის არეში მძიმე დაზიანებები მიაყენეს ოჯახის მეორე წევრს ჟულიეტა ჩამბერლიევასაც. ყაჩაღებმა სახლიდან 3000 ევრო, 1300 დოლარი და სხვადასხვა საოჯახო ნივთები წაიღეს. ასევე გაიტაცეს გრიშა ჩამბერლიევის კუთვნილი "ვაზ 2107" მარკის ავტომობილი. მომხდართან დაკავშირებით სისხლის სამართლის საქმე მარნეული-წალკის პროკურატურაში აღიძრა, მიმდინარეობს გამოძიება. **ინტერ-პრესი**

■ ■ ■

თბილისი. დღეს თელავში სახალხო დამცველის მოადგილე ბაჩო ახალაია ადგილობრივი მონიტორინგის ჯგუფთან შეხვედრას გამართავს და ერთობლივ სამუშაო გეგმას ჩამოაყალიბებს. მონიტორინგის ჯგუფში სახალხო დამცველის რეგიონული წარმომადგენელი, ადგილობრივი არასამთავრობო ორგანიზაციის წევრები და კერძო პირები შედიან. შეხვედრას, მოგვიანებით, სამხარეო პროკურატურისა და პოლიციის წარმომადგენლები შეუერთდებიან, რომელთაც სახალხო დამცველის მოადგილე მონიტორინგის ჯგუფის წევრებსა და მათი მუშაობის პრინციპებს გააცნობს, რათა სამართალდამცავთა მხრიდან ჯგუფს წინააღმდეგობები არ შეხვდეს. **მედიანიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. საპატრულო პოლიციის მე-5 განყოფილების თანამშრომლებმა დაბა სურამში გამავალ საავტომობილო გზაზე დააკავეს სენაკში მცხოვრები ძმები, 27 წლის ვეფხია და 24 წლის მამუკა კინწურაშვილები და 24 წლის გიგლა ალანია, რომლებმაც თბილისიდან მძღოლიანად გაიტაცეს ფირმა "ფაიტონის" კუთვნილი ტაქსი "მერსედესი", რომელსაც თბილისში მცხოვრები, 51 წლის ზურაბ ჩოხელი მართავდა. **მედიანიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. ფინანსურმა პოლიციამ სამსახურებრივი მოვალეობის შეუსრულებლობის გამო, თელავის საგადასახადო ინსპექტორი ილია ეგეტაშვილი ამხილა. ეგეტაშვილი საგადასახადო დეპარტამენტში 2004 წლის ოქტომბრიდან მუშაობს. მისი მოვალეობა დასაბეგრი ობიექტების მიმართ კანონით გათვალისწინებული ქმედების განხორციელება იყო. ეგეტაშვილს შპს "თდლ"-ს კუთვნილი საბილიარდო აღრიცხული არ ჰქონდა და, შესაბამისად, საბილიარდოს გადასახდელი თანხაც არსად ფიგურირებდა. ილია ეგეტაშვილის დაუდევრობით სახელმწიფო ბიუჯეტს ეს თანხა პერიოდულად აკლდებოდა. ეგეტაშვილის მიმართ სისხლის სამართლის საქმე სამსახურებრივი გულგრილობის მუხლით არის აღძრული. **მედიანიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. ფინანსური პოლიციის რეგიონულმა სამმართველოებმა, უაქციზო სიგარეტის შენახვა-რეალიზაციისა და გადაზიდვის გამო, ოთხი პირი ამხილეს. საცხოვრებელი ბინებიდან და სავაჭრო ობიექტებიდან ამოღებულია 4 500 კოლოფზე მეტი, კონტრაბანდული გზით შემოტანილი თამბაქოს ნაწარმი. მომხდარ კანონდარღვევებთან დაკავშირებით ფინანსურ პოლიციაში სისხლის სამართლის საქმეებია აღძრული. **მედიანიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. ფინანსური პოლიციის აჭარის ოპერატიულმა სამმართველომ თურქეთიდან საქართველოში კონტრაბანდის შემოტანის ფაქტი აღკვეთა. პოლიციის თანამშრომლებს წინასწარ ჰქონდათ ინფორმაცია, რომ მოქალაქე ილია ჩიკვაიძემ თვითნებურად დატოვა სარფის საბაჟო პუნქტი, სადაც საქონლის განბაჟება უნდა მოეხდინა, და ბათუმისაკენ მოემართებოდა. პოლიციის მუშაკებმა სარფი-ბათუმის ავტომაგისტრალზე შეაჩერეს "ფორდ-ტრანზიტის" მარკის მიკროავტობუსი, რომელსაც ილია ჩიკვაიძე მართავდა. მან ტვირთის განბაჟების საბუთი ვერ წარმოადგინა, რადგან საბაჟო კონტროლისაგან მალულად იყო შემოსული. ექსპერტიზით გაირკვა, რომ ტვირთში 6 000 ლარის ღირებულების საყოფაცხოვრებო საქონელი შედიოდა, რის გამოც ფინანსურ პოლიციაში სისხლის სამართლის საქმე ილია ჩიკვაიძის მიმართ კონტრაბანდის მუხლით არის აღძრული. **მედიანიუსი**

■ ■ ■

თბილისი. ღონისძიება "ხაფანგი-2005"-ის პირველი ეტაპის გატარებისას დააკავეს ქურდობისთვის ძებნილი, 23 წლის ვალტერ როგავა და მითვისებისა და გაფლანგვის მცდელობისთვის ძებნილი, 20 წლის ვახტანგ ბაშალეიშვილი. სამეგრელო-ზემო სვანეთის სამხარეო შს მთავარი სამმართველოს თანამშრომლებმა დააკავეს, აგრეთვე, სხვისი ქონების გატაცებისთვის, თაღლითობის და მითვისებისთვის ძებნილი, 42 წლის გელა გრიგოლია. **მედიანიუსი**

გაერო-ს წარმომადგენელი შეშფოთებულია, მაგრამ ოპტიმისტურადაა განწყობილი

"საქართველოში პატიმრების წამებისა და არაადამიანური მოპყრობის მხრივ მძიმე სიტუაციაა"

სოფიკო ჩხაიძე

"პატიმრებისთვის ცხოვრების პირობების გაუმჯობესება ახალ-ახალი ციხეების მშენებლობით კი არა, თავად პატიმართა რაოდენობის შემცირებით უნდა იქნეს უზრუნველყოფილი," - ასეთი გახლავთ გაერო-ს ადამიანის უფლებების დაცვის კომიტეტის სპეციალური მომხსენებლის წამების საკითხებში მანფრედ ნოვაკის ერთ-ერთი იმ რჩევათაგანი, რომელსაც ის საქართველოში არსებული სიტუაციის ერთი კვირის მანძილზე შესწავლის შემდეგ საქართველოს ხელისუფლებას აძლევს.

გაერო-ს წარმომადგენელი საქართველოს ხელისუფლებას რჩევას აძლევს.

"გაერო არ არის პოლიციური ორგანიზაცია, რომ ამა თუ იმ ქვეყნის ხელისუფლება მისი რეკომენდაციების შეუსრულებლობის გამო დასაჯოს. მე ვესაუბრე საქართველოს პრეზიდენტს და მისი სურვილი და მზადყოფნა, ებრძოლოს საქართველოში პატიმრების მიმართ წამების და არაადამიანური მოპყრობის გამოვლენას, სამომავლო იმედს მისახავს," - ასეთ დიპლომატიურ ნოტაზე დაასრულა გაერო-ს ადამიანის უფლებების დაცვის კომიტეტის სპეციალურმა მომხსენებელმა წამების საკითხებში მანფრედ ნოვაკმა საქართველოში არსებული სიტუაციის შესწავლის შედეგად მიღებული საკმაოდ შემაშფოთებელი შთაბეჭდილებების ჟურნალისტებისთვის გაცნობა.

"პატიმრების მიმართ წამების და არაადამიანური მოპყრობის თვალსაზრისით საქართველოში არცთუ სახარბიელო მდგომარეობა დაგვხვდა," - აცხადებს ნოვაკი, რომელმაც საქართველოში ყოფნის ერთი კვირის მანძილზე პატიმრების წამებისა და მათ მიმართ არაადამიანური ან სასტიკი მოპყრობის შესახებ ინფორმაცია უშუალოდ პირველწყაროდან, ანუ თავად პატიმრებისგან, ასევე საქართველოში მოღვაწე საერთაშორისო და ადგილობრივი არასამთავრობო ორგანიზაციებისგან მიიღო. ამ საკითხების ირგვლივ კი მას საკმაოდ ხანგრძლივი საუბრები ჰქონდა საქართველოს პრეზიდენტთან და პარლამენტის თავმჯდომარესთანაც.

"საქართველოში ჩემს სტუმრობას ორმხრივი დატვირთვა ჰქონდა - ერთი, რომ შემესწავლა სიტუაცია და მეორე, რომ მომემზადებინა რეკომენდაციები, რომლებიც საქართველოს ხელისუფლებას არსებული პრობლემების მოგვარებაში დაეხმარება," - ამბობს ნოვაკი, რომელიც საქართველოში თავისი ვიზიტის შედეგებს, უკვე აპრილში, გაერო-ს ადამიანის უფლებათა დაცვის კომიტეტის სესიას გააცნობს.

ნოვაკის თქმით, ბოლო წელიწადნახევრის მანძილზე არსებული სიტუაციის შევარდნაძის დროინდელთან შედარებისას მან სრულიად საწინააღმდეგო მოსაზრებები მოისმინა, თუმცა, თავად შედარების საშუალება არც გააჩნია და არც მიაჩნია ეს მნიშვნელოვნად.

"მთავარი კი ის სამწუხარო რეალობა გახლავთ, რომელიც მე ვნახე. საქართველოში თავისუფლებააღკვეთილ პირთა წამების ფაქტები კვლავაც არსებობს, კვლავაც ცუდ მდგომარეობაში იმყოფებიან პატიმრები," - აცხადებს სპეციალური მომხსენებელი და თავისი განცხადების დასადასტურებლად ის ფაქტი მოჰყავს, რომ თბილისის პირველ საპყრობილეში მან თერთმეტადგილიან საკანში ორმოცი პატიმარი ნახა. ამის მიზეზად კი წინასწარი პატიმრობის აუცილებლობად ქცევის ტენდენცია დაასახელა.

"საქართველოში წინასწარი პატიმრობა ნორმად არის ქცეული და არა გამონაკლისად, რაც საერთაშორისო სტანდარტების უხეში დარღვევაა," - თქვა მან.

შესაბამისად, მის მიერ კომიტეტისთვის წარდგენილ მოხსენებაში ერთ-ერთ რეკომენდაციად სწორედ წინასწარი პატიმრობის რაც შეიძლება ნაკლებად გამოყენება შევა.

რაც შეეხება პატიმართა წამების კონკრეტულ ფაქტებს, ნოვაკმა საქართველოში მოინახულა რამდენიმე პატიმარი, რომელთა მიმართ სასტიკი მეთოდების გამოყენება სხვადასხვა მტკიცებულებებითაა დადასტურებული.

"სულხან მოლაშვილი, დავით მინდაძე, ელდარ გოგბერაშვილი, მარეკ დუდაევი, ირაკლი მიგრიაული - ეს ის ადამიანები არიან, რომლებსაც მე უშუალოდ შევხვდი საპყრობილეებში, რომლებიც ამტკიცებენ, რომ აწამეს და რომელთა შესახებ დეტალური ინფორმაცია აუცილებლად შევა ჩემს მოხსენებაში," - ასეთი გახლავთ ნოვაკის გეგმები. მან ასევე ყურადღება გაამახვილა იმ დაუსჯელობაზე, რომლის არსებობაც აშკარაა, იქიდან გამომდინარე, რომ არც ერთი სამართალდამცველი, რომელიც პატიმრის წამებაშია მხილებული, გასამართლებული არ არის. ამ ტენდენციის უარყოფაც მის რეკომენდაციათა შორის ერთ-ერთ მთავარ ადგილს დაიკავებს.

გაერო-ს წარმომადგენელი იმყოფებოდა, აგრეთვე, აფხაზეთსა და ცხინვალის რეგიონში, სადაც მოინახულა სასჯელაღსრულების დაწესებულებები.

"აფხაზეთსა და ცხინვალში ჩემი ვიზიტი ხანმოკლე იყო, რის გამოც ზოგადი შეფასებების გაკეთება გამიჭირდება, თუმცა, რაც ვნახე, ამან ჩემზე ძალიან მძიმე შთაბეჭდილება დატოვა. უნდა ვთქვა ისიც, რომ აფხაზეთში წინასწარი დაკავების საკნები ისე არ არის გადატვირთული, როგორც, ვთქვათ, თბილისის N1 საპყრობილეში. რაც შეეხება ცხინვალის რეგიონს, საპყრობილეებში მდგომარეობა იქაც საგანგაშოა. ამ რეგიონებში წამების ფაქტებთან დაკავშირებით ინფორმაცია ძალზე მწირია, თუმცა ეს დამშვიდების საფუძველს ნამდვილად არ იძლევა: ჯერ ერთი, რომ თავად პატიმრები ამაზე საუბარს ერიდებიან, არასამთავრობო ორგანიზაციები კი, რომლებიც საქართველოს დანარჩენ ტერიტორიაზე აქტიურად მოქმედებენ, ამ რეგიონებში ძალზე სუსტად გამოიყურებიან," - განაცხადა ნოვაკმა.

"საქართველოს ხელისუფლების უმაღლეს წარმომადგენლებთან საუბარმა და ასევე, იმ ტენდენციამ, რომლის თანახმადაც, ბოლო რამდენიმე თვის მანძილზე თითქმის ნულამდე იქნა დაყვანილი საჩივრები წამების შესახებ, იმედის საფუძველს მაძლევს. ასევე მჯერა, რომ სიტუაციის დროულად გამოსწორების მიზნით საქართველოს პარლამენტი მაქსიმალურად ოპერატიულად გაუკეთებს რატიფიცირებას წამებისა და სხვა არაადამიანური ან ღირსების შემლახავი მოპყრობის წინააღმდეგ კონვენციის დამატებით ოქმს, რომელიც მონიტორინგის მექანიზმების გაძლიერებას გულისხმობს," - ასეთ ოპტიმისტურ ნოტაზე ტოვებს საქართველოს გაერო-ს სპეციალური მომხსენებელი.

ევროსასამართლომ რუსეთი დამნაშავედ ცნო

სტრასბურგის სასამართლომ ჩეჩნეთის მოსახლეობის პირველი სარჩელი დააკმაყოფილა. ადამიანის უფლებების დამცველმა უმაღლესმა სასამართლომ - ევროსასამართლომ გადაწყვიტა, რომ 1999-2000 წლებში ჩეჩნეთში ჩატარებული სამხედრო ოპერაციებისას რუსეთის ხელისუფლებამ ადამიანის უფლებების დაცვის საერთაშორისო კონვენცია უხეშად დაარღვია. ადამიანის უფლებების დამცველი შვიდი მოსამართლე, რომელთაგან ერთი ეროვნებით რუსი გახლდათ, განაჩენის გამოტანისას ერთსულოვანი იყო.

საქმე ისაა, რომ სტრასბურგის სასამართლომ განიხილა ექვსი ჩეჩნის სარჩელი, რომლითაც ისინი რუსეთის ხელისუფლებისგან მატერიალური და მორალური ზარალის ანაზღაურებას ითხოვდნენ, ჩეჩენთა უკანონო პატიმრობის, უგზო-უკვლოდ დაკარგვის, მკვლელობებისა და მიყენებული სხვა ზიანისთვის.

სტრასბურგში სარჩელი 2000 წელს შევიდა და მთელი ამ ხნის მანძილზე მან საერთაშორისო სასამართლოს ყველა ეტაპი გაიარა. ევროსასამართლოს მოსამართლეთა 10-კაციანი შემადგენლობა მოსკოვში გასული წლის ზაფხულში ჩავიდა და ადგილზე შეისწავლა სიტუაცია. სხვათა შორის, იგივე შემადგენლობით სტრასბურგელი მოსამართლეები საქართველოსაც ეწვივნენ და უზენაეს სასამართლოში რამდენიმედღიანი პროცესი ჩაატარეს. უფრო ზუსტად, ჩეჩნების საქმის შესწავლის მიზნით დაკითხეს მაშინდელი გენერალური პროკურორი და პროკურატურის სხვა თანამშრომლები. შეგახსენებთ, რომ ეს ვიზიტი არასამთავრობო ორგანიზაცია "კონსტიტუციის 42-ე მუხლის" მიერ სტრასბურგში შეტანილმა სარჩელმა განაპირობა. ქართველმა ადვოკატებმა ევროსასამართლოში საქართველოს ხელისუფლების მიერ ჩეჩენი პატიმრების უფლებების დარღვევის გამო იჩივლეს. თუმცა, საქმეზე "შამაევი და 12 სხვა - საქართველოს წინააღმდეგ" სტრასბურგს გადაწყვეტილება ჯერ არ გამოუტანია.

საქმის "ჩეჩნები რუსეთის წინააღმდეგ" ხანგრძლივი და დეტალური განხილვის შემდეგ, ევროსასამართლომ რუსეთის ხელისუფლებას საჯარიმო სანქცია დაადო - მომჩივან ჩეჩნებს რუსეთის ბიუჯეტიდან 135,7 ათასი ევრო (179 ათასი დოლარი) უნდა გადაუხადოს.

ევროსასამართლოში რუსეთის სრულუფლებიანმა წარმომადგენელმა პაველ ლაპტევმა გამოტანილი გადაწყვეტილების შეფასებისას, ფაქტობრივად, უკმაყოფილება გამოთქვა და განაცხადა, რომ სასამართლოს განაჩენი აუცილებლად გასაჩივრდება სტრასბურგის სასამართლოს დიდ პალატაში. რუსეთის ხელისუფლების პროტესტი დიდ პალატაში სამი თვის მანძილზე უნდა შევიდეს, წინააღმდეგ შემთხვევაში 24 თებერვალს გამოტანილი გადაწყვეტილება ძალაში შევა.

გროზნოელი მუხამედ ხაშიევი და როზა აკაევა სტრასბურგში შეტანილ სარჩელში აცხადებდნენ, რომ მათი და, ძმები და ორი ძმისშვილი, 2000 წლის იანვრის ბოლოს, რუსმა სამხედროებმა ადგილზე დახვრიტეს. მეორე სარჩელში, რომელიც გროზნოელ მედკა ისაევას, ზინა იუსუპოვას და ლიბკან ბაზაევას ეკუთვნოდა, ნათქვამი იყო, რომ 1999 წლის ოქტომბერში, რუსეთის სამხედრო ნაწილებმა დაბომბეს მშვიადობიანი მოსახლეობა, ლტოლვილთა ჯგუფი, რომლებიც გროზნოს ტოვებდნენ. დაბომბვის შედეგად, ისაევა მძიმედ დაიჭრა, ხოლო მისი ორი შვილი და მეუღლე დაიღუპნენ. მძიმედ დაიჭრა იუსიპოვა, ხოლო ბაზაევას ოჯახის ქონება განადგურდა. ამ დაბომბვის ფაქტზე რუსი სამართალდამცველები რამდენიმე წლის მანძილზე აწარმოებდნენ გამოძიებას, მაგრამ 2004 წელს საქმის ძიება შეწყდა. რუსეთის საჯარისო ნაწილების მფრინავები გამართლდნენ, რადგან რუსეთის სასამართლოს გადაწყვეტილებით, მათ გახსნეს საპასუხო ცეცხლი. თუმცა, ევროსასამართლომ საპირისპირო გადაწყვეტილება გამოიტანა და დაადგინა, რომ 1999 წლის 29 ოქტომბერს ჩატარებული ოპერაცია წინასწარ იყო დაგეგმილი, რუსმა სამხედროებმა დაბომბვისას გამოიყენეს საკმაოდ სერიოზული იარაღი - 12 უმართავი რაკეტა "მიწა-ჰაერი" C-24. **"დაბომბვას აუცილებლად მოყვებოდა უმძიმესი, სასიკვდილო შედეგი,"** - ნათქვამია სტრასბურგის სასამართლოს გადაწყვეტილებაში. გარდა ამისა, ევროსასამართლომ საერთაშორისო ნორმების დარღვევად მიიჩნია რუსეთის სამხედრო ნაწილების მიერ ჩეჩნეთის სოფელ კატირ-იურტში ჩატარებული ოპერაცია, რომელიც ზარი ისაევის სარჩელის საფუძველი გახდა. დაბომბვის შედეგად, ისაევს შვილი და სამი ძმისშვილი დაეღუპა. წინა შემთხვევის მსგავსად, რუსეთში ჩატარებული გამოძიება დაიხურა, რადგან რუსი სამხედროები გამართლდნენ, თუმცა, სტრასბურგმა ეს ოპერაციაც მშვიდობიანი მოსახლეობის წინააღმდეგ დაგეგმილ სამხედრო ღონისძიებად მიიჩნია.

ერთი სიტყვით, გუშინ სტრასბურგმა პირველი გადაწყვეტილება გამოიტანა - რუსეთი ჩეჩენი მოსახლეობის წინააღმდეგ ჩადენილ სასტიკ ქმედებებში დამნაშავედ ცნო. საერთოდ, ევროსასამართლოში ჩეჩნეთის მოსახლეობის 120 სარჩელია შესული და ამჟამად, ისინი განხილვის სხვადასხვა სტადიაზე იმყოფებიან.

"სამართლიანობის ბოლომდე მიღწევას დრო სჭირდება"

ორი დღის წინ, საოლქო სასამართლოს მიერ თავდებით გათავისუფლებული, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მესხეთის ფილიალის რექტორის მერაბ ბერიძის საქმის გამოძიება გრძელდება, თუმცა, ყოფილი პატიმრის ინტერესების დამცველებს იმედი აქვთ, რომ ვახტანგ ბერიძის წინააღმდეგ თანამდებობის ბოროტად გამოყენების მუხლით აღძრული, სისხლის სამართლის საქმე, დამნაშავე სუბიექტის არარსებობის გამო, ჩქარა შეწყდება.

საოლქო სასამართლომ გუშინ მერაბ ბერიძის ადვოკატების კიდევ ერთი სარჩელი განიხილა. ადვოკატები ახალციხის სასამართლოს მოსამართლის იმ ბრძანების გაუქმებას ითხოვდნენ, რომლის მიხედვითაც, მერაბ ბერიძე თანამდებობიდან გათავისუფლებულად ითვლება.

"სამართლიანობას ბოლომდე ვერ მივაღწიეთ," - ასეთი შეფასება მისცა გუშინდელ სასამართლო პროცესს მერაბ ბერიძის ერთ-ერთმა ადვოკატმა ნათელა ჩერქეზიამ.

საქმე ისაა, რომ საოლქო სასამართლომ ძალაში დატოვა ახალციხის სასამართლოს მიერ მიღებული გადაწყვეტილება.

"საქმის გამოძიების საბოლოო შედეგამდე, მერაბ ბერიძე გადაყენებულია მესხეთის ფილიალის რექტორის თანამდებობიდან," - ასეთი გახლავთ საოლქო სასამართლოს გუშინდელი პასუხი.

"ეს გადაწყვეტილება ჩვენთვის მოულოდნელი არ ყოფილა. ყველამ - მათ შორის, პროკურატურამაც და მართლმსაჯულებამაც, კარგად იცის, რომ მერაბ ბერიძე უდანაშაულოა, რომ მის საქმეში დანაშაულებრივი ქმედების არანაირი მტკიცებულებები არ არსებობს. თუმცა, როგორც ჩანს, სამართლიანობის ბოლომდე მიღწევას გარკვეული დრო სჭირდება. პროკურატურის მხრიდან მერაბ ბერიძის თანამდებობიდან გათავისუფლების მოთხოვნა უსამართლოა. დარწმუნებულები ვართ, რომ უახლოეს ხანში პროკურატურა თავად გახდება იძულებული, დანაშაულის არარსებობის გამო, მერაბ ბერიძის მიმართ აღძრული სისხლის სამართლის საქმე წარმოებით შეწყვიტოს," - განაცხადა ჩვენთან საუბრისას მერაბ ბერიძის ინტერესების დამცველმა.

რაც შეეხება პროკურატურის პოზიციას, სახელმწიფო ბრალმდებლები საოლქო სასამართლოს გუშინდელი გადაწყვეტილებით კმაყოფილები დარჩნენ და კვლავ მერაბ ბერიძის თანამდებობიდან გადაყენების მართებულობაზე საუბრობდნენ.

24 საათი

"ჭურვის აფეთქება ნებისმიერ დროს იყო შესაძლებელი"

გუშინწინ საღამოს, ბათუმის საზღვაო სავაჭრო ნავსადგურის მეექვსე ნავმისადგომთან, ზღვაში, რვა მეტრის სიღრმეზე, 50-კილოგრამიანი საავიაციო ჭურვი აღმოაჩინეს. ჭურვის აღმოჩენისთანავე, აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ყოფილი მეთაურის, ასლან აბაშიძის სახელმა კიდევ ერთხელ გაიჟღერა. შს სამინისტროში ირწმუნებიან, რომ ზღვაში ნაპოვნი ფუგასური საავიაციო ჭურვი ასლან აბაშიძის დროიდანაა დატოვებული. "ნაპოვნია აბაშიძის მიერ დატოვებული კიდევ ერთი საჩუქარი," - აცხადებენ სამართალდამცველები და ვარაუდობენ, რომ აბაშიძის მთავრობის მიერ დატოვებული ნაღმები ზღვის სანაპიროს 70-კილომეტრიან ზოლზე შესაძლოა კიდევ იყოს.

"უსაფრთხოების დაცვის მიზნით, ნაღმების აღმოჩენისა და მისგან სანაპირო ზოლის გასაწმენდად შინაგან საქმეთა სამინისტროს შესაბამისი სამსახურები აქტიურ სამუშაოებს ატარებენ. ზაფხულის სეზონის დადგომამდე, სანაპიროს ტერიტორია მთლიანად შემოწმდება და საშიში მოწყობილობებისგან მთლიანად გასუფთავდება," - აცხადებს შინაგან საქმეთა მინისტრის მოადგილე ბიძინა ბრეგაძე. მისივე განმარტებით, გუშინწინ აღმოჩენილი 50-კილოგრამიანი ჭურვის აფეთქება ნებისმიერ დროს იყო შესაძლებელი.

ზღვის სიღრმეში ნაპოვნი ჭურვი გასანადგურებლად სპეცსამსახურებმა გუშინ ურეკის სამხედრო პოლიგონზე გადაიტანეს.

24 საათი

ლევან კენჭაძე განაჩენის მოლოდინშია

უშიშროების სამინისტროს ანტიტერორისტული ცენტრის ყოფილი უფროსი ლევან კენჭაძე, რომელსაც გამოძიება ცენტრის კუთვნილი ცეცხლსასროლი იარაღის უკანონო ჩამოწერას და სახელმწიფოსთვის მიყენებული 15 ათასი ლარის ზარალს ედავება, გუშინ, უზენაეს სასამართლოში ბრალდების მხარის ბოლო სიტყვის მოსასმენად ემზადებოდა, თუმცა, გუშინ გახსნილი პროცესი, რომელზეც მხარეებს შორის კამათი უნდა გამართულიყო, რამდენიმე წუთში დასრულებულად გამოცხადდა. ამის მიზეზი სახელმწიფო ბრალმდებლის, პროკურატურის წარმომადგენლის პაატა ჯაველიძის განცხადება გახდა. პაატა ჯაველიძემ ლევან კენჭაძისთვის წაყენებული ბრალის შესაბამისი სასჯელის მოთხოვნისთვის სასამართლოს ათდღიანი ვადა მოსთხოვა. სასამართლომ პროკურორის მოთხოვნა დააკმაყოფილა და სასამართლო პროცესი ათი დღით გადაიდო. ლევან კენჭაძის საქმის სასამართლო განხილვა დასასრულს უახლოვდება. სახელმწიფო ბრალმდებლის ბოლო სიტყვის შემდეგ, საკუთარ პოზიციას ბრალდებულის ადვოკატი დააფიქსირებს, რის შემდეგაც, მართლმსაჯულება უშიშროების სამინისტროს ანტიტერორისტული ცენტრის ყოფილ ხელმძღვანელს განაჩენს გამოუტანს.

შეგახსენებთ, რომ სასამართლო პროცესზე ბრალდებულმა ლევან კენჭაძემ, წინასწარი სამთვიანი პატიმრობიდან გათავისუფლების სანაცვლოდ, გამოძიებას საპროცესო გარიგება შესთავაზა და სადავო 15 ათასი ლარის გადახდაზე თანხმობა განაცხადა, რაზეც უარი მიიღო. თუმცა, როგორც მისი ინტერესების დამცველმა ვახტანგ თალაკვაძემ ჩვენთან საუბრისას განაცხადა, სადავო თანხა განსასჯელს უკვე გადახდილი აქვს.

24 საათი

სპეცოპერაცია სამგზავრო მატარებელში

გუშინწინ, ღამით, თბილისი-ზუგდიდის სამგზავრო მატარებელში მოულოდნელად ჩატარებული სპეცოპერაციის შედეგად, სპეცრაზმის წევრებმა ოთხი ეჭვმიტანილი დააკავეს. როგორც სამართალდამცველები აცხადებენ, სპეცოპერაცია შედეგიანი იყო, რადგან პოლიციის ხელში აღმოჩნდნენ ისეთ მძიმე დანაშაულებში ეჭვმიტანილები, როგორიცაა მკვლელობა და ყაჩაღობა.

"დაკავებულია დამნაშავეთა ერთ-ერთი ცნობილი დანაშაულებრივი დაჯგუფების ლიდერი დავით ფანგანი. მასთან ერთად, მატარებელში დავაკავეთ ამავე ჯგუფის წევრები ფირუზ და დავით ქამლიანები და ელდარ ნარსავიძე. დავით ფანგანის დაჯგუფება თბილისის სხვადასხვა უბანსა და ქვემო ქართლის რეგიონში "მოღვაწეობდა." ამ დაჯგუფების წევრები განსაკუთრებული სისასტიკით გამოირჩეოდნენ და დაუნდობლების სახელით იყვნენ ცნობილი. მათ სახელს უკავშირდება სამი საზარელი მკვლელობა და რამდენიმე ყაჩაღობა. გამორიცხული არ არის, მათთან საგამოძიებო მოქმედებების ჩატარებისას კიდევ რამდენიმე მძიმე დანაშაული გაიხსნას," - აცხადებენ სამართალდამცველები.

24 საათი

საპატრულო პოლიციაში მუშაობის მსურველთა რაოდენობა მატულობს

საპატრულო პოლიციელობის მსურველებმა გუშინ შს აკადემიის საწვრთნელ ბაზაზე საპატრულო ფიზიკური მომზადების ნორმატივები ჩააბარეს.

გასაუბრების შედეგად შერჩეული 974 კანდიდატი გუშინ ოცეულებად დაიყო და ნორმატივები კომისიის რამდენიმე ჯგუფს ჩააბარეს.

შეგახსენებთ, რომ საპატრულო პოლიციის მე-6 ნაკადით განსაზღვრულ 1000-მდე ვაკანსიაზე 6000-მდე მოქალაქემ შეიტანა განაცხადი. ისინი, ვინც ნორმატივებს წარჩინებით ჩააბარებს, ფიზიკური მომზადების მიხედვით შეირჩევიან, აკადემიის სასწავლო ცენტრში ექვსკვირიან სასწავლო კურსს გაივლიან. სასწავლო კურსის დასრულების შემდეგ, მათ კიდევ ერთი ტესტირება ელით. აღნიშნული ნაკადის წევრები არა თბილისში, არამედ ქვეყნის სხვადასხვა რეგიონში დასაქმდებიან და მათი სახელფასო შემოსავალი, დედაქალაქში მომუშავე პატრულისგან განსხვავებით, ნაკლები იქნება. თუკი თბილისში საპატრულო პოლიციელის ხელფასი 450 ლარიდან 500 ლარამდე მერყეობს, რეგიონებში მომუშავე პატრულის ხელფასი, თავდაპირველად, 250 ლარიდან 350 ლარამდე განისაზღვრება.

24 საათი

უფასო იურიდიული კონსულტაციის ქვითარი

____
____
____
____
____
____
____
____
____

ა ნ კ ე ტ ა

სახელი, გვარი..

ასაკი, პროფესია, სამუშაო ადგილი..

საკონტაქტო ტელეფონი..

იურიდიული ოფისი "გაპი" - წერეთლის გამზ. 77. ტელ/ფაქსი: 34-76-58. www.gapi.ge

გაზეთ "24 საათის" მკითხველს აქვს შესაძლებლობა მიიღოს უფასო იურიდიული კონსულტაცია მისთვის საინტერესო სამართლებრივ საკითხებზე. მკითხველი შეკითხვას დასვამს გაზეთში გამოქვეყნებული უფასო ქვითრის საშუალებით, ამოჭრის მას და ჩააგდებს თბილისში განთავსებულ იურიდიული ოფისის "გაპისა" და გაზეთ "24 საათის" ლოგოებიან სპეციალურ ყუთებში (მიიღება მხოლოდ გაზეთიდან ამოჭრილი ქვითრები. ქსეროასლები არ განიხილება).

ყუთები განთავსებულია ქალაქ თბილისში მეტროს ცხრამეტ ჩამოთვლილ სადგურებსა და შემდეგ მისამართებზე:

1. მეტროს სადგური "ახმეტელის თეატრი" (გლდანი);
2. მეტროს სადგური "მარჯანიშვილი";
3. მეტროს სადგური "თავისუფლების მოედანი";
4. მეტროს სადგური "წერეთელი";
5. მეტროს სადგური "სამგორი II";
6. მეტროს სადგური "ვარკეთილი";
7. მეტროს სადგური "გოცირიძე II", (ყოფილი მეტროს სადგური "დელისი");
8. მეტროს სადგური "ვაგზლის მოედანი I";
9. მეტროს სადგური "დიდუბე";
10. ვაჟა-ფშაველას 45 "ხოჯამბარის" შენობის I-ლი სართული გაზეთ "24 საათის" ოფისი;
11. წერეთლის 77 იურიდიული ოფისი "გაპის" ოფისი;

"24 საათის" მკითხველს, უფასო შეკითხვის ქვითარი, სამართლებრივ საკითხზე დასმული შეკითხვით, შეუძლია გამოაგზავნოს აგრეთვე ფოსტით შემდეგ მისამართზე: 0119 თბილისი, წერეთლის გამზ. 77. იურიდიული ოფისი "გაპი".

ჯილდო სასჯელად არ უნდა ვაქციოთ

რედაქციისაგან: კარგა ხანია, ქართულ მედიაში საქართველოს პრეზიდენტთან არსებული ლიტერატურის, ხელოვნებისა და არქიტექტურის სახელმწიფო პრემიების კომიტეტისა და მისი თავმჯდომარის ტარიელ ჭანტურიასადმი "მიძღვნილი", რბილად რომ ვთქვათ, დამტუქსველი კამპანია მიმდინარეობს. "24 საათი" შეეცადა, უშუალოდ ანათემის ადრესატისაგან გაერკვია ხსენებული კამპანიის მიზეზიც და მიზანიც.

ტარიელ ჭანტურია

ტარიელ ჭანტურია

ლევან ხერხეულიძის ფოტო

ცნობარში "რუსთაველის პრემიის ლაურეატები" წინათქმა ასე იწყება: "ჯილდოც და სასჯელიც კაცობრიობის ხნისაა. ენციკლოპედიური ხასიათის წინამდებარე ცნობარში... ამჯერად საუბარი ჯილდოზე გვექნება, თუმცა მისი ზნეობრივ-სამართლებრივი ანტიპოდი - სასჯელი - სადღაც იქვე იგულისხმება"...

არც მე მაინტერესებს ამჯერად სასჯელი, მეც ჯილდოს თემაზე ვიტყვი ორ სიტყვას.

მსოფლიოში არ არსებობს უფრო უმადური სამსახური, ვინემ პრემიების კომიტეტია! მეტიც: ვინემ რომელიც გნებავთ ჟიურია - ვინც იღებს ჯილდოს, იღებს იმისათვის, რომ ნიჭიერია, ვინც ვერ იღებს, ვერ იღებს იმიტომ, რომ ჟიურიში ცუდი ადამიანები სხედან!

პრემიაც მიმიღია და პრემიების გაცემაშიც მიმიღია მონაწილეობა. ამ მომენტმა - როგორც პირველ, ისე მეორე შემთხვევაში - შეუძლებელია არ დაგაფიქროს პრემიის, საერთოდ, ჯილდოს რაობაზე, მის ბუნებაზე, დანიშნულებაზე და იმაზეც, რა ეჭვიც ახლავს ჯილდოს მიზანსა და დანიშნულებას - არის კი საერთოდ საჭირო ჯილდო? ემსახურება კი იგი ადამიანთა შორის კეთილგანწყობილების თესვას? ეს ეჭვი არახალია, ტროას ომამდელია იგი და, დარწმუნებული ვარ, უფრო ძველიცაა! ყველას ენატრება გულში პირველობა, ყველას სურს აჯობოს მჯობნის მჯობს, ყველას გინესის რეკორდების წიგნისკენ უჭირავს ცალი თვალი მაინც. ახალს არაფერს ვიტყვი: ჯილდო ჰეროსტრატეს კომპლექსის პურია! თუ ეს ყველაფერი სწორია, რატომ ვმუშაობ მაშინ სახელმწიფო პრემიების კომიტეტში, არა? იმიტომ, რომ ჯილდოს პოზიტიური მხარე მეტი აქვს, და ეს ასეა იმ მარტივი მიზეზის გამო, რომ ჰეროსტრატეს კომპლექსით შეპყრობილთ დიდად ჭარბობს ნორმალურ და კეთილშობილ ადამიანთა არმია. მათი თავგანწირული, შთაგონებული შრომის დაფასება დიდი სიკეთეა, მათი გამორჩევა აუცილებელია, მათთვის დროდადრო მხარზე ხელის დარტყმა, მათი წახალისება საჭიროა - იგი საზოგადოებას აძლევს ბიძგს, იმპულსს განვითარებისათვის. ამგვარი ბანალური მსჯელობა ჯილდოს თემაზე საჭირო არ იქნებოდა, ჩვენში მისდამი დამოკიდებულებაც რომ ისევე არ იყოს გაუკუღმართებული, როგორც ბევრი რამ ჩვენს ცხოვრებაში. საქართველო ამ საქმეშიც გამორჩეულია თავისი, მე ვიტყოდი, პათოლოგიური ქცევით. სად, რომელ ქვეყანაში ნახავთ ადამიანს, წლების მანძილზე გააფთრებული იბრძოდეს, გინდათ თუ არა, პრემია უნდა მომცეთო - არ ტოვებდეს ჟურნალს, გაზეთს, ტელეარხს, სამთავრობო ინსტანციებს და, როცა საწადელს არ უსრულებენ, მუხლჩაუხრელად დაწანწალებდეს ჟურნალისტთა კავშირიდან კანცელარიაში, ოჯახიდან ოჯახში, შემოქმედებითი კავშირიდან სასამართლოში, და ითხოვდეს ჟიურის დაშლას და ახლის შექმნას მისი კრიტერიუმის მიხედვით, კომიტეტის გადასახლებას, ჩაქოლვას, შეცვლას, დარბევას... და საზოგადოებაც არა მხოლოდ თვალს ადევნებს ყოველივე ამას გულგრილად, არამედ დროდადრო წამახალისებელი შეძახილებით ამხნევებს კიდეც ჭკუიდან გადასულ მაძიებელს და აზრადაც არ მოსდის, დაგმოს უზნეობა!

მე არ ვასახელებ გვარებს, რადგან, უტექსტო პროკლამაციების შესახებ ანეკდოტისა არ იყოს, ყველამ ყველაფერი იცის!

ეს, რაც შეეხება უარესებს! მაგრამ ხომ არიან უკეთესები! სამწუხარო ისაა სწორედ, რომ ზოგჯერ უკეთესებიც ვერ იქცევიან უკეთესად!

ისეთ ბრალდებას წააწყდები, კომიტეტის მისამართით გამოთქმულს, წყენა და გაკვირვება ერთნაირად გეუფლება კაცს.

მაგალითი:

"და მაინც, ძალიან მიჭირს სამშობლოდან გაქცეულთა გამართლება. იანიჩარი, პიროვნულად, უბედური არსებაა, ოღონდ, შეიძლება, თვითონ არც იცოდეს ეს. მით უმეტეს, დღეს, ჩვენში ამის გაგება ძალიან გაუჭირდება, რადგან ბოლო ათი წელი, თუ ვინმეს ვცემთ პატივს, თუკი ვინმეს ვხვდებით აღტაცებითა და სიხარულით, თუკი ვინმეს სხვისი სამსახურისთვის არა მარტო "ღირსების ორდენით", არამედ რუსთაველის სახელობის ეროვნული პრემიითაც ვაჯილდოვებთ, - იანიჩარია, იანიჩარი ხელოვანი" (გაზეთი "24 საათი" 1,05.2004).

მაშ, ასე. ბოლო ათი წელი სახელმწიფო პრემიების კომიტეტს სულ იანიჩარებისთვის ურიგებია რუსთაველის პრემიები. რაკი ამ ათი წლის მანძილზე ბრალდების ავტორიც ამ კომიტეტის წევრი იყო, ისიც, სურს მას ეს თუ არა, ეჭვმიტანილია - იქნებ ისიც აძლევდა იანიჩარ ნომინანტებს ხმას და, მაშასადამე, ისიც ცოდვილია! "ბრალმდებელს" შეუძლია თქვას, რომ მას არც ერთი იანიჩარი ნომინანტისთვის ხმა არ მიუცია. ჩვენ, კომიტეტის დანარჩენ წევრებს, ისღა დაგვრჩენია, დავიჯეროთ ეს.

ახლა ვნახოთ, ამ ათი-თორმეტი წლის მანძილზე რომელმა იანიჩარებმა მიიღეს რუსთაველის პრემია.

ნინო ანანიაშვილი. რეზო გაბრიაძე. კოკა იგნატოვი. ოთარ იოსელიანი. ზურაბ სოტკილავა. თემურ ბაბლუანი. თემურ ჩხეიძე. მარინე იაშვილი. ჯორჯ ბალანჩინი.

ცოტა უფრო ადრე დაჯილდოებული ხელოვანი-იანიჩარებიც მოვიგონოთ ბარემ: გია ყანჩელი. ლიანა ისაკაძე. ელისო ვირსალაძე. დიმიტრი ალექსიძე. ორგზის იანიჩარი ოდისეი დიმიტრიადი!

ნუთუ საბრალდებო ტექსტის ავტორს არც ერთი ამ იანიჩარისათვის ხმა არ მიუცია, და თუ არ მიუცია, ნუთუ მართლა მიაჩნია, რომ სწორად იქცეოდა!

ისე, რამდენადაც ვიცი, სამშობლოს სიყვარული სამშობლოს გარეთაც ვრცელდება. თუ ამას ვირწმუნებთ, მაშინ ჩვენი, როგორც პატრიოტების, უპირატესობა მინიმუმამდე დადის ისეთ მამულიშვილებთან შედარებით, როგორებიც არიან იგივე მიქელ თამარაშვილი და პეტრე ხარისჭირაშვილი.

დავიჯეროთ, მართლა ფიქრობს ვინმე, რომ მეოთხედი საუკუნის წინათ, საქართველოში საგასტროლოდ ჩამოსულმა ჯორჯ ბალანჩინმა შემთხვევით ჩამოიტანა მაინცდამაინც ბალეტი "ძე შეცთომილის დაბრუნება!" - თავისი უმდიდრესი რეპერტუარიდან რაღა მაინცდამაინც "ძე შეცთომილის" დაბრუნებაზე შეაჩერა ყურადღება გენიალურმა ბალეტმაისტერმა!

გარდა იანიჩარისა, არსებობს ძე შეცთომილი... და, გარდა ძე შეცთომილისა, არსებობს ათასგვარი გარემოება, შემთხვევა და, ბოლოს და ბოლოს - ბედისწერა...

ერთი ჯოხით ხომ არ მივერეკებით ყველას!

"1962 და 1968 წლებში ბალანჩინის დასმა დიდი გასტროლები გამართა თბილისში, რომელმაც წარუშლელი შთაბეჭდილება მოახდინა საბალეტო ხელოვნების ყველა მოყვარულზე!" - წერია ცნობარში "რუსთაველის პრემიის ლაურეატები".

ნეტა გვყოფნოდა ჭკუა და გამბედაობა, და სწორედ მაშინ მიგვეცა რუსთაველის პრემია ბალანჩინისთვის! ვითომ მეჟიროვზე ნაკლებ ეკუთვნის მას ეს ჯილდო? (სხვათა შორის, ჩვენი კომიტეტის ამჟამინდელი კრიტიკოსი, სახელოვანი და ყველა ღირსებით შემკული პიროვნება, იმჟამად პრემიების კომიტეტის ერთ-ერთი ხელმძღვანელი გახლდათ.)

და მაინც, ასი წლის იუბილესთან დაკავშირებით რატომ მივანიჭეთ ჯორჯ ბალანჩინს - გიორგი მელიტონის ძე ბალანჩივაძეს - რუსთაველის პრემია! ისიც - სიმბოლურად! - მე შენ გეტყვი, ფული მივეცით ვინმეს!

კითხონ კომიტეტის ოპონენტებმა აგერ სუხიშვილებს - იმავე თენგიზს, იმავე ნინო სუხიშვილს, სხვებს - რა რეზონანსი ჰქონდა "ნიუ იორკ სიტი ბალეს" მუზეუმისთვის ბალანჩინის ოქროს მედლის გადაცემას! ცუდი რა დავინახეთ იმაში, რომ ერთმა ათასმა კაცმა თუ მეტმა გაიგო, რომ დიდი ბალეტმაისტერი, ვის სახელსაც ჩაპლინის გვერდით მოიხსენიებენ, მელიტონ ბალანჩივაძის შვილია, ანდრია ბალანჩივაძის ძმაა, ცისკარა და ჯარჯი ბალანჩივაძეების ბიძაა!

კი ბატონო, ვუძახოთ იანიჩარი და ვიყოთ! რას ვმატებთ ამით ქართულ კულტურას ან რას ვაკლებთ, ამაზე ფიქრი არ გვმართებს?

ამ თემასთან დაკავშირებით წყენას იმიტომ ვერ ვმალავ, რომ ასე მგონია, ხელმოცარული ნომინანტები გამოჩენილი ადამიანის ამ შემცდარმა მსჯელობამაც წაახალისა (მადლობა ღმერთს, ამგვარი შეცდომა იშვიათია ჩემ მიერ ასე ანონიმურად გაკრიტიკებული პიროვნების ცხოვრებასა და შემოქმედებაში).

ხვალ რომ ბადრი მაისურაძემ ან იმავე ათანელმა მსოფლიოში ყველაზე უკეთ იმღერონ რომელიმე კლასიკურ ოპერაში, ნუთუ ეს ქართულ კულტურაში შეტანილი წვლილი არ იქნება!

ან იქნებ მილანში არ იციან, პაატა ბურჭულაძე იტალიელი რომ არაა!

ან ქეთი მელუას დანაშაული რა მასშტაბისაა - გააგრძელოს მოღვაწეობა, ერთხანს მაინც, ბრიტანეთში, თუ ჩამოვიდეს აქ და ყელგაწვდილი მუხლებში ჩაუვარდეს ჩვენს ძუნწ ოლიგარქებს!

პირადად მე არც ის მომწონს, უმაღლესი პრემია საგანგებოდ რომაა შეწყვილებული აწ გაბითურებულ ღირსების ორდენთან!

(ამ შვიდიოდე წლის წინათ გაზეთ "ლიტერატურულ საქართველოში" წერილი გამოვაქვეყნე, სადაც ასეთი სტრიქონები იყო: შენ ეი, მეორდენე კაცო, რომ ზიხარ მანდ და არიგებ მაგ ორდენებს, მე არ მომცე, სულერთია, არ ავიღებ-მეთქი!

წაიკითხეს და აღარ მოუციათ ის ღირსების ორდენი! ისევე, როგორც არანაირი ორდენი საერთოდ! ჩვენმა კრიტიკოსმა, თუ ასე სამარცხვინო ჯილდოდ მიაჩნდა მასაც, რატომ არ თქვა უარი იმ ორდენზე, რატომ აიღო! - ცნობარში წერია, რომ არის ღირსების ორდენის კავალერი!)

პირადად მე ნამდვილად მახარებს ქვათა და "იანიჩართა" შეკრების პროცესი, რომელიც ნელა, მაგრამ მაინც მიდის საქართველოში.

ჩვენ სამშობლო მზამზარეულად გვერგო, ქალბატონმა სალომე ზურაბიშვილმა კი თავად მოიპოვა იგი. ამ თვალსაზრისით მისი უპირატესობა ჩემთან - ქართველ მამულიშვილთან - შედარებით ეჭვს არ უნდა იწვევდეს. მახსოვს, 1990 წელს გაზეთ "მამულში" გამოვაქვეყნე ს. ქართველის - სალომე ზურაბიშვილის - მშვენიერი წერილი საქართველოზე. მისი ხედვა, მისი ფიქრი, მისი ტკივილი. მერედა, შეიძლება, ასეთ ქალბატონს ჩვენ აქ, მზამზარეულად მიღებული სამშობლოს პატრონებმა, პასკვილები ვუწეროთ და უკადრისი ვკადროთ?! ან იქნებ ისიც უნდა იანიჩარებს მივათვალოთ! საინტერესოა, ებრაელებს რამდენი ჰყავთ იანიჩარი! ან როგორ ექცევიან თავიანთ "იანიჩრებს".

მეტსაც ვიტყვი: რა სახისაც უნდა იქნეს რეფორმა, რომლის ჩატარებასაც ვაპირებთ, ერთი-ორი იანიჩარი მაინც გვყავს მონიშნული ფიქრში, თუნდაც იგივე ლექსო თორაძე...

ნაწყვეტი კომიტეტის კიდევ ერთი კრიტიკოსის ნააზრევიდან:

"თქვენ მაინც არავინ გკითხავთ და რუსთაველის პრემიებს, რომელიც "პრეზიდენტთან არსებულია", მაინც ისე გაანაწილებენ, როგორც "ცაში აღმართულ შენობაში" ანუ კანცელარიაში ინებებენ. ესეც თავისებური "ილუზიონიზმია" - რუსთაველის პრემიების კომიტეტში, როგორც ჩანს, ტრიუკების მშვენიერი ოსტატები მუშაობენ... წელს, მაგალითად ... პრემია ვერ გაიმეტეს გასული წლის ქართული მუსიკალური ცხოვრების ნამდვილი მარგალიტისთვის - აჭარის სახელმწიფო კაპელისთვის (ამ კოლექტივის გამარჯვება დღეს, არჩევნების წინ, "ცაში აღმართული შენობის" მესვეურთა პოლიტიკურ შეცდომად აღიქმებოდა), ან ვახტანგ კახიძისთვის (ე.ი. "ახალი მემარჯვენეების" აქტივისთვის). რატომ უნდა ვიცოდე, რომელი პარტიის აქტივისტია კომპოზიტორი ვახტანგ კახიძე, ან ზურაბ ნიჟარაძეს საიდან უნდა სცოდნოდა ეს, ან ბიძინა კვერნაძეს, ან თვითონ ბატონ ვახტანგ კახიძეს რად უნდოდა ამ პარტიაში შესვლა, თუ მართლაა მისი წევრი."

ავტორს კომიტეტზე მსჯელობისას ერთი "კოზირი" აქვს - იგი (კომიტეტი) პრეზიდენტთან არსებულ კომიტეტად იწოდება.

არ შემიძლია, ორი სიტყვა არ ვთქვა ამაზე.

არ ეროდა პრეზიდენტი პრეზიდენტთან არსებული კომიტეტის გადაწყვეტილებების მიღებაში, და თუ ჩვენ, კომიტეტის წევრები, ვუშვებთ შეცდომებს, უნდა გვეყოს სინდისი, სხვას კი არ გადავაბრალოთ, ჩვენ თვითონ ავიღოთ პასუხისმგებლობა საკუთარ თავზე. მხოლოდ ამიტომ, რომ ეს სადღაც ვიღაცას გაეხარდება, ტყუილი არ უნდა ვიკადროთ. ყოველივე ამას ვამბობ მე, ვისაც ედუარდ შევარდნაძესთან - ჯერ საქართველოს კომუნისტების ლიდერთან და მერე სსრკ-ს ერთ უმთავრეს ფუნქციონერთან - მქონდა მძიმე, გამწვავებული ურთიერთობა. თუ ეს ვინმეს დააინტერესებს, ბატონი ექს-პრეზიდენტი, დარწმუნებული ვარ, დაუდასტურებს ამას! საერთოდ, შევარდნაძის დაგვიანებულ ოპოზიციონერებს მინდა მოვაგონო გაზეთ "მამულის" 1990 წლის პუბლიკაცია "კიდევ ერთი ჭორი".

ცოტა უხერხული ხომ არ არის, ამ სტატიის ავტორს "პრეზიდენტთან არსებული" უძახო! ამას, რაც მთავარია, თვითონ შევარდნაძე არ დაგიჯერებს!

სრულყოფილი ჯილდო და სრულყოფილი სასჯელი სრულყოფილ ქვეყანას აქვს. საქართველოსაც ექნება სრულყოფილი ანუ სრულყოფილებასთან მიახლოებული პრემია. საამისოდ ყველაფერი კეთდება. იგივე კომიტეტი ატარებს რეფორმებს. ამაზე, ალბათ, სხვა დროს ჯობს საუბარი. ახლა კი იმას ვიტყვი მხოლოდ, რომ ხელის შეწყობის ნაცვლად ხელის შეშლა კულტურის სამსახურად არავის ჩაეთვლება.

ისტორიულად, კომიტეტის (ჟიურის) მიერ მიღებული გადაწყვეტილებები ხშირად იწვევს ცხარე კამათს! ამის უარყოფა არ შეიძლება.

მოლა ნასრედინის ერთი ოხუნჯობა გაიხსენეთ - შვილიშვილთან ერთად, ვირით რომ მიემგზავრებოდა სადღაც. ქვეყნის მოსაწონი ვერაფერი მოიფიქრა: თავად შეჯდა ვირზე და - ბავშვს რას ერჩისო! ბალღი შესვა და - ა, ბრიყვი ბერიკაცი, თვითონ ფეხით მიჩანჩალებს, ლაწირაკი კი ვირზე შეუსვამსო! ორივენი ფეხით წავიდნენ და - ამაზე სულ გაგიჟდა სოფელი!

მთელი ქალაქის, მთელი ქვეყნის მოსაწონ გადაწყვეტილებას ვერც ერთი ჟიური ვერ მიიღებს! იქნებ ნობელის კომიტეტი ახერხებს ამას! ან პულიცერის! ან გრამშის! ან გონკურების! ან ტრიუმფის! ან...

არ დაიჯეროთ!

ტროას ომი იქნებ სულაც ამიტომ დაიწყო, რომ ვაშლის განაწილებისას შეცდომა იქნა დაშვებული!

საზოგადოებამ არ უნდა გაიკვირვოს, როგორ უძლებს კომიტეტი ამდენ ლაფსა და ტალახს და რატომ არ გვწყინს ვირისგან წიხლი!

რა უნდა გვეწყინოს იმ ნომინანტის ან იმ გაზეთისაგან, რომელთაგან არც ერთმა არ იცის, რომ საყოველთაოდ ცნობილი სტრიქონი - "ფურთხის ღირსი ხარ შენ, საქართველო" - ეკუთვნის აკაკის, და არა ილიას!

ან მე რა უნდა მეწყინოს ლადო მრელაშვილისაგან.

ლადო მრელაშვილი, რომელიც ორჯერ გააშავა სახელმწიფო პრემიების კომიტეტმა - ჯერ რუსთაველის, მერე კი სახელმწიფო პრემიაზე კენჭისყრისას, უპირო პირით მლანძღავს და ეპითეტს არ იშურებს ჩემს გასაშავებლად.

სხვათა შორის, ლადო მრელაშვილი, სანამ პრემიის მიღების იმედი გადაეწურებოდა, სხვა აზრისა ბრძანდებოდა ჩემზე. გთავაზობთ მისი ხელით ნაწერ ტექსტს:

ტარიელ ჭანტურიას - ქიციც რომ იცის და ქიცმაცურიც.

ნაღდ ქართველს, ნაღდ კაცსა და ჩემს ერთ ყველაზე საყვარელ შემოქმედს.

"საკმაოდ სოლიდური" ძმობითა და სიყვარულით.

ლადო მრელაშვილი.

1982.3.9.

სხვათა შორის, არც ადრინდელ შექებას და არც ამჟამინდელ ძაგებას მე არანაირ მნიშვნელობას არ ვანიჭებ: მნიშვნელობა მნიშვნელოვანი კაცის სიტყვას აქვს...

მთლად გულგრილი მაინც ვერა ვარ და ვერც ვერასოდეს ვიქნები გულგრილი იმ ადამიანის მიმართ, ვინც თავის დროზე ციხეში ბავშვის გაუპატიურების ბრალდებით იჯდა (ხერხდებოდა ტოტალიტარული რეჟიმის დროს ამგვარი დამნაშავეების დახსნა ციხიდან: მთავარი იყო, იგი კომუნისტი და კომუნისტური იდეოლოგიის ლაქია ყოფილიყო, მოკლედ, ისეთი, მრელაშვილი რომ ბრძანდებოდა და, ჩემი შეტყობით, დღესაც ბრძანდება. ასე დაიძვრინა მრელაშვილმა თავი მაშინ მძიმე სასჯელისგან, მაგრამ მწერლობა სხვა რაღაცაა - აქ მკითხველისაგან "თავის დახსნა" შეუძლებელია! - მრელაშვილი ხარ? მრელაშვილად დარჩები!)...

გაგაშავეს? - კი ბატონო, თქვი რაღაცა, მოიოხე გული, მაგრამ დაუკრეფავში არ უნდა გადახვიდე და "სასამართლოს კლიენტი" არ უნდა გახდე!..

კარგა ხანია, გრძელდება აშკარა თუ ფარული ბრძოლა კულტურის წინააღმდეგ. ეს ბრძოლა, ცხადია, სახელმწიფო პრემიების კომიტეტსაც შეეხო. მასკულტურა კულტურას ამჯობინეს. არა მგონია, ეს საკამათო იყოს. ილია აღარ ვარგა. სამაგიეროდ, ვარგა ნაგვის ბუნკერებზე მიწერილი შაირები. რუსთაველის პრემია არ ვარგა - იგი პრეზიდენტთან არსებულია, სამაგიეროდ, ვარგა "საბა", რომელიც, მთარგმნელობით ხელოვნებაში შეტანილი წვლილისთვის, ბაჩანა ბრეგვაძის ნაცვლად, შეგიძლია მისცე იმას, ვინც მოგეპრიანება!

(სხვათა შორის, აქვე იმასაც ვიტყვი ბარემ, რომ სულაც არ მიმაჩნია აუცილებლად, პრემიების კომიტეტი პრეზიდენტთან არსებულ კომიტეტად იწოდებოდეს, მაგრამ კომიტეტის წევრებს იმის შიში აქვთ, რომ ამგვარი პატრონაჟის გარეშე ჩვენი კულტურის ეს სფეროც ისე შეიძლება გაპარტახდეს უჭირისუფლოდ, როგორც ათასი სხვა საქმე).

როგორც ზემოთ ვთქვი, ჩვენი კრიტიკოსები ილუზიონისტებად და ტრიუკების ოსტატებად გვაცხადებენ კომიტეტის წევრებს: "ესეც თავისებური "ილუზიონიზმია" - რუსთაველის პრემიების კომიტეტში, როგორც ჩანს, ტრიუკების მშვენიერი ოსტატები მუშაობენ..."

ერთ-ერთი ტრიუკის მაგალითად ასახელებენ იმას, რომ ხმების საჭირო რაოდენობა ვერ მიიღო აჭარის სახელმწიფო კაპელამ: "რუსთაველის პრემია ვერ გაიმეტეს გასული წლის ქართული მუსიკალური ცხოვრების ნამდვილი მარგალიტისათვის - აჭარის სახელმწიფო კაპელისათვის (ამ კოლექტივის გამარჯვება დღეს, არჩევნების წინ, ცაში აღმართული შენობის მესვეურთა პოლიტიკურ შეცდომად აღიქმებოდა), ან ვახტანგ კახიძისათვის (ე.ი. "ახალი მემარჯვენეების" აქტივისტისათვის"...

გაიხსენეთ დავით გურამიშვილი: "მე რუსთველსა ლექსს არ უდრი, ვით მარგალიტს ჩალის ძირსა"...

აჭარის სახელმწიფო კაპელა - მარგალიტია! მარინე იაშვილი რაღაა? რა თქმა უნდა, ჩალის ძირი!

ერთსაც და მეორესაც - აჭარის სახელმწიფო კაპელასაც და მარინე იაშვილსაც - საშემსრულებლო ხელოვნებისთვის უნდა მიეღო უმაღლესი პრემია. ნუთუ მართლა ფიქრობს ვინმე, რომ როგორც შემსრულებელი, მარინე იაშვილი არ დგას აჭარის სახელმწიფო კაპელის მომღერლებზე მაღლა! ნუთუ მას არაფერს ეუბნება ვირტუოზი მევიოლინის შემოქმედებითი წარსული, ამდენი პრემია, ამდენი ჯილდო, წოდება, რეგალია! ნუთუ არც ლუარსაბ იაშვილის სახელი სმენია, მისი სახელოვანი სკოლის მიერ აღზრდილი სამი საკუთარი და ათასი სხვისი შვილი - მევიოლინეთა ქართული სკოლა! და თუ ყველაფერი ეს იცის, მაშინ რატომ აკადრებს ამგვარ განცხადებას ან საკუთარ თავს, ან კომიტეტს, ან საერთოდ მთელ მუსიკალურ საზოგადოებას! - სხვათა შორის, იმავე კაპელის წევრებს, რომელთაც არავისზე ნაკლებ არ იციან ვირტუოზის ფასი და პატივისცემა!

აჭარას ბათუმში დაბადებული და სანახევროდ იქვე გაზრდილი ტარიელ ჭანტურიასგან არ სჭირდება დაცვა! ვიღაც-ვიღაცებისგან განსხვავებით, აჭარისადმი ჩემს დამოკიდებულებას განსაზღვრავს არა პოლიტიკური კონიუნქტურა, არამედ ნამდვილი ადამიანური სიყვარული და წარუშლელი მოგონებები. მადლობა ღმერთს, ამის თაობაზე ყველაზე უკეთ ჩემს ბათუმელ, ჩემს აჭარელ მეგობრებს მოეხსენებათ!

საწყენია: ჩვენმა კრიტიკოსმა, როცა სახელმწიფო პრემიების კომიტეტზე საუბრობდა, წუთითაც არ დაუშვა, რომ ყველაფერი, რასაც ის ბრძანებდა, შეიძლებოდა მასავით ან სულაც მასზე უკეთ სცოდნოდათ კომიტეტის წევრებს - ქართული კულტურის სახელოვან მოღვაწეებს.

პრემიების კომიტეტის წარსულს აქვს შავი და თეთრი ლაქები: შავი ლაქები, როცა პრემიას აძლევდნენ იმას, ვისაც არ ეკუთვნოდა, და თეთრი ლაქები, როცა პრემიას არ აძლევდნენ იმას, ვისაც ეკუთვნოდა!

და მაინც, ეს ლაქები - შავიც და თეთრიც - არც ისე ბევრია, რომ საერთო სურათმა შთამბეჭდავი სახე ვერ შეინარჩუნოს. ამიტომ ჩაიწერა ზემოთ ნახსენებ ცნობარში ("რუსთაველის პრემიის ლაურეატები"), რომ ეს ის შემთხვევაა, როცა წვეთმა კუპრმა ვერ გააფუჭა კასრი თაფლი!

რუსთაველის პრემიის ლაურეატთა გვარები ხომ არ მოგვეგონებინა ოპონენტებისთვის! რაკი მწერალი ვარ, მწერლებს გამოვტოვებ: ლადო გუდიაშვილი, ელგუჯა ამაშუკელი, ანდრია ბალანჩივაძე, ელენე ახვლედიანი, ვასო გოძიაშვილი, ალექსი მაჭავარიანი, სერგო ზაქარიაძე, ნინო რამიშვილი, ილიკო სუხიშვილი, ლადო გრიგოლია, მერაბ ბერძენიშვილი, აკაკი ვასაძე, რევაზ ლაღიძე, ჯანსუღ კახიძე, სერგო ქობულაძე, ვერიკო ანჯაფარიძე, თენგიზ აბულაძე, რევაზ თაბუკაშვილი, სულხან ცინცაძე, რობერტ სტურუა, გია ყანჩელი, რამაზ ჩხიკვაძე, ელისო ვირსალაძე, ლიანა ისაკაძე, სესილია თაყაიშვილი, ზურაბ ნიჟარაძე, ბიძინა კვერნაძე, გიგა ლორთქიფანიძე, ოთარ თაქთაქიშვილი, ოდისეი დიმიტრიადი, სოლიკო ვირსალაძე, გიორგი შენგელაია, ელდარ შენგელაია, ოთარ იოსელიანი, ანზორ ერქომაიშვილი, ნანი ბრეგვაძე, რეზო გაბრიაძე...

შევწყვეტ ახლა ჩამოთვლას და ვიკითხავ - ყველაფრის მიუხედავად, როგორ უნდა მოგიბრუნდეს კაცს ენა საქირქილოდ, როგორ ვერ უნდა დაინახო ეს ყველაფერი! შეცდომებიც, კომპრომისიც არის აქაიქ დაშვებული, ხომ? რა მერე! გავიმეორო და გავიმესამო? - ეს ის შემთხვევაა, როცა წვეთმა კუპრმა კასრი თაფლი ვერ გააფუჭა!

უზარმაზარი წიგნი მიდევს აგერ წინ: "Поэты-лауреаты нобелевской премии". შეცდომები და კომპრომისები ისეთი უნდა, ნობელის კომიტეტს რომ აქვს დაშვებული 1901 წლიდან - პირველი ლაურეატიდან - სიული პრუდომიდან - დღემდე! მაგრამ ვინ საუბრობს ნობელზე - ერთ უდიდეს და უპირველეს პრემიაზე მისი ზოგიერთი შეცდომის თუ კომპრომისის მიხედვით!

კომიტეტს ტრიუკების ოსტატად რომ აცხადებს, ჩვენს კრიტიკოსს, როგორც ჩანს, ავიწყდება, რომ კომიტეტი არ არსებობს აბსტრაქტულად, რომ ჩვენს შემთხვევაში კომიტეტი - ეს არის იგივე ბიძინა კვერნაძე, იგივე იოსებ კეჭაყმაძე, იგივე გურამ საღარაძე, იგივე რეზო ჭეიშვილი და სხვები და სხვები! რატომ უნდა აკადროს ამ ხალხს უკადრისი!

ტყუილა შესტკივათ გული ბესიკ ხარანაულზე! წელს ვერ მიიღო? - მომავალში მიიღებს! პაბლო ნერუდამ მეთერთმეტე ცდაზე მიიღო ნობელი, მაგრამ ამიტომ ნობელს ნობელობა არ დაუკარგავს. მით უმეტეს, რომ, ნობელის მსგავსად, რუსთაველის სახელობის ეროვნული პრემიაც შემოქმედს სიცოცხლეში ერთხელ ენიჭება!

უშეცდომო მარტო ღმერთია! ღმერთი და ჩვენი ზოგიერთი ოპონენტი!

იმდენნაირ კონტექსტში ატრიალებენ კანცელარიასა და კომიტეტს, ეტყობა, ძალიან სურთ, კანცელარიის ხელის ბიჭებად დაგვსახონ. ახლა წამით წარმოვიდგინოთ, რომ ეს მართლაც ასეა. მაშინ როგორ მოხდა, რომ კომიტეტის წევრებმა - კანცელარიის ხელის ბიჭებმა - გააშავეს მაინცდამაინც ის პოეტი, რომლის საკონკურსო პოეტური კრებულიც სწორედ ედუარდ შევარდნაძისადმი მიძღვნილი ლექსებით იხსნება!

რატომ გააშავეს ერთი და რატომ არ გააშავეს მეორე?

ამაზე მთელი ტრაქტატი შეიძლება დაიწეროს.

რატომ გააშავეს თავის დროზე ჭაბუა ამირეჯიბის "დათა თუთაშხია"!

რატომ გააშავეს ეროსი მანჯგალაძე!

რატომ გააშავეს რეზო ჩხეიძე!

რატომ გააშავეს თემურ ჩხეიძე!

ჰო, მართლა! ახლა, მეორე ცდაზე, ლაურეატი რომ გახდა დიდი ქართველი რეჟისორი თემურ ჩხეიძე, ამან რატომ ვერანაირი შთაბეჭდილება ვერ მოახდინა კრიტიკოსებზე!

რატომ გააშავეს თავის დროზე ჯიბსონ ხუნდაძე!

ჩამონათვალის გაგრძელება საჭირო აღარაა.

აქვე შეიძლება იმ გვარების ხსენებაც, ვინც, სამწუხაროდ არ გააშავეს...

ახლა კიდევ აგერ ლიტერატურის ინსტიტუტის გაზეთი ქვას ქვაზე არ ტოვებს თურმე პრემიების კომიტეტისგან!

რაკი ამ შემთხვევაში საქმე ეხება არა ერთ გაღიზიანებულ და ნაწყენ ნომინანტს, არამედ მთელს ინსტიტუტს, ნება მომეცით, ამაზე ცალკე ვთქვა რამდენიმე სიტყვა.

საუბარია ინსტიტუტის მიერ გამოცემულ სამტომეულზე - გალაკტიონოლოგიაზე. არის თუ არა გამოჩენილი მეცნიერისა და საზოგადო მოღვაწის - მიხეილ კვესელავას - ფუნდამენტური, შვიდასგვერდიანი წიგნი "პოეტური ინტეგრალები" გალაკტიონოლოგიაში შეტანილი წვლილი!

არის თუ არა შესანიშნავი მწერლისა და მოღვაწის - რევაზ თვარაძის - "გალაკტიონი" გალაკტიონოლოგიაში შეტანილი წვლილი!

არის თუ არა ვახტანგ ჯავახაძის "უცნობი" გალაკტიონოლოგიაში შეტანილი წვლილი!

არის თუ არა ნოდარ ტაბიძის ცხოვრება და წიგნები გალაკტიონოლოგიაში შეტანილი წვლილი! - იმ კაცის წიგნები, სიცოცხლის ბოლომდე გალაკტიონის გვერდით და გალაკტიონისათვის რომ ცხოვრობდა!

არის თუ არა გრიგოლ (ქიცა) ხერხეულიძის, აკაკი ხინთიბიძის, ფატი ნიშნიანიძისა და სხვათა შრომები გალაკტიონოლოგიაში შეტანილი წვლილი!

ან "გალაკტიონოლოგიის" სამტომეულში შეტანილმა ასზე მეტმა ავტორმა რა დააშავა, მათ რა, აწყენთ პრემია?

სხვების წერილები ყდებში რომ ჩასვეს ამაში უნდათ პრემია? ყდებში თხოულობენ პრემიას? თანაც ყდების მხატვარი რომ დავიწყებიათ!

სათაური მაინც ყოფილიყო მათი! - სათაურის ავტორი გალაკტიონია! - პირველმა სწორედ მან ახსენა სიტყვა "გალაკტიონოლოგია"!

სხვათა შორის, ჩემი წერილიცაა იმ წიგნში! ავდგე ახლა და ჯილდო მოვითხოვო? არც მე მაქვს სახელმწიფო პრემია!

"გალაკტიონოლოგიის" შემდგენლებმა კენჭისყრამდე ცოტა ხნით ადრე "მაცნე" მიუგზავნეს კომიტეტს, აბა თქვენ იცით, მეორედ თუ არ მოკლავთ გალაკტიონსო! - მოკლედ, აგვიხსნეს, რომ თვითონ კი არ იყვნენ ნომინანტები, ნომინანტი იყო... გალაკტიონი!

არც კი ვიცი, რა უნდა დაარქვა კაცმა ამ საქციელს!

ლიტერატურის ინსტიტუტის ზოგიერთ თანამშრომელს მოსჩვენებია, რომ საქართველო ძირითადად ყრუებითა და ბრმებითაა დასახლებული! მე თვითონ დავწერე ამ ნახევარი საუკუნის წინ, კომუნისტების ზეობის ხანაში, ვხურავთ ქვეყანას ჩალით-მეთქი, მაგრამ ახლა, რევოლუციურ ტალღაზე მოსულმა ხელისუფლებამ იმ ჩალის დიდი ნაწილი უკვე შეცვალა კრამიტითა და შიფერით და, იმედია, დარჩენილ ნაწილსაც მალე შეცვლის. ასე რომ, ნურავის ექნება იმედი, ახლა ჩვენ, ლიტერატურული ქილერები (გაიხსენეთ, რა პატივიც მიაგეს თავის დროზე იმავე მიხეილ კვესელავას გალაკტიონზე შექმნილი მშვენიერი წიგნისათვის!) ჯერ ათასგვარი ინსინუაციითა და პასკვილებით ამ ჟიურის გავრეკავთ და მერე ჩვენი ჟიური, "ოდენ მხოლოდ" ყდებისათვის, უსათუოდ მოგვანიჭებს პრემიასო (ეს "ოდენ მხოლოდ" ერთ-ერთი ნომინანტის ქართული გახლავთ).

ამ თემაზე ასე დაწვრილებით იმიტომ შევჩერდი, რომ იგი თითქმის ტიპურია ჩვენს ცხოვრებაში.

ნომინანტების გაავების ერთი უმთავრესი მიზეზი ისაა სწორედ, რომ მათ არაფრის შეცვლა არ სურთ! - ისევ ძველი, სამოცდაათკაციანი კომიტეტი ერჩიათ, ეტყობა! - იმ დროს უფრო იოლი იყო ჩალიჩი და ჩაწყობა! აწ განსვენებულმა მურმან ლებანიძემ და მე ის სამოცდაათი კაცი ჯერ 35 კაცამდე შევამცირეთ, მერე - 25 კაცამდე, ბოლოს კი 15 კაცამდე ჩამოვიყვანეთ. მოგეხსენებათ, რაოდენობა თვისებრიობაში გადადის - ასე არ გვასწავლეს მარქსიზმ-ლენინიზმში?

სამოცდაათკაციანი კომიტეტი რომ 15 კაცამდე შემცირდა და ჟიური მსოფლიოში მიღებულ სტანდარტს მიუახლოვდა, ეს ძირითადად მწერალთა კავშირის ყოფილი თავმჯდომარისა და ჩვენი კომიტეტის ყოფილი წევრის, თამაზ წივწივაძის "დამსახურებაა": სწორედ მან გამოაქვეყნა წერილი თავის გაზეთში, რევაზ მიშველაძეს მე ჩავუწყვე რუსთაველის პრემიაო და იქვე ჩამოთვალა იმათი გვარები, ვინც "შეთქმულებაში" მონაწილეობდა.

რა უნდა გვექნა! თამაზ წივწივაძეს ახალგამოქვეყნებული ჰქონდა "ინფორმაცია" იმის თაობაზე, თუ როგორ გაიჭრეს მან და საქართველოს პრეზიდენტმა, ბატონმა შევარდნაძემ თითები და როგორ შეფიცეს ერთმანეთს სამარადისო ძმობა! ესეც არ ყოფილიყო, მწერალთა კავშირის თავმჯდომარეს კომიტეტიდან არავინ გაგვაყვანინებდა. ავდექით და ეს მოვიფიქრეთ: კომიტეტი დავაკომპლექტეთ მხოლოდ რუსთაველის პრემიის ლაურეატებით.

დღეისათვის შესაძლოა ეს მოდელიც იქნეს გადახედული. ყოველ შემთხვევაში, კომიტეტს აქვს რეფორმის ბოლო ეტაპის გეგმა, უფრო სწორედ, გეგმის რამდენიმე ვარიანტი. ველოდებით, როდის მოიცლიან ჩვენთვის. სხვებს უკეთესი გეგმა ექნებათ? მით უკეთესი! ჩვენი სამსახური აღარ დასჭირდებათ? ვერავითარ ტრაგედიას ამაში ვერ ვხედავთ.

აი, ასე უბრალოდაა საქმე!

ჰო, მართლა, პასკვილანტებს ერთი სასიამოვნო ამბავი უნდა ვაუწყო: უკვე იწურება კომიტეტის წევრობის სამწლიანი ვადა, და შემადგენლობა მალე განახლდება.

ისე, ეს საკითხიც, დღეს მოქმედი დებულების მიხედვით, საქართველოს პრეზიდენტის გადასაწყვეტია!

თავის დროზე ცნობარში "რუსთაველის პრემიის ლაურეატები" ჩემი ჩაწერილია ფრაზა: "...ხოლო სახელმწიფო სჯერდება უანგარო ქველმოქმედის როლს!"

ასე გვინდოდა! ვცდილობდით, ასე ყოფილიყო. აწი ნამდვილად ასე იქნება! - დაგვაფინანსებენ, ყველანაირად შეგვიწყობენ ხელს, ჩვენს საქმეში კი არ ჩაერევიან! - დასჯერდებიან უანგარო ქველმოქმედის როლს!

სახალხო სიყვარული და სახალხო არტი

B2

ქეთევან სადღობელაშვილის სტატიის მაგვარი

B3

ერნან კრესპო - მილანელობაზე მეოცნებე არგენტინელი

B4

იუბილე

ცეკვის ჯადოქარი

ვახტანგ ჭაბუკიანი - 95

ნელი უზნაძე

მისი ცხოვრების არსი ხელოვნების სამსახური იყო. მისი შემოქმედებითი თავისუფლება არ ემორჩილებოდა გარემოების კარნახს. სულიერი ძლიერება ეხმარებოდა შეენარჩუნებინა საკუთარი თავი და ნიჭი ცხოვრების ყველაზე რთულ მონაკვეთებშიც კი.

სანახავად მძიმე იყო, როგორ ცდილობდა, დილაობით დაეძლია უძლურება, ავადმყოფობა, წამომდგარიყო სამსახურში წასასვლელად. ვერ წარმოედგინა თავი სამუშაოს გარეშე.

უკან დაბრუნებული გაჭირვებით, ნელი ნაბიჯით მიუყვებოდა კიბეს. მისი განსაცვიფრებელი ნებისყოფა ბატონობდა არა მარტო სიცოცხლეზე, არამედ სნეულებაზეც. რამდენი გეგმა დარჩა განუხორციელებელი, რამდენი ოცნება.

მისი გარდაცვალების შემდეგ ახლობლებმა, მეგობრებმა, კოლეგებმა მოგონებებით მის ცხოვრებასა და შემოქმედებაზე შექმნეს წიგნი, რომლის დაწერაზეც თვითონ ოცნებობდა.

"რამდენ სიხარულს ჩუქნიდა ადამიანებს" - ეს **ვერა წიგნაძის** სიტყვებია. "პირველად ვახტანგ ჭაბუკიანი ბაქოში ვნახე გასტროლებზე ჩამოსული მარინა სემიონოვასთან ერთად. მაშინ მე ბაქოს ქორეოგრაფიულ სასწავლებელში ვსწავლობდი. უგონოდ ვიყავი შეყვარებული მასზე სილამაზისა და ვაჟკაცობის გამო. შევძლებდი განა იმის წარმოდგენას, რომ გავიდოდა წლები და მე მისი პარტნიორი გავხდებოდი.

ბატონი ვახტანგი არა მარტო ბეჯითად მუშაობდა ჩემთან, არამედ გახსნა ჩემში კლასიკური ცეკვის ყველა შესაძლებლობა. მე ბედნიერი ვარ, რომ ვიყავი მოწმე მისი ყველა საბალეტო დადგმისა, სცენური იერსახისა - ერთი შეხედვით ყველასათვის გასაგები და ამავე დროს მაინც ამოუცნობის".

ისინი ერთობლივად ფლობდნენ, როგორც ნოვერი წერდა, "გრძნობათა ფერწერას". შეეძლოთ, შეეხებოდნენ სულისა და გულის ყველაზე ნაზ სიმებს, შეეძლოთ, მთელი დარბაზი მაგიური დაძაბულობით დაემუხტათ და ხელში აეყვანათ. სამაგიეროდ, მადლიერი მაყურებელი აჯილდოებდა მათ სიყვარულით, აღიარებით, ზვავივით მოხეთქილი აღფრთოვანებული ოვაციებით.

როცა ის თეატრიდან წავიდა, რა თქმა უნდა, არა პირადი სურვილით, ბევრი სიცარიელეს გრძნობდა, რაც ვერაფრით ვერ ივსებოდა.

"ერთხელ ვუთხარი, - გამიზიარა ვახტანგ გუნაშვილმა, - უთქვენოდ მოვიწყენთ, ბატონო ვახტანგ. მასთან ურთიერთობა რაღაც განსაკუთრებული განჭვრეტა იყო, რადგან მან იცოდა, საით წაეყვანა და გაეკაფა გზა მომავალში".

"ჩვენ, ვახტანგ ჭაბუკიანის სკოლის მემკვიდრეები, რომლებიც მისი პირდაპირი თუ ირიბი გავლენით ვიზრდებოდით, სამუდამო ვალში ვართ მის წინაშე" - ასე იხსენებს თავის დიდ მოძღვარს **ზურაბ კიკალეიშვილი**.

"რამდენი ნიჭიერი ახალგაზრდა აღიზარდა, რამდენს გაუხსნა გზა", - წერდა **მიხეილ ლავროვსკი**.

და მიუხედავად ახალგაზრდა ოსტატების დიდი წარმატებებისა ბალეტში, ქორეოგრაფიაში ჭაბუკიანის ხელოვნება მაინც განუმეორებელი რჩება, რადგან არ შეიძლება დიდი ტალანტის გამეორება.

გამახსენდა კინორეჟისორ **რეზო ჩხეიძის** ნათქვამი:

"სამწუხაროა, რომ მე არ ვიცნობდი მას ახლოს, მაგრამ მისი შემოქმედება გალაკტიონის პოეზიის ტოლფასია". მასთან ურთიერთობა არ იყო ადვილი და ამავე დროს ადვილიც იყო. მოსკოვში მისი ბენეფისის დროს ოლგა ლეპეშინსკაია წერდა: "მე მახსოვს პირველი შეხვედრა ბატონ ვახტანგთან. შორიდან ვიცნობდი, მიყვარდა, მაგრამ როგორი იყო ლეგენდარული მოცეკვავე ჩვეულებრივ, ყოფით ურთიერთობებში? ვკანკალებ... იწყება ბალეტ "დონ კიხოტის" რეპეტიცია. და მაშინვე ვექცევი მის ტყვეობაში. გიპყრობთ მისი შთაგონებული სახე, კეთილი თვალები, თბილი ღიმილი, ძლიერი ხელები. ისეთი გრძნობა მეუფლება, თითქოს პირველად არ ვცეკვავ მასთან. საოცარი ერთიანობაა. ესაა ნიჭი არა მხოლოდ შემოქმედისა, არამედ ადამიანისა".

დიდი სიყვარულით ლაპარაკობდა ვახტანგ ჭაბუკიანზე **ალა შელესტი**:

"მე ბედნიერი და ამაყი ვარ იმით, რომ სცენური აღზევების, შემოქმედებითი დიდების, გაფურჩქვნის პერიოდში მყავს ნანახი ეს გენიალური მოცეკვავე, ვისთანაც ცეკვა ნეტარება იყო".

მახსენდება **მაია პლისეცკაიას** გულახდილი აღიარება: "როცა დიდ თეატრში მძიმე პერიოდი მქონდა, ბატონი ვახტანგი ყველანაირად მედგა მხარში, მთავაზობდა კიდეც მასთან ჩასვლას სამუშაოდ თბილისში. ამის დავიწყება არ შეიძლება".

ჩემს თხოვნაზე, გაეზიარებინა თავისი შთაბეჭდილებები, პარიზიდან გამოგვეხმაურა **ეთერ ფაღავა**: "ყოველთვის მახსოვს გასტროლები ჩემს მშობლიურ, გულისათვის ძვირფას თბილისში. 1967 წელი იყო. ჩვენ ვცეკვავდით "ჟიზელსა" და "დონ კიხოტს". მასთან ყოველი შეხვედრა წარუშლელ კვალს და მადლიერების გრძნობას ტოვებდა შემოქმედებითი სიხარულისათვის.

ამოწურულია ყველა ეპითეტი და შედარება. მის ყოველ დადგმაში ცოცხლობს მისი სულის ნაწილი, ისევე როგორც ყველა ადამიანში, რომელსაც სულ მცირედი შეხება ჰქონია მასთან. აქ იფარება მარადიულობა დიდებული ტალანტისა".

ვახტანგ ჭაბუკიანის პორტრეტს შტრიხები დაამატა წარსულში ბალეტის მსახიობმა, ხოლო შემდგომში კი დიდი ხელოვანის პირადმა მასაჟისტმა **იური ჩისტიაკოვმა**: "მე ვუფრთხილდებოდი მასთან ურთიერთობას, მიყვარდა ჩემი სამუშაო, საქმიანობა. თავს ვევლებოდი მის თითოეულ კუნთს, მისი სხეულის კონტურთა გამომსახველობა უდიდესი ძალისა იყო. აი, ის დგას, არც ერთი კუნთი არ ირხევა, მაგრამ გრძნობ, რომ ეს მაინც ცეკვაა, თვით პოზა-იერსახეა. ფეხები! აპოლონისეულ კუნთებს წლების მიუხედავად არ დაუკარგავთ სილამაზე".

ვახტანგ ჭაბუკიანს უცეკვია მსოფლიოს თითქმის ყველა ვარსკვლავთან. განსაკუთრებით კი გამოარჩევდა მარინა სემიონოვას და ალა შელესტს, ასევე ივეტ შოვირეს - ფრანგული ბალეტის უთვალსაჩინოეს ბალერინას.

"ერთხელ, - აგრძელებს იური ჩესტიაკოვი, - როცა ქალბატონი ივეტ შოვირე მასთან ერთად ცეკვავდა "ჟიზელში" და შეიტყო თავისი პარტნიორის ასაკი, განცვიფრდა. 55 წელი? ფანტასტიკაა! ფანტასტიკა! - აღტაცებით წამოიძახა და აჩქარებით გაეშურა მისი საგრიმიოროსაკენ".

მახსოვს მისი საგრიმიორო, თითქოს ჯადოსნური ოთახი იყო. შედიოდა საგრიმიოროში და გამოდიოდა ვენეციელი მავრი, ხან ხუროთმოძღვარი გორდა, უფლისწული ავთანდილი, ესპანელი ფრონდოზო.

როდესაც მასზე სატელევიზიო გადაცემას ვამზადებდი, შევეკითხე, როგორ იქმნებოდა ფრონდოზოს სახე "ლაურენსიიდან". მან უცებ ვერ მიპასუხა: "ფრონდოზო? მიხარია მისი გახსენება, ჩვენ ხომ სცენური ცხოვრების განთიადისას შევხვდით ერთმანეთს. მას შემდეგ ეს სახე ჩემი სულის ნაწილია, ის ცოცხლობდა და იცვლებოდა ჩემთან ერთად.

მრავლად იყვნენ გმირთა სახეები, ხასიათთა, სიცოცხლეთა მწკრივი.

ყველაფერი კი ასე იწყებოდა...

ჩვენს წინაშეა სამხედრო სამედიცინო აკადემიის კურსდამთავრებულის, სამხედრო ექიმის მაქსიმ გორდონის მემუარები, რომელიც გადმომცა ვახტანგ ჭაბუკიანის დისშვილმა თამარ გორდონმა. ჩვენ დიდი ხანია, ვიცნობთ ერთმანეთს, უფრო ხშირად ვხვდებოდით ერთმანეთს მისი უმცროსი დის სონიას გარდაცვალების შემდეგ. არ შემიძლია არ გავიხსენო სონია მოსკოვში, როცა სერგი დიაგილევის სახელობის ცენტრში იმართებოდა ვახტანგ ჭაბუკიანის ბენეფისი. მანქანების კოლონა დიდი თეატრის შესასვლელთან, ხალხის ნაკადი, საღამოს ერთ-

ერთი რეჟისორის - კოტე მახარაძის მღელვარება, **ვლადიმერ ვასილიევის** მისალმება - რაინდული თაყვანისცემა დიდებული მოცეკვავისადმი. "თქვენ ხართ, - წარმოთქვა მან, - ცეკვის არსი".

აპლოდისმენტებმა გადაფარა მისი ხმა. ვახტანგ ჭაბუკიანი ნელა წამოიწევდა ხოლმე სავარძლიდან და მოკრძალებით, მაგრამ დიდებულად უკრავდა თავს მაყურებელს. სონია თვალს არ აშორებდა და თითოეულ მის ნაბიჯს მზრუნველად მეურვეობდა. იქვე ახლოს ექიმიც იმყოფებოდა. თანდათან ნოსტალგია გვეძალებოდა. მთავარი კი მაინც ის იყო, რომ მან ხელახლა განიცადა სულიერი აღმაფრენა. ეს ხომ მისი სცენური სიცოცხლის უკანასკნელი დღესასწაული იყო.

"ვერ ვაპატიებ ჩემს თავს, რომ მაშინ მოსკოვში არ ვიყავი, მის გვერდით", - ამბობს თამარი.

"მკურნალობისათვის ნებისმიერ კლინიკას სთავაზობდნენ, ს. დიაგილევის ცენტრი ყველაფერს თავის თავზე იღებდა, მაგრამ ის მკურნალობაზე უარს ამბობდა. სულ მუშაობდა და მუშაობდა. და ასე იყო ბოლო დღემდე". თამარის მოგონებებით ივსება ნათელი სახე:

"გაზაფხულზე მის აგარაკზე უნდა ავიდეთ წყნეთში. ვახტანგს ძალიან უყვარდა იქ ყოფნა, უყვარდა ბუნება, რიჟრაჟზე წამოდგებოდა, კვლებს ამუშავებდა, რგავდა ყვავილებს, ჩიტების დაპურება მთელი რიტუალი იყო. არ შეიძლებოდა ჭია-ღუას წყენა, ჭიანჭველაზე დაბიჯება, თუ ფუტკარი უცებ წყლიან ჭურჭელში ჩავარდებოდა, მე და სონია ფრთხილად ამოვიყვანდით და მზეზე ვაშრობდით. ვახტანგი რაღაცით ჰგავდა მამაჩემს".

მე ვიცნობდი მაქსიმ გორდონს. ჩვენ გავეცანით ერთმანეთს თბილისის სამხედრო საოლქო ჰოსპიტალში სატელევიზიო გადაღებებისას, დიდი ხნის წინათ. ის ნევროპათოლოგი იყო, ღირსებისა და მოვალეობის ადამიანი. მე მადლიერების გრძნობით შევეხე მის ნაშრომებს:

"შემოდგომა იყო, 1926 წელი. ჩვენ მაშინ ჩემს მეუღლესთან, კატიასთან ერთად ვცხოვრობდით სამხედრო სამედიცინო ჰოსპიტალის საერთო საცხოვრებელში. მან ტფილისიდან თავისი უმცროსი ძმა ვახტანგი ჩამოიყვანა. ბავშვობა მძიმე ჰქონდა. მამა დურგალი ჰყავდა, დედა წარმოშობით ესტონელი, გათხოვებამდე მდიდარ მემამულეებთან მუშაობდა. იცოდა გერმანული ენა და ბავშვებს კარგი განათლება მისცა. ექვსნი იყვნენ. ბავშვობიდან ყველა მუშაობდა. მოზარდი ვახტანგი ხან პაპიროსს ჰყიდდა, ხან სათამაშოებს აკეთებდა, ხან ყვავილებს, წნავდა კალათებს. არცთუ ისე ცუდად ხატავდა და ბევრ ფიგურას საკუთარი ესკიზის მიხედვით აკეთებდა. ერთხელ დამკვეთი აღმოჩნდა იტალიელი მოცეკვავე მარიამ პერინი, რომელსაც საკუთარი საბალეტო სტუდია ჰქონდა. ვახტანგმა შეკვეთა მიუტანა და მოხვდა საბალეტო წარმოდგენაზე. ვახტანგი იმდენად მოიხიბლა სანახაობით, რომ აღენთო სურვილით, გამხდარიყო არტისტი. პერინიმ მიიღო თავის სკოლაში. ორი წლის სწავლების შემდეგ გახდა ოპერის თეატრის სტაჟიორი, სადაც მისი და თამარი უკვე სოლისტი იყო. მას ქალიშვილისთვის კი მოსწონდა მოცეკვავის პროფესია, მაგრამ ვაჟის ბალეტით გატაცება მაინცდამაინც არ მოეწონა.

მაგიდას შემომსხდართ შეგვეკითხებოდა ხოლმე, ყველანი ვიყავით თუ არა. "აა, არტისტი გვაკლია!"

ვახტანგს თავბრუდამხვევი ნახტომები ბავშვობიდანვე უყვარდა, ხიბლავდა სწრაფი მოძრაობები, შეეძლო ციბრუტივით ტრიალი. მოგვიანებით წერდნენ, რომ ის "დაიბადა დიდი პირუეტით სისხლში".

სიჭაბუკეში მას სურვილი ჰქონდა, რომ მოხვედრილიყო ლენინგრადის ქორეოგრაფიულ სასწავლებელში, განსაკუთრებით მას შემდეგ, რაც მარიას თეატრის ბალეტის ოსტატები - ელენე ლიუკომი და ბორის შატროვი თბილისში საგასტროლოდ ჩამოსულები ნახა. მაშინ მისმა უფროსმა დამ კატიამ გადაწყვიტა დახმარებოდა, მაგრამ ქორეოგრაფიული სასწავლებლის დირექტორთან ვიქტორ სემიონოვთან შეხვედრა წარუმატებლად დამთავრდა: უნდოდა გადაეთქმევინებინა იმ მოტივით, რომ ბალეტი რჩეულთა ხვედრია. ბავშვი ხელოსანთა ოჯახიდანაა, უკვე ჭაბუკია - მაშინ ვახტანგ ჭაბუკიანი თექვსმეტი წლისა იყო - ვერ შეძლებს დაძლიოს საბალეტო სიმაღლეებიო. საუბარი კატეგორიული უარით დამთავრდა. მაგრამ კატია ასე იოლად არ დაიხევდა უკან. და აი, შემოდგომის ერთ წვიმიან დღეს ვახტანგთან ერთად ჩავიდა თბილისიდან. სადგურიდანვე გაეშურნენ როსის ქუჩისაკენ. საგამოცდო დარბაზიდან გამოძახებული ვიქტორ სემიონოვი გაოცებული დარჩა მათი ნახვით. "რა, მაინც ჩამოიყვანეთ?" კატიამ ძლივს დაითანხმა, მაინც ენახათ ვახტანგი. სიტყვა მისცა, რომ თუ ბიჭი არ მოეწონებოდათ, მაშინვე წაიყვანდა თბილისში. სემიონოვმა უკმაყოფილოდ გაიყვანა ვახტანგი საგამოცდო კომისიასთან წარსადგენად.

კატია ელოდა... გავიდა თხუთმეტი წუთი. უცებ დარბაზიდან გამოვიდა აღელვებული სემიონოვი და დაიძახა: "სად არის ჭაბუკიანის და?" მოეხვია მას და აღტაცებულმა შესძახა: "თქვენ სასწაული ჩამოგვიყვანეთ! ეს ჭაბუკი ჩვენ ყველას დაგვჩრდილავს!"

სამი წელი ქორეოგრაფიულ სასწავლებელში. ნემიროვიჩ-დანჩენკოს სახელობის მოსკოვის სკოლასტუდიის დოცენტი **ოლგა გოლუშკევიჩი** თავის მემუარებში წერდა: "...იმ შორეული სიჭაბუკის წლებში მე ქორეოგრაფიული სასწავლებლის უმცროს კლასებში ვსწავლობდი. მთელი თეატრალური ლენინგრადი ღელავდა ახალგაზრდა მოცეკვავეების ელენე ჩიკვაიძისა და ვახტანგ ჭაბუკიანის გამოსვლების, გახმაურებული "კაჩუჩის" შესრულების გამო. მაშინ ჯერ კიდევ უცნობი მოცეკვავე კინოდარბაზ "ტიტანში" სეანსებს შორის ცეკვავდა და უამრავ მაყურებელს იზიდავდა. "გზას მარიას თეატრის სცენისაკენ მიჰყავდა. მისი მეუღლე ბალერინა გალინა კუზნეცოვა გახდა. იგი უკვე ლენინგრადელი მაყურებლის კერპია. ყოველი მისი სპექტაკლი დღესასწაული იყო.

"მთელის გული", მისი, როგორც დამდგმელი ბალეტმეისტერის პირველი ცდა იყო. "ჭაბუკიანის დამსახურება, - როგორც თევდორე ლოპუხინი წერდა, - იყო სპექტაკლში ხალხური ცეკვის, "ხორუმის" ჩართვა".

ამ პერიოდის მომსწრე **სერაფიმა ვეკუა**:

"როგორი იყო ვახტანგისა და ელენე ლიუკომას დუეტი, ღმერთო ჩემო, რა ხდებოდა! მისი ერთი გამოჩენა ატყვევებდა დარბაზს. სხეული როდენის ნაქანდაკებს ჰგავდა. მოძრაობათა შადრევანი, სილამაზე თითოეულ მოძრაობაში, თავის მობრუნებაშიც კი, ფრინველის ფრთებს მიმსგავსებული ხელების აქნევა. დარბაზი ხან სუნთქვაშეკრული გაირინდებოდა, ხან აღტაცებული შთაბეჭდილებებით. ნოვატორი და მეამბოხე, საცეკვაო ტექნიკის რეკორდსმენი. ჭაბუკიანი - რევოლუცია ბალეტში.

მან დაამკვიდრა მოცეკვავის ჰეროიკული ამპლუა. შეიტანა ცეკვაში ვაჟკაცობისა და ბრძოლის თემა, მაგრამ, როცა მრავალი წლის შემდეგ უნდოდათ მისი იუბილეს აღნიშვნა, მან უპასუხა: "მარიას თეატრის სცენაზე მე ჯოხით არ ავალო".

ბედმა ისე ინება, რომ სერაფიმა ვეკუა მისი სიცოცხლის ბოლო საათებში მის გვერდით იყო. წინა ღამე მცირე იმედს კიდევ ტოვებდა. შუაღამით ბატონ ვახტანგს უცებ მბრძანებლურად წამოუძახია: "წამომაყენეთ, მე ადგომა მინდა". ის ფრთხილად გადმოიყვანეს საწოლიდან.

- ფეხები, ფეხები, - თითქოს ეფერებოდა მათ, - მე ვდგავარ, მე მათ კიდევ ვგრძნობ, - ჩურჩულებდა იგი.

ადრეული აპრილის დილა იყო, მის ახლოს სამნი ვიყავით და ქვეყანამ ჯერ არ იცოდა მისი აღსასრულის შესახებ.

ბინა თანდათან ივსებოდა ხალხით. იმ მძიმე წუთების დავიწყება შეუძლებელია. ბევრი კატეგორიულად წინააღმდეგი იყო მისი ოპერისა და ბალეტის თეატრის ეზოში დაკრძალვისა, რადგან მას ოცი წლის განმავლობაში აკრძალული ჰქონდა თეატრში მუშაობა. ის კი ჯერ კიდევ სიცოცხლეშივე მიჩნეული იყო ცეკვის პოეზიის შთაგონებად, ეროვნულ სიამაყედ, ლეგენდად.

"ის მთაწმინდამ უნდა მიიბაროს", - წარმოთქვა ვერა წიგნაძემ. ბევრმა დაუჭირა მხარი.

ცხოვრებამ მას ყველაფერი მისცა, ერთის - ოჯახური ბედნიერების გარდა.

ალექსანდრე ვერტინსკი წერდა, რომ დიდი არტისტები ღმერთებივით არიან, ასევე მარტოხელები.

მეუღლეს - ბალერინა გალინა კუზნეცოვას ომამდე დასცილდა, მაგრამ მეგობრებად რჩებოდნენ.

გალინა თავის მოგონებებში წერდა, რომ ჭაბუკიანის გვერდით ცხოვრების წლებს ბედის საჩუქრად თვლიდა. ღრმა მწუხარებით გამოეხმაურა გალინა დიდი მოცეკვავის გარდაცვალებას. სიკვდილი მისი ყველაზე ტრაგიკული სპექტაკლი იყო. დარბაზი ტაშს უკრავდა, მწუხარებით ყვიროდა "ბრავოს" და ასე მიაცილებდა მას უკანასკნელ გზაზე.

ასევე აცილებდნენ ედიტ პიაფს, ანა მანიანის, ჟან გაბენს. ჩვენს სცენაზე კი პირველად ვნახე და განცვიფრებული ვიყავი ამ დიდებულებით, მწუხრის ზეიმით.

რა ძნელი იყო შეგუება სიტყვასთან "იყო". წარმოუდგენელია იმ ადამიანის მუდმივი უძრაობა, რომელმაც მთელი სიცოცხლე მოძრაობას შესწირა.

მახსოვს, ერთხელ ოთახში მოსიარულე ჯოხზე დაყრდნობილი შედგა და მითხრა: "აქ იქნება ჩემი მუზეუმი. აქ დარჩება ჩემი სული, ისევე როგორც ელენე ახვლედიანის სახლში".

ბევრი დღესაც გრძნობს თეატრში მის უხილავ არსებობას. აქ არის მისი ადგილი, სადაც ის მიდიოდა დარბაზში შუქის ჩაქრობისას, ხმაური რომ მიწყნარდებოდა და სპექტაკლი დაიწყებოდა. რატომ არ არის ის ადგილი დაცული? ნუთუ მხოლოდ ჩვენმა მეხსიერებამ უნდა შეინახოს? მახსოვს, ჩვენ ხშირად ვიკრიბებოდით მის ბინაში, ყველაზე ვიწრო წრე მისი მეგობრებისა. გვინდოდა, გვეპოვა მასთან საერთო. ვილაცა იხსენებდა მის ეროვნულ გმირებს ბალეტებში "სინათლე" და "გორდა". კომპოზიტორი შალვა დავითაშვილი, ყვებოდა თავისი გამაოგნებელი შთაბეჭდილების შესახებ "ოტელოს" პრემიერის შემდეგ: "მე და ჩემი მეგობრები დილამდე ქუჩაში დავდიოდით. იმ ღამეს ძილი შეუძლებელი იყო".

მისი შემოქმედება დიდ კვლევას მოითხოვს. მთელ იმედებს მის სახლ-მუზეუმზე ვამყარებთ. გეგმები ბევრია. ხელოვნება დღეს ითხოვს მატერიალურ მხარდაჭერას. დრომ ისევ მოითხოვა ახალი დიაგილევები, ტრეტიაკოვები, სარაჯიშვილები, მამონტოვები. მთავარია, ისინი ხელოვნების ნამდვილი ქომაგები იყვნენ. რამდენია მოსასწრები, ვიდრე თანამედროვენი, თვითმხილველები ცოცხლები არიან. არ არის გამორიცხული, რომ შემდეგ გამოჩნდეს დამახინჯებული ფაქტები.

მტრებს უყვართ ახლობლებად წარმოგვიდგენ. ისინი ვახტანგ ჭაბუკიანსაც, როგორც ყველა გენიოსს, მრავლად ჰყავდა. მაგრამ მოკეთე - მეტი. ასე წერდნენ მასზე: მოცეკვავეთა იმ რიცხვს მიეკუთვნება, საუკუნეში ერთხელ რომ იბადებიანო.

ხშირად ვიხსენებ სატელევიზიო გადაღებებს ჩემი დოკუმენტური ფილმისა "ცეკვის ჯადოქარი". ასე უწოდა ფილმს რეჟისორმა კოტე მახარაძემ, დიდი მაესტროს ერთგულმა მეგობარმა.

ჩვენმა გადამღებმა ჯგუფმა მოიარა ბევრი ქალაქი, შევხვდით ულანოვას, დუდინსკაიას, ვეჩესლოვას, სტრუჩკოვას, შელესტს. ეს საუკეთესო წლები იყო. ყველაფერს ვუყვებოდი ბატონ ვახტანგს, ვაჩვენებდი ჩამოტანილ ფოტოებს, სამახსოვრო წარწერებით ვეჩესლოვასგან: "გმადლობ შენ და განგებას ჩვენი შეხვედრისათვის ხელოვნებაში" - დინჯად წაიკითხა ბატონმა ვახტანგმა და მოგონებებს მიეცა:

"დღევანდელი დღესავით მახსოვს 1934 წლის იანვარი. ჩვენი გამგზავრება ამერიკაში ტატიანა ვეჩესლოვასთან ერთად. ჩვენ შემოგვთავაზეს "კარნეგი ჰოლის" საკონცერტო დარბაზი, სადაც აპლოდისმენტებით ხვდებოდნენ სერგეი რახმანინოვს, ანა პავლოვას. ჩვენი წარმატება დიდი იყო. ერთ-ერთ კონცერტზე მოვიდნენ ჯორჯ ბალანჩინი და გამოჩენილი მოცეკვავე პეტრე ვლადიმიროვი. "მე რომ თქვენი ნიჭის მეოთხედი მქონდეს, - მითხრა მან, - მსოფლიოს დავაჩოქებდი ჩემს წინაშეო".

ამ ჩანაწერს, როგორც წმინდა რელიკვიას, ისე ვინახავ.

და როცა ამ საიუბილეო დღეებში კვლავ გაიელვებს ვახტანგ ჭაბუკიანის ხელოვნება, ჩვენ ვეზიარებით სილამაზის სამყაროს, შესაბამისად, სიყვარულს და სრულყოფილებას.

აფიშა

თეატრები

თბილისისი ოპერისა და ბალეტის სახელმწიფო აკადემიური თეატრი
პიეტრო მასკანი
"სოფლის ღირსება"
დამდგმელი დირიჟორი: ჯანსულ კახიძე
დამდგმელი რეჟისორი: დავით საყვარელიძე
დამდგმელი მხატვარი: მირიან შველიძე

ვოკალური მუსიკის კონცერტი
(მონაწილეობენ: ნატალია ანგელოვა, გია ასათიანი, ვანო ბალუაშვილი, მანანა იორდანიშვილი, თამარ ლობჟანიძე, ამირან მამალაძე, ელენა პუტილოვა, მარინე ფარულავა, ტარიელ ჭიჭინაძე, სოფიო ჯანელიძე)
დირიჟორი: ზაზა აზმაიფარაშვილი
ქორმაისტერები: შალვა შაორშაძე, ავთანდილ ჩხენკელი
ორკესტრის კონცერტმაისტერი: ლელა მჭედლიძე
დას: 19:00 სთ.

თეატრალური სარდაფი რუსთაველზე
არტურ შნიცლერის "წრის" მიხედვით
"პიესა ათ ინტიმურ აქტად"
რეჟისორი: ოთარ ეგაძე
დას: 20:00 სთ.

თეატრალური სარდაფი ვაკეში
ვაჟა-ფშაველა
"გველისმჭამელი"
რეჟისორი: ლევან წულაძე
დას: 19:00 სთ.

მიხეილ თუმანიშვილის სახელობის კინომსახიობთა თეატრი
უილიამ შექსპირი
"რომეო და ჯულიეტა"
რეჟისორი: გოგი მარგველაშვილი
დას: 19:00 სთ.

სანდრო ახმეტელის სახელობის დრამატული თეატრი
"მეფე ლირის თავშესაფარი"
რეჟისორი: ოთარ ბაღათურია
დას: 18:00 სთ.

თავისუფალი თეატრი
ედუარდო დე ფილიპო
"აჩრდილები"
რეჟისორი: გიორგი შალუტაშვილი
ფასი: 3 და 5 ლარი
დას: 19:00 სთ.

სამეფო უბნის თეატრი
"ლაბირინთი"
ავტორი და რეჟისორი: კახა ბაკურაძე
ფასი: 2-დან 5 ლარამდე.
დას: 19:00 სთ.

ვერიკო ანჯაფარიძის სახელობის ერთი მსახიობის თეატრი
მუსიკალური საღამო
დას: 18:00 სთ.

კინოთეატრები

კინოს სახლი
ფრანგული ფილმების რეტროსპექტივა
დას: 19:00 სთ.

რუსთაველი
მცირე დარბაზი
თბილისის სამთო, სათავგადასავლო და ექსტრემალური სატელევიზიო ფილმების მეორე საერთაშორისო ფესტივალი "ნიამორი"
(ფილმები: "სამყაროს კიდეზე", Geoswissi, "ტონთიო", "ვანო", "სტუმრად თუშებთან")
დას: 18:00 სთ.
ფასი: 3 ლარი

დიდი დარბაზი
"წყევლა"
დას: 11:30; 14:00; 16:30 სთ.
"სიახლოვე"
დას: 19:00; 21:30 სთ.

ამირანი
"33 უიღბლობა"
დას: 12:00; 14:30; 17:00; 19:30; 22:00 სთ.

ცირკი
მოსკოვის საცირკო დასის წარმოდგენები
დას: 12:00; 15:00 სთ.

გამოფენები

ისტორიის მუზეუმი "ქარვასლა"
გამოყენებითი ხელოვნების ნამუშევართა გამოფენა
(ორგანიზატორი: აშშ-ს საელჩო)

TMS
"უკან სსრკ-ში"

საქართველოს ხელოვნების სახელმწიფო მუზეუმი
გამოფენა "შუა საუკუნეების ქრისტიანული ხელოვნება"

ეროვნული გალერეა
იზა მღებრიშვილის ნამუშევართა პერსონალური გამოფენა (ფერწერა, გრაფიკა)

ელდარ ქავშბაიას ნამუშევართა პერსონალური გამოფენა (ფერწერა)

თანამედროვე ქართული ტექსტილის გალერეა "ათინათი"
"მეტამორფოზები"
(თინა კლდიაშვილი და დავით მონავარდაშვილი)

ორნამენტი
მუდმივმოქმედი ექსპოზიცია "ტიხრული მინანქარი"

ჰობი
თანამედროვე ქართველი მხატვრების ნამუშევართა პერსონალური გამოფენა (ფერწერა, გრაფიკა)

თბილისის კულტურისა და ხელოვნების უნივერსიტეტის საგამოფენო დარბაზი
პლაკატებისა და მხატვრული ფოტოს გამოფენა
(პროექტი - "აივ/შიდსისა და სქესობრივი გზით გადამდები დაავადებების პრევენცია ახალგაზრდებს შორის" - ფარგლებში)

დაგეგმილი ღონისძიებების შესახებ შეგიძლიათ მოგვაწოდოთ ინფორმაცია ელექტრონულ მისამართზე: culture@24hours.ge

სახალხო სიყვარული და სახალხო არტი

თეონა ჯაფარიძე

სიბრაზემ და წყენამ იმ უაზრო მონსტრის მიმართ, რასაც საბჭოთა კავშირი ერქვა, გაიარა და დღეს უკვე კიტჩად ქცეული საბჭოთა სიმბოლოები მნახველებში მხოლოდ ღიმილსღა იწვევს. ყოველ შემთხვევაში, ასეთი ღიმილი ეფინა ყველას სახეზე, ვინც გუშინ გალერეა TMS-ში კურატორული თვალსაზრისით საკმაოდ პროფესიონალურად მოწყობილ გამოფენაზე მივიდა. დამოუკიდებელმა კურატორმა ნინო ჭანიშვილმა საკუთარი და სხვადასხვა მუზეუმების კოლექციების საგალერეო სივრცეში გამოტანის წყალობით უკან, სსრკ-ში დაგვაბრუნა. გამოფენასაც ასე ჰქვია: "უკან სსრკ-ში.

დროში მოგზაურობას მხოლოდ აფიშასა და მოსაწვევებზე გაკეთებული ორენოვანი, გამოფენის ინგლისურ-ქართული დასათაურება აფერხებდა ("უკან სსრკ-ში"). თუმცა, უზარმაზარ, მონუმენტურ (როგორც იმ ეპოქისათვის იყო დამახასიათებელი) აფიშაზე თანამედროვე ტექნოლოგიით შესრულებული საბჭოთა სიმბოლიკა (კომპიუტერული გრაფიკა თამაზ ვარვარიძის) საკმაოდ შთამბეჭდავად გამოიყურებოდა და გალერეის შესასვლელიდანვე იმ "დიად წარსულში" სახეტიალოდ განაწყობდა დამთვალიერებელს.

ზედ რუსთაველზე, გამოფენის წინ, მოულოდნელად ორ მწკრივად დარაზმულმა თინეიჯერებმა ჩამოიარეს მწყობრი ნაბიჯებითა და ჩვენი ეროვნული ჰიმნის დაახლოებით ისეთივე საერთო-სახალხო შესრულებით, როგორი შემართებითაც გალერეაში პატეფონზე 30-იანი წლების ფირფიტებზე სახალხო კოლექტივების მიერ შესრულებული შრომის სიმღერა გაისმოდა. დიახ, ექსპოზიციას მძლავრ ემოციურ დატვირთვას ჰმატებდა მუსიკა (ნინო ჭანიშვილის კოლექციიდან) ექსპოზიციას ბელადების ფერწერული პორტრეტები, პლაკატები, გარდამავალი დროშები თუ ძველი ფირფიტები შეადგენდა.

კოლექციები იმდენად მრავალფეროვანია, რომ გობელენის ტექნიკით შესრულებული კანდიდ ჩარკვიანის პორტრეტიც კი ამშვენებს გამოფენას. თქვენც, მკითხველიც რომ "დაგაბრუნოთ უკან, სსრკ-ში," მაგალითისთვის გამოფენაზე გამოტანილ, ერთ-ერთი პლაკატის ტექსტს გაგაცნობთ: "რევოლუციის 10 წლის თავზე საბოლოოდ თავზარი დავსცეთ ჩვენს კლასობრივ მტრებს და ვიბრძოლოთ სოციალიზმის დასამყარებლად მსოფლიოში". პლაკატის კიდეს კი ბევრისთვის ნაცნობი დეტალი ამშვენებს: "სახელგამი" ფასი: 50კაპ. გამოფენაზე ბევრ მსხვილმან თუ წვრილმან დეტალს იხილავთ, სსრკ-ში რომ დაგაბრუნებთ.

საერთოდ, საგამოფენო სივრცე ოსტატურადაა ათვისებული. ექსპონატთა სიმრავლე დარბაზის გადატვირთვის შეგრძნებას არ ბადებს. ადვილი შესაძლებელია, ეს გამოფენა სოც-არტის მუზეუმის წინაპირობადაც კი ჩაითვალოს. მით უმეტეს, რომ გამოფენის გახსნის წინ მისმა კურატორმა ნინო ჭანიშვილმა ჩვენთან საუბრისას ვარშავასა და პრაღაში გახსნილ მსგავს პაროდიულ მუზეუმებზეც ისაუბრა. მუზეუმებში შემორჩენილი და მისი კერძო კოლექცია მხოლოდ ის მცირე ნაწილია, რაც 80-იან წლებში საზღვრების გახსნის შემდეგ ამერიკელი და ევროპელი კოლექციონერების შემოტევასა და პარალელურად ხალხის რისხვას (კერპების მსხვრევას) გადაურჩა.

მაგრამ მსხვრევის სურვილის პარალელურად თაყვანისცემის ფენომენმა დღემდე მოაღწია. სწორედ კერპთაყვანისცემის წყალობით, ნინო ჭანიშვილმა საკუთარი კოლექციისთვის (მართალია, ხანგრძლივი მოლაპარაკებების შედეგად, მაგრამ მაინც) მოახერხა დიდი ბელადის - სტალინის პორტრეტების უამრავი ვერსიის შეძენა, რომელსაც დღემდე სათუთად ინახავენ საქართველოს სხვადასხვა კუთხესა თუ ოჯახებში. ვისაც ბელადის პორტრეტი არა, მაგრამ, არც მეტი, არც ნაკლები, საკუთარ ეზო-კარმიდამოს ბელადის ძეგლი უმშვენებს (ასეთი შემთხვევაც მრავლადაა ჩვენში) კურატორი მხოლოდ იმით დაკმაყოფილდა, რომ გამოფენაზე მთებისა თუ ბაღბოსტნების ფონზე გადაღებული ბელადის ძეგლების ფოტოები წარმოადგინა.

"სპეციალურად არ შევარჩიე სოც-არტის გვიანდელი, უკვე დახვეწილი და განვითარებული პერიოდი და ცნობილი ავტორები. აქცენტი უფრო მდარე ხარისხის, თითქმის პრიმიტივიზმამდე დასულ სოც-არტზე, სახალხო ხელოვნებაზე შევაჩერე," - ამბობს კურატორი, მაგრამ ექსპოზიციაზე მაინც შეიძლება მოინახოს ახვლედიანისა თუ გამრეკელის ნამუშევრებიც. "სახალხო სიყვარული" თუ დაკვეთა და "ვალის მოხდაც" ხომ იმ ეპოქის განუყოფელი ნაწილი იყო.

"პროფესიონალიზმისა რა მოგახსენო, მაგრამ აშკარად იგრძნობა ხალხის მიამიტური, გულუბრყვილო სიყვარული მაშინდელი ბელადებისა და ხელისუფლების მიმართ. კაცი, რომელიც მათ პორტრეტებს ასეთ ჩარჩოებში სვამდა, აშკარაა, რომ ამას შიშის გამო არ აკეთებდა, უბრალოდ, ასე სწამდა. ეს სახალხო სიყვარული და სახალხო არტია." - მეუბნება ბატონი ნოდარ სუმბაძე, რომელიც დღეს სამხატვრო აკადემიაში სწორედ პლაკატის დიზაინის ხელოვნებას ასწავლის.

გამოფენა კვირას დაიხურება. ასე რომ, "უკან, სსრკ-ში" მხოლოდ სამი დღით შეგიძლიათ იმოგზაუროთ. მთავარია, იქ არ დარჩეთ. ბელადების დრო წავიდა. დღეს ხომ 21-ე საუკუნეა.

გამოფენის კურატორი და "საბჭოთა კავშირის გმირი".
გოგიტა ბაზაძის ფოტო

კინომსახიობი სცენაზე

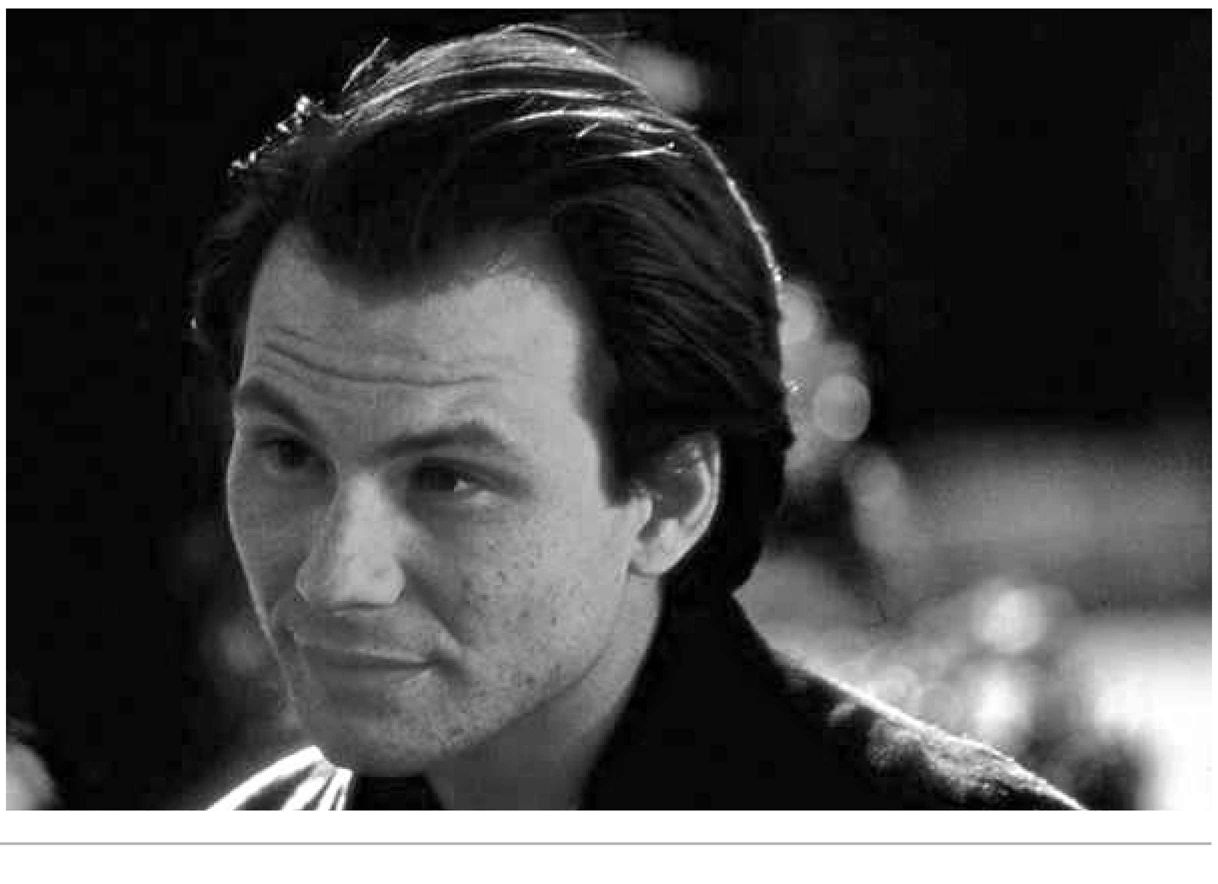

კრისტიან სლეიტერი მალე სცენაზე მოსინჯავს ძალებს. ბროდვეიზე აღადგენენ ტენესი უილიამსის პიესას Glass Menagerie-ს ("მინის სამხეცე"), რომელშიც სლეიტერი ტომის როლს შეასრულებს. სლეიტერი სპექტაკლში უკვე მარტიდან გამოჩნდება. მსახიობს თეატრალური პუბლიკის არ ეშინია. ის უკვე შეჩვეულია სცენას და კრიტიკოსებსაც. ლონდონის ვესტ-ენდზე სლეიტერმა ხომ მშვენივრად შეასრულა თავისი როლი სპექტაკლში "ვიღაცამ გუგულის ბუდეს გადაუფრინა" და ძალიან კარგი რეცენზიებიც მიიღო.

რაც შეეხება კინოს, კრისტიან სლეიტერი ბოლოს გამოჩნდა ფილმში "ჩერჩილი: ჰოლივუდის წლები". მაყურებელს კი ის რამდენიმე რომანტიკული კომედიიდან და "რობინ ჰუდიდან" ახსოვს. წლეულს სლეიტერის კიდევ ორი ფილმი უნდა გამოვიდეს ეკრანებზე. სპექტაკლში კი მას პარტნიორობას გაუწევს ჯესიკა ლანჟი, დედის, ამანდა უინგფილდის როლში.

დეპარდიემ მესამე ადგილზე გადაინაცვლა

ჟერარ დეპარდიემ საფრანგეთის ყველაზე მაღალანაზღაურებადი მსახიობის პოზიციები დათმო. გაზეთ "ფიგარო ანტერპრიზის" ცნობით, 2004 წელს დეპარდიემ ხუთ ფილმში 3,35 მილიონი ევრო გამოიმუშავა, რითაც მან ათ ყველაზე მაღალანაზღაურებად ფრანგ მსახიობს შორის მესამე ადგილი დაიკავა.

პირველ ადგილზე აღმოჩნდა ჟერარ ჟიუნო 5,45 მლნ. ევრო 2004 წლის შემოსავლებით; მეორე პოზიციაზეა ჟან რენო, რომელმაც 3,55 მლნ. ევრო გამოიმუშავა. ამ თანხის ძირითადი ნაწილი მან მიიღო ფილმიდან "კორსიკული გამოძიება".

ათეულში მოხვდნენ, აგრეთვე, ისეთი ცნობილი არტისტები, როგორებიც არიან კრისტიან კლავიე, დანიელ ოტეი და ალენ შაბატი. ერთადერთი ქალი, ვინც ათეულში შევიდა, არის ოდრი ტოტუ - მის ანგარიშზეა 885 ათასი ევრო.

ხსოვნის საღამო

რუსთაველის საზოგადოებამ ცნობილი მსახიობის იპოლიტე ხვიჩიას ხსოვნისადმი მიძღვნილი საღამო გამართა. წარმოდგენილი იყო მსახიობის ფოტოსურათები, ნაწყვეტები ფილმებიდან. წელს იპოლიტე ხვიჩიას გარდაცვალებიდან 20 და დაბადებიდან 95 წელი აღინიშნება. ამ დღესთან დაკავშირებით 17 მარტს ფილარმონიის დიდ საკონცერტო დარბაზში "ღიმილის დღე" გაიმართება, ღონისძიებაზე ცნობილ ქართველ კომიკოსებს გაიხსენებენ.

ინტერპრესი

გოგი დოლიძის საიუბილეო საღამოს სპონსორები არ ჰყავს

გოგი დოლიძის საიუბილეო ღონისძიების სპონსორობაზე ყველა ცნობილმა კომპანიამ უარი განაცხადა, განაცხადა ღონისძიების ორგანიზატორმა ალექსანდრე ლორთქიფანიძემ.

ცნობილი ქართველი მომღერლის დაბადებიდან 50 წლისთავისადმი მიძღვნილი საიუბილეო საღამო თბილისის სახელმწიფო ფილარმონიის დიდ საკონცერტო დარბაზში 5 მარტს არის დაგეგმილი. ღონისძიებაზე წარმოდგენილი იქნება წიგნი "გოგი დოლიძე", რომელიც მომღერლის დამ - ლალი დოლიძემ გამოსცა. წიგნში ბიოგრაფიული მონაცემები, მეგობრების მოგონებები და კოლეგების წერილებია შესული.

საიუბილეო ღონისძიების ფარგლებში იგეგმება კონცერტიც, სადაც მონაწილეობას ცნობილი შემსრულებლები - მერაბ სეფაშვილი, თამრიკო ჭოხონელიძე, ეკა მამალაძე, ნუკრი კაპანაძე, თემურ თათარაშვილი და "ქართული ხმების" ახალგაზრდა თაობა, ასევე ახალგაზრდა შემსრულებლები - აჩიკო ნიჟარაძე და მარიამ როინიშვილი მიიღებენ.

ინტერპრესი

საათის ისრის ტრაექტორია

წიკ-წიკ

შარშანდელი "ოსკარის" მასპინძელი ბილი კრისტალი.

პიტერ ჯექსონი - კაცი, რომელმაც "ოსკარის" ერთფეროვნებაზე "იზრუნა" მეუღლესთან ერთად.

ჯერაც არავინ იცის, 27 თებერვლის საღამოს რამდენ ხანს გასტანს "ოსკარის" ცერემონიალი. სამაგიეროდ, ყველამ კარგად იცის, რომ ის დიდხანს გაგრძელდება, შეიძლება სულაც ხუთ საათს.

ეს საათობრივი მაჩვენებელი 1929 წლის შემდეგ წლითი-წლობით იზრდება. თუ პირველი ცერემონიალი 1929 წელს ჰოლივუდში, სასტუმრო "რუზველტში" მხოლოდ ხუთ წუთს გაგრძელდა, დღეს ის ხუთსაათიანი პომპეზური შოუა. გადაცემის გახანგრძლივებაზე ზრუნავს, როგორც გაწელილი აპლოდისმენტები, ასევე დამატებითი კატეგორიებიც. დღეს ხომ "ოსკარს" რა დამსახურებისთვის აღარ გასცემენ, ხმის ეფექტების მონტაჟისთვისაც კი. მერე მქუხარე ტაშს და ამ წვრილმან გამარჯვებებს გამარჯვებულების ტექსტებიც ემატება. რადგან ყველა ვალდებულად თვლის თავს, მადლობა გადაუხადოს გამარჯვებისთვის თავის აგენტს, აგენტის ძაღლს, აგენტის ძაღლის გამსეირნებელს და გამსეირნებლის ოჯახს. ეს პატარ-პატარა მიზეზები ერთმანეთს ემატება და შოუც უსაშველოდ იწელება. გაბეზრებულ მაყურებელს კი ხანდახან ეჩვენება კიდეც, რომ ცერემონიალი აღარასდროს აღარ დამთავრდება. ვნახოთ, ის მიზეზები, რომელთა გამოც "ოსკარს" შინ წასვლა აგვიანდებოდა ხოლმე.

1953: შოუ გაგრძელდა 1სთ. 30წთ.

ამ წელს "ოსკარის" სატელევიზიო დებიუტი შედგა. პირველ ტელეტრანსლირებულ შოუს ლეგენდარული კომიკოსი მსახიობი ბობ ჰოუპი მასპინძლობდა. ტელეარხმა "ენ ბი სი"-მ ძლივს მოახერხა ცერემონიალი დათქმულ დროში ჩაეტია, ამისთვის პროდიუსერებს ბოლო ჯილდოს გადაცემის ეთერიდან მოხსნა დასჭირდათ. ირვინ თალბერგის ჯილდოც ტელეეთერს მიღმა გაიცა.

1959: 1სთ. 40წთ.

ამ წელს სასწაული მოხდა. შოუ დაგეგმილ დროზე ოცი წუთით ადრე დასრულდა. ცერემონიალის მასპინძელი, ასევე ლეგენდარული ჯერი ლუისი იძულებული გახდა, იმპროვიზაციისთვის მიემართა, რათა დარჩენილი დრო როგორმე შეევსო. ბოლოს ვარსკვლავები სცენაზე ავიდნენ და ცეკვა დაიწყეს. შემდეგ კი "ენ ბი სი"-მ ექსპრომტად განვითარებული მოვლენები ტელეფილმით ჩაჭრა.

1962: 2სთ. 10წთ.

პირველად ისტორიაში "ოსკარმა" ორსაათიან ზღვარს გადააჭარბა. მიუხედავად იმისა, რომ ცერემონიალზე რამდენიმე დიდი ვარსკვლავი არ გამოცხადდა. მათ შორის: ოდრი ჰეპბერნი (ყელი სტკიოდა), სოფია ლორენი (ღელავდა), ჯეკი გლისონი (ფრენის ეშინოდა) და ჯუდი გარლანდი (შვილს ყური სტკიოდა).

1974: 3სთ. 5წთ.

კიდევ ერთი რეკორდი. პირველად ისტორიაში "ოსკარი" სამ საათზე დიდხანს გრძელდება. მოხდა მორიგი "შეჭრაც". სცენაზე ავიდა შიშველი რობერტ ოპალი და შოუს მასპინძელს დევიდ ნივენს ელიზაბეტ ტეილორის წარდგენაში შეუშალა ხელი.

1979: 3სთ. 20 წთ.

"ოსკარს" უძღვება ლეგენდარული ჯონი კარსონი. ის ღია ეთერში აფიქსირებს, რომ "ორსაათიანი გასართობი შოუს ტრანსლაცია ოთხსაათიან წარმოდგენად იქცა". თუმცა, მისი შოუ ორმოცი წუთით ადრე დასრულდა.

1984: 3სთ. 45 წთ.

პროდიუსერმა ჯეკ ჰეილიმ ლამის ფიცი დადო, რომ გადაცემა დათქმულ დროში - სამ საათში ზუსტად ჩაეტეოდა. მაგრამ სხვადასხვა მიძღვნა, მათ შორის, ერთი - შირლი ტემპლს, ისე გაგრძელდა, რომ პირველი პრიზი იმ წელს შოუს დაწყებიდან 33-ე წუთზე გადასცეს.

1995: 3სთ. 35 წთ.

ეს დევიდ ლეტერმანის წელია. "ოფრა, უმა. უმა, ოფრა" - სათქმელიც ნათქვამია.

1999: 4სთ. 2 წთ.

ესეც უახლოესი წარსულია. წელი, როცა ცხოვრება მშვენიერია, მიუხედავად იმისა, რომ საგულდაგულოდ გამოპრანჭული ჰოლივუდელები ეკრანს მთელი 4 საათის განმავლობაში არ შორდებიან. დადგმულ შაბლონებს იტალიური ტემპერამენტი ახალისებს. რობერტო ბენინი სავარძლების საზურგეებზე მოძვრება, სცენაზე კლოუნივით ადის, "ოსკარს" ჩაბღუჯავს და ამბობს: "მინდა, რომ იუპიტერი ვიყო, ყველა მოგიტაცოთ, ზეციურ სარეცელზე დაგაწვინოთ და გესიყვარულოთ". ასეა, როცა "ცხოვრება მშვენიერია"...

2002: 4სთ. 23 წთ.

ეს "ოსკარის" ისტორიაში ყველაზე ხანგრძლივი შოუა. რა იყო მიზეზი? პრინციპში არც გადამეტებული ოვაციები და რომელიმე მსახიობის აგენტის ძაღლი ყოფილა შუაში. ამ წელს ყველაფერი შოუს მასპინძელს, ვუპი გოლდბერგს დააბრალეს. მან ისე ამხიარულა საზოგადოება, რომ სახლში წასვლა აღარავის უნდოდა.

ასეთია ისტორია.

წელს კი "ოსკარს" კიდევ ერთი შავკანიანი კომიკოსი კრის როკი უმასპინძლებს. შარშანდელისგან განსხვავებით, პოლიტიკის დოზები ცერემონიალზე სავარაუდოდ მინიმუმამდე იქნება დაყვანილი. ფავორიტებს შორის კი "ავიატორი" იქნება. ანუ, ბოლოს და ბოლოს, დადგება მარტინ სკორსეზეს "ვარსკვლავის საათიც". შეგახსენებთ, რომ შარშან ეს ჯადოსნური წუთები საკუთარ თავზე "ბეჭდების მბრძანებლის" გადამღებმა ჯგუფმა გამოსცადა. პიტერ ჯექსონის რაზმმა 11 ნომინაციიდან 11-ივეში გაიმარჯვა. მაყურებელი კი უკმაყოფილო დარჩა - უსაშველოდ დიდი შოუ ამ ერთფეროვნებამ კიდევ უფრო უსახური გახადა. მთქნარება-მთქნარებით, შარშანდელი ცერემონიალი ძლივს ჩათავდა.

რაც შეეხება წლევანდელ წამყვანს, ვნახოთ, როგორ შეცვლის ბილი კრისტალის შარშანდელ გამოცდილ და დახვეწილ იუმორს შავკანიანთა ხუმრობები.

ათვლა 27 თებერვლამდე კი გრძელდება. ამ წერილის დაბოლოების დროისთვის "ოსკარამდე" გვაშორებს: 1 დღე, 18 საათი, 52 წუთი და 52 წამი.

შევხვდებით 27 თებერვალს, კოდაკის თეატრთან დაფენილ წითელ ხალიჩაზე.

ისარგებლეთ ლაი-ლაი & იკითხეთ 24 საათი

1 აქციაში მონაწილეობის მიღება შეუძლია „24 საათი"-ს ყველა მკითხველს

2 შეაგროვეთ სამი ქვემოთ მოცემული კუპონი და მიიღეთ საჩუქრად ლაი-ლაის სიმ-ბარათი

3 კუპონები ამოჭერით მითითებულ ხაზზე და შეაგროვეთ ისე, რომ დაკომპლექტდეს ნუმერაცია 1, 2, 3 (მნიშვნელობა არ აქვს რომელი თარიღის გაზეთიდანაა ამოჭრილი კუპონი).

4 კუპონები წარადგინეთ ჯეოსელის თბილისისა და რეგიონების სარეალიზაციო წერტილებში ან სადილერო ქსელში. თქვენ იხდით 10 ლარს ისევ თქვენი სასაუბრო დროისთვის და იღებთ ლაი-ლაის სრულ სასტარტო პაკეტს (ლაი-ლაის სიმ-ბარათი + 10 ლარის ღირებულების სასაუბრო დრო)

აქცია ძალაშია: 2005 წლის 1 თებერვლიდან 1 აპრილამდე.

კუპონების მიღება შესაძლებელია: 2005 წლის 15 აპრილამდე.

სიმ-ბარათის აქტივაციის ბოლო ვადა: 2005 წლის 30 აპრილი.

ქალაქი	მისამართი
თბილისი	რუსთაველის გამზ. №38
	კოსტავას №37
	ბაქოს №2
	შემელიძის №3
	ჯავახეთის №44
	ქ. წამებულის გამზ. №75
	კინოთეატრი "რუსთაველი"
	გამსახურდიას გამზ. №24
	რუსთაველის გამზ. №31
	მარჯანიშვილის №19
	წერეთლის გამზ. №141ა
	ყაზბეგის გამზ. №41
	მ.კოსტავას №22
	მ.კოსტავას №7
ზესტაფონი	ჭანტურიას № 2
ქუთაისი	თამარ მეფის №25
სამტრედია	რუსთაველის № 27
სენაკი	რუსთაველის № 211
ზუგდიდი	კოსტავას №5ა
ხობი	დადიანის № 238
ფოთი	26 მაისის № 2
ბათუმი	ერას №54/62
ქობულეთი	აღმაშენებლის №135
ოზურგეთი	ჭავჭავაძის № 6
ჩოხატაური	დუმბაძის №7
ლანჩხუთი	თავისუფლების №2
რუსთავი	ხალხთა მეგობრობის №10
მარნეული	რუსთაველის №37
ბოლნისი	ს.-ს. ორბელიანის № 44
თელავი	კოსტავას № 3
ყვარელი	ილია ჭავჭავაძის №64
ლაგოდეხი	26 მაისის №14
წნორი	სტალინის №11
დედოფლისწყარო	რუსთაველის № 4
მცხეთა	სამხედრო №11
კასპი	სტალინის №98
გორი	სტალინის №15
ცხინვალი	ცელინკოვის №211/39
ხაშური	რუსთაველის №16
ბორჯომი	რუსთაველის № 121
ახალციხე	ნათენაძის № 76
ახალქალაქი	კლარა ცეტკინის №77

ლაშა ბუღაძის სვეტი

ქეთევან სადღობელაშვილის სტატიის მაგვარი

ციკლიდან "24 საათის" მესვეტენი და მესტატიენი

TV - მეხუთე დრო

ვინ ვინ და, მე მართლა პროფესიონალი ვარ. კარგად ვიცნობ ამ ოხერ სფეროს და რა ვქნა, ტყუილს ხომ არ ვიტყვი!

დაბადებიდან ჟურნალისტი ვარ. სად აღარ მიმუშავია!

ზაზა შენგელიამ, მაგალითად, ორმოცჯერ გამომაგდო სამსახურიდან. ამიტომ, გადავწყვიტე, რომ ყოველ ღამე სიზმრად მოვევლინო, ჩემი სტატიებით ხელში. დე, ძილში მაინც ეშინოდეს ჩემი!

ქართული ტელეარხები პროვინციალიზმის ჭაობში ბუდობენ.

წყეულიმც იყოს ყველა ქართული ტელეარხი და გადაცემა!

წყეულიმც იყოს ყველა სარეკლამო რგოლი ქართულ ტელეარხზე!

წყეულიმც იყოს ყველა "მეჟპროგრამკა!"

წყეულიმც იყოს ყველა "სტენდაპი!"

წყეულიმც იყოს ყველა "პეტლიჩკა", რომელიც ქართველ, პროვინციალ ტელეწამყვანს გამოუჩნდება ეკრანზე!

ჩემ ფეხებს მიაღწევთ BBC-ის დონეს! ვერ მოესწრებით! ARTE-სნაირებიც, ბებიათქვენისამ, ვერასდროს გახდებით! - ამას მე გეუბნებით, ქეთევან სადღობელაშვილი.

კოკა ყანდიაშვილო, იცოდე, შენც მძულხარ!

ღმერთო! დიდი მადლობა, რომ ჩვენს დიდ მწერლებთან გასაუბრების საშუალება მომეცი. მოდით, მათაც ვკითხოთ, რას ფიქრობენ ქართული ტელევიზიების შესახებ:

- ბატონო გურამ, დამეთანხმეთ, ხო საშინელია ქართული ტელევიზია?

ბ-ნ გურამი: ვაიმე, იცით, მართლა საშინელია... მართალია, ვინმეს განკითხვა დიდი ცოდვაა, მაგრამ თავს ვერ შევიკავებ... ტელევიზორის ჩართვა აღარ მინდა!.. როგორ მენატრება ძველი დრო!.. რა კარგი ტელევიზია გვქონდა!.. რა დამავიწყებს მარკ რივკინის "ვესტნიკს" - რუსულ-ქართული ურთიერთობის ამ ნათელ სვეტს... როგორ მენატრება "ცისკარა"!.. რატომ აღარ გამოგყავთ ჟანეტა არჩვაძე?.. ვაიმე...ვაიმე...

- ბატონო ოთარ, ბატონ გურამს, ალბათ, თქვენც ეთანხმებით, არა?

ბატონი ოთარი: მე უფრო რთულად ვუყურებ ამ საკითხს... ქართული სულიერება ვირთხის გამოშიგნულ ღრუში გამომწყვდეულ ტაკიმასხარას მაგონებს... ზუსტად ვიცი, ჭეშმარიტ ქართულ მწერლობას ომი ოკეანის გაღმა გამოუცხადეს!... ჩვენი სულიერების ყიდვა უნგრეთშიც უნდათ!.. ხოლო ოკეანის გაღმა, პენსილვანიის საგუშაგოში, თურმე, ასე ამბობენ: რა ქართული მწერლობა, რის ქართული მწერლობა, არ დაგვანახოთ ქართველი მწერლებიო!.. ტელევიზიაზე რა უნდა გითხრათ, ისიც მკვდარი ვირთხის ღრუში გამომწყვდეულ ალალბედ ტაკიმასხარას მაგონებს...

- აი, ბატონი გრიგოლიც შემოგვემატა, ორბელიანი. ბატონო გრიგოლ, ეს რომანტიკოსები, რო იკრიბებით ხოლმე, რომელ არხს უყურებთ, რომელი ტელეწამყვანი მოგწონთ?

ბატონი გრიგოლი: ამ გადმოსახედიდგან მხევალი იგი თეაი გვასალია ყველაზე მეტად გვეხატება გულზედ; ისე ჭიკჭიკებს, ისე უბნობს იგივ ბანდერიასზედ, ანაც სხვა რაიმე ამბავზე, რომ გულსა და სულს უხარიან. დავით კიკალიშვილი რომაა, კარგი ყმაწვილი ჩანს, თუმც, ცოტა ბლუ არი.

- ო, კლასიკოსებო, როგორც უკვდავებო, ასევე ცოცხლებო, მადლობას მოგახსენებთ, და კიდევ ერთხელ, ყველას გასაგონად ვამბობ: წყეულიმც იყოს ის ტელეანძა, რომელიც სატელევიზიო პროვინციალიზმს ასეთ გასაქანს აძლევს!

შენ კი, კოკავ, გახსოვდეს, მძულხარ!

ათეული

კვირის ბესტსელერები მაღაზია "პარნასის" მიხედვით			
წიგნი	ავტორი	გამომცემლობა	რეიტინგი
ნინო ხასილია	"აკვარიუმი"	"ბაკურ სულაკაურის გამომცემლობა"	10
ლაშა ბუღაძე	"ბოლო ზარი"	"ბაკურ სულაკაურის გამომცემლობა"	8
მერი ფიკინსი	"მხატვრობა მოსწავლეებისთვის"	"ბაკურ სულაკაურის გამომცემლობა"	4.4
პაულო კოელიო	"თერთმეტი წუთი"	"ბაკურ სულაკაურის გამომცემლობა"	4
მარკ ტვენი	"ტომ სოიერის თავგადასავალი"	"არეტა"	3.2
პაულო კოელიო	"ალქიმიკოსი"	"ბაკურ სულაკაურის გამომცემლობა"	2.8
პითერ ამერი	"კონკია"	"გია ქარჩხაძის გამომცემლობა"	2.4
პითერ ამერი	"წითელქუდა"	"გია ქარჩხაძის გამომცემლობა"	2.4
პლუტარქეს მიხედვით	"ალექსანდრე მაკედონელი"	"ლიტერა"	2.4
პითერ ამერი	"მძინარე მზეთუნახავი"	"გია ქარჩხაძის" გამომცემლობა"	2

ინფოთეკა

"შახტართან" დამარცხება გერმანიისთვის კატასტროფაა

ცნობილია, რომ ლევან კობიაშვილის "შალკე 04" უეფას თასის მეთექვსმეტედფინალის განმეორებით მატჩში დონეცკის "შახტართან" - 0:1 დამარცხდა და ასპარეზობას გამოეთიშა. უკრაინული პრესის ცნობით, მატჩისშემდგომ პრესკონფერენციაზე "შალკეს" მწვრთნელმა რალფ რანგნიკმა განაცხადა, რომ ეს მარცხი არა მარტო მისი გუნდისთვის, არამედ მთელი გერმანიისთვის კატასტროფაა. "გერმანიისთვის "შახტართან" წაგება კატასტროფაა. ჩვენ ყველას სხვა შედეგის იმედი გვქონდა. შეტევაში კარგად ვერ ვითამაშეთ. ბევრი იყო კონტაქტური ფეხბურთი და ორთაბრძოლა, რომელიც ძირითადად დავთმეთ. ბურთს უბრალო სიტუაციებში ვკარგავდით და, შესაბამისად, შეცდომებს ვუშვებდით. "შახტარი" კი, თავის მხრივ, მშვენიერ პრესინგს ახორციელებდა. ბოლო 15 წუთი კარგად წარვმართეთ. გულშემატკივრები ერთგულად გვქომაგობდნენ და რამდენიმე რეალური შანსიც გვქონდა. ჩვენთვის დიდი პრობლემა იყო მატჩის პირველი 20 წუთი, როცა, სამწუხაროდ, გოლი გავუშვით," - განაცხადა რალფ რანგნიკმა.

კითხვაზე, თუ ყველაზე მეტად რომელმა უკრაინელმა ფეხბურთელმა გააოცა მწვრთნელი, რანგნიკმა უპასუხა: "შახტარის" ნახევარდაცვამ კარგად ითამაშა. შესანიშნავი იყო აგაჰოვა. კიდევ ტიმოშჩუკს გამოვყოფდი, რომელიც ახლა ევროპის ერთ-ერთი საუკეთესო ნახევარმცველია".

კუმანი თანამდებობას დატოვებს

ამსტერდამის "აიაქსის" მთავარი მწვრთნელი რონალდ კუმანი უახლოეს მომავალში თავის პოსტს დატოვებს. ამის შესახებ ჰოლანდიური პრესა იუწყება.

"ოლიმპიაკოსი" მაყურებლების გარეშე

საბერძნეთის "ოლიმპიაკოსი" საკუთარი გულშემატკივრების უმსგავსო საქციელის გამო ქვეყნის ჩემპიონატის უახლოეს ორ მატჩს ცარიელი ტრიბუნების პირობებში გამართავს. ამის შესახებ ნათქვამია პარასკევს გამოცემულ სადისციპლინო კომიტეტის ოფიციალურ განცხადებაში. გუნდი ასევე დაჯარიმებულია 40 ათასი დოლარით იმის გამო, რომ "ერგოტელისთან" (1:2) მატჩის დროს და მის შემდგომ "ოლიმპიაკოსის" ფანები უწესოდ მოიქცნენ.

როტენი გამოჯანმრთელდა

საფრანგეთის "პარი სენ-ჟერმენის ნახევარმცველი ჟერომ როტენი 4-თვიანი ტრავმის შემდეგ მწყობრში ჩადგა და შაბათს საფრანგეთის ჩემპიონატის მატჩში "ბასტიას" წინააღმდეგ ითამაშებს. ფეხბურთელმა ადგილობრივ ჟურნალისტებს განუცხადა, რომ სურს, რაც შეიძლება სწრაფად აღიდგინოს სასურველი ფორმა, რათა საფრანგეთის ნაკრების შემადგენლობაში მონაწილეობა მიიღოს 2006 წლის მსოფლიო ჩემპიონატში, რომელიც გერმანიის სტადიონებზე გაიმართება. "მინდა, 2006 წლის მსოფლიო ჩემპიონატზე ვითამაშო. მე ვერ ვხედავ ნაკრებში არმოხვედრის მიზეზს იმ შემთხვევაში, თუ სასურველ ფორმაში ჩავდგები და ძველებურ დონეზე ვითამაშებ," - განაცხადა 26 წლის როტენმა.

ცნობილია, რომ როტენმა შარშან, ოქტომბერში ჩემპიონთა ლიგის ჯგუფური ტურნირის მატჩში "პორტუს" წინააღმდეგ კოჭი მოიტეხა.

ავსტრალია და ზელანდია ლონდონში ითამაშებენ

ავსტრალიის ფეხბურთელთა ნაკრები 9 ივნისს ამხანაგურ მატჩს გამართავს და მისი მეტოქე ახალი ზელანდიის გუნდი იქნება. ეს მატჩი ლონდონში გაიმართება. ამის შესახებ ნათქვამია ავსტრალიის ფეხბურთის ფედერაციის მიერ გამოქვეყნებულ ოფიციალურ განცხადებაში, რომელიც პარასკევს გავრცელდა. ამ უჩვეულო გადაწყვეტილების მიზეზი ის გახდა, რომ ორივე გუნდის ფეხბურთელთა დიდი ნაწილი ევროპაში თამაშობს და ეს არ გამოიწვევს დიდ საორგანიზაციო აჟიოტაჟს, ამასთან, ფინანსებსაც დაზოგავს.

ანდრე აგასის ირანის ნახვა სურს

ამერიკელი ჩოგბურთელი ანდრე აგასი აპირებს უახლოეს მომავალში თავისი მამის სამშობლო ირანი მოინახულოს. ირანული პრესის ცნობით, ამის შესახებ აგასიმ დუბაის ტურნირზე ყოფნის დროს განაცხადა. "ადრე თუ გვიან ირანს მოვინახულებ, რომელსაც ჩემს გულში თავისი ადგილი აქვს," - განაცხადა აგასიმ.

ფეხბურთი

ერნან კრესპო - მილანელობაზე მეოცნებე არგენტინელი

ერნან კრესპო
დაიბადა 1975 წლის 5 ივლისს
სიმაღლე: 184სმ,
წონა: 78კგ
თავდამსხმელი
კლუბები: "რივერ-პლეიტი" (ბუენოს-აირესი, არგენტინა. 1993-96), "პარმა" (პარმა, იტალია, 1996-2000), "ლაციო" (რომი, იტალია, 2000-02), "ინტერი" (მილანი, იტალია, 2002-03), "ჩელსი" (ლონდონი, ინგლისი, 2003-04), "მილანი" (მილანი, იტალია, 2004-)
ტიტულები: არგენტინის ჩემპიონი - 1993 (აპერტურა), 1994 (აპერტურა), იტალიის თასი - 1999, იტალიის სუპერთასი - 1999, 2000, 2004, უეფას თასი - 1999, ლიბერტადორესის თასი - 1996, არგენტინის ჩემპიონატის საუკეთესო ბომბარდირი - 1994 (კლაუსურა, 11 გოლი), იტალიის ჩემპიონატის საუკეთესო ბომბარდირი - 2001 (26 გოლი), იტალიის თასის გათამაშების საუკეთესო ბომბარდირი - 1999 (6 გოლი), ოლიმპიადის ვიცე-ჩემპიონი - 1996, ოლიმპიადის საუკეთესო ბომბარდირი - 1996 (6 გოლი, ბრაზილიელ ბებეტოსთან ერთად)
არგენტინის ნაკრებში ჩატარებულ 47 თამაშში გაიტანა 25 გოლი.

ჩემპიონთა ლიგის მერვედფინალებმა უდიდესი ინტერესი გამოიწვია. საინტერესო დაპირისპირებებიდან უდავოდ აღსანიშნავია "ოლდ ტრაფორდზე" გამართული პაექრობა - იტალიის ჩემპიონ "მილანს" ბოლო წლების უძლიერესი ინგლისური კლუბი "მანჩესტერ იუნაიტედი" დაუხვდა.

კარლო ანჩელოტის გუნდმა ძალიან საინტერესო და დაძაბული დაპირისპირება მინიმალური უპირატესობით მოიგო - გამარჯვების ერთადერთი გოლი იტალიელთა არგენტინელმა ფორვარდმა ერნან კრესპომ შეაგდო, რომელიც, სხვათა შორის, ლონდონის "ჩელსის" საკუთრებაა.

სამხრეთამერიკელ ბომბარდირთან ინტერვიუ "მილანის" ინტერნეტ-გვერდზე გამოქვეყნდა.

- გილოცავთ გამარჯვებას! ალბათ, სასიამოვნოა ასეთ მნიშვნელოვან მატჩში გამარჯვების გოლის გატანა.

- სრული სიმართლეა! ვერ წარმოიდგენთ, როგორ გამიხარდა ამ გოლის გატანა. გოლი საკუთარი ძალის რწმენას მმატებს და მიხარია, რომ კლუბისთვის საოცრად მნიშვნელოვან მატჩშიც შევძელი ნდობის გამართლება!

- ინგლისელებს "მილანი" ანდრეი შევჩენკოს გარეშე დაუპირისპირდა. პრესა შიშობდა, რომ თქვენს კლუბს თავდასხმაში ძალიან გაუჭირდებოდა, თუმცა, ანჩელოტი სხვა აზრის იყო - განაცხადა, რომ თქვენი იმედი ჰქონდა...

- დიდი მადლობა კარლოს ნდობისთვის! ვფიქრობ, ანდრეის არყოფნა დიდი დანაკლისია, თუმცა, "მილანი" ნამდვილად არაა იმ დონის კლუბი, მხოლოდ ერთი ფორვარდის იმედად იყოს. როცა მწვრთნელისგან ასეთ ნდობას გრძნობ, ფრთაშესხმული თამაშობ. ჩემს შემთხვევაშიც ასე მოხდა.

- როგორ ფიქრობთ, "ოლდ ტრაფორდზე" გატანილი გოლი "მილანში" თქვენი დარჩენის შანსს გაზრდის?

- ალბათ კი, თუმცა, ეს საკითხი კლუბის ხელმძღვანელთა გადასაწყვეტია და არა ჩემი. ახლა მხოლოდ იმის თქმა შემიძლია, რომ აქ სიამოვნებით გავაგრძელებ კარიერას!

- პროცენტებით რომ გამოვსახოთ, დაახლოებით რა შანსი გაქვთ?

- ვფიქრობ, 75%.

- ინგლისში დაბრუნება არ გინდათ?

- არა, ახლა მხოლოდ სერია აში კარგად თამაშზე ვფიქრობ.

- თქვენი აზრით, რამ შეიძლება ჩაშალოს ერნან კრესპოს "მილანში" გადასვლა?

- ალბათ "ჩელსიმ". ძალიან მნიშვნელოვანია ლონდონური კლუბის პოზიცია. მათ სერიოზულად სურთ შევჩენკოს გადაბირება და ტრანსფერში მეც მომიაზრებენ, მაგრამ, ვფიქრობ, ადრიანო გალიანი არაფრით არ დათმობს კლუბის საუკეთესო ბომბარდირს. თუ ტრანსფერი ჩაიშლება, "ჩელსი" ჩემს სანაცვლოდ, ალბათ, დიდ თანხას მოითხოვს...

- ტრანსფერის თაობაზე "მილანის" ხელმძღვანელობას თუ ესაუბრეთ?

- რა თქმა უნდა! თუმცა, ამას ოფიციალურ მოლაპარაკებებს ვერ დავარქმევ. გალიანის ორჯერ შევხვდი და ვუთხარი, რომ კლუბში დარჩენა მსურს. მისი თქმით, გუნდიც დაინტერესებულია ჩემი შენარჩუნებით, თუმცა, ჯერჯერობით მხოლოდ ესაა, მეტს ვერაფერს გეტყვით.

- შარშანწინ მილანის მეორე კლუბ "ინტერში" თამაშობდით. რატომ შეგელიათ გუნდი?

- გუნდში ექვსმა ძლიერმა ფორვარდმა მოიყარა თავი. ბუნებრივია, მწვრთნელს არ სჭირდებოდა ამდენი თავდამსხმელი. იმავე პერიოდში მასიმო მორატიმ "ჩელსისგან" სერიოზული წინადადება მიიღო და არც დაფიქრებულა - ჩემს სანაცვლოდ "ინტერმა" გვარიანი თანხა მიიღო.

- თვლით თუ არა, რომ ლონდონში კარიერის გაგრძელება შეცდომა იყო?

- ოპტიმისტი ვარ და მაშინ ვერც ვიფიქრებდი, რომ "ჩელსიში" ფეხის მოკიდება გამიჭირდებოდა. როცა ამ გუნდში გადავედი, ვფიქრობდი, რომ ორ-სამ წელიწადში "ჩელსი" მადრიდის "რეალის" და "იუვენტუსის" დონის კლუბი გახდებოდა, მაგრამ შევცდი - გუნდის სტრუქტურა ბოლომდე

არ იყო ჩამოყალიბებული, რამაც გვარიანი პრობლემები შექმნა. ეგეც არ იყოს, ძალიან ბევრმა ფეხბურთელმა მოიყარა თავი და კლაუდიო რანიერისაც სწორი გადაწყვეტილების მიღება უჭირდა - შემადგენლობა ხშირად იცვლებოდა, ეს კი, კარგად მოგეხსენებათ, ფეხბურთელზე უარყოფითად მოქმედებს. ერთი სიტყვით, ვერც პირადად ჩემი და, მთლიანობაში, ვერც გუნდის საქმე აეწყო ისე, როგორც მე და კლუბს გვსურდა.

- ალბათ, ინგლისთან ადაპტაციაც გაგიჭირდათ...

- მართალი ბრძანდებით. არა მარტო ინგლისურ ფეხბურთს, ზოგადად იქაურ ცხოვრების სტილს ვერ შევეგუე. საინტერესოა, რომ შარშან "ჩელსის" თავდასხმაში უფრო ხშირად ის ფეხბურთელები თამაშობდნენ, რომლებსაც პრემიერლიგაში თამაშის გამოცდილება ჰქონდათ: ეიდურ გუდიონსენი და ჯიმი ფლოიდ ჰასელბაინკი. მე და ადრიან მუტუს კი გაგვიჭირდა.

- ვინ გეხმარებოდათ რთულ მომენტში?

- ჩემი ოჯახი! ფეხბურთში ხშირად იცვლი ადგილსამყოფელს, კლუბს, თანაგუნდელებს, გულშემატკივრებს. ეს ყველაფერი თავის კვალს ტოვებს... ერთადერთი, ვინც მუდამ ჩემს გვერდითაა, ეს ჩემი ოჯახია. მათგან ყოველთვის დადებით ენეგრიას ვიღებ!

- ერთ-ერთ ინტერვიუში განაცხადეთ, რომ თავდამსხმელი მხოლოდ მაშინაა ნამდვილად ბედნიერი, როცა გოლი გააქვს. "ჩელსიში" თქვენ ათი გოლი გაიტანეთ, ეს კი გაცილებით მეტია იგივე გუდიონსენის შედეგზე...

- ამას ჩემთვის დიდი მნიშვნელობა არა აქვს. საერთოდ, გამოკვეთილ ბომბარდირად თავს ნამდვილად არ ვთვლი. მე ვარ შემტევი სტილის ფეხბურთელი, რომელიც საჭიროების შემთხვევაში ნახევარდაცვაშიც ჩინებულად ითამაშებს. ათ გოლს გავიტან თუ ოცს, ეს არ მაინტერესებს. რაც შეეხება გოლით გამოწვეულ ბედნიერებას, ამას ვერაფერი შეცვლის - ისევ გავიმეორებ, რომ, ჩემი აზრით, ფორვარდი მხოლოდ გოლის გატანისასაა ნაღდად ბედნიერი!

- სტატისტიკას თუ აწარმოებთ?

- არა, მაგრამ ახლობლებს არაფერი გამოეპარებათ. ჩემთვის პირადი წარმატება კი არა, გუნდური გამარჯვებაა მთავარი. 1996 წელს ატლანტის ოლიმპიური თამაშების საუკეთესო გოლეადორი გავხდი, მაგრამ ფინალი ნიგერიელებთან წავაგეთ. არ დაიჯერებთ, მაგრამ დაუფიქრებლად გავცვლი ბომბარდირის ტიტულს ოქროს მედალზე...

- თქვენი ამპლუის ფეხბურთელებიდან ყველაზე მეტად ვინ მოგწონთ?

- გარი ლინეკერის თამაში მხიბლავდა - საჯარიმო მოედანში ინგლისელი ნამდვილი მეფე იყო! არასდროს დამავიწყდება მისი თამაში 1986 და 1990 წლების მსოფლიო ჩემპიონატებზე. ვეთაყვანებოდი მარკო ვან ბასტენს! ყოველთვის მსურდა მასავით თამაში - მარკოს არა მარტო გოლები გაჰქონდა, ასისტენტობაც ჩინებულად შეეძლო.

- პირველად როდის დაესწარით საფეხბურთო მატჩს?

- ზუსტად ვერ გეტყვით, მაგრამ მახსოვს, რომ "რივერ-პლეიტი" "სან-ლორენსოს" ხვდებოდა. ბიძაჩემმა წამიყვანა, რომელიც "სან-ლორენსოს" ქომაგობდა. ეგონა, მეც ეს გუნდი მომეწონებოდა, მაგრამ ბუენოსაირესელებით მოვიხიბლე... ექვსი წლისა უკვე ამ კლუბის ბავშვთა გუნდში ვვარჯიშობდი!

- ასე ადრე დაიწყეთ წვრთნა?

- დიახ და, სხვათა შორის, მშობლები არ დამხმარებიან - გუნდში უფროს მეგობართან ერთად მივედი. თავდაპირველად ყველაფერი კარგად აეწყო - ძირითად შემადგენლობაში ვთამაშობდი და ტიტულებს ხშირად ვიგებდი, მაგრამ მერე ექვსი წელი "მეთორმეტე მოთამაშე" გავხდი - მწვრთნელები მუდმივად შეცვლაზე მათამაშებდნენ. მიუხედავად ამისა, 16 წლისას პირველ გუნდში მიხმეს. ძალიან მრცხვენოდა - სავარჯიშო ფორმის სატარებელი ნორმალური ჩანთაც არ მქონდა...

- მშობლები როგორ შეხვდნენ თქვენს გადაწყვეტილებას?

- არ მოეწონათ, თუმცა, მამამ მალე შეიცვალა აზრი, დედა კი კარგა ხანს ბუზღუნებდა. მოგვიანებით მამამ "გამამართლა" - მითხრა: თუ შეგიძლია, ერთი ზუსტი დარტყმით ათასობით ადამიანი გაახარო, ესე იგი, სწორ გზას ადგახარო.

- პირველი მატჩი თუ გახსოვთ?

- გონებაში ნათლად ჩამებეჭდა სათადარიგოთა შორის პირველი გამოჩენა - ერთ-ერთი მატჩისას თავდამსხმელი დაშავდა და ჩვენმა მწვრთნელმა დანიელ პასარელამ სათადარიგო ფეხბურთელებს მოგვავლო თვალი. ისე შემეშინდა, კინაღამ ცუდად გავხდი. საბედნიეროდ, ლუის ალბას უხმო და არა მე. ეს სექტემბერში მოხდა, ნოემბერში კი "ნიუელზ ოლდ ბოიზს" 4:1 მოვუგეთ და შეცვლაზე ვითამაშე.

- "რივერ-პლეიტიდან" "პარმაში" გადაინაცვლეთ. გარემოს შეცვლას იოლად შეეგუეთ?

- არც მაინცდამაინც იოლად, თუმცა, ძალიანაც არ გამჭირვებია. იტალიას და არგენტინას ბევრი საერთო აქვს, თუმცა, განსხვავებაც მრავლადაა. პირველი, რამაც იტალიაში ძალიან გამაკვირვა, ხალხის ურთიერთპატივისცემა იყო. ერთხელ ავტობუსით მივდიოდით და ჩვენმა მძღოლმა უეცრად დაამუხრუჭა, რომ მოხუცისთვის გზა დაეთმო. არგენტინაში მსგავსი რამ არასდროს მინახავს. არ მინდა თანამემამულე მძღოლებს შეურაცხყოფა მივაყენო, მაგრამ რა ვქნა, ასეა. როცა ქვეყანაში ცხოვრების მაღალი დონეა, ადამიანები ერთმანეთს უფრო უფრთხილდებიან...

- ოთხი წლის შემდეგ "პარმა" დატოვეთ და "ლაციოში" გადაბარგდით. რატომ?

- "პარმაში" ძალიან ბედნიერი ვიყავი, მაგრამ "ლაციოში" გადასვლით სკუდეტოსთვის ბრძოლის და ჩემპიონთა ლიგაში თამაშის შანსი გამიჩნდა. ამაზე კი ნამდვილად ვერ ვიტყოდი უარს. სხვათა შორის, 2000 წელს "ლაციომ" ჩემს სანაცვლოდ 55 მილიონი დოლარი გადაიხადა. ეს მსოფლიოს რეკორდი იყო *(ერთი კვირის შემდეგ "რეალმა" "ბარსელონას" ლუიშ ფიგუს სანაცვლოდ 56 მილიონი დოლარი გადაუხადა - ლ.გ.)*, ამაზე კი ვერც "პარმა" იტყოდა უარს.

- ფულს თქვენს ცხოვრებაში დიდი მნიშვნელობა აქვს?

- რა თქმა უნდა! რატომღაც მგონია: ისინი, ვინც ამბობენ, რომ ფულის გარეშეც ძალიან ბედნიერები არიან, ტყუიან. დიდმა შემოსავალმა საშუალება მომცა შემეძინა ბრწყინვალე სახლი, ულამაზესი სპორტული ავტომობილი, იახტა... საგრძნობლად გაუმჯობესდა ჩემი ოჯახის და ნათესავების, ახლობლების ცხოვრების დონე... ჩემთვის ეს ბედნიერებაა და ამიტომაც ვამბობ, რომ ფულს დიდ მნიშვნელობას ვანიჭებ!

- დაბოლოს, როგორ მოიქცევით, თუ "ჩელსი" და "მილანი" თქვენს თაობაზე ვერ მორიგდნენ?

- ამაზე არ ვფიქრობ. აკი გითხარით, ოპტიმისტი ვარ-მეთქი. იმედია, ყველაფერი კარგად დასრულდება და მომავალ სეზონს "მილანის" თავდამსხმელის რანგში შევხვდები!

მოამზადა ლაშა გოდუაძემ

ლიდერების მარცხი

მიხეილ აბაიშვილი

ფეხბურთში საქართველოს ჩემპიონატის მე-20 ტური მასპინძლების უპირატესობით და არამშვიდობისმოყვარედ წარიმართა. მხოლოდ ერთ მატჩში დაფიქსირდა ფრე, დანარჩენი ოთხიდან სამი მასპინძლებმა მოიგეს, ერთში კი სტუმრებმა გაიმარჯვეს.

ტურის გამორჩეული შეხვედრა გაიმართა მცხეთაში, "არმაზის" სტადიონზე, სადაც "ვიტ ჯორჯია" ნომინალური მასპინძლის რანგში თბილისის "დინამოს" დაუხვდა.

ვიტ ჯორჯია - დინამო 1:0 (1:0)

ვიტ ჯორჯია: ჭურაძე, ინწკირველი, კობიაშვილი, დათუნაიშვილი, გველესიანი, დიღმელაშვილი, ფეიქრიშვილი (კვახაძე, 40`), რაზმაძე, გოჩაშვილი (ქუხილავა, 88`), მარცვალაძე, ჩიღვინაძე (ზაზა სახოკია, 46`). მთავარი მწვრთნელი ჯანი კარნევალი.

დინამო: ზოიძე, ოდიკაძე, სალუქვაძე, სილაგაძე, რომერო (ორბელაძე, 85`), კანდელაკი (გ. ჭელიძე 55`), კაშია, ბაბუნაშვილი (დვალი, 63`), ჯამარაული, კაკალაძე, მელქაძე. მთავარი მწვრთნელი გია გეგუჩაძე.

გაფრთხილება: სალუქვაძე 49`.

გოლი: მარცვალაძე 45+1`

შეიძლება ითქვას, რომ თამაში ვიტელთა მთავარმა მწვრთნელმა ჯანი კარნევალიმ მოიგო. მან საუკეთესო სტრატეგია აირჩია. პრინციპში, კარნევალის ველოსიპედი არ გამოუგონია - მან, როგორც იტალიელმა, თანაც, მაღალი დონის სპეციალისტმა, რომელმაც კარგად იცის მეტოქის შესაძლებლობები, ეგრეთ წოდებული "კატენაჩო" აირჩია - "ვიტ ჯორჯიამ" კარგად გამაგრებულ დაცვით ბასტიონებზე და სწრაფ კონტრიერიშებზე ააგო თამაში. პირველი ტაიმის განმავლობაში დინამოელთა პერმანენტულ მცდელობებს, დასარტყმელ ზონამდე მიახლოებოდნენ მასპინძელთა კარს, შედეგი არ გამოუღია. კარნევალიმ იმდენად კარგად დაალაგა თავისი გუნდის დაცვის ხაზი, რომ გეგუჩაძის გუნდს პირველ ტაიმში (და, როგორც მერე გაირკვა, მეორეშიც) ჭურაძის კართან მეტ-ნაკლებად სახიფათო მომენტიც კი არ შეუქმნია (აღარაფერს ვამბობთ საგოლე სიტუაციაზე). საპირისპიროდ, ვეტერინარები იშვიათად, მაგრამ მაინც ახერხებდნენ ზოიძის კართან ვითარების დაძაბვას. განსაკუთრებით აქტიურობდა ოთარ მარცვალაძე, რომლის სწრაფი დრიბლინგების შეჩერება "დინამოს" მცველებს საკმაოდ უჭირდათ. კვანძი მსაჯის, ორდენიძის მიერ პირველი ტაიმისთვის წამატებულ წუთზე გაიხსნა: მარცვალაძემ ცრუ მოძრაობით ჩამოიტოვა სილაგაძე, მახვილი კუთხით შეიჭრა "დინამოს" საჯარიმოში და ძლიერი დარტყმით შანსი არ დაუტოვა ზოიძეს.

როგორც უკვე გითხარით, მეორე ნახევარში დინამოელთა დაჟინებული მცდელობები კარნევალის დაცვით რედუტებს ვერაფერს აკლებდა. მეორე ტაიმში თუ ვინმეს შეეძლო გოლის გატანა, ისევ მარცვალაძეს, რომელიც კიდევ ორჯერ აღმოჩნდა ხელსაყრელ სიტუაციაში, მაგრამ ამჯერად ზოიძემ მას გოლის გატანა აღარ დაანება. "დინამო" მინიმალური ანგარიშით დამარცხდა, თუმცა, ლიდერობა მაინც შეინარჩუნა, რადგან უშუალო კონკურენტმაც, ქუთაისის "ტორპედომ" ქულები დაკარგა.

"დინამოს" "ვიტ ჯორჯიასთან" ყოველთვის უჭირდა.

კარნევალი: "კმაყოფილი ვარ მატჩის შედეგითაც და ჩემი გუნდის თამაშის ხარისხითაც. ბიჭებმა ზუსტად შეასრულეს მითითებები. დავამარცხეთ ძლიერი მეტოქე და ჩემპიონატის მთავარი ფავორიტი, რაც იმას ნიშნავს, რომ საჩემპიონო ბრძოლაში "ვიტ ჯორჯია" ჩამოსაწერი ნამდვილად არ არის. ეს გამარჯვება ჩემი გუნდისთვის ფსიქოლოგიური თვალსაზრისითაც ძალზე მნიშვნელოვანია."

გია გეგუჩაძე: "რა თქმა უნდა, უკმაყოფილო ვარ. თუმცა, უნდა ვთქვა, რომ პირველ ტაიმში საკმაოდ ვიაქტიურეთ და უპირატესობასაც ვფლობდით, მაგრამ ტაიმის ბოლოს მოდუნებამ ცუდი სამსახური გაგვიწია. მატჩის მეორე ნახევარში მეტოქე სრული შემადგენლობით დაცვაში ჩადგა, ჩვენ კი ასეთი ორგანიზებული დაცვის გარღვევა ვერ მოვახერხეთ. არ მინდა დავაკნინო მეტოქის დამსახურება, თუმცა, მიმაჩნია, რომ მარცხს არ ვიმსახურებდით."

კლუბ "ზესტაფონის" წარმატება, რომელ მეტოქესთანაც არ უნდა იყოს მიღწეული, შინ თუ სტუმრად, სენსაციად აღარ უნდა ჩაითვალოს. ამჯერად თემურ მახარაძის გუნდმა სტუმრად "დინამოსთან" ერთად ჩემპიონობის კიდევ ერთი მაძიებელი ქუთაისის "ტორპედო" დაამარცხა. ერთადერთი გოლი 47-ე წუთზე იონანიძემ გაიტანა.

მე-20 ტური

ვიტ ჯორჯია - დინამო (თბ)	1:0
ტორპედო - ზესტაფონი	0:1
ლოკომოტივი - დინამო (ბთ)	1:1
თბილისი - კოლხეთი	3:2
სიონი - დილა	3:0

20 ტურის შემდეგ სატურნირო ცხრილს კვლავ "დინამო" ლიდერობს (42 ქულა). მეორე ადგილზეა "ტორპედო" (40), მესამეზე - "თბილისი" (37).

ოლიმპიზმი

ნიუ იორკს სტადიონი არ ჰყოფნის

საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტის შემფასებელთა ოთხდღიანი ვიზიტი ნიუ იორკში დამთავრდა. 400 მეტრზე თარჯრბენში ოლიმპიური ჩემპიონის მაროკოელი ქალბატონის ნავალ ელ-მუტავაკელის ხელმძღვანელობით სოკ-ის კომისიის 13-კაციანმა დელეგაციამ ნახა ის, რაც ნიუიორკელებმა შესთავაზეს. შემფასებლებმა თქვეს: იმისთვის, რომ 2012 წლის ოლიმპიური თამაშების მასპინძლობის შანსი გქონდეთ, ქალაქს აუცილებლად სჭირდება ახალი სტადიონიო.

"ნიუიორკელთა მხრიდან ჩვენ ვიგრძენით ენთუზიაზმი, სითბო და ძლიერი მხარდაჭერა, - ხუთშაბათს, დასკვნით პრესკონფერენციაზე განაცხადა ელ-მუტავაკელმა. - მასპინძლობისთვის კი ყველა ნიუიორკელს მადლობას ვუხდით".

როგორც კი სოკ-ის დელეგაციის მეთაურმა სიტყვა დაასრულა, ჟურნალისტები მანჰეტენის დასავლეთ ნაწილში სტადიონის მშენებლობის საკითხს შეეხნენ.

"ჩვენ გვჭირდება სტადიონი და მივიღეთ პირობა, რომ მას ააგებენ", - ჟურნალისტთა შეკითხვებს ასე უპასუხა ელ-მუტავაკელმა. იქვე დასძინა: იმედი მაქვს, მხარეებს შორის მიღწეული შეთანხმება განხორციელდებაო.

საქმე ისაა, რომ ახალი სტადიონის მშენებლობა ბევრ ნიუიორკელს გულზე არ ეხატება და მის წინააღმდეგაც გამოდიან. მათი აზრით, ახალი სტადიონი უფრო გადატვირთავს ნიუ იორკის ცენტრში ისედაც გადატვირთულ საავტომობილო მოძრაობას.

"ნიუ იორკ ტაიმსის" მიერ თებერვალში ჩატარებული საზოგადოებრივი აზრის გამოკითხვის თანახმად, ქალაქის მოსახლეობის 53 პროცენტი 1,6 მილიარდი ღირებულების სტადიონის მშენებლობის წინააღმდეგია. აგების შემთხვევაში კი აქედანვე ცნობილია, რომ მას "ვესტ-საიდ-სტეიდიუმს" დაარქმევენ.

ნიუ იორკში ოთხი დღით მყოფმა შემფასებელთა კომისიამ 30-ზე მეტი სპორტული ობიექტი მოინახულა, მათ შორის ქუინსის რაიონში უკვე არსებული ჩოგბურთის ეროვნული ცენტრი, რომელიც აშშ-ის ღია ჩემპიონატებს მასპინძლობს. მოინახულეს საკონცერტო-სპორტული კომპლექსი "მედისონ სქვერ გარდენი" მანჰეტენზე. მოინახულეს ზოგიერთი რაიონი, სადაც სპორტული ობიექტები ჯერ კიდევ დაგეგმარების პროცესშია. მათ შორის ის ადგილიც ქუინსში, სადაც ქალაქის ხელისუფლებას ოლიმპიური სოფლის აგება განუზრახავს.

ამერიკის პრეზიდენტმა ჯორჯ ბუშმაც გადაწყვიტა, აქტიურად დაუჭიროს მხარი ნიუ იორკში 2012 წლის ოლიმპიური თამაშების მასპინძლობას.

ერთი კვირის წინათ გადაღებულ ერთწუთიან სატელევიზიო სარეკლამო რგოლში ბუში ნიუ იორკის კანდიდატურის სასარგებლოდ არგუმენტებს იშველიებდა.

2012 წლის ოლიმპიური თამაშებისთვის მებრძოლი კანდიდატი ქალაქებიდან 9-12 მარტს ესტაფეტას პარიზი ჩაიბარებს, ხოლო 14-17 მარტს სოკ-ის 13-კაციანი კომისია მოსკოვს ეწვევა. ივნისის პირველ რიცხვებში შემფასებლები პრეტენდენტ ქალაქთა (ნიუ იორკი, ლონდონი, პარიზი, მადრიდი, მოსკოვი) თაობაზე მოხსენებას გამოაქვეყნებენ. 6 ივლისს, სინგაპურში, სოკ-ის სესიაზე, 2012 წლის ოლიმპიური თამაშების მასპინძლის ვინაობა გაცხადდება.

საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტის ემისართა პარიზში ვიზიტი კი, შესაძლოა, დაემთხვას გაფიცვას, რომლისკენაც საფრანგეთის პროფკავშირები მოუწოდებენ. ეს მაშინ, როდესაც ხუთ კანდიდატ ქალქს შორის ფავორიტად საფრანგეთის დედაქალაქია შერაცხული. მიუხედავად ამისა, ფრანგი ხელისუფალნი და ქალაქის მერი იმედს გამოთქვამენ, რომ პროფკავშირები "გონიერებას გამოიჩენენ" და გაფიცვის თარიღს გადაავადებენ.

"ჭკვიანური იქნებოდა გაფიცვის გადავადება, რადგან სოკ-ის შემფასებელთა კომისიისთვის ბევრად სასიამოვნო იქნებოდა მოხვდნენ ქალაქში, რომლის ქუჩებსაც საპროტესტო აქციის მონაწილენი არ გადაკეტავენ", - პროფკავშირებს გონიერებისკენ მოუწოდებს საფრანგეთის ეკონომიკის მინისტრი ერვე გეიმარი.

TV-სპორტი

შაბათი. 26 თებერვალი

НТВ+ФУТБОЛ

12:00 თავისუფალი დარტყმა
12:15 ჩემპიონთა ლიგის ჰიტ-ალლუმი. 1/8 ფინალი. "ბარსელონა" - "ჩელსი"
14:10 "საფეხბურთო კლუბი"
14:55 მინიფეხბურთი. რუსეთის ჩემპიონატი. "დინამო" - "ტიუმენი". პირდაპირი ტრანსლაცია
16:30 თავისუფალი დარტყმა
16:45 "FUTBOL MUNDIAL"
17:1 "ჩემპიონთა ლიგის ჟურნალი"
17:55 ინგლისის ჩემპიონატი. "ასტონ ვილა" - "ევერტონი". პირდაპირი ტრანსლაცია
19:50 თავისუფალი დარტყმა
20:05 სახვალიო ტელეპროგრამა
20:10 ინგლისის ჩემპიონატი. "მანჩესტერ იუნაიტედი" - "პორტსმუტი". პირდაპირი ტრანსლაცია
22:10 გერმანიის ჩემპიონატი. "ჰერტა" - "ჰამბურგი"
23:55 ესპანეთის ჩემპიონატი. "დეპორტივო" - "რეალი". პირდაპირი ტრანსლაცია. შესვენებისას (00:45) - თავისუფალი დარტყმა

НТВ+ПЛЮС

10:00, 13:00, 16:10, 21:00 პრესცენტრი
10:20, 21:15 "ქრონიკა"
10:30 ჭადრაკი. სუპერტურნირი ლინარესში
11:00 "ჰოკეი - პლუს"
11:30 სინქრონული ცურვა. რუსეთის ღია თასი. კომბინირებული პროგრამა. სოლო. საჩვენებელი პროგრამა
12:30 წყლის თხილამურები. მსოფლიო თასი ინგლისში
13:15 "ფარი და ბურთი" - ტელეჟურნალი
14:00 სპორტული ცეკვები. მსოფლიო ჩემპიონატი. ევროპული პროგრამა
15:00 ბილიარდი. "US Open". მე-10 ნაწილი. ფინალი
16:25 ფრისტაილი. მსოფლიო თასის ეტაპები ჩინეთსა და იაპონიაში
16:50 ჰოკეი. რუსეთის ჩემპიონატი. ცსკა - "მეტალურგი". პირდაპირი ტრანსლაცია
19:20 "არტეფაქტი". ფეხბურთი
20:05 ფიგურული სრიალი. კატარინა ვიტის შოუ
21:20 სახვალიო ტელეპროგრამა
21:30 "სპორტული გლობუსი" - "Trans World Sport" წარმოგიდგენთ
22:00 სამთოსათხილამურო სპორტი. მსოფლიო თასის ეტაპი იტალიაში. ქალები. დაშვება
23:00 ჭადრაკი. სუპერტურნირი ლინარესში
23:30 სამთოსათხილამურო სპორტი. მსოფლიო თასის ეტაპი სლოვენიაში. ვაჟები. გიგანტური სლალომი
00:15 ახალი ამბები
00:30 ბრძოლა წესების გარეშე - "Ultimate Fighting Championship"
01:40 01:40-დან 05:00-მდე შესვენება
05:00 პროფესიული კრივი. ბრძოლა მსოფლიო ჩემპიონის ტიტულისთვის. მიგელ კოტო - დემარკუს კორლი. პირდაპირი ტრანსლაცია აშშ-დან

EUROSPORT

10:30 ფეხბურთი. ევროპის 24 საუკეთესო კლუბი
11:00 ბობსლეი. მსოფლიო ჩემპიონატი კანადაში
11:45 სამთო თხილამურები. მსოფლიო თასი სლოვენიაში. ვაჟები. პირდაპირი ტრანსლაცია
13:00 სამთო თხილამურები. მსოფლიო თასი იტალიაში. დაშვება. ქალები. პირდაპირი ტრანსლაცია
14:30 სათხილამურო რბოლა. მსოფლიო ჩემპიონატი გერმანიაში. 30კმ. მასსტარტი. ქალები. პირდაპირი ტრანსლაცია
16:00 სამთო თხილამურები. მსოფლიო თასი სლოვენიაში
16:45 ტრამპლინიდან ხტომა. მსოფლიო ჩემპიონატი გერმანიაში. პირდაპირი ტრანსლაცია
19:45 ჩოგბურთი. ATP ტურნირი არაბეთის გაერთიანებულ სახალიფოში. ნახევარფინალი
21:00 ბობსლეი. მსოფლიო ჩემპიონატი კანადაში. ვაჟები. პირდაპირი ტრანსლაცია
22:00 ჩოგბურთი. WTA ტურნირი ყატარში. ფინალი
23:00 მძლეოსნობა. საფრანგეთის დიდი პრიზი. პირდაპირი ტრანსლაცია
00:30 ფრისტაილ მოტოკროსი. ასპარეზობა ჟენევაში
01:00 ექსტრემალური სპორტი. ახალგაზრდული ზონა
01:30 ახალი ამბები
01:45 მებრძოლთა კლუბი
03:45 ახალი ამბები

სახელი
გვარი
ასაკი
სიმაღლე
მისამართი
საკონტაქტო ტელეფონის ნომრები

1 ოჯახური მდგომარეობა :
დაქორწინებული
დაუქორწინებელი
გაყრილი
ქვრივი

2 შვილები: (თუ გყავთ)

3 პროფესია :

4 სამუშაო ადგილი (მოკლედ აღწერეთ თქვენი საქმიანობა)

5 ადრე სად მუშაობდით? (მოკლედ აღწერეთ თქვენი საქმიანობა)

6 სხვა რომელ ტელეშოუებში გაქვთ მონაწილეობა მიღებული, სად და როდის?

7 სხვა რომელ არასატელევიზიო კონკურსებში და შეჯიბრებებში მიგიღიათ მონაწილეობა სად და როდის?

8 თქვენი ინტერესები

9 თქვენი ჰობი

10 თქვენი საყვარელი გადაცემა და ტელეშოუები ?

11 როგორ დახარჯავდით 8000 ლარს ერთ დღეში ? (პასუხი: ერთ დღეში ვერ დავხარჯავ არ მიიღება)

12 როგორ გრძნობთ თავს ჯანსაღი კონკურენციის პირობებში ? (ახსენით პასუხი)

13 როგორ წარმოგიდგენიათ თქვენი თავი გადაცემაში "სუსტი რგოლი" თამაშის დროს ? (ახსენით პასუხი)

ჩემი ხელმოწერით ვადასტურებ, რომ მოწოდებული ინფორმაცია არის ზუსტი და რომ არც მე და არც ჩემი ოჯახის წევრი არ მუშაობს სამაუწყებლო კომპანია "რუსთავი 2"-ში.

ხელმოწერა__________ თარიღი__________

ანკეტა ხელმოწერის გარეშე არ მიიღება !

გადაცემა
სუსტი რგოლი

მოთამაშის ანკეტა

გეხერხებათ კროსვორდების ამოხსნა?

გიყვართ ინტელექტუალური თამაშები?

არ გეშინიათ, გადაცემაში "სუსტი რგოლი" თამაში?

დაგვიკავშირდით, "რუსთავი 2" ეძებს ერუდირებულ, თამამ, გონებამახვილ კონკურსანტებს.

გადაცემაში მონაწილეობის მისაღებად საჭიროა გქონდეთ მხოლოდ ზოგადი განათლება, იუმორის გრძნობა და მოგების სურვილი.

[illegible]

ანკეტა გამოგვიგზავნეთ ფოსტით ან მოიტანეთ მისამართზე:
[illegible]

თქვენი ფოტოსურათი

გთხოვთ, დააკრათ ნებისმიერი ზომის ფოტოსურათი, რომელზეც მკაფიოდ თქვენ ხართ გამოსახული, მაგრამ სახე გარკვევით უნდა ჩანდეს. გთხოვთ, ფოტოსურათის უკან მიაწეროთ თქვენი სახელი და გვარი. ფოტოსურათი გადაღებული უნდა იყოს ბოლო ორი წლის განმავლობაში.

ქეთევან იგნატოვა წარმოგიდგენთ

გულახდილად

რამ დაანგრია თბილისის ქუჩები?

ნუთუ მხოლოდ ორ-სამდღიანმა თოვლმა?! კარგად ყოფილა ჩვენი საქმე!

თბილისი ასფალტის ხარისხითა და მოვლილობით არასდროს რომ არ გამოირჩეოდა, ეს ყველამ ვიცით. რაც თავი გვახსოვს, ქალაქის ყველა თავკაცი ქალაქის გზების, ქუჩების მოწესრიგებას რომ გვპირდებოდა, ამაშიც არაფერია ახალი. დაპირებები, სამწუხაროდ, ყოველთვის დაპირებებად რომ რჩება, ამასაც მეტ-ნაკლებად შევეჩვიეთ. მაგრამ თბილისის ქუჩების დღევანდელი მდგომარეობა მთლად აღარაფერში წერია. დღესდღეობით ქუჩებში სიცოცხლისათვის ელემენტარულად საშიში, წარმოუდგენელი ზომისა და სიღრმის ორმოები გაჩნდა, რომლებსაც რა რა და, მოფერებითი სიტყვა "იამკები" ნამდვილად აღარ უხდება. ეს "იამკები" კი არა, ისეთი ღრმულებია, თითქოს მთვარეზე ვართ ან თბილისში უამრავმა კრატერმა დააღო პირი.

ვინაიდან დარწმუნებული ვარ, რომ არც უცხოპლანეტელები ვართ და არც მთვარეზე, არამედ, უბრალოდ, მოუვლელ ქალაქში ვცხოვრობთ, არ შეიძლება, ქალაქის ხელმძღვანელობა ალეგორიულ შედარებებს და ერთმანეთისთვის პანღურების ამორტყმას მოეშვას და ცოტა ქუჩებს, ასფალტს მიხედოს, უდონო, უკიდეგანო ღრმულები რამით მაინც ამოავსოს, თორემ, მაგალითად, აბაშიძე-ბარნოვის ქუჩაზე მალე ჯიპების მაგივრად კოსმოსური ხომალდებით მოუწევთ გადაადგილება. ვაკელები ხომალდებსაც კი უპრობლემოდ შეიძენენ, ეგ არაფერი, მაგრამ რატომ?

დაჭერობანას თამაში მორჩა! გავიზარდეთ!

ამ წერილით გამოთქმული ჩემი მოსაზრება შეიძლება არაკოლეგიალურიც კი მოგეჩვენოთ, მაგრამ კანცელარიის შენობაში პრესის წარმომადგენლებისთვის სამუშაოდ სპეციალური ადგილის გამოყოფის ახალ იდეას სრულებით ვეთანხმები. კანცელარიის გრძელ, გაუნათებელ კორიდორებში წლების განმავლობაში ასეთი ტიპური დაჭერობანა-დამალობანას თამაში როდემდე უნდა გაგრძელებულიყო. თუ რომელიმე მაღალჩინოსანს რაიმეს თქმა არ უნდა, რამდენიც გინდა არბენინე კორიდორებში, დაქანცე, მაინც არ გეტყვის, ან გეტყვის, მაგრამ ისეთი აქოშინებული, რომ მაინც ვერ გაიგებ. შეიძლება მეშლება და ხელისუფალნი და ჟურნალისტები დაჭერობანას კი არა, "ჩიტი ხეზე"-ს თამაშობდნენ. ოღონდ, ამ თამაშში ჩიტის როლს ძლიერნი ამა ქვეყნისანი ასრულებდნენ, ხე კი ლიფტი იყო, რომელთანაც მიღწევა სამშვიდობოს ნიშნავდა. საერთოდ ისეთი გრძნობა მქონდა, რომ ლიფტი კანცელარიის ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი ადგილია, რომელიც პრესსამსახურს ტექნიკის ბოლო მიღწევად მიაჩნია და ყველა ბრიფინგსა თუ ჩართვას სწორედ მის ფონზე აწყობდა. გაიხსენეთ, რა უბადრუკად გამოიყურებოდა ხელისუფალთა ბრიფინგები აუცილებელი ლიფტის ფონზე, რომელიც მუშაობას არასდროს წყვეტდა და მაშინაც კი, როდესაც რომელიმე მინისტრი საზოგადოებას ანგარიშს აბარებდა, კანცელარიის შენობის რიგითი დამლაგებელი ცოცხითა და ჩვრებით შეიარაღებული სწორედ მინისტრის ფონად გამოყენებული ლიფტით სარგებლობდა.

ჩემთვის, პირადად, სრულიად მისაღები და გასაგები იქნება, თუ აღმასრულებელი ხელისუფლების, პრეზიდენტის აპარატისა და პრესის ურთიერთობა მსოფლიო მაგალითების შესაბამის ფორმას მიიღებს. პრესისთვის საგანგებოდ გამოყოფილ ოთახს კი კანცელარიის შენობის აშენების დროიდან შემორჩენილი მორყეული სამფეხა სკამების, "ვენური" საკიდისა და დანგრეულ-გაცვეთილი სავარძლებისგან დაცლიან და ოდნავ ცივილიზებულ ფორმას მისცემენ. ეგება, ჟურნალისტები მაგიდებზე აღარ დასხდნენ, ხელისუფალნი ლიფტის კარებში მოყოლილები აღარ ქოშინებდნენ, მოწოდებული ინფორმაცია უფრო დალაგებული, დაწყობილი, ვრცელი და ზუსტი იყოს, კანცელარიის შენობა და იქ არსებული მდგომარეობა კი ნაკლებად უბადრუკი გამოჩნდეს.

თებერვლის პირველი აპრილი

მთელი ცხოვრება ერთი უცნაური და მოუხერხებელი თვისება მახასიათებს. ფაქტობრივად, არასდროს ვიცი, დღეს რა რიცხვია. შემთხვევით ვინმე დღეს თუ მეკითხება, კიდევ მეტ-ნაკლებად ვპასუხობ, მაინც ვმუშაობ და ალბათ იმიტომ, მაგრამ თარიღს დარწმუნებით ვერასდროს ვამბობ.

ამ რამდენიმე დღის წინ ტელეეკრანებზე საგულდაგულოდ გამოპრანჭულ-დახატული, საგანგებოდ შეძენილ საკამათო გემოვნების კოსტიუმში გამოწყობილი ლალი მოროშკინა რომ დავინახე, ჯერ ვიფიქრე, ასეთი მოსაბეზრებელი "სარკეს" ან "ბომონდის" რიგითი ტელერეკლამააო. როდესაც მოგვიანებით მოვისმინე, რომ მოროშკინა, არც მეტი, არც ნაკლები, რუსეთში საქართველოს ელჩის სავარაუდო კანდიდატის როლშია მოვლენილი, არც გამეცინა, არც გამიკვირდა, უბრალოდ, შევწუხდი. ჩავთვალე, რომ ჩემმა თარიღების არცოდნის ნაკლმა საგანგაშოდ იმატა, ახლა თებერვალი კი არა, პირველი აპრილია და გვამაყირებენ. თუმცა, ხუმრობა პირველი აპრილისთვისაც გადამეტებული, სულელური და უნიჭო მომეჩვენა.

ამიხსენით, თუ შეიძლება, ჩვენ გავგიჟდით, თქვენ გაგიჟდით, თუ მხოლოდ მოროშკინა არ არის კარგად? მე, პირადად, ბოლო ვარიანტი მირჩევნია. აბა, როგორ დავიჯერო, რომ ვინმეს ლალი მოროშკინა, უფრო სწორად კი, მისი მკერდი სერიოზულად შეიძლება ეგონოს საქართველო-რუსეთის ურთიერთობების დამარეგულირებელი. ან რომელმა ჭკუათმყოფელმა შეიძლება ამოიცნოს-ამოიკითხოს მოროშკინაში კალანტაის ერთი, თუნდაც ყველაზე უმნიშვნელო თვისება. ამგვარი პარალელი მხოლოდ და მხოლოდ თვით მოროშკინას თუ ძალუძს.

საქართველოში, ეტყობა, ფაქტობრივად, ყველაფერია შესაძლებელი: თებერვალში პირველი აპრილის გათენება, ფულს თუ გადაიხდი, ტელეეკრანზე გამოსვლა და ნებისმიერი სისულელეების მოყოლა, პამპულობა. ზოგიერთი თავის თავს შოთა რუსთაველად, ზოგიერთი ზორგედ და ზოგიერთიც კალანტაიდ ხედავს. ხოდა ჩვენც, თავი რომ გვეჭრება, უნდა ვუსმინოთ, ვინერვიულოთ, გავღიზიანდეთ? არა, მერწმუნეთ, მოდუნდით, თავს ტყუილად ნუ იღლით. თბილისში ჯერ მყარადაა თებერვალი. ჯერ მხოლოდ ლალი მოროშკინასთვის არის მთელი წელი სულ პირველი აპრილი! როდესაც არ უნდა ჰკითხო: "ლალი, დღეს რა რიცხვია?" ზაფხულშიც, შემოდგომაზეც და ზამთარშიც დაყენებული ზესერიოზულობით გიპასუხებთ - "დღეს პირველი აპრილია! მე კი ელჩი ვარ! სულხან-საბა!"

კარგი ლალი, დამშვიდდი, არ ანერვიულდე, არ გაგირთულდეს რამე.

დედა-სამშობლო გვეძახის!

სიტყვები, რომლებიც მნიშვნელობას, სიმძაფრეს, ღირებულებასა და აქტუალობას არასდროს კარგავს. ყველასათვის კარგად ცნობილი, საბჭოთა არმიისა და მეორე მსოფლიო ომის სიმბოლოდ აღიარებული პლაკატი, რომელიც მისი მხატვრული ღირებულებით დღესაც მოგვწონს, გაღელვებს და უამრავ რამეს გახსენებს. პლაკატი, რომელიც საბჭოთა კავშირის ისტორიის სიმბოლოდაც შეგვიძლია მივიჩნიოთ.

ამ კვირაში გალერეა "კოპალაში" ცნობილი ქართველი მხატვრის ირაკლი თოიძის გამოფენა გაიხსნა. მკაფიოდ ასახული ეპოქა, პოლიტიკური წყობა, მისი მოთხოვნები, კონკრეტული პერიოდისთვის დამახასიათებელი ესთეტიკური კრიტერიუმები, ხედვა. დრო. ზუსტად გადმოცემული დრო. დრო - რთული, არასწორი, არაერთფეროვანი და შემოქმედისთვის განსაკუთრებულად მკაცრი, მძიმე.

დღეს გალერეა "კოპალაში" დროის ბორბალი თითქოს უკან დააბრუნეს და სადღაც ათწლეულების წინ გააჩერეს.

ირაკლი თოიძის მიერ შექმნილი დედა-სამშობლო დღეს დროში გასეირნებისთვის გვეძახის.

გამოფენაზე მისვლით სწორედ ასეთი შეგრძნება გამიჩნდა. მით უმეტეს, რომ გამოფენილ ექსპონატებს შორის წლების წინ დახატული ახალგაზრდა მამაჩემის, სალბავებში ამოვლებული ფუნჯით ხელში დამწყები მხატვრის კოკა იგნატოვის პორტრეტი აღმოვაჩინე, რომლის არსებობის შესახებ არასდროს მქონდა გაგებული. თურმე წარსულში გასეირნებასაც კი სასიამოვნო სიურპრიზები ახლავს თან.

გაზეთების შესახებ გაზეთის ფურცლებიდან

წელიწადნახევარზე მეტი გავიდა, რაც მე გაზეთ "24 საათში" მუშაობა და შესაბამისად გაზეთთან მჭიდრო ურთიერთობა გამიჩნდა. მანამდე კი, გულახდილად გამოგიტყდებით, რომ გაზეთების მკითხველთა რიცხვს არასდროს მივეკუთვნებოდი. მამაჩემისა და ჩემი ქმრის გადამკიდე, სახლში ყოველთვის გაზეთების მთელი დასტები გვედო და ჩემი მათდამი დამოკიდებულების მაქსიმუმი ის იყო, რომ ერთი სული მქონდა, როდის გადავაგდებდი ან ბუხარში დავწვავდი, ჩემი აზრით, სრულიად არასაჭირო ქაღალდის გორებს. რატომღაც მგონია, რომ გაზეთების მიმობნეულ ფურცლებს ნებისმიერი სახლის, ინტერიერის დალაგებულობა-სიმყუდროვეში განსაკუთრებული არეულობა შეაქვს. ამაზე მთელი ცხოვრება მამაჩემი მეჩხუბებოდა და გაზეთების ბედის თვითნებურად გადაწყვეტას მიკრძალავდა. ახლა კი იგივე ჩემს ქმართან გრძელდება, რომელსაც, როგორც ირკვევა, მუდმივად სწორედ იმ გაზეთს, იმ ფურცელს ვუგდებ, რომელსაც კითხულობდა, სადაც მისთვის განსაკუთრებით საინტერესო რამ ეწერა. არადა, ამ "24 საათს" იმხელა ფორმატი აქვს, რომ მისი რამდენიმე გადაშლილი ფურცელი სახლის ასანგრევად სრულიად საკმარისია. ამ ბოლო პერიოდში გაზეთისადმი დამოკიდებულება ნაწილობრივ მაინც შემეცვალა. შაბათობით "24 საათს" სისტემატურად ვყიდულობ და ერთ ფურცელს, რომელზეც ჩემი რუბრიკაა დაბეჭდილი, საგულდაგულოდ ვინახავ, რომ მერე მოსკოვში მცხოვრებ ჩემს ქალიშვილს გავუგზავნო.

ალბათ სრულიად ლოგიკურია, რომ სწორედ გაზეთთან გაჩენილმა მჭიდრო ურთიერთობამ თბილისში გაზეთის მკითხველ-არამკითხველთა სოციალურად, ასაკობრივად, მენტალურად განსხვავებული კატეგორიები აღმომაჩენინა. მთელი პასუხისმგებლობით შემიძლია განვაცხადო, რომ ახალგაზრდა თაობა გაზეთებს პრინციპულად არ კითხულობს. ვერც კი ხვდებიან, გაზეთში მათთვის ოდნავ საინტერესო, ღირებული რა შეიძლება ეწეროს. ალბათ მართლებიც არიან. დღევანდელი ქართული პრესის, ფაქტობრივად, არც ერთი გამოცემა ახალგაზრდების ინტერესების, პრობლემების არეალს არ ითვალისწინებს. გაზეთების უმეტესობა სრულ იგნორირებას უწევს ახალგაზრდა თაობას, ისინი კი თავის მხრივ ასევე იგნორირებით პასუხობენ.

რომ გითხრათ, ჩემი თაობა გაზეთის კითხვით თავს იკლავსო, მაგასაც მოგატყუებთ. ჩემ გარშემო ორი-სამი ისეთი მეგობარი მეგულება, რომელიც ჩემი ხათრით მაინც ყიდულობს შაბათის "24 საათს". მხოლოდ ერთი ამხანაგი კითხულობს და საკუთარი პოზიტიური თუ ნეგატიური აზრის გამოსახატავად მირეკავს. ამ დღეებში სრულიად მოულოდნელად აღმოვაჩინე, რომ ერთი ძალიან ახლო ამხანაგი თურმე ასევე სისტემატურად კითხულობს ჩემს დაწერილს, მაგრამ ვინაიდან, ფაქტობრივად, არაფერში არასდროს არ მეთანხმება, განსაკუთრებით რაც დღევანდელი ხელისუფლებისადმი ნდობას, იმედიან პათოსს და ოპტიმიზმს ეხება, ამიტომ აზრის გამოხატვისაგან თავს იკავებს. არც მე მიშლის ნერვებს და არც საკუთარ თავს. დანარჩენი ნაცნობების უმეტესობამ ბუნდოვნად კი იცის, რომ გაზეთში ვმუშაობ, მაგრამ აი, თუ რას ვაკეთებ, ან რას ვწერ, არც იციან და არც აინტერესებთ. თავიდან მწყინდა, ჩემი საქმიანობისადმი უყურადღებობად აღვიქვამდი, ახლა კი ნელ-ნელა მივეჩვიე და მივხვდი, რომ უბრალოდ, ჩემს თაობასაც გაზეთების ყიდვა, კითხვა არ უყვარს.

სამაგიეროდ, გაზეთებისადმი წარმოუდგენელი ერთგულებით ჩემი მშობლების თაობა გამოირჩევა. ყველა სოციალურ ფენას გაზეთების საკუთარი არჩევანი გააჩნია. მაგალითად, ჩემს გარშემო არავინ მეგულება, ვინც მთელი სკანდალურობის მიუხედავად, "Georgia Times"-ს, "ასავალ-დასავალს" ან მით უმეტეს სულ მთლად გაუგებარ "რაო რაო"-ს კითხულობდეს. ეტყობა, არსებობს ისეთი ლექსიკა, ინფორმაციის მიწოდების მანერა, სტილი და თვით ინფორმაცია, რომელიც, რამდენადაც მიუღებელია ერთი სოციალური ფენისთვის, იმდენად საინტერესო, გასართობი, ბუნებრივი და მარტივად გასაგებია სხვა ფენისთვის. უფროსი თაობის მკითხველები აზრის გამოთქმაშიც, მსჯელობაშიც ბევრად უფრო თამამები და უშუალოები არიან. ჩემი საგაზეთო "მოღვაწეობის" განმავლობაში როგორც შექების, მოწონების გამოსახატავად, ასევე პირიქით, თანაც ბევრად უფრო ხშირად, გასაკიცხად, საკამათოდ, გასარკვევად და თუ გნებავთ, გასალანძღადაც მხოლოდ უფროს თაობას დაურეკავს. ასევე მხოლოდ ამ თაობაში არსებობს რწმენა იმისა, რომ გაზეთის მეშვეობით გაჟღერებულ-გაშუქებული პრობლემა, უკანონობა, უსამართლობა ყურადღების ცენტრში აღმოჩნდება და სათანადო რეაგირების გარეშე არ დარჩება. პრესის სიმძლავრის რწმენა ჩემი მშობლების თაობას ბევრად უფრო აქვს განვითარებული.

ჩვენი ქვეყნის ბიუროკრატიული აპარატი, ხელისუფლება მთელი გულისყურითა და მომენტალური რეაგირებით ეცნობა პრესას. ჯერ ისეთი არც ერთი შემთხვევა არ მახსოვს, რომ ნეგატიურ თუ პოზიტიურ წერილს შესაბამისი გამოხმაურება, რეაქცია, ზარი რედაქციაში, სახლში ან მობილურზეც კი არ მოჰყოლოდა. ზოგიერთი მათგანი კრიტიკას საკმაოდ აგრესიულად ღებულობს, ზოგიერთი განმარტებას, დაზუსტებას ითხოვს. ზოგიერთი თანამშრომლობას გთავაზობს. ზოგიერთი კი, უბრალოდ, გულწრფელი მადლიერებით გირეკავს. კრიტიკაზე ერთ-ერთი ყველაზე მტკივნეულად რეაგირებადი შოუბიზნესის წარმომადგენლები და მათი გარემოცვაა. ზოგიერთის დედიდა, ბიცოლა თუ მეგობარი რეკავს და როგორც ქუჩაში, ისე ილანძღება. ზოგიერთი, მართალია, ვერაფრით ვგებულობ რის საფუძველზე, მაგრამ იმუქრება და ამით კიდევ უფრო გასაკრიტიკებელი და სასაცილო ხდება. ზოგიერთი "Georgia Times"-ში, "ასავალ-დასავალში" ან "რაო რაო"-ში, ანუ რადიკალურად განსხვავებული ხედვისა და პოზიციის მქონე გაზეთებში უზარმაზარი, უმეტესად შეკვეთილი წერილების მეშვეობით გპასუხობს და სკანდალურობის იმედით პასუხის პასუხს გულუბრყვილოდ, მაგრამ გამომწვევად ელოდება. ქართულ პრესაში საკმაოდ ხშირია "დაკვეთილი" წერილები. სამწუხაროდ, არსებობს ისეთი გაზეთები, რომლებიც, ფაქტობრივად, უმეტესად მხოლოდ ამგვარ წერილებზე მუშაობს. ზოგიერთი გაზეთი სათაურების ხმაურიანობის მანიით არის შეპყრობილი და შედეგად მათში სათაურების მეტი წასაკითხიც არაფერია. არსებობს რამდენიმე გაზეთი, რომლებშიც დაბეჭდილი, ნათქვამი, პირადად ჩემში, მაგალითად, უკურეაქციას იწვევს. ჩემი აზრით, მათ ისე დაემართათ, როგორც მოთხრობის პერსონაჟ ბიჭს, რომელიც "მგელი, მგელიო" იძახდა. ახლა უკვე, ზოგჯერ შეიძლება სიმართლესაც კი წერენ, მაგრამ, რომ იტყვიან, "სახელის გატეხვას თავის გატეხვა სჯობიაო", მათი აღარაფრის მჯერა. ჩემი აზრით, გაზეთის კითხვის ჩვევა ინტელექტის მაჩვენებელი არ არის. პრესისადმი ინტერესი ზოგადად ქვეყანაში ან ქვეყნის გარეთ მიმდინარე სხვადასხვა ტიპის მოვლენებისადმი ინტერესის მაჩვენებელი უფრო მგონია. არსებობს ხალხი, რომელიც დარწმუნებულია, რომ ყველაფერი, რაც იბეჭდება, შელამაზებულ-გაკონტროლებულ-შესწორებულ-ცენზურაგავლილი სიცრუეა. ამავე დროს, არსებობს ისეთი მკითხველიც, რომლისთვისაც გაზეთში დაწერილს "წყალი არ გაუვა". ბევრჯერ გამიგია - "როგორ, გაზეთში ეწერა და!.." სამწუხაროდ, მგონი, უნდა ვიცოდეთ, რომ "გაზეთში წერია", უმეტესად არაფერს ნიშნავს და ძალიან ხშირად საგაზეთო ფურცლებზე გადაუმოწმებელი, დაუზუსტებელი და უბრალოდ, არასწორი ინფორმაციაც კი იპარება. ეს ყველაფერი კი, საბოლოო ჯამში, გაზეთის ხარისხსა და სოლიდურობას, მის რენომეს განაპირობებს.

მე-20 საუკუნეში ქალის როლის გააქტიურების მიუხედავად, გაზეთის მკითხველთა უმრავლესობას, უცნაურად, მაინც მამაკაცები წარმოადგენენ. როგორ დავიჯერო, რომ კაცების მოქალაქეობრივი ცნობისმოყვარეობა უფრო მაღალია. უბრალოდ, მგონია, რომ ქალები ვიზუალური ეფექტების და, შესაბამისად, ტელეინფორმაციების მოყვარულები ვართ. მამაკაცები გაზეთებს სამუშაო კაბინეტში, ტრანსპორტში, სადილის დროს, ძილის წინ და ტუალეტშიც კი კითხულობენ. ჩამოთვლილი ადგილებიდან უმეტესში გაზეთმომარჯვებული ქალის წარმოდგენაც კი შეუძლებელია. გაზეთები ნებისმიერ ოჯახში მამაკაცს უფრო მოაქვს, მის საკუთრებად ითვლება და მიმობნეული გაზეთის ფურცლები ოჯახის უფროსის საყვარელ ადგილზე მიუთითებს. ხშირად გამიგია, რომ ზოგიერთი მისთვის საინტერესო პუბლიკაციებს, სტატიებს ჭრის და ინახავს. ოღონდ რისთვის, არ ვიცი. ზოგიერთისთვის კი გაზეთის სიცოცხლე პეპელასავით მხოლოდ და მხოლოდ ერთი დღით შემოიფარგლება. წაიკითხე, გაიგე, დაივიწყე, გადააგდე. ქალები გაზეთებს უფრო საყოფაცხოვრებო მიზნებისთვის ინახავენ - "გაზეთი არ გადამიგდოთ, რაღაც უნდა გავახვიო".

გაზეთების გაყიდვასაც თავისი სპეციფიკა აქვს. თბილისის უბნების მიხედვით კონკრეტული გამოცემებისადმი მოთხოვნილება იცვლება. თუ ვერა-ვაკე-მთაწმინდა-სოლოლაკი-პლეხანოვზე და ნაწილობრივ საბურთალოზე გარკვეულ გაზეთებს კითხულობენ, თბილისის გარეუბნებში რადიკალურად სხვას ყიდულობენ. ქართული მედია, ისევე როგორც მთელ მსოფლიოში, ყვითელ და არაყვითელ პრესაზე იყოფა. რაც უფრო ვშორდებით ქალაქის ცენტრს, ყვითელი პრესისადმი ინტერესი უფრო და უფრო მატულობს. ცენტრალურ უბნებს კი თავისი ბეჭდვითი ფავორიტები ჰყავს. თუმცა, ეს ფავორიტებიც, თავის მხრივ, საკუთარ ერთგულ მკითხველს ინტერესების არეალის სრული დაკმაყოფილებითა და მათთვის გასაგებ ენაზე საუბრით პასუხობს. აი, თუ როგორია ენა, რომლითაც დღევანდელი ქართული პრესა თავის მკითხველს ესაუბრება, ეს კი, მგონი, ნამდვილად ყურადღების და ცალკე წერილის ღირსია.

ცბიერი ოინბაზი "მომავალ ორშაბათამდე"

Не выдавай тайны, баба!
В. Розанов

ახლახან ძველ მეგობარს და ჩემი წიგნის რედაქტორს, ვიქტორ რცხილაძეს ვეწვიე. მინდოდა მადლობა მეთქვა, რომ მან თავის ნაშრომში, რომელიც გაგრძელებით იბეჭდებოდა გაზეთ "24 საათში", ადგილი დაუთმო ჩემს პრობლემებს, კერძოდ, უმუშევრობას, და ისიც აუწყა მკითხველს, რომ საბჭოთა რეჟიმის პოლიტპატიმარი გახლდით და 1992 წლიდან აფხაზეთის ომის მონაწილე. სხვაგვარად არც ველოდი მისგან, თავად ყოფილი პოლიტპატიმრისაგან, რომელმაც იცის ძმის გაჭირვება. ბუნებრივია, საუბარი შეეხო მის გამოქვეყნებულ ნაშრომს და ვინმე ლადარიას, რომელმაც უკადრებელი იკადრა და ნაცვლად საქმიანი კრიტიკისა, ისეთი ლანძღვის კორიანტელი დააყენა, ისეთი სიტყვებით მოიხსენია ჩემი მეგობარი, რომ ერთი დედის გინება დარჩა მისგან უთქმელი და გაზეთში არდაბეჭდილი. როდესაც ამის გამო ვიქტორს შევჩივლე, მან გულიანად გაიცინა და თქვა: ძაღლი ყეფს, ქარავანი მიდის! მე რაც მინდოდა, მკითხველს ვაუწყე და გამგები გაიგებსო. იმ წამს კი დავეთანხმე მეგობარს, მაგრამ მერე ვიფიქრე, რომ გაჩუმება არ ღირს: ჩვენს სხვადასხვა სენით დაავადებულ საზოგადოებაში, სადაც ლანძღვა-გინებას დიდი ადგილი უკავია, ხომ შეიძლება ერთი ახალგაზრდა მაინც აცდუნოს ლადარიას პირბნელობამ-მეთქი და გადავწყვიტე ამ წერილის დაწერა. წერილს ვწერ კიდევ იმიტომ, რომ ლადარია მომავალში გაფრთხილდეს...

რაც შეეხება ამ წერილის ეპიგრაფად ატანილ ვ. როზანოვის ფრაზას - იგი მწერალმა ერთი ფემინიზირებული მამაკაცის მისამართით იხმარა, რომლის თხზულებებში აშკარად იკვეთებოდა ქალური საწყისი. თქვენ წარმოიდგინეთ, ლადარიას წერილის კითხვისას იგივე განცდა დამეუფლა, რომელმაც გამახსენა ვ. რცხილაძის წინააღმდეგ გამოქვეყნებული ერთი გაუნათლებელი ზვიადისტი ქალის წერილი, მაგრამ, გინების თვალსაზრისით, ის აშკარად ჩამოუვარდებოდა ლადარიას. ამ უკანასკნელის გაკაპასება აშკარად ქალურია, ასევე, როგორც ემზარ ჯგერენაიას გაკაპასება დავით გამყრელიძესთან პოლემიკის დროს, როდესაც გამყრელიძე მის ჰომოსექსუალისტური სულისკვეთებით გაჟღენთილ წერილებს ამხელდა. შემთხვევითი არ იყო, რომ სწორედ ლადარია გამოესარჩლა ე. ჯგერენაიას თავის რუბრიკაში და ისტერიულად გაჰკიოდა: ესეც გამყრელიძეს, ხომ გაანადგურა იგი ჯგერენაიამ! მაგრამ ჯგერენაიას, ლადარიასაგან განსხვავებით, ლანძღვა-გინების მსგავსი რამ არ დასცდენია. როგორც ჩანს, ქაღალდთან მარტო დარჩენილ ლადარიას დიდი გაბედულება აქვს.

ეტყობა, ლადარია ცუდად იცნობს ვ. რცხილაძეს. წარმომიდგენია, მარტოდმარტო რომ აღმოჩნდნენ პირისპირ, რა მოწყვეტით დაეცემოდა ლადარია მუხლებზე და ზლუქუნით პატიებას ითხოვდა. მაგრამ ვ. რცხილაძის კეთილშობილებისა მწამს...

თუმცა, სამართლიანობა მოითხოვს ითქვას, რომ ლადარიას თავის ბილწსიტყვაობაში სანახევროდ ედება დანაშაული. "კავკასიური სახლის" გაკაპასებული დამცველი, აშკარაა, რომ მითითებებს მისი დიასახლისიდან ღებულობს. აქ რომ ქალურ მომხიბვლელობაზე იყოს საუბარი, რითაც ლადარია "აცდუნეს" - გამორიცხულია, რადგან ამ დიასახლისის ნაცვლად ელენე მშვენიერი რომც ყოფილიყო, ეს ლადარიას არ აღელვებს. აქ უფრო კორპორაციული "ღირსების" დაცვაა. თავის დროზე, როდესაც "ლიტერატურულმა საქართველომ" დაწერა დიასახლისზე, ამ უკანასკნელმა სიმწრით ხორცები დაიგლიჯა და ჩვენც შეგვებრალა, მაგრამ თუ არ მოისვენებს, ჩვენც ვუპასუხებთ. ისედაც ბევრი მოვუთმინეთ, როდესაც თავის ჟურნალ "აფრაში" მოჩეკისტო მანიაკალურ გრაფომანს ალანძღინა ჩვენი თავი, რაც კი პოლიტპატიმრები ვიყავით: ჩემი და ვიქტორის გარდა, ასევე, ვაჟა ჟღენტი, მურმან ოძელაშვილი, დავით ლომსაძე...

ახლა გადავიდეთ ლადარიას "მეცნიერულ" მხარეზე, ანუ იმაზე, თუ რა "კეთილსინდისიერებით" არჩევს იგი ვ. რცხილაძის ნაშრომს. მართალი მოგახსენოთ, ლადარიას ამ "გარჩევებს" რომ კითხულობ, მალევე ხვდები, რომ სრულ უმეცართან გაქვს საქმე. ამას ემატება დემაგოგია და პირდაპირი ტყუილები, რითაც იგი ცდილობს ვ. რცხილაძის შრომის "დაკნინებას". ამ მხრივ მას ძალიან მოკლე ჭკუა აღმოაჩნდა: ვერ განსაზღვრა, რომ მისი სიცრუე ადვილად გაქარწყლდებოდა - ყველაფერი შავით თეთრზეა დაბეჭდილი იმავე "24 საათში" გამოქვეყნებულ ვ. რცხილაძის ნაშრომში.

დავიწყოთ იმით, რომ ლადარია ასახელებს თბილისში რუსული წიგნებით მოვაჭრე სპეკულანტებს, რომელთა "საქონლითაა" თურმე "დეტერმინირებული" რცხილაძის "პროფესიონალიზმი". სხვა სიტყვებით, შე საწყალოო, რუსული წიგნები რომ არ გქონოდა, რაღა გეშველებოდაო! მაგრამ საქმე რომ პირიქითაა და რომ ეს სწორედ ლადარიაა, რომელიც რუს სპეკულანტებში დარბის და მათ სახელებსაც კი გვაცნობს?! ეჰ, ლადარია, ლადარია, მართლა რა გეშველებოდა, ამ რუსულად თარგმნილ წიგნებს რომ არ ყიდულობდე და თან მათაც რომ ვერ კითხულობ ბოლომდე - აბა, შენი აჯაფსანდალი წერილები საერთო ავტორობით ერთ ქალბატონთან ერთად (მაშ, კაცი მეგობარი ვინ მიაშავა ლადარიას!), რომელიც აღარ თავდება ხოლმე გაზეთიდან გაზეთში, ყოველგვარი წყაროს დასახელების გარეშე, რასაც აშკარა პლაგიატის სუნი ასდის (თან მარტივი შინაარსის მქონე წიგნებიდან), რომ აღარაფერი ვთქვათ რუბრიკაზე "მომავალ ორშაბათამდე", სადაც ნახევარი გვერდი ლადარიას პორტრეტს უკავია და დარჩენილ გვერდზე, ერთი-ორი ფრაზით ვისაც გინდა იმას გაუსწორდები (აბა, მეტი ადგილი ხომ არა აქვს!) - პლატონიდან დაწყებული ჩვენი პატრიარქით დამთავრებული! ადვილია ვ. რცხილაძის ღრმააზროვან ნაშრომს ორიოდ სიტყვით გაუსწორდე და "დიდი სისულელე" უწოდო მას და ასევე სოლჟენიცინის "არქიპელაგ გულაგის" სამ ტომს - "ორდინარული" და ბასტა! ლადარიამ სიტყვა თქვა და აქეთ რცხილაძეა განგმირული და იქით სოლჟენიცინი! რცხილაძეზე ქვემოთ კიდევ მექნება საუბარი, მაგრამ სოლჟენიცინზე კი ის უნდა დავძინო, რომ მიუხედავად იმისა, რომ ბოლო ხანებში ბევრი რამ მიუღებელი გამოჩნდა მისი, ბევრი რამ შოვინისტური, მაგრამ ნუ დაგვავიწყდება, რომ იმ შავბნელ დროს, მახრჩობელა საბჭოთა რეჟიმის დროს, სოლჟენიცინის "გულაგი" იყო თავისუფლების პირველი მერცხალი, რომელსაც არალეგალურად ვავრცელებდით. ყოველ შემთხვევაში, ისეთ კაცუნას, როგორიც ლადარიაა, სოლჟენიცინთან არაფერი ესაქმება, ისევე როგორც ჩვენს პატრიარქთან (რომელიც, თავის ჭკუით, ვითომ "გააშაყირა" მეცნიერებათა აკადემიაში მიღების გამო). მას ასევე არაფერი ესაქმება მწერალ გურამ დოჩანაშვილთან, პროფესორ სავანელთან და სხვებთან. ძნელი მისახვედრი არ არის, თუ რატომ სჩადის ამას: აი, ვის ვლანძღავ მე, ხალხო მიყურეთ, - ამბობს ლადარია და ამ უგვანობით სურს თავის გამოჩენა!

როგორც ვთქვით, ლადარიას ერთ-ერთი მთავარი ბრალდება ვ. რცხილაძის მიმართ არის ის, რომ იგი თურმე მხოლოდ რუსულ წიგნებს იყენებს, შესაბამისად, რუსული ენიდან თარგმნილებს. მაგრამ ეშმაკუნა ლადარია აფუჩეჩებს და მკითხველს აბნევს უკვე იმით, რომ არსად ახსენებს, თუ რცხილაძის პუბლიკაციებს ამ გაზეთში რედაქციისაგან წინ რა უძღვის. აი, ეს რედაქციის მიერ წამძღვარებული მოკლე სიტყვა: "წინამდებარე პუბლიკაცია წარმოადგენს ვიქტორ რცხილაძის ვრცელი ნაშრომის ნაწილს (მეორე თავს), რომელიც გამოქვეყნდა ჟურნალ "რელიგიაში" გასულ წელს (4-5-6, 2004 წ.). რაც შეეხება ამ შრომის ბოლო, დამამთავრებელ თავებს, რომლის "ბოლოთქმა" დათარიღებულია 2004 წლის 10 დეკემბრით, ისინი დაიწერა საგანგებოდ ჩვენი გაზეთისათვის".

რა დასკვნა უნდა გამოეტანა აქედან ლადარიას, თუ ის მართლა ეშმაკი არ არის? ობიექტური მკითხველი უწინარესად ამ ჟურნალს მიმართავდა, საიდანაც გაიგებდა, რომ ვ. რცხილაძის ნაშრომი ვრცელი წიგნია, ესეების კრებული, რომელიც ქვეყნდებოდა ჟურნალში გაგრძელებებით. ლადარია რომ საქმეს აყალბებს, იქიდანაც ჩანს, რომ ჟურნალი "რელიგია", რომელიც ზუსტად 1992 წლის თებერვლიდან გამოდის და რომლის მთავარი რედაქტორიც თავად ვ. რცხილაძეა, შეუძლებელია ლადარიას არ სცოდნოდა. არ სცოდნოდა თუნდაც ის, რომ ჟურნალის რედკოლეგიაში ცნობილი მეცნიერებია, რომელთა ფეხის ფრჩხილადაც არ ღირს ლადარიას ფშუტი თავი. რაო, გაზეთ "საქართველოს რესპუბლიკაში" გუბაზ სანიკიძე რას წერს, ეს იცის ლადარიამ და ჟურნალ "რელიგიის" თაობაზე არაფერი გაუგია?

ვინც აღნიშნულ ჟურნალს გაეცნობა, იქიდან შეიტყობს, რომ წიგნის დაწერის წინ ვ. რცხილაძე გერმანიაში მიუწვევიათ ლექციების წასაკითხად. წიგნის სრული სახელწოდებაა: "საქართველოს ისტორიის ზოგიერთი კრიზისული მომენტის ინტერპრეტირების ცდა ქრისტიანული მსოფლმხედველობის გათვალისწინებით". დაუკვირდით: "ქრისტიანული მსოფლმხედველობის გათვალისწინებით" წერს იგი და ბუნებრივია, ავტორი ვერ გამოდგება ვერც სხვა რელიგიის, ვერც ბოზების და ვერც პედერასტების დამცველად, რასაც მისგან ლადარია ითხოვს პირდაპირ თუ შეფარვით. რაც მთავარია: ავტორი უმრავლეს შემთხვევაში ვერ ენდობა რუსულ თარგმანებს, რასაც იგი ხაზგასმით აცხადებს ჟურნალის მე-10 გვერდზე, და ამიტომ პირდაპირ აღნიშნავს, რომ "სადაც ხელი მიმიწვდება, უშუალოდ პირველწყაროებს გამოვიყენებ ორიგინალის ენაზე და არა რუსულ თარგმანებს"-ო. რუსი მთარგმნელის მიერ დამახინჯებული თარგმანის ნიმუშს გვაწვდის იგი სულ ბოლო დროისა, მაგ., "100 писателей ХХ века", 1999; Ф. Брентано, О происхождении нравственного познания, С.П. 2000 (ლადარიას ფ. ბრენტანო ალბათ იტალიელი მომღერალი ჰგონია!) და სხვა. მე საგანგებოდ ამოვკრიბე ამ წიგნიდან ის უცხოელი ავტორები, რომელთაც ავტორი ფართოდ წარმოადგენს (გესმის, ლადარია? ფართოდ და არა შენსავით ორიოდ სიტყვით - "ის მაგარია, ეს სულელია") თავის ნაშრომში და რომელნიც არასოდეს უთარგმნიათ რუსულად და რომელთა რიცხვიც ნახევარზე მეტია დასახელებულ ავტორთა შორის. მივყვები ჯერ ჟურნალის და შემდეგ გაზეთების გვერდების მიხედვით და ვასახელებ რუსულად საერთოდ ართარგმნილ ავტორებს: ჰერმან კრინგსი, იოზეფ მარია ბოხენსკის "გზები ფილოსოფიური აზროვნებისკენ", ჰანს-დიტერ კლაინი, ჰანს კიუნგის სხვადასხვა დასახელების წიგნები, სტატიები თეოლოგიური ცნობარებიდან და ენციკლოპედიებიდან, კარლ რანერის თეოლოგიური ნაშრომები, რომელნიც არასოდეს ყოფილა რუსულად ნათარგმნი, ასევე იურგენ მოლტმანი, კარლ ლოვითის, პაულ ალტჰაუსის წიგნები, ლონდონში გამოცემული ე. ჯონსის "ცხოვრება და შემოქმედება ზ. ფროიდისა", ე. ვიეზენჰიუტერისეული "ფროიდის კრიტიკა", ვოლფგანგ შტეგმიულერი, რ. ოტტო, ვერნერ გრიუნი, რომანო გუარდინის ასევე სრულიად უთარგმნელი შრომები, ჰ. როლფესი "ათეიზმი-თეიზმი", ჰანს ურს ფონ ბალთაზარის "თეოდრამატიკა III", ჰ.ე. ჰენგსტენბურგი, ე. დრევერმანი, ი. ვახი, ჰარალდ მიულერი, ასევე ისეთი კლასიკოსის უთარგმნელი თხზულებები, როგორიც ფრ. ბაადერია. ახლა გაზეთის გვერდებიდან რომ ამოვკრიფოთ ე. კარმინის, ფრიდრიხ გოგარტენის, ე. დაკეს, კარდინალ რატცინგერის და იეზუიტ ავტორთა შრომები, რომლებიც რუსულად არასოდეს თარგმნილა და ვიკითხოთ, თუ ვინ ყოფილა სინამდვილეში რუსული წიგნების სპეკულანტებით "დეტერმინირებული" ცრუპენტელა ლადარიავ?! ერთი ამბავი აქვს ატეხილი, რომ აი, რცხილაძე, ჰეგელის 1935 წელს რუსულად თარგმნილ "ისტორიის ფილოსოფიას" იყენებსო. იქნებ შენ მიაწოდო უახლესი გამოცემა, ან ყურმოკვრით მაინც გააგებინო, თუ თბილისში გერმანულ ენაზე სად მოიპოვოს მან უკეთესი გამოცემა, მაგრამ აზრზე რომ არ ხარ? ან სად ლადარია და სად ჰეგელი, რომელიც კრილოვის იგავს მაგონებს, "მაიმუნი და სათვალე". აი, ვ. რცხილაძე კი, ბოლო თავში ჰეგელის "ესთეტიკის" გერმანულ გამოცემას განიხილავს. ლადარიამ რომ იცოდეს, ვ. რცხილაძემ ჯერ კიდევ 1969 წელს უნივერსიტეტის "მიმომხილველში" გამოაქვეყნა ჰაიდეგერის "რა არის ფილოსოფია", რომლის თარგმანი რუსულად არ არსებობდა. შემდეგ გამოაქვეყნა რუსულად არასოდეს თარგმნილი წიგნები (ვიმეორებ, წიგნები და არა სტატიები, რომელთა ჩამოთვლა მართლაც შორს წაგვიყვანდა!) - ქ. ჰუონდერი "ღვთის არსებობის მტკიცებები", გ. გიერათი "გერმანელ მისტიკოსთა რჩეული ტექსტები", ა. ბრუნერი "ფილოსოფიის ძირითადი საკითხები", რომლის თარგმანში იმხანად არსებულმა "ქართულ-ევროპულმა ინსტიტუტმა" მას ილია ჭავჭავაძის სახელობის საგანგებო პრემია მიანიჭა, რაც აღინიშნა თავის დროზე "ლიტერატურულ საქართველოში".

რაკი ლადარია ერთხელ ვამხილეთ ტყუილში, ახლა ნახეთ, რა იოლად გაგრძელდება მისი მხილება.

ლადარია ცრუობს, როდესაც აცხადებს, თითქოს ვ. რცხილაძე "მელ გიბსონის ფილმს იცავს ქართველი ებრაელების კრიტიკისაგან". პირიქით, ვ. რცხილაძე ხაზგასმით აღნიშნავს, რომ ფილმს არ შევეხებიო, მაგრამ იმას, რომ ქრისტე არარსებულად და მითიურ პიროვნებად გამოაცხადეს, ამას, ნურას უკაცრავად და, უკუაგდებს. გულზე მოგხვდა ასეთი დასკვნა, ლადარიავ? ვინ ხარ შენ - გონდაბნელებული ათეისტი თუ ბნელი სულის მქონე ეშმაკეული?!

ლადარია ცრუობს, როდესაც აცხადებს, რომ თითქოს ვ. რცხილაძე თავს ესხმის ზ. გამსახურდიას, აკ. ბაქრაძეს და ნ. ნათაძესო. ამ უკანასკნელზე იგი ამბობს, რომ საერთოდ არ ღირდა მისი "მტვერდადებული წიგნის" განხილვაო და ნ. ნათაძეს ჩამოწერილად მიიჩნევს. მაგრამ ბ-ნი ნათაძე დღესაც ძალზე აქტიურობს, როგორც პრესაში, ასევე ტელევიზიის მეშვეობით. რაც შეეხება რცხილაძის "თავდასხმებს", აქ ლადარიას უნდა ეთქვა, რომ არავითარ პიროვნულს დასახელებული ავტორებისას იგი არ ეხება და მხოლოდ ქრისტიანული მსოფლმხედველობის გათვალისწინებით მათ მიუღებელ აზრებს აკრიტიკებს. რაო, შევურიგდეთ ზ. გამსახურდიას ცრუ მეცნიერულ წიაღსვლებს? ჩვენი საზოგადოების საუკეთესო ნაწილმა, როგორც იქნა, შეიგნო, რომ ის "დიდი პოლიტიკოსი" არ ყოფილა, მაგრამ მითი მისი "დიდი მეცნიერებისა" მაინც ტრიალებს ხალხში, რაც ისევ ზვიადისტების არმიის მატებას უწყობს ხელს. როდესაც იმავე "24 საათში" ზვიადისტმა გალანძღა და ლამის ქოთანი დაამხო თავზე ლადარიას, იგი ნაცემი ძაღლივით გაიტრუნა. არ არის მათი კრიტიკა აქტუალური?! თუ ლადარიასავით შარვალი უნდა ჩავიხადოთ ყოველი ზვიადისტის გამოჩენაზე?! თუკი ასე გული ეწვის ლადარიას ზ. გამსახურდიას "მეცნიერული მიღწევების" გამოაშკარავებაზე, იქნებ ნახევარი მარცვლით რაღაც ამოებლუყებინა მის დასაცავად და არა ასე: "კელტებზე, პელაზგებსა და წმინდა გრაალზე ბოდვას ეხსნება მეორე სუნთქვა ბ-ნი რცხილაძის ტექსტით". ახ! რა დიდებულად "გაანადგურა" რცხილაძე! ამ დროს სიტყვა "კელტები" არსად არა აქვს რცხილაძეს ნახსენები, მაგრამ ლადარიასთვის ამას რა მნიშვნელობა აქვს? ხომ იფახიფუხა და მკითხველი დააბნია? მაგრამ რის "პელაზგები", რის "გრაალი", ეს ხომ ლადარიასათვის იგივეა, რაც ვირისათვის ხურმა! გამოთქმა "წრფელი ანთროპოსოფი" რას მიქვიაო, გაიძახის ლადარია და თავისი ჭკუით მათ რცხილაძეს უსევს. მაგრამ არაწრფელი ანთროპოსოფის ნიმუში ხომ არსებობს, თუ ლადარია მას ვერ ელევა? ანდა, როდესაც რცხილაძე მუსლიმან მესხს ესაუბრება, ამბობს ლადარია, თურმე, რომ "არ გაისვაროს უსჯულოსთან საუბრით", აუცილებლად დაამატებს ხოლმე "პროქართულად განწყობილს" ვესაუბრეო. მაგრამ ტყუილი აბა ლადარიასაგან გასაკვირია?! რცხილაძე ხაზგასმით აღნიშნავს, რომ მისი თანამოსაუბრე ხალილ უმაროვი პროქართულადაა განწყობილი, ხოლო ოდაბაშევი - თურქულად. ცნობისათვის, ვ. რცხილაძემ, ამ გულანთებულმა პატრიოტმა, ჯერ კიდევ 1976 წელს მოინახულა მესხები გადასახლებაში და ეს აღწერა არალეგალურ ჟურნალ "საქართველოს მოამბის" მეორე ნომერში. გესმის ლადარიავ?!

პირდაპირ საოცარია ამ "ომბუდსმენის" ბოღმა და დემაგოგია. ვ. რცხილაძემ, როგორც პატიოსანმა პიროვნებამ, ხაზგასმით აღნიშნა, რომ "არსებული რეჟიმის, ანუ სააკაშვილის რეჟიმის, კრიტიკის მორალური უფლება არ მექნებოდა, რომ თავის დროზე შევარდნაძის რეჟიმი არ გამეკრიტიკებინაო". თან ისიც დააყოლა, რომ არ გულისხმობდა საბჭოთა პერიოდს, რომლის დროსაც ამის გამო ციხე და გადასახლება გამოიარა. ამას წერს კაცი, რომელიც ერთ-ერთი დამაარსებელი იყო საქართველოში "ადამიანის უფლებების დამცველი საინიციატივო ჯგუფისა" (1974 წ.) და "ჰელსინკის ჯგუფისა" (1976 წ.). ეს ჯგუფი, ცხადია, ზ. გამსახურდიას ჩათვლით, კოლონიაში ყოფნის დროს მეც გამომექომაგა, რისთვისაც დღემდე მათი მადლიერი ვარ (რაც შეეხება ზ. გამსახურდიას, გული მასზე მას შემდეგ ავიყარე, როდესაც უზოდიშოდ მოსკოვის სასამართლოზე მან უცხოელები დაასმინა და განსაკუთრებით მას მერე, რაც სისხლიან გადამთიელებს შემოუძღვა საქართველოში). რაც შეეხება რცხილაძეს, მას ზუსტად ერთი წელი "სუკ"-ის დახურულ ციხეში გაატარებინეს და შემდეგ ყაზახეთში, კერბელის მივარდნილ ოლქში გადაასახლეს. დაინტერესებულ მკითხველს შეუძლია ინტერნეტში გადაამოწმოს ეს ცნობები. დიახ, რცხილაძე თითქმის ამაზე არაფერს წერს, არავის აყვედრის (გავიხსენოთ საკრებულოს თავმჯდომარე ბეგაშვილი, რომელიც საკუთარი თავის გამოსაჩენად ამბობდა: წაიკითხონ ეროვნული მოძრაობის ისტორია! ან ზოგიერთი დეპუტატი: სამი ღამე პარლამენტთან წვიმაში ვიდექით!) და მხოლოდ ის ახსენა, თუ შევარდნაძის პრეზიდენტობისას როგორ ითხოვდა საბჭოთა სუკ-ის მოღვაწეობის ოფიციალურ დაგმობას (რაც დღემდე არ მომხდარა) და სხვა უმსგავსოების აღმოფხვრას (ამაზე აღარ გავვრცელდები, მკითხველს ალბათ ახსოვს). ეს ფუთლუხა ლადარია მომდგარა და რაკი რცხილაძე ამას ჩამოთვლისო, ის "ნამდვილი ნარცისიაო"!

მოკლედ შევეხოთ ვ. რცხილაძის ნაშრომში ისლამის თემას, რის გამოც ეს პროვოკატორი, ლადარია, რცხილაძეს საციხოდ იმეტებს. თურმე რცხილაძე ისლამს "საფრთხობელად" სახავს, ხოლო მისი "ტექსტი საქართველოს კონსტიტუციის დარღვევაა, რადგან რელიგიური შუღლისაკენ მოწოდებას წარმოადგენს. კერძოდ, ისლამის დემონიზაციას".

მე იშვიათად წამიკითხავს რელიგიის ისეთი ფაქიზი ანალიზი, როგორც ეს ხდება რცხილაძის წიგნში ისლამთან მიმართებაში. რელიგიის ფილოსოფოს რუდოლფ ოტტოზე დაყრდნობით რცხილაძე თვალსაჩინოდ ხსნის, თუ როგორ შეიძლება ისლამის მიმდევარი იყოს, ერთი მხრივ, ამქვეყნიურ სიამეთა მოტრფიალე და მეორე მხრივ, ყოველგვარი ამქვეყნიურის გამწირველი რწმენისათვის. ამის მას საკმაო მაგალითები მოჰყავს. მაგრამ არსად მის ნაწერებში არაა ისლამის, როგორც რელიგიის შეურაცხყოფა. ნუ დაგვავიწყდება, რომ მისი წიგნის სათაურში ჟღერდება ფრაზა "ქრისტიანული რწმენის გათვალისწინებით", ხოლო ეს სხვა რელიგიებთან უკვე პოლემიკასაც გულისხმობს. რაც შეეხება "ისლამის დემონიზაციას", რადიკალურ ისლამს რაღა "დემონიზაცია" სჭირდება, როდესაც დღევანდელ მსოფლიოში ათიდან ცხრა შემთხვევაში ტერორისტები ისლამის მიმდევრები არიან?! ეს დღევანდელმა მსოფლიომ გაიგო, ხოლო წარსულში ამის თაობაზე მოთქვამს საქართველოს ისტორია და რცხილაძემაც ეს თვალნათლივ წარმოაჩინა. მაგრამ ამას არავითარი კავშირი არ გააჩნია, როგორც ამას ამტკიცებს ლადარია, "ჩეჩენ ლტოლვილთა ბედთან". ვ. რცხილაძემ ერთადერთი გულისწყრომა გამოხატა იმ პანკისელი ქისტების მისამართით, რომელნიც 1992 წელს ჩვენმა მილიციამ ჩამოსვა მატარებლიდან და რომელნიც აფხაზების დასახმარებლად მიემართებოდნენ ჩვენთან საბრძოლველად. ეს საქართველოს მიმართ მათი მხრიდან აშკარა უმადურობა იყო, რადგან 1944 წელს მათ აყრა-გადასახლებას ქართველმა მეცნიერებმა შეუშალეს ხელი იმით, რომ ისინი "ქართველებად" გამოაცხადეს. სიმართლე თუ გვინდა, ასეა. მაგრამ იგივე ვიქტორ რცხილაძე ფრიად მიესალმა ასლან მასხადოვის კაცურ გამოსვლას სატელევიზიო არხ "მზეზე", როდესაც მან დაგმო ჩეჩენთა ბრძოლა საქართველოს წინააღმდეგ. მოკლედ, ასეა თუ ისე, მთლიანად ვეთანხმები ვიქტორ რცხილაძეს, რომ მეზობელ ხალხებთან, მათ შორის მუსულმანებთან ურთიერთობები სწორედ რომ ქართულმა სახელმწიფომ უნდა დაარეგულიროს და არა ლადარიას ზურგს უკნიდან მომზირლებმა.

ახლა რამდენიმე მაგალითი ლადარიას ინტელექტუალური დონისა. ვ. რცხილაძე, ახასიათებს რა საქართველოს სავალალო მდგომარეობას გვიანდელ შუა საუკუნეებში, ბუნებრივია, როგორც კეთილსინდისიერი ისტორიკოსი, ამას განიხილავს მსოფლიო ისტორიასთან კავშირში. სხვადასხვა ისტორიულ წყაროზე დაყრდნობით, მათ შორის ჰ. კისინჯერის "დიპლომატიის" მოხმობითაც, ავტორი დანანებით აღნიშნავს ქრისტიანული იდეალებისადმი ღალატს, რიგი ევროპული სახელმწიფოებისა და თურქეთთან სამხედრო კავშირის დადებას სხვა ქრისტიანული სახელმწიფოს წინააღმდეგ. ასეთი, სახელმწიფოებრივ ინტერესებზე დაყრდნობილი პოლიტიკა რწმენის ფაქტორის გამოთიშვით, მაგ., კისინჯერის მიხედვით, წარმოუდგენელი იყო იმპერატორ ფერდინანდ II-სათვის, მაგრამ მისაღები რიშელიესთვის. ასეთივე დაპირისპირებებს ქმნიან საფრანგეთის მეფე ფრანცისკო I და იმპერატორი კარლოს V. აი, სწორედ აქ ახსენებს ვ. რცხილაძე ინგლისის დედოფლის წერილს სულთან მურადისადმი, სადაც დედოფალი სულთანს უწონებს "კერპთაყვანისმცემელთა" წინააღმდეგ ბრძოლას და იცით, ვინ იყვნენ ეს "კერპთაყვანისმცემელნი"? ვინა და ესპანელი კათოლიკენი. ყოველივე ამას ვ. რცხილაძე დანანებით აღნიშნავს, როგორც ქრისტიანი, მაგრამ ამაში ვერ გარკვეულა ლადარია და ოხუნჯობს - აბა, ინგლისის დედოფალი სულთანს ასეთ წერილს ხომ არ გაუგზავნიდაო: "შე ურწმუნო და ურჯულო, ჭეშმარიტ ქრისტიანთა მტარვალო"-ო!

ან ასეთი ლადარიასეული შეკითხვა: "რომელი მეცნიერული თვალსაზრისის საფუძველზე გვიმტკიცებს, რომ საფრანგეთის დიდი რევოლუცია "სატანისტური" იყო?" შემდეგ: ახსენებს რა ვ. რცხილაძე დოსტოევსკის "ბესის" პარიზის კომუნასთან კავშირში, ლადარია უკვე დოსტოევსკისაც აკრიტიკებს: "ეს გამოხატავს მის დამოკიდებულებას რევოლუციონერებისადმი, მაგრამ სულაც არ ნიშნავს, თითქოს დოსტოევსკიმ ერთხელ და სამუდამოდ დაამტკიცა, რომ მუშათა უფლებებისათვის მებრძოლი ადამიანები ამ სიტყვის სრული მნიშვნელობით სატანის მსახურები არიან".

აქ პირველად შევხედე ლადარიას სერიოზულად, უფრო სწორად, ისე როგორც სოფელში აკვირდებიან ურმის გზაზე ექსკრემენტებს და ამით ასკვნიან, თუ ვის ჩაუვლია აქ: ძროხას, თხას თუ ადამიანს... ლადარია, რომ იტყვიან, ეშმაკის კერძია და აი, რატომ. განა სატანისტობა ვინმესი ან რაიმე მოვლენისა მეცნიერულად მტკიცებადია? განა ცნობილი არ არის, თუ რა საფუძველს ემყარება საფრანგეთის რევოლუციის ან ბოლშევიკური მოძრაობის შეფასება, როგორც სატანისტურისა (ეკლესიების ნგრევა, ღვთისმსახურთა და არასასურველ პირთა მილიონობით ამოწყვეტა, არნახული ტერორის დამკვიდრება და სხვა)? აქ მახსენდება ფრანც ბაადერის, დიდი ფილოსოფოსის აზრები, რომელთა ციტირებას ვ. რცხილაძის ერთი შრომიდან მოვახდენ: "თანამედროვე უმსგავსოება ბოროტების დოქტრინის მიმართებით, რომელიც სავსებით იგნორირებას უკეთებს სიღრმისეულ პრობლემას, ესე იგი ბოროტების სულიერ არსს, ამ უკანასკნელისათვის შეიძლება ძალზე რთული აღმოჩნდეს, რადგან წყვდიადის სულისათვის ისე არაფერია სასურველი, როგორც ის, რომ ცოდნა მის შესახებ ან ბნელითაა მოსილი, ან ამ "ცოდნას" სისულელე მართავს... უნდა ვაიძულოთ ბოროტება, გამოვიდეს ფარული მდგომარეობიდან, დაშლილობიდან, რათა შესაძლებელი გახდეს მისი თავმოყრა და დემონსტრირება მისი დაუფარავი სახისა, რომ შესაძლებელი გახდეს მისი ღიად დაჭერა".

არ ვიცი, რამდენად სასიამოვნოა ლადარიას "ღიად დაჭერა", მაგრამ ფაქტი ფაქტად რჩება - ლადარიას ეშმაკის კერძობა აშკარაა. ახლა გასაგები ხდება, თუ რად არ მოსწონს ან ვერ გებულობს ლადარია რცხილაძის მოტანილ ციტატას დე მესტრიდან: "რომ არ მომხდარიყო საფრანგეთის გილიოტინიზაცია (საფრანგეთის დიდი რევოლუციის დროს, თ.ჭ.), უნდა ყოფილიყო ინკვიზიცია". სანამ ამას უჭკუო ან ეშმაკეულ (რომელიც უნდა აირჩიოს, თუ სურს, ორივე ერთად!) ლადარიას ავუხსნიდეთ, რადგან იგი პირდაპირ კითხულობს: "რას ამტკიცებს ეს გამონათქვამი?" - ჯერ ორიოდ სიტყვა იმ კორექტურული შეცდომების გამო, რომელიც სამწუხაროდ ტექსტში გაიპარა და რაზედაც ლადარიას ერთი გნიასი აქვს ატეხილი (მაგ., "დე მესტერი" კი არა, არამედ - "დე მესტრი"! ახ, შე ფალოსფიკატორო!). გაზეთის სპეციფიკიდან გამომდინარე, ავტორს ტექსტში მოუხდა სქოლიოების ატანა, რამაც, სამწუხაროდ, შეცდომებიც გამოიწვია, მაგრამ იგივე სქოლიოები წიგნში (ან ჟურნალში) უშეცდომოდაა შესული.

ახლა დე მესტრის ციტატის ახსნა. საფრანგეთში რომ არ დატრიალებულიყო ის დიდი ტრაგედია, რაც "თავისუფლად მოაზროვნეებმა" მოიტანეს იქ, უნდა არსებულიყო ინკვიზიცია, რომელიც იმ სარეველებისაგან გაწმენდდა საფრანგეთს და შემდეგ აღარ მოხდებოდა ეს მასობრივი ხოცვა-ჟლეტა, რომელიც ვერავითარ შედარებას ვერ უძლებს ინკვიზიციის მსხვერპლთა რაოდენობას მთელი მისი ისტორიის მანძილზე, რადგან ინკვიზიციის მსხვერპლთა რიცხვი ბარე ასგზის ჩამოუვარდებოდა რევოლუციათა მსხვერპლთა რაოდენობას. ასეთი არის დე მესტრის აზრი. ინკვიზიცია ის არ არის, რასაც საბჭოთა სკოლა გვასწავლიდა, ანდა ათეისტური, გნებავთ, პროტესტანტული პროპაგანდა. თავიდან იგი მართლა იყო მოწოდებული სატანისტური ძალების დასათრგუნავად. ლადარია, ამიტომ ხომ არ გაჟრიალებს ტანში ინკვიზიციის ხსენებაზე?!

განსაკუთრებული აღნიშვნის ღირსია, რომ ლადარიას სიბრაზისაგან ცოფი ერევა, როდესაც ვ. რცხილაძე წარსულშიც და ახლაც "შავ საქართველოს" რჯულნაღალატევ ქართველებს მიაკუთვნებს. "თურმე "შავი საქართველო" ისლამის მიმართ ლოიალობა ყოფილა" - ზიზღით ამბობს ამას ლადარია და დავით გურამიშვილსაც უტევს. მისი აზრით, "დავით გურამიშვილის "ქართლის ჭირიც" გამოხატავს ქართველი პოეტის პირად და, შესაბამისად, ქართველთა გარკვეული ნაწილის დამოკიდებულებას იმდროინდელი პოლიტიკური ვითარებისადმი, მაგრამ ვერ გამოდგება იმისთვის, რომ ჩვენ ამ დამოკიდებულების მიხედვით განვსაზღვროთ პოლიტიკა კავკასიელი ხალხების მიმართ".

ლადარია-"ომბუდსმენის" ცინიზმი იმაში მდგომარეობს, რომ "ქართლის ჭირში" აღწერილ მოვლენებს "პოეტის პირად და, შესაბამისად, ქართველთა გარკვეული ნაწილის დამოკიდებულებას იმდროინდელი პოლიტიკური ვითარებისადმი" - აცხადებს. თითქოს გურამიშვილს თავად გამოეგონოს "ყველამ წაგვკრა თითო ქიშტი" და ეს ისტორიულ ჭეშმარიტებას არ ეფუძნებოდეს, თითქოს სისხლისაგან არ იცლებოდა მაშინდელი საქართველო ისლამური გარემოცვის "წყალობით". თუმცა, მაშინდელ საქართველოშიც არსებობდნენ ლადარიები და ისინი მართლაც "სხვაგვარად" უყურებდნენ "იმდროინდელ პოლიტიკურ ვითარებას" - და ჰყიდდნენ კიდეც საკუთარ დედებს, ძმებს და შვილებს...

თუ რამდენად სანდოა "დავითიანი", როგორც ისტორიული წყარო, ამის თაობაზე ს. ცაიშვილს მოვუსმინოთ ("ქართული მწერლობა", ტ. 7, თბ., 1989): "როცა კონკრეტულ მოვლენათა ანალიზზე მიდგება საქმე, აქ ავტორი ფაქტებიდან ამოდის. დასკვნებიც ზუსტი და დამაჯერებელია. სხვათა შორის, ამავე ეპოქას რამდენიმე ისტორიული თხზულება ეძღვნება, რომლებიც ასევე თანამედროვეთა მიერაა დაწერილი. აქ პირველ რიგში ვგულისხმობ სეხნია ჩხეიძის, პაპუნა ორბელიანისა და ომან ხერხეულიძის მატიანეებს, ეგევე ეპოქა განხილულია ვახუშტის ვრცელ ნაშრომში "აღწერა სამეფოსა საქართველოსა". მაგრამ ყოველგვარი გადაჭარბების გარეშე უნდა ითქვას, რომ ისტორიულ მოვლენათა სწორი კვალიფიკაციებით და განზოგადების ძალით "დავითიანი" ყველა მათგანს აღემატება. იგი ყურადღებას იპყრობს სხვა მხრითაც. ისტორიკოსმა ვარლამ დონდუამ ამასთან არაერთი მაგალითი წარმოადგინა, როცა თვით ფაქტების გადმოცემის სიზუსტეშიც გურამიშვილი მეტწილ შემთხვევაში უფრო სანდო და ობიექტურ ინფორმაციას გვაწვდის (იხ. მისი "დავით გურამიშვილი და საქართველოს ისტორია", 1956)".

ლადარია ვ. რცხილაძეს იმაშიც ედავება, რომ რუსები ნამდვილი ქრისტიანები არიან და არა "მხოლოდ მცირე შრე არის მათი ჭეშმარიტად გაქრისტიანებული", როგორც შენ წერო. არადა, რცხილაძემ ვასილი როზანოვის სიტყვები მოიტანა, რომ რევოლუციის დროს რუსეთის გლეხობამ (მუშებზე აღარაა საუბარი!) ქრისტიანობა ისე ჩამოიცილა, როგორც აბანოში ჭუჭყიო! მერე ახსენა "სნოხაჩესტვო", რუსეთში გავრცელებული ცოდვა, როდესაც მამამთილი რძალთან ცხოვრობს და რასაც ადასტურებენ ტურგენევიდან მოყოლებული გორკის ჩათვლით (ეს უკანასკნელი საკუთარი ბიოგრაფიით). არა და არა! - გაჰკივის ლადარია - ეს ყველაფერი წარსულში იყო, ზოგიერთ რუსულ სოფელშიო.

რამდენიმე წლის წინ მოსკოვში ვესაუბრე ჩემს მეგობარს კოლონიიდან - ვლადიმერ ბუკოვსკის. მითხრა: თემო, აქ არაფერი შეცვლილა და აღარასოდეს დავბრუნდებიო. სიტყვა შესრულა და დღესაც დიდ ბრიტანეთშია. რუსეთი არ იცვლება, სამწუხაროდ. ან თუნდაც ის რად ღირს, რაც საწყალ ჩეჩნეთს დამართეს პატრიარქის ლოცვა-კურთხევით. ახლა აღარ გახსენდებათ ჩეჩნები?!

კიდევ ერთი ვეებერთელა სიცრუე ლადარიასი: ვითომც ვ. რცხილაძე მხოლოდ ქართველებს მიიჩნევს იდეალურ ქრისტიანებად. არადა, მთელი წიგნი (მის პირველ ნაწილს თუ გამოვაკლებთ - ფილოსოფიურ-თეოლოგიური შინაარსისას) იმას ეძღვნება, რომ პირველცოდვისა და პიროვნულ ცოდვათა ნაზავმა მნიშვნელოვნად წაბილწა ქართული სულიერება და ეს გაფუჭებული თესლია, რომ ამღვრევს ჩვენს დღევანდელ ყოფას.

აქამდე ლადარიაზე თუ "ფუი ეშმაკის" ჩალაპარაკებით ვწერდი, 21 თებერვლით დათარიღებულ "24 საათში" მისეულ ამოკვნესაზე კი ხმამაღლა გამეცინა. აქ უკვე ლადარია ვიქტორ რცხილაძეს სასიყვარულო სახელით "დოდოთი" მოიხსენიებს და მკითხველს აცნობებს, რომ მისი წერილის კრიტიკას წყვეტს, მიუხედავად მრავალთა თხოვნისა იმის გამო, რომ ლადარია "ასავალ-დასავალის" მუშაკი არაა და თან რცხილაძის წერილი "სიტყვების ნებისმიერ მიმდინარეობას" წარმოადგენს და არა "ტექსტს".

ოხ, ტყუის, ტყუის ლადარია, მაგრამ უფრო კეკლუცად. უბრალოდ, მომდევნო კვირის ვ. რცხილაძისეული წერილები რომ გააკრიტიკო, საჭიროა ინგლისურენოვან ტექსტებში გარკვევა, უნდა ფლობდე გერმანულ ენას და ამავე დროს, ფილოსოფიური უნარიც უნდა გაგაჩნდეს, რომ დაძლიო ფრიდრიხ გოგარტენის თხზულებები, როგორც თევზი წყალში, ისე უნდა გრძნობდე თავს თეოლოგიური ლიტერატურის განხილვისას, რაც რცხილაძემ წარმოადგინა იეზუიტ ავტორთა ტექსტებით და კარდინალ რატცინგერის ციტირებით, განსაკუთრებით წიგნის პირველ ნაწილში. მაგრამ ახლა რა ქნას ლადარიამ, მართლა რუსული წიგნებით სპეკულანტებს ხომ არ მიმართავს - გრიშას და არტურას (მათი სახელთა ანბანის რიგის აღრევით)? ყოველივე დასახელებული რუსულად ხომ არ არის თარგმნილი და გინდაც იყოს, მათი გარჩევის ჭკუა ვინ მისცა ლადარიას?!

ლადარია თუ ვინ არის, ჩემთვის ნათელია. მაგრამ მას დავუსვამ რამდენიმე კითხვას და თუ მართალია, საზოგადოებას უპასუხოს:

1. როგორც "ომბუდსმენი", ვის დაეხმარეთ? დაასახელეთ ერთი კონკრეტული შემთხვევა; 2. დაგვისახელეთ თქვენი ერთი გამოქვეყნებული სამეცნიერო ნაშრომი.

ახლა ერთი მეგობრული რჩევა გაზეთ "24 საათის" რედაქციას. ძვირფასო მეგობრებო! ლადარიას სახით თქვენ ფსევდო მეცნიერს ჩააბარეთ გაზეთის ერთი გვერდი, რითაც იგი ბოროტად სარგებლობს. წარმოიდგინეთ რომელიმე ღირსებით აღსავსე ავტორი, რომელიც თქვენთან დაიბეჭდება. მის წერილზე, თქვენს გაზეთში გამოქვეყნებულზე, შეფასების მხრივ ლადარიას ეხსნება კარტ-ბლანში, რასაც იგი არაფრით იმსახურებს არც ცოდნით და, რაც მთავარია, არც ზნეობით. ღირსეულ ავტორს სად ეყოფა ან დრო, ან ნერვები, რომ ლადარიას ბჟუტურს ორშაბათიდან ორშაბათამდე ელოდოს. იგი უბრალოდ აღარ ითანამშრომლებს თქვენს გაზეთთან. საბოლოოდ თქვენ მხოლოდ ისეთი ავტორები შეგრჩებათ ხელთ, რომელნიც მარტოოდენ ჰონორარით იქნებიან დაინტერესებულნი, რაც, ცხადია, მათ სტატიებს სიღრმეს ვერ შესძენს. მოიცილეთ ლადარია და თუ თქვენ ვერ იპოვით, მე მოგიყვანთ მასზე გაცილებით უკეთეს კრიტიკოსს.

პატივისცემით
თეიმურაზ ჭანტურიშვილი

TV პროგრამა

26 თებერვალი

რუსთავი - 2

08.00 კლასიკა **09.00** კურიერი **09.30** "ჯეტიქსი" **11.00** სერიალი "ტარზანი" **12.00, 15.00, 18.00, 21.00** კურიერი **12.20** გაიღიმეთ ფარული კამერაა **12.50** მხ. ფილმი "გამოუსწორებელი" (გ) **15.20** მხ. ფილმი "ინგლისური მკვლელობები" (გ) **17.00** სერიალი "ადამსების ოჯახი" **18.20** ჩემპიონთა ლიგის მიმოხილვა **19.00** მხ. ფილმი "სინათლე ჩვენს ფანჯრებში" (გ) **22.00** შაბათის ღამის შოუ **23.00** "ფსიქო" - მხ. ფილმი "რვა ნახევარი" (გ) რეჟ. ფელინი. **01.20** კურიერი **01.50** მხ. ფილმი "იღბლიანი სალი" (18)

TV5

06.00, 08.00, 10.00(კანადა) **12.00,** 15.00(ბელგია) **16.00, 18.00, 20.00, 24.00,** 02.35(შვეიცარია), 02.00(აფრიკა), **04.00** TV5-ის საინფორმაციო გადაცემები. **11.00, 14.00, 19.00, 22.00** TV5-ის საინფორმაციო გამოშვებები. **07.30** ღია ბარათი "გურმანი" **08.00** საუბრები მრგვალი მაგიდის გარშემო. **08.25** საბავშვო შემეცნებითი გადაცემა. "ზიდუმ-ბიდუმ" **09.30** გადაცემა: ალმოჩენა. **12.15** კაპონე. მხ ფილმი. რეჟისორი. ბრონდოლო. 2003. **14.00** მედიჩის ბიბლიოთეკა. **18.35** კითხვები ჩემპიონისთვის. ტელეთამაში. **19.05** უცნობი სანტა ბარბარა. დოკ. ფილმი. **20.25** სამძებრო პოლიცია. ტელესერიალი. **24.30** სეზარის 30-ე ცერემონიალი. **24.25** მაშველები. ტელესერიალი.

08.00 "მთავარი" **08.15** ანიმ. ფილმი "შუქურა სოლტი" **08.45** საბავშვო სერიალი "ჯუნგლის კანონი" **09.10** მომავლის ცირკი **09.45** სპექტაკლი **11.30** "ტაქსი" (გამ.) **12.00** "მთავარი" **12.20** დოკ. ფილმი "თუთიყუშები" **13.20** მხ. ფილმი "ძაღლის ამბავი" **14.55** რაგბიში ევროპის ერთა თასის გათამაშება: საქართველო-უკრაინა **17.00** "არტე" წარმოგიდგენთ - "რა ცირკია" **18.00, 20.00** "მთავარი" -საინფ. პროგრამა **18.10** "არქივი" - ხალხური **18.30** "მრწამსი" - შესამოსელი **19.00** დოკ. ფილმი "მოგზაურის გიდი"-ჰონგ კონგი **20.30** დოკ. ფილმი "ჰოლივუდი და დანაშაული" **21.30** "რაციო" - დავით ტურაშვილი **22.30** ბიოგრაფიული პორტრეტები - რუზველტი **23.30** "ჩვენ" **00.45** მხ. ფილმი "სავსემთვარიანი ღამეები" (15) **02.00** საინფ. გამოშვება

11.00 ტუნ-ემ **11.30** მხ. ფილმი "ირლანდიური კვარტალი" (გ) **13.00** "წმინდა მაქსიმე აღმასრულებლის საფლავი ცაგერში" **13.30** ტუნ-ემ **19.00, 20.30, 00.00** საინფორმაციო პროგრამა "დღეს" **19.30** საწინდარი **20.10** საბავშვო პროგრამა "სტუმრად ჩიკოსთან" **21.00** მხ. ფილმი "ქალი პტეროდაქტილი ბევერლი ჰილზიდან" (გ) **00.30** ტუნ-ემ

202

10.00 დებატები (განმ.) **12.00** მუსიკალურ-გასართობი გადაცემა "პროპაგანდა" **13.00** სერიალი "დიდი სახლი" (გან.) **14.00** მუს. გადაცემა "პროპაგანდა" **18.00** მუსიკა **22.00** სერიალი "დიდი სახლი" **23.00** დებატები 202-ზე

მზე

08.50 მუსიკა მზეზე **09.00** მულტსერიალი "სქელი ძაღლი მენდოზა" **09.30** ანიმაციური ფილმი "იასამნისფერი სასახლე" **10.00** კონცერტი **11.00** რუსული მულტფილმი **11.30** სერიალი "პატარა დიდი ბობი" **12.00** სერიალი "ვუპი" **12.30** ტელეჟურნალი "მოდა" **13.00** სერიალი "პროექტი "სინატრას მოტაცება"" **14.00, 17.00, 20.00** მზერა **14.15** მხ. ფილმი "თანამედროვე ქალი" (გ) **16.15** მუსიკა მზეზე **16.30** "დები ტრევისის საოცარი სახლი" **17.20** ფარული კამერა **17.50** ქართ. მხ. ფილმი **19.45** მუსიკა **20.30** დრამა "ტაქსის მძღოლი" **21.30** ტელეჟურნალი "სცენა" **22.00** მხ. ფილმი "ტვირთი" (გ) (მეთიუ მოდინი) **00.00** მხ. ფილმი "ნამდვილი სიყვარული". (18) (ჰიუ გრანტი)

მეორე არხი

19.00 სერიალი "ცხელი ზაფხული" **19.30** ტელეზღაპარი **20.05** დოკ. სერიალი "დიზაინი" **20.30** დოკ. ფილმი "გახსოვდეთ ბიზანტია" **21.20** სპექტაკლი "შალიკო ხვინგიაძის თავგადასავალი" **22.35** კინოსეანსი "ინდოჩინეთის თოვლი"

იმედი

09.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 22.00, 02.35 ქრონიკა **09.10, 13.15, 03.15** იმედის მელოდიები **09.30** ანიმ. ფილმი "კუ-ნინძების ახალი თავგადასავალი" **10.30** "უცხო სუნელი" **11.00** "ჩვენი ეზოს ამბები" **11.20** "რაო, რაო?" **11.30** "იმედითა შენითა" **11.45** "დილის ფოსტა" **12.40, 16.15, 02.45** ტვ-მარკეტი **13.15** მხ. ფილმი "განდიდების მანია" (გ) **15.15** უცნობი საქართველო **15.45** ნუთისოფელში **16.30** "ნბა"-ს ჟურნალი **17.10** დოკ. სერიალი "მსოფლიოს ყველაზე იდუმალი ადგილები" **18.05** "პირველი ნაბიჯი" **19.40** ვაკაჭი-ნიუსი **20.10** მხ. ფილმი "მთვარის სხივის მანძილზე" (დ. ჰოფმანი) **22.30** "არ იდარდო" **23.35** მხ. ფილმი "ჯონ ფიჯერალდ კენედი" (კ. კოსტნერი)

აჭარა

09.00 მუსიკა **09.30** სათავგადასავლო ფილმი "პიტერ პენი" **11.15** მუსიკა **11.30** კომედია "სიმონა" **13.50** დრამა "ზღვის მბრძანებელი" **16.00** მულტფილმი **17.15** "ჭიტა-ჭიტა" **17.30** საინფ. დაიჯესტი **17.50** მუსიკა **18.30** საინფ. დაიჯესტი "ნოვოსტი" **18.50** მელოდრამა "სიყვარულის გაკვეთილები" **20.30** საინფ. დაიჯესტი **21.00** "ფერისცვალება" **21.15** მხ. ფილმი "სპილო" **22.35** მუსიკა **23.00** მხ. ფილმი "ცეკვები ცისფერ იგუანაში"

ОРТ

06.00, 10.00, 12.00, 18.00 Новости. **06.10** Динозавры Стивена Спилберга в фильме "Земля до начала времен". **06.30** Джонни Йонг Бош в фильме **"ТУРБО-РЕЙНДЖЕРЫ"**. **08.20** Играй, гармонь любимая! **09.00** Слово пастыря. **09.10** Здоровье. **10.10** "Смак" с Андреем Макаревичем. **10.30** "Кумиры". Валентина Толкунова. **11.10** Спецрасследование. "Секты. Жертвы. Деньги". **12.10** История с географией. "Королевская битва: волк атакует". **13.10** Дисней-клуб: "Микки Маус и его друзья". **13.40** Умницы и умники. **14.20** "Пестрая лента". Алексей Смирнов. **15.10** "Слабое звено" с Марией Киселевой. **16.00** Жан-Клод Ван Дамм в боевике **"ПАТРУЛЬ ВРЕМЕНИ"**. **17.50** Классика Уолта Диснея. Золотые годы Микки Мауса. Впервые в России. **18.10** Николай Басков, Лариса Долина в большой праздничной программе. **20.00** "Кто хочет стать миллионером?" **21.00** Время. **21.20** "Розыгрыш". **22.40** "Золотой граммофон". **23.40** Джим Керри в фантастической комедии **"ВЕЧНОЕ СИЯНИЕ ЧИСТОГО РАЗУМА"**. Джоэл Бэриш в шоке: он узнал невероятную вещь. Его подруга Клементина Крушински, с которой он недавно расстался, прибегла к помощи науки и стерла из памяти все воспоминания об их неудавшемся романе. В отместку Джоэл решает подвергнуть себя той же процедуре. Но странное дело: чем меньше он помнит, тем больше любит Клементину. Осознав это, Джоэл решает во что бы то ни стало вернуть себе и любимой память о прошлом. Пока еще не слишком поздно... **01.30** Роберт Де Ниро в триллере **"ТАКСИСТ"**. Ветеран вьетнамской войны Тревис Бикл, страдающий от бессонницы, устраивается работать таксистом в ночную смену. День за днем он видит вокруг себя насилие, ненависть, несправедливость и безысходность. Постепенно Бикл превращается в обозленного одиночку. Однажды наступает момент, когда ему становится физически необходимо выплеснуть накопившиеся внутри отрицательные эмоции... **03.40** Вупи Голдберг в романтической комедии **"УВЛЕЧЕНИЕ СТЕЛЛЫ"**.

НТВ

06.00 Брюс Уиллис в фильме **"ВОЙНА ХАРТА"**. **08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00** "Сегодня" **08.15** Мультфильм "А вдруг получится?" **08.25** Детективный сериал **"ПОЛИЦЕЙСКИЙ КЭТТС И ЕГО СОБАКА: БЕЗ ПРОМАХА"**. **08.55** "Без рецепта". Доктор Бранд. **09.25** "Дикий мир" с Тимофеем Баженовым. **10.20** Николай Расторгуев в программе "Растительная жизнь". **10.55** Кулинарный поединок. **11.55** Квартирный вопрос. **13.20** Особо опасен! **13.55** Лариса Долина, Николай Баско в концерте "Зима на НТВ". **16.20** "Женский взгляд". Денис Мацуев. **16.55** Своя игра. **17.50** Сериал **"МАНГУСТ: ВДОВА НА ВЫДАНЬЕ"**. **19.40** Профессия - репортер. **20.10** Сандра Баллок в детективе **"ОТСЧЕТ УБИЙСТВ"**. **22.40** "Мировой бокс: лучшие бои Роя Джонса". **23.50** Сара Козми в фильме **"ЖЕНЩИНЫ"**. **01.50** Футбол в разрезе. **02.35** Сериал **"ОДНАЖДЫ В КАЛИФОРНИИ"**. **04.15** Уильям Херт в фильме **"БОЛЬ ЛЮБВИ"**. После разговора с бородатым молодым человеком девушка бросается под машину. Обвинитель в суде готов инкриминировать любовнику непреднамеренное убийство. Для этого он, тщательно изучив его жизнь и все любовные связи, находит трех девушек, любивших ответчика, и пытается проанализировать сложные взаимоотношения всей четверки. На первый план в этом подробном психологическом исследовании выходит история любви одной их них - Хедды Эмерсон, которая рассматривается особенно тщательно.

ჩინური მობილური რეკორდი

ჩინური საინფორმაციო სააგენტო "სინხუას" ცნობით, მობილური ტელეფონების მომხმარებელმა ჩინეთის მოსახლეობამ, რომელთა რიცხვიც 2004 წლის მიწურულს 330 მილიონს აღემატებოდა, ახალ წელს 11 მილიარდი SMS (მოკლე ტექსტური შეტყობინება) გაგზავნა. იმავე სააგენტოზე დაყრდნობით, ფიჭური კავშირგაბმულობის ოპერატორებმა ახალ წელს მოკლე ტექსტური გზავნილების მეშვეობით თანხის რეკორდული რაოდენობა - 1,1 მილიარდი იუანიც მოაგროვეს, რაც დაახლოებით 133 მილიონი აშშ დოლარის ეკვივალენტია.

ტექსტური შეტყობინებების გარდა, ჩინელები მობილური ტელეფონების საშუალებით მუსიკისა და სურათების თანხლებითაც ულოცავდნენ ერთმანეთს ახალი წლის დადგომას. ახლა კი ირკვევა, რომ მიმდინარე წელს ჩინელებს მთლიანობაში 217,7 მილიარდი მოკლე ტექსტური შეტყობინება გაუგზავნიათ.

ნადირობა ტელეფონის ნომრებზე

ემინემს სასწრაფოდ მოუხდა საკუთარი მობილური ტელეფონის ნომრის გამოცვლა მას შემდეგ, რაც მისი საკონტაქტო მონაცემები ინტერნეტში გამოქვეყნდა. ეს კონფიდენციალური ინფორმაცია ხელში ჩაიგდეს ჰაკერებმა - მათ გატეხეს ცნობილი მოდელის პერის ჰილტონის მობილური ტელეფონის დამცავი მექანიზმი. თუმცა, ემინემი ერთადერთი არ ყოფილა. ამ მეთოდით მოპოვებული ინფორმაცია სხვა ცნობილ ადამიანებსაც გამოუქვეყნეს. მსოფლიო გლობალურ ქსელში გაჩნდა Black Eyed Peas-ის წევრის ფერჯის, ფრედ დარსტის, "ლიმპ ბისკიტის" მუსიკოსების, კრისტინა აგილერას, ეშლი სიმპსონისა და ადამ ლივაიანის (Maroon 5-დან) ტელეფონის ნომრები.

საქმის გამოძიებას შეუდგა ფედერალური ბიუროს საგამოძიებო ჯგუფი. წორედ მათ მოუწევთ გაარკვიონ, თუ როგორ შეძლეს ჰაკერებმა ტელეფონის დამცავი მექანიზმის გატეხვა. აღსანიშნავია, რომ საკონტაქტო ინფორმაციასთან ერთად, ჰაკერებმა ცნობილი ადამიანების ფოტოები და მოკლე ტექსტური შეტყობინებებიც ნახეს.

ყველაზე ცუდი კარგები

ბრიტანულმა ჟურნალმა Empire-მა თავისებურად ხაზი გადაუსვა "ოსკარების" მნიშვნელობას, როდესაც მკითხველების დახმარებით გამოავლინა იმ ცუდი ფილმების ათეული, რომლებმაც თავის დროზე ამერიკის კინოაკადემიის მთავარი ჯილდო ნომინაციაში - "საუკეთესო ფილმი" აიღეს.

გამოკითხულთა აზრით, "ყველაზე ცუდი ოსკაროსანი" მელ გიბსონის ისტორიული დრამა "მამაცი გულია"; ათეულის მეორე "ფავორიტი" "მშვენიერი გონება" (Beautiful Mind, 2001) გახდა; კომენტარებში კი წერია: "კრიტიკოსები კიდევ ვერ მოსულან გონზე, როგორ მიიღო გაყალბებულმა ბიოგრაფიამ ოთხი ოსკარი და როგორ მოხვდა რვა ნომინაციაზე..." ათეულში "წამყვან პოზიციებზე" მოხვდნენ ასევე ფილმები: "ფორესტ გამპი", "როკი". ჟურნალი ამას არ სჯერდება და მოჰყავს მაგალითები, ამერიკული კინოაკადემიის ჯილდოს მფლობელი ზოგიერთი ფილმი როგორ მიეცა დავიწყებას მომდევნო წელს, ხოლო რამდენიმე იღბლიანმა როგორ დაიმკვიდრა ადგილი კინემატოგრაფიის ოქროს ფონდში.

ათეულები

ახალი ჩანაწერების ცხელი ათეული მოზრდილთათვის ჟურნალ "ბილბორდის" მიხედვით

შემსრულებელი	სიმღერა	წინა კვირის პოზიცია	ჩარტებში გატარებული კვირები
"ლოს ლონლი ბოიზ"	Heaven	1	37 კვირა
კელი კლარქსონი	Breakaway	2	24 კვირა
ჯონ მაიერი	Daughters	3	22 კვირა
"მარუნ 5"	She Will Be Loved	5	22 კვირა
მარტინა მაკბრაიდი	In My Daughter's Eyes	4	25 კვირა
ტიმ მაკგროუ	Live Like You Were Dying	7	22 კვირა
ქით ურბანი	You'll Think of Me	6	40 კვირა
[illegible]	I'll Be Around	8	25 კვირა
"მარუნ 5"	This Love	10	46 კვირა
ფილ კოლინზი	Don't Let Him Steal Your Heart Away	11	47 კვირა

კვირის ყველაზე შემოსავლიანი ფილმების ათეული ამერიკული კინოთეატრების მონაცემებით

ფილმის სათაური	რეჟისორი	მსახიობი	უიკენდის შემოსავალი $	საერთო შემოსავალი $
"ჰიჩი"	ენდი ტენანტი	უილ სმითი, ევა მენდესი, კევინ ჯეიმსი	36,731,246	95,046,465
"კონსტანტინი"	ფრენსის ლოურენსი	კიანუ რივზი, რეიჩელ ვაისი, ტილდა სუინტონი	33,624,407	33,624,407
"ვინ-დიქსის გამო"	უეინ ვანგი	ჯეფ დენიელსი, დეივ მეთიუსი, ევა მარი სეინტი	13,218,723	13,218,723
"ნიღბის ვაჟი"	ლორენს გუტერმანი	ჯეიმი კენედი, ალან კამინგი, ტრეილორ ჰოვარდი	9,100,115	9,100,115
"მილიონდოლარიანი გოგონა"	კლინტ ისტვუდი	კლინტ ისტვუდი, ჰილარი სუენკი, მორგან ფრიმენი	8,142,158	53,645,680
"მივაღწევთ თუ არა დანიშნულების ადგილამდე?"	ბრაიან ლევანტი	აის ქიუბი, ნია ლონგი	8,051,496	71,058,688
"ბუგიმენი"	სტივენ კეი	ბარი უოტსონი, ემილი დეშანელი, ლუსი ლოულესი	6,077,863	41,725,573
Pooh's Heffalump Movie	ფრენკ ნისენი	ბრენდა ბლეთინი, ჯიმ კამინგსი	5,323,877	12,578,011
"ავიატორი"	მარტინ სკორსეზე	ლეონარდო დი კაპრიო, კეიტ ბლანშეტი, ჯონ რაილი	4,924,449	88,876,786
"ქორწინების დღე"	ქლერ კილნერი	დებრა მესინგი, დერმოტ მალრონი, ჰოლანდ ტეილორი	4,510,085	25,924,990

თქვენი რეკლამა
ჩვენს გაზეთში
20-24-04
20-00-24

წამალი "სალხინო"
ქართული ფლორის საოცრება

თუ გაწუხებთ პროსტატიტი, ცისტიტი, ქალური და შარდ-სასქესო ორგანოების დაავადებები; როცა შეიმჩნევა შენელებული და გახშირებული შარდვა, შარდვის დროს წვა, შარდსადენი ხვრელის ბაგეთა მიწებება, სუნი ან გამონადენი; აგრეთვე ტკივილი წელის, გავის ძვლის, თირკმელების არეში; შარდის წვეთ-წვეთად გამოყოფა, მოშარდვის სურვილის დაუკმაყოფილებლობა, როცა ვითარდება სექსუალური მოშლილობა და იმპოტენცია,მიიღეთ წამალი "სალხინო" და ეს პრობლემები მოგეხსნებათ.

"სალხინო" აწესრიგებს კუჭ-ნაწლავის მოქმედებას და ხსნის ტკივილებს.

"სალხინო" გამოიყენება ჩირქოვანი და ჩირქმბადი ინფექციების სამკურნალოდ, ნაღვლის ბუშტის (ქოლეცისტიტი), ჰეპატიტის, გასტრიტის, ნეფრიტის, გინგივიტის, სტომატიტის, ბრონქიტის და სხვა პათოლოგიური დაავადებების დროს. "სალხინო" აქრობს პირის ღრუდან უსიამოვნო სუნს. წამალი "სალხინო" კურნავს სარძევე ჯირკვლების დაავადებებს - მასტოპათიას, მასტიტს. თუ გამოიყენებთ მშობიარობის შემდეგ, აიცილებთ მასტიტს და გაიუმჯობესებთ ბავშვის კვებას საკუთარი რძით.

წამალ "სალხინოს" თვისებები აპრობირებულია და მოწონებულია საქართველოს, რუსეთის, აზერბაიჯანისა და სხვა ქვეყნების ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროების მიერ, იგი რეგისტრირებულია. მიღებული აქვს სახელმწიფო პატენტები და ლიცენზია.

იკითხეთ და შეიძინეთ აფთიაქებში.

წამლის ფასი საქართველოს ტერიტორიაზე სამი (3) დოლარის ეკვივალენტს არ უნდა აღემატებოდეს ლარებში.